

Maa Venäjä

Hae

Maa: Venäjä

Tver State University, Tver, 05.03.2018 – 25.05.2018

Maa: Venäjä

Kaupunki: Tver

Vaihtoaika: 05.03.2018 – 25.05.2018

Vaihto-ohjelma: Oma järjestely/harjoittelu

Yliopisto: Tver State University

Ajankohta ja paikka: 05.03-25.05.2018 Tver Venäjä, Venäjän opiskelijoiden kieliharjoittelu

Etukäteisjärjestelyt Suomessa:

Venäjän kieliharjoittelua varten oli annettu melko kattava infopaketti heti lähtöön ja toimintaohjeet olivat aika selkeät. Tarvittaessa kysimme apua ja neuvoa aiemmin Tverissä opiskelleilta, Tampereen yliopiston Eila Mäntysaarelta sekä Aleksanteri-instituutin Eeva Korteniemeltä.

Kieliharjoittelua varten on valmiiksi määritelty tietyt kurssit suoritettavaksi: VENA2 kieliharjoittelu (sisältää puhekurssin ja kirjoituskurssin), VENA3 Venäjän yhteiskunta sekä VENA4 kaunokirjallisuus. Nämä kaikki kurssit ovat 5 opintopisteen arvoisia. Lisäksi saa valita joko verbikurssin tai käännöskurssin, joista molemmat ovat 3 opintopistettä. Vuonna 2018 otettiin käyttöön myös jokin toisenlainen kurssi venäjää äidinkielenään puhuville. Itse en valittavasti selvittänyt kurssista enempää. Kaunokirjallisuuden kurssia varten luetaan 9 venäläistä teosta. Aiemmin Tverissä opiskelleet suosittelivat lukemaan kirjat omalla äidinkielellä jo ennakoon Suomessa. Haluan itse jatkaa tätä suosittelevaa, josta lisää myöhemmin.

Aleksanteri-instituutin Eeva Korteniemeltä sai hyvin varmistettua tiettyjä asioita, muun muassa viisumin hankinnan suhteen: kaikille annetut ohjeet ohjasivat hakemaan viisumia Helsingin suurlähetystön kautta. Kuitenkin aiemmin Venäjälle lähteneet olivat puhuneet hoitaneensa viisumin Tampereen Suomi-Venäjä-Seuran kautta sujuvasti. Olimme kuitenkin hieman epävarmoja, joten varmistimme vielä Korteniemeltä, että saisimmeko hoitaa viisumit seuran kautta. Vastaus oli myönteinen ja näin säästyimme ylimääräisiltä Tampere-Helsinki-matkoilta. Suomi-Venäjä-Seuran sivuilta löytyi täyttöohjeet kaksikertaviisumiin. Matkavakuutus oli pakollista hankkia viisumianomusta varten. Suomi-Venäjä-seuran sivuilta löytyy hyvät ohjeet viisumin hankkimiseen (<https://suomivenajaseura.fi/viisumit/>). Seuran toimisto on ihan lähellä Tampereen yliopistoa, jonne viisumianomus viedään eteenpäin toimitettavaksi. Ilmoittaa vain tiskillä asiansa ja henkilökunnan jäsen lähetetään alakertaan katsomaan paperit läpi. Viisumin saantiin meni vähän yli kaksi viikkoa.

Parhaimmaksi kulkutavaksi Venäjälle suositeltiin Tolstoi-junaa. Junalippujen ostaminen Venäjälle kannattaa hoitaa hyvissä ajoin ja mieluusti porukalla: vähintään 6 hengen ryhmä saa 10% ryhmälennuksen. Lippujen ostamiseen ei tarvita viisumia, mutta kaikkien lähtijöiden ajantasaiset passitiedot ovat välttämättömät. Kaikkien ei kuitenkaan tarvitse olla ostotilanteessa mukana: selkeä valokuva passitiedoista riittää. Meillä lippujen osto jäi hieman viime tinkaun, mutta vapaita paikkoja löytyi onneksi vielä sopivasti junasta.

Meitä oli samassa junassa useammasta yliopistosta, joten meidät otettiin Tverissä vastaan yhdellä minibussilla. Saimme asuntoloiden avaimet ja näin alkoi suursiivous ja ruokakaappien täyttö. Ensimmäisenä opiskelupäivänä opettajat esittäytyivät ja meille näytettiin hätäpoistumistie tulipalon varalta: ikkuna ja köysitikkaat. Niitä ei kuulemma ole tarvittu vielä koskaan.

Asunto

Tveriin sai hakea joko perheeseen, yliopiston rakennuksen asuntoloihin tai sitten n. 20 minuutin bussimatkan päähän uudempaan asuntolarakennukseen. Infopakettissa kerrottiin aika tarkat hintaluokat eri asumistyypeille. Itse halusin ehdottomasti yliopiston kansainväliselle puolelle, sillä siellä asunnoissa oli omat keittiöt. Yliopiston venäläisellä asuntolapuolella keittiöt ilmeisesti jaettiin aina yhden kerroksen kesken. Kansainvälisellä puolella kolmoskerroksessa oli meidän luentosalimme, ja muualta tulleiden piti kantaa propusk-sisäänkäsykorttia. On tosin mahdollista, että vahtimurmot oppivat tunnistamaan meidät opiston opiskelijoina sen verta, että korttia tuskin joutui koskaan näyttämään (omalla kohdalla).

Jotkut suomalaisten porukasta asettuivat uudempiin asuntoloihin keskustan ulkopuolelle, mutta muuttivat sieltä myöhemmin kevään aikana yliopiston kansainvälisiin asuntoihin. Uudemmissa asuntoloissa ei ollut muun muassa omaa pesutupaa, jolloin pyykki oli tuotava aina opiston asuntolalle pyykättäväksi. Jatkuva bussimatkailu saattoi myös ottaa voimille, varsinkin, kun kaikki tsäpinä ja vipinä untui tapahtuvan keskustassa.

Eräs opiskelija oli hakenut venäläiseen perheeseen ja oli tullut hyvin juttuun perheen väen kanssa. Jos kemiat toimii niinkin erityisessä asumismuodossa, ei ole tietenkään mitään huolta. Asumismuotojen vaihto vaikutti sivulta seurattuna melko simppelellä toimitella, sillä myös venäläiseltä puolelta muuttavat muuttivat kansainväliselle puolelle. Muttohelppous riippuu kaikesta myös siitä, onko vapaita asuntoja edes tarjolla.

Ennakoon sai myös valita, haluaako jakaa huoneensa jonkun kanssa halvemmalla vuokralla vai haluaako asua yksin. Itse halusin oman huoneen ja maksoin siitä 6000 ruplaa kuukaudessa. Olin kuullut eräältä viime vuotiselta opiskelijalta Suomessa, että hänen oli pitänyt muuttaa kämpästänsä helsinkiläisten saavuttua. Tämän takia elinkin hieman pienessä pelossa, että joutuisin luopumaan hyväksi katsomastani huoneesta. Kukaan ei tosin tullut koko aikana häätäämään minua, joten pelko ei osoittautunut suuremmaksi murheeksi ja sain elää rauhassa. Meidän asunnossamme oli kaksi lukittua huonetta, joihin minun tai kämppiksen avaimet eivät sopineet. Myöhemmin selvisi, että ne olivat vahtimurmojen varastohuoneita.

Asuntolan kunto omalla kohdallani oli ihan passeli. Yleistä siisteyttä kannattaa pitää yllä, sillä kansainvälisellä puolella vahtimurtojen imuri ei ole toiminut kovin hyvin. Täten on hyvä ainakin kerran viikossa pyrkiä siistimään lattiaa luudalla. Televisio ei toiminut ilman antennia, mutta päätin, etten tarvitse sitä koko aikana ja täten en lähtenyt kysymään mummoilta asiaan apua.

Keittiössä kaikki liedet toimivat meillä (ihme kyllä). Uuni ei tosin ollut mistään parhaimmasta päästä voimakkuuden suhteen. Onnistuin lämmittämään sillä itselleni pizzaa ja ranskalaisia mutta monimutkaisempien leivosten teko (pannukakku ja kaurakeksit) ei onnistunut kovin hyvin.

Ensimmäisten keittiössä tehtyjen torakkahavaintojen jälkeen päätimme kämppiksen kanssa, että jos niitä tulee yhtään makkareihin, niin silloin ostamme ansoja. Isoimmat heitimme vain ikkunasta pihalle paperi plus kupu tekniikalla. Meillä kävi onni ja torakoita esiintyi lopulta vain keittiön tasoilla ja kevätkesän aikana kohtaamisia ei enää ollutkaan.

Toisinaan meille ilmoitettiin, että asunnoissa ei tulisi lämmintä vettä tai että vettä ei tulisi laisinkaan. Joskus tämä piti paikkansa, joskus taas ei. Tosin toukokuun lopussa lämminvesi katkesi täysin koko kaupungissa jokavuotisen putkistoremontin vuoksi. Meidän asunnossamme boileri toimi ja sillä saikin vähän turhankin kuumaa vettä. Kuulin tosin, että kaikkien asunnoissa tilanne ei ollut sama: jossain koko harjoittelun aikana ei tullut lämmintä vettä hanasta, toisissa asunnoissa boileria ei ollut/se ei toiminut.

Kevättalvella 2018 Venäjän erään ostoskeskuksen paloturmasta lähtien asuntoloiden käytävillä alkoi soida palohälytyksen testihälytyksiä vähän turhankin useasti. Sitä vähän mietti, että voiko sanoa palohälytyksen toimivan, jos kukaan ei reagoi siihen.

Asuntoloissa ja yliopistossa ylipäänsä opiston wi-fi toimi, jos oli toimiakseen. Itse olin melko tyytyväinen siihen suurimman osan ajasta mutta toisinaan wi-fi katkesi jopa useammaksi päiväksi ja aivan viimeisinä opiskeluvuikkoina se tuntui antaneen periksi kokonaan. Tällöin tietokoneeseen piti jakaa kännykän internetiä, joka käyttämäni Yota-liittymän kautta ei ollut ihan niin hyvä: se toimi, mutta turhauttavan hitaasti. Muita paikallisia liittymiä: Beeline, MTC ja Megaphone. Suurimmalla osalla oli MTC-liittymä ja siihen oltiin tyytyväisiä. Tosin kämppikseni tajusi Moskovan reissumme jälkeen, että MTC liittymä vaati enemmän rahaa Moskovassa, mitä Tverissä. On siis harkittava liittymiä hankkiessa, pärjääkö oikeasti vain Tverin alueen hinnoilla, vai kannattaako sittenkin maksaa koko Venäjän kattavasta yhteydestä.

Haluaisin huomauttaa tässä kohtaa, että useiden liittymien katkaisu on hoidettava ennen lähtöä paikan päällä liittymän toimipisteessä! Ei välttämättä riitä, että lakkaa vain maksamasta liittymästä, sillä muuten liittymän tili menee vain miinukselle ja senkin joutuu jonakin päivänä lopulta maksamaan. Yotan 400 ruplan/kk netin suhteen saattoi olla mahdollista vain jättää maksu maksamatta, jolloin jonkin ajan päästä eräpäivästä liittymä suljetaan automaattisesti, mutta valitettavasti en tiedä tätä täysin varmaksi.

Olin ostanut uuden läppärin kieliharjoittelua varten, sillä kotona olin käyttänyt vain pöytäkonetta. Opistollakin oli kaksi konetta kolmoskerroksessa ja yliopiston kirjastossa niitä oli muutama, jolloin esseiden ym. kirjallisten tehtävien teko voi olla mahdollista hoitaa niilläkin, mutta suosittelun vakaasti omaan koneeseen investointiin. Opistolla sai käyttää ilmaiseksi tulostimia esseiden ym. koulutekstien sekä junalippujen tulostamista varten. Olin silti hyvin iloinen oman läppärini käytöstä. Kämppikseni kertoi toukokuun loppupuolella, että kyllä kannatti ostaa läppäri ihan tätä matkaa varten, kun kotona hän muuten käyttäisi pöytäkonetta. Hankin läppärin myös sillä mielellä, että sitä voisi käyttää kauemminkin elämässä. Se on ihan hyvä investointi.

Opiskelu

Kuten jo aiemmin mainittiin, kurssit olivat selkeästi määrättyjä ja kaikki venäjäksi. Suomalaiset jaettiin lähtötasokokeen perusteella ensimmäistä kertaa kolmeen ryhmään, sillä aiemmin oli ollut vain kaksi: vuonna 2018 lisättiin venäjää äidinkielenä puhuvien ryhmä nro. 8. Ryhmä neljä oli vähän paremmin venäjää puhuville ja ryhmä kaksi oli hieman heikommin puhuville. Olin itse 2. ryhmässä aluksi viiden muun suomalaisen kanssa. Kaksi saivat tosin vielä tehdä vaihdon 4. ryhmään. Lisäksi ryhmässämme oli yksi, myöhemmin toinenkin saksalainen opiskelija, mutta he vaihtoivat lopulta eri kursseille. Olin kyllä tyytyväinen lopulta ryhmään, johon päädyin ja oletettavasti siirron tehneet ovat olleet myös tyytyväisiä uudesta ryhmästä. Oppivihot maksoivat 100-150 ruplaa, mutta niistä joutui maksamaan vain, jos niihin tekisi merkintöjä. Itse ostin kaikki kirjat mutta toin lopulta Suomeen vain verbikurssin vihon.

Opettajat olivat omasta puolestani ihan mukavia ja johtivat suurimmilta osin kurssejansa hyvin. Tunnit pidettiin enimmäkseen vasta kello kymmenen jälkeen, jolloin kovin aikaisia aamuherätyksiä ei ollut. Venäjän verbit-kurssilla tosin jouduimme pitämään ylimääräisiä puoli yhdeksän tunteja, sillä muuten aikaa ei olisi riittänyt tarpeeksi ennen koeviikkoa. Lisäksi yhtä kirjallisuuskurssin luentoa pidettiin joka toinen viikko 8:30.

Meille pidettiin niin luentoja kuin myös praktika-tunteja, eli tehtävien teko tunteja. Opiskelu koostui esitelmien, kirjoitelmien ja muiden kotiläksyjen tekemisestä (mm. käännöksiä käännöskurssilla ja verbikurssilla useita pikkutehtäviä). Kirjoituskurssilla omat esseet puhuttiin ääneen kaikille ja samalla piti osata kuunnella toisten esseiden lukua.

Kirjallisuuskurssilla käytiin läpi 9 venäläistä teosta. Kurssi oli huomattavasti mukavampi, kun oli lukenut kaikki kirjat jo ennalta (huom: yhtä kirjoista ei tosin ollut suomennettuna versiona vaan ainoastaan venäjäksi). Lisäksi kunkin piti tehdä powerpoint esitys yhdestä niistä. Lisäksi tietyistä kirjoista piti kirjoittaa kaksi esseetä. Tosin toinen essee peruttiin, sillä deadline oli juuri ennen koeviikkoa eikä kukaan ollut edes aloittanut sen kirjoittamista, joten opettaja näki parempana, että valmistumme yksin kokeisiin. Jos kirjoja ei ollut lukenut, opettaja toivoi kaikkien lukevan ne edes kurssin aikana. Tarinoista suurin osa löytyykin venäjäksi netistä. Kuitenkin, jos teokset on jo lukenut ennalta Suomessa, pystyy paljon paremmin pysymään kärryillä.

Venäjän yhteiskunta-kurssilla oli luentoja lisäksi pienryhmissä uutisten lukemista ja katsomista. Kurssiin kuului myös ekskursioita museoihin tai muihin paikkoihin aina joka toinen viikko (miinusviikko, pariton viikko!). Myös puhekurssin aikana järjestettiin pienryhmän keskeisiä ekskursioita: ryhmä kaksi pääsi käymään paikallisessa koulussa sekä taidenäyttelyssä. Venäjän yhteiskunta-kurssin yksi tärkeimpiä töitä oli referaatin kirjoittaminen. Meitä kehoitettiin hyvissä ajoin valitsemaan aihe ja aloittamaan työstiminen. Meille ei tosin heti kerrottu, mistä ohjeet referaatin tekoon löytyisi. Olin olettanut, että ohjeet selitettäisiin hyvissä ajoin mutta niitä käytiinkin lopulta läpi puolitoista viikkoa ennen deadlinea. Kirjoitusohjeet olivatkin kokoajan olleet kirjoituskurssin tehtävivihossa. Koeviikon aikana oli referaatin puolustus, jolloin omat referaatit luettiin ja sitten referaatin aiheesta riippuen pyrittiin vastaamaan opettajan esittämiin kysymyksiin. Puhekurssi oli kutakuinkin vanhojen aiheiden kertaamista, mutta oli huomattavaa, että itse aloin opiskelujen myötä rohkeammin puhumaan venäjää kielioppivirheistä huolimatta.

Kokeet pidettiin venäläisittäin: pöydällä on väärinpäin lappuja, joissa on kysymyksiä kurssin eri aiheista. Kohtalo suo joko aiheen, johon on valmistautunut hyvin tai aiheen, johon ei välttämättä niin hyvin. Tosin Venäjän kirjallisuuden ja yhteiskunnan kursseille saimme valmistutumista varten listan koekysymyksistä. Siksi onkin hyvä, jos kirjoittaa jokaisesta aiheesta vastauksia itselleen vähän ennakoon. Koetilanteessa sai käyttää suomi-venäjä sanakirjaa, jos sellainen on mutta kännykkää ei saa. Opistokin tarjoaa sanakirjoja venäjä-suomi-versioina. Koetilanne oli tosin jännä parilla kurssilla: opettajat lähtivät tilasta pois aina välillä. Mitä lie halusivat sillä osoittaa meille. Kakkosryhmän koe Venäjän yhteiskunta-kurssilta oli jotenkin huvittava, sillä vaikka annoimme enimmäkseen kirjoitusrauhan toisillemme, saatoimme tiedustella toisiltamme sanoja tai ilmaisutapoja. Kaikissa kokeissa sai käyttää sanakirjaa, jos sellainen oli. Tietysti saimme opettajiltakin kirjoja käyttöön, mutta venäjä-suomi-sanakirja ei auta siinä vaiheessa, kun haluaisi löytää juuri suomesta venäjäksi jonkin sanan. Meille suositeltiin sanakirjojen pakkaaminen. Joillakin onneksi oli, niin niistä sai edes vähän jotain apua. Kännyköitä ei olisi saanut käyttää kokeessa.

Opiskelusta yleensä tuntui välillä, että oman porukan venäläisillä oli enemmän työtä mitä suomalaisilla. Olen kuitenkin sitä mieltä, että kolmas ryhmä venäjää puhuville oli hyvä päätös, sillä se tuntuu varmasti paremmalta voida jutella oman tasoisen porukan kanssa luokkahuoneessa venäjäksi.

Muita erinäisiä ajatuksia vähän kaikesta:

Saatoin itse olla vain onnekas, etten joutunut sen ihmeellisempiin byrokraattisiin tai muihin hurjiin tilanteisiin harjoittelun aikana, mutta toisinaan sitä kuuli muilta, mitä he olivat kokeneet. Eräs opiskelija kertoi, että vuokranantaja vaati lisäkorvausta siitä, että opiskelijalla oli ollut kaveri Suomesta yöpymässä tämän omassa huoneessa. Ihmettelimme kyllä, että miksi näin muka pitäisi tehdä, kun hän muutenkin maksoi periaatteessa jo kahden hengen edestä vuokraansa.

Meillä oli opiskelujen aikana viikon loma 30.4-6.5. Tarkoituksemme oli kämppiksen kanssa matkata Sochiin, mutta junalippujen hankkiminen netistä ei onnistunutkaan, sillä teimme muka koko ajan jotain väärin. Päätimme vain tehdä muutaman yön reissun Moskovaan. Tämä oli vappulomien aikaan ja lähtö olisi ollut muuten sunnuntaina, mutta kämppiksen maahantulokortti olikin vielä yliopiston kansainvälisen toimiston huomassa, ja paikka olikin kiinni koko vapun pyhät. Hotellissa maahantulokortti olisi ollut välttämätön, joten teimme niin, että hän tulee pari kertaa Moskovaan junalla vappupäivinä ja minä yöpyisin hotellissa. On siis hyvin tärkeää, että muistaa hakea maahantulokorttinsa hyvissä ajoin pois toimistolta! Suurin osa porukastamme matkustelikin vaikka minne, sillä oli ilmiselvää, että Tverissä ollessa se olisi suht halpaa, niin siitä kannatti ottaa ilo irti.

Eläminen yleensä Tverissä oli melko halpaa näin suomalaisen näkökulmasta. Ravintoloissa sai huokeaan hintaan hyviä, täyttäviä aterioita. Moni tykkäsi käydä useasti baareissa tarjonnan halpuuden vuoksi. Kortilla kannattaa maksaa etenkin ruokaostokset! Itse tein sen virheen, että maksoin aluksi käteisellä turhan monesti ja sen takia piti käydä automaatilla. Siellä käydessä kuitenkin joutuu maksamaan korkeahkon palvelumaksu! Käteisen nosto on hyvä varata ekskursijohin, vuokraan, 50 ruplan pyykinpesuun ja toisinaan ravintoloihinkin, jos tippivaraa raaskii jättää. Maksimimäärä käteistä sai nostettua 5000 ruplaa, mutta suosittelen nostamaan rahaa 4900 ruplan verran - silloin saa neljä tonnin seteliä, yhden 500 ja neljä 100 ruplan seteliä. 5000 ruplan seteli on kätevä, jos aikoo maksaa 6000 ruplan vuokraa. Postimerkit Suomeen maksoivat 45 ruplaa ja postikortit olivat matkamuistoliikkeessä halvimmillaan 15 ruplaa/kpl. Opettajalta kysyin neuvoa niiden täyttämiseen, kun halusin kirjoittaa myös lähettäjän osoitteen kaiken varalta. Kortteihin sai kirjoittaa suomalaisittain kohdeosoitteen. Joissakin korteissa on katkoviivaisia laatikoita, joihin kirjataan postinumero. Netistä löytää ohjeet numeroiden oikeinkirjoitukseen.

Kävin muutaman kerran teatterissa joidenkin opiskelijoiden kanssa. Akateemiseen teatteriin lippu oli halvimmillaan 200 ruplaa. Mutta, koska kyseessä on Venäjä, voi myös yrittää tehdä näin: ostaa halvimmän mahdollisen lipun kolmannen kerroksen permannelle mutta meneekin kakkoskerroksen permannelle, jotka ovat 400 ruplan arvoisia. On vain kohtalosta kiinni, tuleeko ihmisiä omien lippujensa kanssa vaatimaan paikkojansa vai ei. Aina kannattaa yrittää. Kahden eri esityksen aikana kokeiltiin onneamme ja jopa onnistuttiin, vaikka ensimmäisellä yrityksellä piti vähän siirtyä muiden tieltä. Silloinkin saimme jokatapauksessa pitää hyvät paikat kakkoskerroksessa. Suomessa tällaista tuskin saisi tehdä - ei muuta kuin maassa maan tavalla.

Kotiinpaluuta varten jotkut ostivat junaliput jo kuukautta aiemmin ennen lähtöä. Itse yritin hankkia ne vasta vähän yli viikkoa ennen opintojen päättymistä, mutta VR:n sivujen jumituksen vuoksi pyysin lopulta siskoa Suomessa hankkimaan minulle liput kotiin: annoin kuvan passitiedoista ja lippu lähetettiin omaan sähköpostiini. Tolstoi-juna haluaa lipusta mieluiten paperiversion, joten se on tärkeää tulostaa talteen koulun tulostimella.

Pakkaamisesta sanoisin sen verran, että kannattaa varata tavaraa siinä mielessä, että varautuu jättämään jotain jälkeensä. Pakkasin reppuun oman vanhan tyynyini sen ensimmäiselle ja viimeiselle matkalle: tiesin heittäväni sen roskeen lähtiessä. Näin myös varmistin, että repussa tulisi olemaan tilaa tultuilla. Lisäksi pakkasin erillisen repun koulurepuksi ja takaisin tullessa sain siihenkin pakattua jotain kevyttä, jotta pystyin viemään sitä kädessäni ongelmitta repun, matkalaukun ja olkalaukun lisäksi.

Jos ei omista matkalaukkuja ja kieliharjoittelua varten on sellainen tai kaksikin hommattava: nelipyöräinen on hyvin kätevä, sillä sitä voi vetää perässään mutta myös taluttaa vieressä. Ja taluttaminen kolmen kuukauden varustuksen kanssa on paljon miellyttävämpää menoa. Eräs opiskelija oli tullut yhden matkalaukun ja repun kanssa ja osti uuden matkalaukun vielä paikan päältä - tämäkin on hyvä tapa saada lisätilaa, jos tulee ostettua vähän enemmänkin jotain.

Lopuksi:

Opiskelut Tverissä oli melko helposti suoritettavissa. Jos tapana ei ole käydä useasti Venäjällä, yliopiston vaatima maassa vietettävä ajanjakso opintojen aikana onnistuu sujuvasti juuri Tverin kieliharjoittelun avulla. Olen saanut sellaisen kuvan, että kieliharjoittelu on ainakin Tampereen yliopiston puolelta sovitettu osaksi opintokokonaisuutta siten, että opintojen hyväksilukeminen luulisi olevan melko mutkatonta. Opintojen loputtua ja Suomeen palattua on vain kirjoitettava viiden sivun matkakertomus venäjäksi Eila Mäntysaarelle.

Kieliharjoittelu kokemus oli itselleni hyvin positiivinen ja mielekäs. Elin ensi kertaa omillani ja vieläpä niin kaukana kotoa mutta elämä sujui kokonaisuudessaan ihan hyvin. Opin Venäjästä, sen kielest ja elämästä ylipäänsä niin opiskelun kuin asumisenkin lomassa jotain uutta tai opin ymmärtämään jotain maahan liittyviä asioita vähän paremmin. Venäjä on paradoksien maa.

Meidän Suomesta samaan aikaan saapuneiden porukka oli kokonaisuudessaan mitä mainioin. En valitettavasti tehnyt tuttavuutta oman porukan ulkopuolelta muuta kuin yhden paikallisen venäläisen opiskelijan kanssa. Kuten jo aiemmin totesin, rohkaistuini puhumaan venäjäksi enemmän kielioppivirheistä huolimatta mutta ymmärtäminen arkipäivän keskusteluissa on vielä heikonlaatuista. Kuitenkin Tveristä tuli sellainen kaupunki, jonne matkustaisin mieluusti uusiksikin. Ylipäänsä haluni matkustella Venäjälle ja maan kulttuuriin kasvoi.

Moscow State Linguistic University, Moskova, 06.02.2018 – 01.06.2018

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 06.02.2018 – 01.06.2018

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Moscow State Linguistic University

Moskovan lingvistinen valtionyliopisto, Venäjä, 31.01-30.06.

Hakuprosessi ja etukäteisjärjestelyt

Ajatus Venäjälle opiskelemaan lähtemisestä kypsyi kunnolla vasta viime vuoden (2017) kesäkuussa ja päätin kokeilla kepillä jättää, ja kysyin opintokoordinaattorilta mahdollisuuksista päästä ulkomaille. Onnekseni uusi haku oli alkamassa alkupuolella syyslukukautta, ja sainkin hyvää aikaa valmistautua sekä kohteiden, että kurssien valintaan. Päädyin lopulta valitsemaan Moskovan lingvistisen yliopiston ykkösosastoksen, sen ollessa suositeltu erityisesti venäjän pääaineopiskelijoille, jotka erikoistuvat kääntämiseen ja tulkkaukseen. Minun tuli kirjoittaa motivaatiokirje ja jonkinlainen alustava kurssisuunnitelma jokaiseen hakukohteeseeni, ja käytinkin näihin suhteellisen paljon aikaa. MGLU:n motivaatiokirje tuli lähettää venäjäksi nettiohjelmaan hakemuksen mukana, ja motivaatiokirjeen kyttyjäksi piti lisätä kurssisuunnitelma. MGLU:n tapauksessa kurssit löytyivät nettisivuilta melko siististi ja selvästi kirjoitettuna, joten sen suhteen itselläni ei hirveästi tullut ongelmia. Toisaalta yleiskuva venäläisten yliopistojen verkkosivuista jäi muuten melko sotkuiseksi, ja osassa hakemistani yliopistoista ei hirveästi mainostettu ulkomaalaisille opiskelijoille tarkoitettuja kursseja. Toisaalta myös kurssien suhteen on turha stressata, sillä lopulta yliopistossa kaikki kurssit kuitenkin järjestetään ja on omalla vastuulla, menetkö sinne vai et.

Tulin valituksi MGLU:hun, ja alkuperäisestä tiedosta poiketen en joutunut kirjoittamaan erillistä motivaatiokirjetä tai hakemusta itse kohdeyliopistoon. Tietojen saanti itse kohdeyliopistosta jäi lopulta oman tiedonhaun varaan, eikä yliopistosta lähetetty minulle juuri muuta kuin viisumipuolto toisen opiskelijan kautta. Kaiken tarpeellisen tiedon sai kuitenkin kysytyä KV-osastolta Tampereen yliopistolla. Esimerkiksi matkavakuutus on pakollinen jo viisumia hankkiessa, joten siitä ei hirveästi epäselvyyksiä edes voinut olla. Vakuutuksen ottaminen muutenkin voi pelastaa useita satoja euroja pahimmassa tapauksessa, esimerkiksi yllättävien lääkärikulujen suhteen.

Kohdemaahan saapuminen

Olen ollut Venäjällä opiskelemissa kieliharjoittelussa jo aiemmin, joten tiesin jossain määrin, mitä odottaa. Saavuini Moskovaan helmikuun alussa, ja pääsin asuntolassa omaan huoneeseeni varsin yksinkertaisesti muutaman allekirjoituksen jälkeen. Saavuini selvästi muita ulkomaalaisia opiskelijoita aikaisemmin, ja ensimmäinen viikko olikin lähinnä ympäröintiä ja asioiden selvittelyä yliopiston viisumitoimiston ja henkilökunnan kanssa. Tästä siis hyvänä huomiona heti, että on täysin turha stressata, oletko paikalla heti kurssien alussa vai et. Kurssit alkoivat vaihtelevasti, ja opettajat opettivat saman ohjelman täysin huolimatta siitä, onko luennolla kaksi vai kymmenen ihmistä. Kenellekään ryhmästäni ei järjestetty minkäänlaista lähtötasotestiä, ja ryhmään sijoittelu suoritettiin sen perusteella, kuinka hyvin sait ilmaista itseäsi opetuksesta vastaavalle henkilökunnan jäsenelle. Yliopistossa verkostoituminen on opiskelijan itsensä vastuulla, eikä tutortoimintaa ole. Opiskelijan on mahdollista osallistua myös ns. "oikeille kursseille" oman tahtonsa ja taitotasonsa mukaan, mikäli hän näin haluaa. Olisin itse ollut kiinnostunut käännös- ja tulkkausharjoituksista suomen ja venäjän välillä, mutta juuri keväälle niitä ei ollut henkilökunnan mukaan saatavissa.

Kannattaa myös pitää mielessä, että MGLUn verkkosivut tarjoavat melko kattavan opastuksen englannin kielellä, kuinka pääset asuntolaan muutamalta lentokentältä, sekä sen jälkeen metroasemalta. Erityisesti ensimmäisille viikoille ja viisumin uusimisen ajalle kannattaa varata paljon aikaa ja hermoja melko pitkällisen prosessin varalle. Henkilökunta kyllä opastaa kaikessa, mutta opastus ei välttämättä aina ole kaikkein ystävällisintä.

Asuntola

Asuntola sijaitsee hyvällä sijainnilla Moskovan keskustassa, alta kymmenen minuutin päässä metroasemalta, ja noin 15 minuutin kävelymatkan päässä yliopistolta. Asuntolan lähellä on muutamia pienempiä kauppia, kahviloita ja ruokapaikkoja, ja varsin yksinkertaisen metromatkan päässä on myös isompia hypermarketteja.

Asuntola itsessään on melkoinen elämys. Koskaan asuntolassa asuessani en kokenut oloani turvattomaksi: ympärillä on koko ajan ihmisiä, asuntolassa työskentelee vartijoita sekä muuta henkilökuntaa. Toisaalta turvallisuuden tunnetta edistää varsin tiukat säännöt: asuntolassa on ehdottoman kiellettyä nauttia tai pitää hallussa alkoholia, sekä asuntola on lukossa aamun pimeinä tunteina yhden ja kuuden välillä, Tiedotus tapahtuu kovaäänisistä. Asuintilojen siisteydestä ollaan tarkkoja, ja henkilökunta edellyttääkin, että huoneita siivotaan säännöllisesti. Julkisia tiloja (keittiöt, käytävät, yleiset vessat) siivottiin vaihtelevasti, ja joskus muutamakin viikko saattoi mennä ilman siivousta. Asuintiloissa itse siivosimme useamman kerran viikossa, jotta huoneen torakkatilanne ei pahenisi. Jaoin huonettani useammankin eri opiskelijan kanssa, sillä usein muut opiskelijat asuivat siellä vain lyhyitä ajanjaksoja muutamista viikoista muutamaani kuukausiin. Puolen vuoden aikana jaoin huonettani britin, italialaisen, iranilaisen ja bulgarialaisten kanssa.

Asuntolan asuintilat (blokit) olivat yleensä viiden ihmisen asuttamia, ja blokissa oli yhteinen hyvin pieni eteistila, yhteinen wc sekä yhteinen suihkuhuone. Blokissa on kaksi asuinhuonetta, joista isommassa asuu kolme ihmistä ja pienemmässä kaksi. Viisi ihmistä jakaa melko pienen jääkaapin, jotka toimivat vaihtelevasti blokista riippuen. Omassa blokissamme jääkaapin ovi ei mennyt täysin kiinni, sekä jääkaapissa oli useita kolosia ja rakosia, joissa pyöri torakoita. Myös vessassa ja suihkutiloissa oli paljon torakoita, joita käytiin myrkyttämässä puolen vuoden aikana kuusi kertaa. Myrkytys oli joka kerta tehoton, ja torakat jatkoivat elämäänsä samana iltana. Torakoita löytyi myös

asuinhuoneista, joten on syytä katsoa, missä pitää astioita ja kuivaruokiaan. Saapuessani blokkiin helmikuun alussa huoneessa oli lisäksi yksi opiskelija. Valitsin kahdesta jäljellejääneestä sängystä ehjemmän, ja vielä tähän aikaan huone oli varsin huonossa kunnossa. Seuraavien muutamien kuukausien aikana vessaan tuotiin muovinen istuin, vesisäiliön kansi, lukko sekä suihkutilan vuotava hana korjattiin. Hana toisaalta jatkoi vuotamistaan vaihtamista seuraavan tunnin jälkeen. Kaikki "ylimääräinen" suihkuverhoista siivoustarvikkeisiin on opiskelijoiden vastuulla hankkia. Sääntöjen mukaan myös ylimääräiset sähkölaitteet (vedenkeittimet, kahvinkeittimet, imurit yms.) ovat kiellettyjä talon vanhan sähköverkon takia.

Jokaisessa kerroksessa on kaksi kerroskeittiötä, joissa on kaksi pesuallasta ja kolme hellaa. Hellat eivät toimi kovin hyvin, ja yleinen siisteystaso keittiöissä on aika heikko. Yleisiä ajanviettoiltoja asuntolassa ei ollut, mutta ihmiset usein tapasivat toisiaan keittiössä, joka ajoi tällaisen sosiaalisen tilan tarkoitusta. Asuntolaan voi viedä vieraita, mutta se vaatii erillisen hakemuksen kirjoittamista ja hyväksyttämistä, sekä johtajan kanssa puhumista ja vartijalle asian selittämistä. Mahdotonta se ei kuitenkaan ole.

Opiskelu

Kuten aiemmin mainitsinkin, kurssit järjestetään kaikesta huolimatta, ja on opiskelijan omasta aktiivisuudesta kiinni, osallistuuko niille. Muutama kurssi järjestetään vain korkeamman kielitason ryhmille, mutta yleisesti ottaen kaikilla on sama kurssisisältö. Omalla ryhmälläni esimerkiksi oli arkipäivän venäjää (puhekurssi), sosiologiaa, politiikkaa, kulttuuria ja historiaa. Osa kursseista toteutetaan massaluentoina, osa taas oman ryhmän kesken tiiviimpinä pienryhmätoteutuksina. Muutamassa, esimerkiksi kielioipissa, mentiin paikoin liiankin paljon ryhmän osaavimman ihmisen mukaan, mutta osassa taas opettaja kävi aihealuetta hyvinkin tarkasti ja perusteellisesti läpi. Opetuksesta jäi itselleni ihan hyvä maku, joskin materiaali oli paikoin melko tarkkaan harkittua ja värittyä. Opettajista kuitenkin huokuu se, että he haluavat keskustella opiskelijoiden kanssa, ja koinkin, että se oli yksi luentojen antoisimpia asioita. Sain myös osallistua venäläisten suomea opiskelevien opiskelijoiden kurssille, jossa seurasin opiskelua ja keskustelin opiskelijoiden kanssa. Koin tämän hyvin mielenkiintoiseksi, ja tuntuinkin hieman oudolta nähdä, kuinka suomen kieltä opetetaan vieraana kielenä aivan Moskovassa asti. Olin alun perin kiinnostunut valitsemaan Moskovassa suomi-venäjä-käännöstä ja tulkkausta, mutta niitä ei juuri kevätpuolelle lukuvuotta tarjottu, ja osallistuin sen sijaan ruotsi-venäjä-käännöskurssille. Mainitut kurssit tarjosivat myös hyvän mahdollisuuden tutustua venäläisiin opiskelijoihin, jota ei muuten juuri tarjoutunut. Vaihto-opiskelijat olivat kurseillaan ja asuntolassa lähinnä keskenään.

Venäläisiin opiskelijoihin tutustuminen on omalla vastuulla, eikä MGLU tarjoa siihen juuri mahdollisuuksia. Tutortoimintaa tai tutustumistapahtumia ei ole, mutta sinulla on mahdollisuus pyytää osallistua venäläisten kurseille. On kuitenkin paikallaan muistaa, että kurssit ovat hyvin erilaisia ja haastavimpia, kuin ulkomaalaisille räätälöidyt kurssit.

Muuta mainitsemisen arvoista

Matkustele. Matkustelu vaihdon aikana oli yksi hienoimpia kokemuksia. RZD:n hinnat eivät ole kovia, ja lentäminenkin on kohtuu turvallista. Moskova on iso paikka, jossa löytyy vaikka mitä nähtävää metrolla, lähijunalla ja bussilla liikkuesssa. Suosittelen myös liikkumaan oman mukavuusalueen ulkopuolella, ja näkemään muutakin, kuin perinteiset kohteet punaisen torin ja Izmailovin linnoituksen. Moskovasta saa parhaiten irti, kun perehtyy myös elämään turistikohdeiden ulkopuolella. Hintataso putoaa melko tuntuvasti kaikessa, kun matkustaa ulos Moskovasta.

Matkustin itse kavereideni kanssa Volgogradiin, Astrahaniin, Tveriin sekä lopuksi Pietariin. Reissut olivat erittäin mukavia ja piristäviä vaihteluita Moskovin harmauteen, sekä näin myös paikkoja, joihin tuskin tulisi Suomesta käsin matkustettua. Moskovin yksi hienous onkin se, että se sijaitsee niin hyvässä paikassa Venäjällä, ja siellä on kaikki mahdollisuudet matkustamiseen.

Pieniä asioita, joihin ei tule aiemmin kiinnitettyä huomiota: jos juot paljon kahvia, ota omaa kahvia. Jos et pidä tiskaamisesta sienellä, ota oma tiskiharja mukaan. Suosittelen myös ottamaan esimerkiksi Fazerin sinistä mukaan, joka toimii hyvin asioiden edistäjänä ja sen avulla saa huoneen epäkohtia korjattua paljon tehokkaammin, kuin vain pyytämällä ja odottamalla.

Jere Rolig

Moscow State Institute of International Relations, Moskova, 01.02.2018 – 30.05.2018

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 01.02.2018 – 30.05.2018

Vaihto-ohjelma: Tiedekunnan/yksikön vaihtosop.

Yliopisto: Moscow State Institute of International Relations

Opiskelijavaihto Venäjällä oli paljon monimutkaisempi toteuttaa kuin aiempi vaihtoni Ranskassa. Ensimmäinen vaihtoni oli Erasmus-ohjelman vaihto, joka ei vaatinut juuri mitään alkuvaihteluja. Venäjälle lähtemiseen sen sijaan tarvitsi jonkin verran säästöjä, koska vaihtoon päästäkseeni täytyi muun muassa käännettä dokumentteja ja hankkia todistuksia viisumia varten. Esimerkiksi keuhkoröntgen ja HIV-negatiivinen testi oli otettava ennen vaihtoa. Otin lisäksi rokotteen aivokalvontulehdusta vastaan ja elinikäisen hepatiittirokotteen. Minun tarvitsi myös täyttää rokotekortti, jossa oli kaikki elämäni aikana otetut rokotteet. Ennen lähtöä en ollut aivan varma, että mihin ohjeisiin luottaa, sillä sain МГИМО:sta ainakin kolmet eri ohjeet eri dokumenttien mukaanottamiseen ja ne vaihtelivat jonkin verran. Osa opiskelijoista sai myös virheellisiä neuvoja yliopiston kv-koordinaattorilta. Eräälle ranskaistytölle oli esimerkiksi aluksi sanottu ennen vaihtoon lähtemistä, että sillä ei ole väliä, vaikka passi vanhenee muutaman kuukauden kuluttua vaihdon päättymisen jälkeen. Lopulta kuukausi ennen vaihtoa häneen oli otettu yhteyttä uudestaan ja sanottu, että tällä passilla ei voi matkustaa, koska se vanhenee niin pian vaihdon päättymisen jälkeen. Muistaakseni passin tulee olla voimassa 6 kuukautta tai 12 kuukautta vaihdon päättymisen jälkeen. Saavuin helmikuun alussa Moskovaan ja alusta lähtien kaikki oli hankalaa. Pääsin yliopistoon sisään vasta kolmannella yrittämällä, koska turvamiehet eivät olleet halukkaita auttamaan minua. Jouduin soittamaan useille henkilöille yliopistolla ennen kuin pääsin sisään. Lopulta pääsin sisään yliopistolle ja päädyin lopulta kv-toimistolle. Vien kv-toimistoon heidän tarvitsemansa laput ja sain luvan mennä asuntolalle, joka sijaitsi aivan yliopiston vieressä. Myöskään asuntolaan minua ei aluksi päästetty sisään, mutta kun asuntolan комендант kuuli minun

pyrkivän sisälle, hän tuli auttamaan ja lopulta minut päästettiin sisään. Olin onnekas ja asiat sujuivat alkuun hyvin. Pääsin huoneeseeni ja комендант kertoi minulle, että eräs henkilö myy jääkaappiaan, joten sain ostettua häneltä jääkaapin huoneeseeni. Pääsin vihdoin nukkumaan.

Vietin kolme ensimmäistä yötä yksin, mutta eräänä päivänä huoneeseeni tupsahti ruotsalainen Emil, josta tuli kämppikseni. Lähes kaikissa muissakin huoneissa asui 2 ihmistä. Venäläiseksi asuntolaksi se oli ilmeisesti laadukas, sillä huoneissa oli kylpyamme ja vessa. Meitä huone ei kuitenkaan vakuuttanut, sillä vessan viemäri tulvi heti seuraavan yön aikana. Heräsimme siihen, että makuuhuoneen lattialla oli vettä. Tajusimme pian, että se tuli vessanpöntöstä, joka oli mennyt tukkoon. Kylpyamme oli aivan täynnä ruskeaa paskavettä, jota aloimme kantamaan lautasillamme ulos ikkunasta. Juoksin kertomaan asiasta комендантille, joka hälyytti myös siivoojan paikalle. Tämä alkoi imuroida vettä pikavauhtia pois huoneestamme. Saimme uuden huoneen, jossa asuimme muutaman viikon. Samalla aikaa vanhan huoneemme annettiin kuivua ja pian meitä kehoitettiin muuttamaan takaisin. Vastustimme tätä viimeiseen asti, mutta asuntolan директор ei antanut periksi, vaikka huoneemme vessan ja eteisen lattioilla oli kuivunutta paskaa ja huone haisi pahalta. Onneksi jouduimme nukkumaan vain yhden yön tässä huoneessa ennen siivousta ja seuraavana päivänä huone desinfioitiin täysin. Lattian alla oli kuitenkin kuivunutta viemärijätettä, joka haisi jonkin verran, mutta seuraavien viikkojen aikana haju onneksi laantui tai sitten totuimme siihen.

Tässä episodissa rasittavinta oli työntekijöiden jatkuva valehtelu ja se, että meitä juoksutettiin jatkuvasti asuntolan ja yliopiston välillä. Asuessamme väliaikaisessa huoneessa, osa työntekijöistä tuli välillä sanomaan meille, että meidän täytyy kyseisen päivän aikana muuttaa takaisin vanhaan huoneeseemme, koska "isobritannialainen delegaatio" on tulossa asuntolaan. Tätä delegaatiota varten kuulemma tarvitsi meidän väliaikaisen huoneemme. Tämä tapahtui usemman kerran ja saimme kuitenkin usean kerran pysyä vielä muutaman päivän huoneessamme, eikä mitään delegaatiota näkynyt missään. Kävimme myös pyytämässä huoneen vaihtoa yliopistolla, mutta siellä sanottiin että väliaikaishuoneemme on vieraille, eikä opiskelijoille. Kuitenkin tässä kerroksessa asui tietääksemme vain opiskelijoita. Kävimme useamman kerran asuntolan johtajan ja kv-koordinaattorin kanssa päällistelemässä tulvahuoneen paskaisia lattioita, mutta lopulta tilanne kärjistyi siihen, että asuntolan johtaja uhkasi siirtää meidät "rangaistusasuntolaan", jos vielä valittaisimme asiasta. Hän myös väitti, että olisimme laittaneet vessanpönttöön rättejä ja saaneet pöntön tulviamaan.

Pian kaikki tämä unohtui ja pääsimme jatkamaan elämäämme. Pääosin aika Moskovassa oli melko leppoista, mutta välillä byrokratia sai hermot riekaleiksi. Jouduin myös käymään venäläisessä hammaslääkäriässä kovien hammaskipujen vuoksi, mutta todella loistava hammaslääkäri onnistui korjaamaan vaivan operaatiossa, jota Suomessa ei olisi tehty. Hampaaseeni oli tehty juurihoidot ja kun se alkoi oireilemaan niin hän sai parannettua vaivan operatiolla, jota en täysin ymmärtänyt. Kysyin Suomessa hammaslääketiedettä opiskelevalta ystävältäni asiasta niin hän sanoi, että hammas poistettaisiin Suomessa heti. Saa nähdä, että alkaako hammas oireilemaan pian.

Opintojen taso oli melko hyvä. Se ei päättä huimannut, mutta ainakin omat kurssini olivat ihan hyviä. Instituutti on Venäjän ulkoministeriön alainen, joten siitä voi päätellä mistä kulmasta asioita opetetaan. Esimerkiksi Krimin liittämistä äiti Venäjään tuotiin esille melko paljon. Opiskelin itse lähinnä venäjän kursseja, koska opintoni olivat niin loppusuoralla, etten hirveästi tarvinnut opintopisteitä ja lähdin vaihtoon parantaakseni kielitaitoani. МГИМО:ssa opiskellaan myös suomen kieltä ja löysinkin kaksi "buddya", joiden kanssa tapasin viikottain. Toista tapasin kahden kesken ja toista kolmen ryhmässä toisen suomalaisvaihtarin kanssa. Puhuimme aina kolmekymmentä minuuttia suomea ja kolmekymmentä minuuttia venäjää. Kielitaitomme parani paljon näiden keskusteluiden johdosta! Opiskelin siis 12 tuntia viikossa venäjää tuntiopetuksena ja 1 tunnin kielitandemin parissa.

Opiskeluiden aikana yliopistossa sattui myös traaginen tapaus, sillä kazakstanilaisopiskelija menehtyi kevään aikana. Hän tippui yliopiston 4. kerroksesta. Yliopistolla liikkui huhuja, että hänet olisi työntänyt alas dagestanilainen opiskelija. Tyttö oli muutaman viikon koomassa sairaalassa ennen kuin menehtyi. Yliopisto ei tiedottanut tästä asiasta mitenkään, vaan keskittyi lähinnä jälkien peittelemiseen ja uhkasi opiskelijoita erottamisella, jos he levittävät asiasta tietoa. Eräänä päivänä yliopiston pääovilla oli tytön kuva ja kukkia. Mitään muuta yliopistolla ei asiasta puhuttu.

Moskova on kaupunkina kaunis ja valtavan suuri. Muutaman viikon asumisen jälkeen oppi välttämään ruuhka-aikoja tai ainakin käyttämään niiden aikaan metroa. Taksi on kätevin matkustuskeino ruuhka-aikojen ulkopuolella, jos matkustajia on useampia. Puolen tunnin matka maksaa yleensä noin viisi euroa, joten muutaman hengen porukalla taksi on paljon halvempi kuin esimerkiksi julkinen liikenne Suomessa. Nähtävyyksiä ja elämyksiä Moskovassa riittää, joten kaupunki sopii esimerkiksi urheilusta tai kulttuurista kiinnostuneille henkilöille erittäin hyvin. Kun eurokin on vahva suhteessa ruplaan niin eläminen on melko edullista. Suosittelinkin Moskovaa kaikille, joilla on pitkä pinna ja hermot eivät mene riekaleiksi Venäjän byrokratian edessä. Välillä työntekijät saattavat valehdella sinulle tai olla täysin tietämättömiä omista työtehtävistään, joten lopullinen vastuu tehdä asiat oikein on aina sinulla itselläsi.

Moscow State Institute of International Relations, Moskova, 01.02.2018 – 30.06.2018

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 01.02.2018 – 30.06.2018

Vaihto-ohjelma: Tiedekunnan/yksikön vaihtosop.

Yliopisto: Moscow State Institute of International Relations

[Etukäteisjärjestelyt Suomessa](#)

Aikaisemmista vaihtokertomuksista löytyy jo tarkat ohjeet ja vinkit viisumin hankintaprosessiin, joten tässä keskityn MGIMO-yliopiston kanssa tehtäviin etukäteisjärjestelyihin. Pari kuukautta ennen lähtöä sain MGIMO-yliopiston vaihtareille suunnatun infopakettin, jossa eriteltiin selkeästi kaikki vaadittavat dokumentit. Minun tuli toimittaa saapuessani yliopistolle negatiivinen HIV-todistus. Lisäksi tarvitaan keuhkoröntgen todistukseksi siitä, ettei opiskelijalla ole tuberkuloosia sekä lääkärintodistus perusterveydentilasta. Opiskelutodistuksista vaadittiin nähtäväksi kandidaattitutkintotodistus sekä opintorekisteriote. Näistä kaikista tuli olla auktorisoidut venäjänkieliset käännökset. Itse en kuitenkaan käännättänyt yhtäkään todistusta, vaan ajattelin hoitaa asian Venäjällä, jos niitä todella vaadittaisiin. Loppujen lopuksi

minulta pyydettiin ainoastaan HIV-todistusta nähtäväksi. En osaa sanoa, toimitaanko MGIMOssa joka kerta tällä tavalla. Jo mainitsemani vaihtareille suunnattu infopaketti tutustutti MGIMOn henkeen: infossa kerrotaan kurssivalintojen sijaan muun muassa yliopistolla järjestettävistä missikisoista sekä yliopiston pukukoodista, josta ei kannata ottaa paineita, vaikka kyseessä onkin eliittiyliopisto.

Kohdemaahan saapuminen

Saavuini paria päivää ennen orientoivien alkua Tolstoi-junalla Moskovaan, ja tätä matkustusmuotoa suosittelen lämpimästi, sillä se virittää matkajaajan Venäjä-tunnelmaan ja on muutenkin opiskelijan budjetille sopiva tapa matkustaa, mikäli ostaa lipun hyvissä ajoin etukäteen. Lisäksi Leningradskin juna-asemalta pääsee kätevästi suoraan metroasemalle nimeltä Komsomolskaya, ja parinkymmenen minuutin matkan jälkeen Prospekt Vernadskogo -nimisellä metroasemalta pois jäätyään pääsee joko bussilla tai kävellen yliopiston kampukselle, jossa sijaitsee myös yliopiston vaihtareille tarkoitettu asuntola.

Asuminen

Asuntola saattaa järkyttää lintukoto-Suomen opiskelija-asumiseen tottuneita, mutta sanonta "asenne ratkaisee" pätee tässäkin, ja loppujen lopuksi tunsin oloni jopa kotoisaksi asuntolassa. Huonetoveri vaikuttaa kokemukseen hyvin paljon, sillä makuuhuone jaetaan toisen vaihtarin kanssa. Tähän on syytä varautua, ja samalla pitää myös mieli avoinna. Suurimmassa osassa maailmaa yliopistoasuntolahuone jaetaan jonkun kanssa, joten tämä on myös hyvä tapa tutustua toisenlaiseen todellisuuteen, mihin olemme Suomessa tottuneet. Huonevarustukseen kuuluu wc-tilat ja sekä kylpyamme ja paljon säilytystilaa. Asuntolassa on yksi keittiö per kerros, lukuunottamatta ensimmäistä ja toista kerrosta. Lakanat saa asuntolalta, ja ne on mahdollisuus vaihtaa kerran viikossa talon puolesta. Lisäksi opiskelijoiden käytössä on ilmainen pesula, jossa voi pestä pyykkiä maksutta. On hyvä huomioda, että siivousvälineet ja keittiötarvikkeet tulee hankkia itse. Suosittelen tekemään hankinnat vaikka huonetoverin kanssa puoliiksi.

Asuntolassa asuminen tuntui toki aluksi haastavalta, mutta vähitellen siihen tottui, ja jos nyt pitäisi valita uudestaan asuntolan ja vuokra-asunnon väliltä, niin valitsisin ehdottomasti asuntolaelämyksen. Tähän vaikuttaa tietenkin huippu vaihtariporukka ja sijainti, sillä asuntolalta yliopistolle on matkaa vajaat parisataa metriä matkaa. Vaihtariporukalla oli mukavaa istua iltaa tai lähteä yhdessä tutkimaan kaupungin melskettä vapaa-ajalla.

Opiskelu

MGIMOssa on vaikuttava määrä opettajia, jotka ovat työskennelleet diplomaatteina tai ministeriöissä. Heidän maailmankuvaansa oli mielenkiintoista tutustua. Lisäksi MGIMOssa on paljon vierailevia professoreita esimerkiksi Oxfrodin yliopistosta. Kurssivalinnat tehtiin vasta paikan päällä ja niihin meni paljon aikaa, sillä kansainvälisen politiikan opiskelijalle on tarjolla mielenkiintoinen kattaus opintoja niin englannin kuin venäjän kielellä. Itse kävin kurssija Venäjän taloudesta, poliittisesta filosofiasta ja kansainvälisestä laista sekä Venäjän kulttuuripolitiikan kurssin. Lisäksi osallistuin vaihtareille suunnatuille venäjän kielen kurssille, joka järjestettiin 12h viikossa. Vaihto-opiskelijat saavat valita mitä tahansa kurssija mistä tahansa tiedekunnasta lukuun ottamatta vieraiden kielten opintoja.

Opetusmetodeista sen verran, että ne vaihtelevat paljon, mutta vaihto-opiskelijoihin suhtaudutaan armeliaasti. Luntaus on hyvin yleistä, mutta en kehottaisi ajautumaan siihen. Suullisia kokeita on jonkin verran, mutta usein kurssisuoritus hoitui esitelmällä, kokeella tai esseellä.

Muuta mainitsemisen arvoista

Vaihtoon lähteminen edellytti hyvää venäjän kielen taitoa, mutta moni saapunut vaihtari pärjäsi jopa alkeilla. Venäjän taitoni on sujuva, joten en kohdannut ongelmia kielen suhteen. Kaupunkina Moskova tarjoaa aivan kaikkea, mitä tulee mieleen, ja muun muassa metroasemat ovat jo itsessään nähtävyyksiä. Lisäksi ei pidä unohtaa lukemattomia museoita, taidegallerioita, puistoja ja teattereita. Suosittelen ehdottomasti käymään katsomassa venäläistä balettia. Moskovassa on monipuolinen ja halvahko ravintolatarjonta, ja erityisesti georgialainen ruoka vei niin sydämeni kuin opintotukeni. Kaupunki itsessään on sekoitus vanhaa ja uutta. Kommunismin ja kapitalismin symboleita löytyy kaupungista rinnakkain. Kontrastit näkyvät tosin räikeinä myös paikallisten ihmisten elintasossa. Mielestäni Moskova on turvallinen kaupunki, mutta maalaisjärki on pidettävä mukana jokaisessa miljoonakaupungissa. Pimeitä takseja on syytä välttää, ja suosittelen lataamaan Yandex taxi, Yandex transport sekä Yandex metro -sovellukset puhelimeen sujuvan kulkemisen turvaamiseksi. Metro muodostui itselleni tärkeimmäksi kulkuvälineeksi Moskovassa, mutta Yandex taksilla taitui myös monta matkaa kätevästi ja huokeaan hintaan. Erityisen kätevää kyseisessä taksisovelluksessa on se, että hinta määräytyy etukäteen ja se on mahdollista maksaa käteisellä, joten huijatuksi tulemisen riski on olematon.

Paluu Tampereelle

Suomeen paluun jälkeen en kokenut paluukulttuurishokkia, vaan ainoastaan pientä hämmennytyneisyyttä siitä, kuinka harvaanasuttu, puhdas ja hiljainen paikka Suomi onkaan. Suoritin vaihdon aikana maisterivaiheen valinnaisia opintoja.

Merkityksellisyys

Olen jo pitkään halunnut asua Moskovassa, joten kyseessä oli kliseisesti unelmieni täyttymys. Venäjä opettaa mielen lujuttua monessakin mielessä, ja varsinkin Moskovassa täytyy oppia nöyryyden sijaan kovapäisyyttä, mutta myös samalla oppia viis veisaamaan ontuilevasta byrokraatiasta, työkeiltä vaikuttavista asiakaspalvelijoista ja systeemin ajoittaisesta takkuilusta niin liikenteessä kuin juoksevia asioita hoitaessa. Asiat hoituvat kyllä, kun osaa pyytää ja tarvittaessa vaatia. Lisäksi sukeltaminen täysin erilaiseen kulttuuriin ja Moskovan eliittiyliopiston henkeen opetti uutta näkökulmaa tästä maailmasta. Voin nyt sanoa ymmärtäväni venäläistä mentaliteettia hyvin pitkälle ja samalla parantaneeni kielitaitoani erinomaiselle tasolle.

St. Petersburg State University, Pietari, 01.02.2018 – 30.06.2018

Maa: Venäjä

Kaupunki: Pietari

Vaihto aika: 01.02.2018 – 30.06.2018

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: St. Petersburg State University

Hain kevään 2017 haussa Pietarin valtiolliseen yliopistoon. Tampereen yliopistolta sain vastauksen nopeasti, Pietarista sain ensimmäisen kerran postia lokakuussa 2017. Tiedotus Pietarin suunnasta oli kiitettävää! Sain pitkät muistilistat, mitä tarvitsen asuntolaa varten ja mitkä dokumentit tulee olla hakiessa viisumia. Viisumia varten jouduin pidentämään matkavakuutustani, sillä suomalainen matkavakuutus on vain 3kk voimassa kerrallaan. Kyseisen ajanjakson jälkeen tulisi palata Suomeen vähintään kahdeksi viikoksi, jotta vakuutus olisi jälleen voimassa ulkomailla. Tänä vuonna ei ollut mahdollista tehdä keuhkoröntgeniä Pietarissa saapuessaan, joten jouduin hankkimaan todistuksen Suomessa yksityiseltä, sillä YTHS ei suostunut kirjoittamaan lähetettä röntgeniin. Tämä oli ainut vaihtoon liittynyt rahallisesti iso kulu. Keuhkoröntgenin tarvitsee asuntolaa varten ja alakerran mummot jaksavat muistuttaa siitä vielä päiviä saapumisen jälkeen. Virallisen viisumikutsun sain joulun välipäivinä ja jätin viisumihakemuksen Venäjän suurlähetystöön Helsingissä tammikuun alussa. Valmiin viisumin kävin noutamassa suurlähetystö tasan viikko anomisen jälkeen.

Tuutorini, tai niin kuin Venäjällä sanotaan buddy, tuli minua vastaan rautatieasemalle. Hän auttoi minua pääsemään asuntolaan, ostamaan liittymän, käymään kaupassa jne. Hän oli kieltämättä ensimmäisten päivieni pelastaja! Suosittelen osallistumaan orientaatioviikolle, sillä jo ensimmäisessä tapahtumassa tutustuin ihmisiin, joiden kanssa vietin koko vaihtoaikani! Kaikkiin tapahtumiin ei tarvitse mennä, mutta on kuitenkin hyvä rekisteröityä tapahtumiin. Kampus- ja yliopistopäivät olivat kaikille pakollisia tapahtumia. Kampuspäivän aikana kävimme hoitamassa oman kv-koordinaattorin luona viralliset paperit pois alta. Kv-koordinaattorinani oli Viktoria Shipunova, joka ikävä kyllä sai paremman työtarjouksen Espanjasta ja lähti kesken lukukauden uusiin hommiin. Hän oli erittäin ystävällinen ja aikaansaava. Yleisesti ottaen voi sanoa, että kv-toimisto hoitaa kaikki asiat liittyen viisumeihin ja rekisteröintiin.

Asuin ensimmäisen viikon asuntolassa ja sen jälkeen luovutin... Olin toista kertaa Venäjällä vaihdossa, joten asuntolaelämä oli jo koettu enkä kokenut, että tulis jäämään paitsi asioista. Asuntolaa remontoitiin saapuessani ja esim. minun käytäväsäni remontoitiin neljää viidestä asunnosta. Astmaatikon oli ajoittain vaikea elää rakennuspölyn seassa. Öisin jouduin nukkumaan pitkät vaatteet päällä ja kahden peiton kanssa. Myöskin noin reilu tunnin matkustaminen kampukselle hiukan arvelutti. Osalla ystäväistäni kävi tuuri, sillä he saivat juuri remontoitun asunnon. Asuntojen saaminen asuntolalla on siis täysin alakerran mummojen valinnan vallassa! Muutin viikon jälkeen asuntoon lähelle kansainvälisten suhteiden tiedekuntaa. Maksoin omasta huoneesta 220e/kk sisältäen veden, sähkön ja internetin. Monet muutkin päättivät vuokrata asunnon keskustasta ja he maksoivat noin saman verran asumisesta. Yleisesti ottaen asuminen on halpaa Pietarissa, joten jos asuntola kammottaa niin suosittelen myös lämpimästi asunnon vuokraamista. Näin jälkikäteen ajateltuna en kadu päätöstäni. En koe jääneeni paitsi mistään. Asuntolaan pääsee aina vierailemaan bileisiin ja ystävät tulevat usein keskustaan kuitenkin. Jos on bilehirmu, suosittelen asuntolassa asumista. Kapitanskayalla on parhaat dormibileet taattu!

Opiskelin Smolnyn kampuksella kansainvälisiä suhteita. Pääaineeni Tampereella on venäjän kieli ja kulttuuri, mutta halusin lähteä kokeilemaan siipiäni filologian ulkopuolella. Suosittelen Smolnyn kampusta! Kampus on henkeäsalpaavan kaunis, siellä on eniten vaihto-opiskelijoita ja kyseinen tiedekunta tarjoavat todella mielenkiintoisia kursseja! Ja jos venäjä taittuu, saa valita mitä tahansa kursseja. Itse valitsin kaksi kurssia kansainvälisille opiskelijoille tarkoitetusta opintosuunnasta ja kaksi kurssia, jotka kuuluivat venäläisten opiskelijoiden tutkinto-ohjelmaan. Smolnyn kampus ei tarjoa vain kursseja liittyen kansainvälisiin poliittisiin suhteisiin. Itse suoritin esim. kulttuuripoliittikkaan ja kansainväliseen bisnekseen liittyviä kursseja. Yleisesti ottaen opiskelu on helppoa Venäjällä ja vaihto-oppilaana saa paljon anteeksi. Mitä enemmän panostat, sitä enemmän saat irti opiskelusta. Jokainen voi siis räätälöidä itselleen haluamansa vaihtokokemuksen. Kurssit koostuivat luennoista ja seminaareista. Itselläni kävi tuuri ja minun ei tarvinnut suorittaa yhtäkään loppuenttiä vaan kurssit suoritettiin ryhmätöillä tai kirjallisilla töillä. Muutamia vinkejä liittyen kursseihin:

Suoritin 4h venäjän kielen kurssin. Tunnit perustuivat opettajan pitämään monologiin, jota kesti noin yli puolet ajasta. Suosittelen ottamaan 8h kurssin, sillä opetuksen taso on parempi. 8h kurssia opetetaan filologian laitoksella, joka sijaitsee Vasilevskin saarella.

EU-Russia Relations -kurssi on työläin ja opettaja on vaativin.

Cold War: documents and interpretations -kurssi oli monien vaihtarien lempikurssi! Aivan loistava opettaja, työmäärä inhimillinen. Plussana myös se, että kokeeseen ei tarvitse osallistua, jos olet ilmaissut mielipiteitäsi kurssin aikana. Jos taitaa venäjää, suosittelen kurssia "Pietari kansainvälisessä kulttuurillisessa kontekstissa". Kurssilla käsitellään Pietarin historiaa, arkkitehtuuria, tapahtumia, kulttuuria ja tiedettä.

Pietari kaupunkina on minun suosikkini Venäjällä! Kulttuurin pääkaupungissa tapahtuu ja sattuu jatkuvasti. Kevätlukukausi on juhlien suhteen kiireisempää aikaa. Vaihtoni aikana myös säät suosivat: helmikuussa saimme kokea vuosikymmenien kovimman lumimyrskyn ja kireimmät pakkaset kun taas toukokuussa nautimme jo +25 asteen helteistä. Suosittelen ehdottomasti kevätlukukautta syyslukukauden sijasta! Valonmäärä kasvaa ja kurssit lopetetaan yleensä toukokuun lopussa, joten pääsee vielä nauttimaan kesäkuun ajan kesäisestä Pietarista. Kulttuurin ystävälle kaupungista löytyy millä mitalla nähtävää. Mihailovskin teatteri järjestää kerran kuukaudessa "opiskelijoiden keskiviikon", jolloin lippuja balettiin myydään opiskelijaystävällisin hinnoin. Opiskelijakorttia vilauttamalla suurimpaan osaan museoista ja taidenäyttelyistä pääsee ilmaiseksi tai ainakin puoleen hintaan. Kaupunki on myös tunnettu kahviloistaan. Jos kahvihammasta kolottaa niin rohkeasti kokeilemaan pienempiäkin kahviloita. Niistä yleensä saa parhaita palvelua. Mitä asiakaspalveluun tulee, Pietarissa siihen panostetaan! Olin todella yllätynyt, sillä venäläiset ovat yleisesti tunnettuja huonosta asiakaspalvelusta, mutta voin sanoa saaneeni parasta asiakaspalvelua juuri Pietarissa. Pietarissa on myös Venäjän ainut Suomen instituutti, joka tarjoaa tapahtumia kaikille, jotka ovat kiinnostuneita Suomesta. Kannattaa tarkistaa heidän tapahtumakalenteri. Keväällä muutenkin on paljon kansallisia pyhäinpäiviä ja vähän väliä Nevskyllä voi nähdä erilaisia paraateja, kulkueita, konsertteja yms.

Pietarin yliopisto lähetti kurssirekisterini sähköisesti kotiyliopistolleni, joten kurssien loputtua, minun ei tarvinnut pitää huolta mistään paperiasioista. Minun tuli ainoastaan kertoa Pietarin yliopistolle, koska poistun maasta. Näen vaihtoni merkittävänä tulevaisuuteni kannalta. Erityisesti koen vaihdon parantaneeni sekä venäjän että englannin kielen taitoani. Minulle tärkeintä olivat kuitenkin ihmiset, joihin tutustuin vaihtoni aikana. Tutustuin aivan huikkeisiin ihmisiin, pidimme vaihdon aikana tiiviisti yhteyttä päivittäin ja vietimme aikaa yhdessä jatkuvasti, milloin missäkin. Olemme kotoisin eri maista, joten on ihana tietää, että on ystävä aina jossain päin maailmaa. Vaihdon aikana tutustuin myös Suomen instituutin toimintaan, jonne päädyinkin viime tipassa hakemaan harjoitteluun seuraavaksi syksyksi. Prosessi kannatti, sillä ilokseni saan jatkaa Pietarissa asumista uusien haasteiden parissa vielä syksyinkin.

Lomonosov Moscow State University, Moskova, 01.09.2017 – 31.01.2018

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 01.09.2017 – 31.01.2018

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Lomonosov Moscow State University

Elikkä minä vietin viime syyslukukauden vaihdossa Moskovassa. Ihan ilman ongelmia ei tuokaan Venäjän reissu mennyt, mutta se kuuluu vähän niin kuin asiaan. Informaation puolesta hommat menivät jo alkuun varsin sujuvasti. Kansainvälisestä toimistosta ihana Alla - rouva oli minun yhteyshenkilöni. Aivan fantastinen ja todella avulias henkilö! Vahvistus Moskovaan päästä hyväksymisestääni tuli jo toukokuun viimeisellä viikolla. Kesäkuun lopulla sain viisumikutsun, jonka avulla haetaan Venäjän viisumia. Opiskelijaviisumia varten tarvitsin seuraavat dokumentit, jotka lähetin Suomi-Venäjä - seuran Tampereen toimiston kautta Venäjän konsulaattiin Helsinkiin:

- Passikopio
- Viisumihakemus
- Passikuvat
- Todistus matkavakuutuksen voimassaolosta.
- Viisumikutsu
- HIV-todistus

Pari sanaa noista todistuksista. Passin pitää muistaakseni olla voimassa vielä 6 kk viisumin loppumisen jälkeen (kannattaa vielä tarkistaa). Matkavakuutustodistuksen saa näppärästi vakuutusyhtiöstä (huom. tarvitaan englanniksi). HIV-todistus minun lähtiessäni sai olla 3 kuukautta vanha. Sen tiimoilta jouduin ensimmäisen kerran supplimaan viisumia hakiessani. En ollut tajunnut, että YTHS on heinäkuun kiinni, joten tästä syystä jouduin käymään yksityisellä lääkäriasemalla sen saadakseni. Elikkä jos haette vaihtoon syksyllä, niin käykää tekemässä testiä jo kesäkuussa. Terveystalolla tuo todistus maksoi kotiin toimitettuna reilu 50 euroa, mutta ilmaiseksikin sen voi saada.

Sitten varoituksen sana: kun saatte tuon viisumikutsun, niin tarkistakaa huolella että passin tiedot ovat oikeat! Minulla oli passin tiedoissa yhden kirjaimen heitto kutsussa, ja se tarkoitti sitä, että jouduin pyytämään uutta kutsua. Tuo heitto huomattiin vasta suurlähetystössä. Uuden kutsun saaminen kesti reilu kolme viikkoa, joten sain laitettua viisumin hakuun lopulta vasta elokuun alkupuolella. Tästä syystä lähtöni viivästyi ja pääsin vasta syyskuun toisella viikolla puolella perille Moskovaan. Onneksi en ollut ostanut matkalippuja vielä.

MGU:n kansainvälisen toimiston Alla oli hoitanut minulle paikallisen opiskelijan tulemaan minua vastaan juna-asemalle. Tuutoritoiminnasta hän ei osannut kertoa sen kummempaa, mutta bongasin asuntolan käytävältä mainoksen MSU - International student clubista, joka järjesti muun muassa ekskursioita Moskovassa ja lähikaupungeissa, joitakin bileitä syksyn aikana sekä viikoittaisen venäjänkielisen keskustelukerhon. Tuo kerho löytyy Facebookista ja VK:sta.

Asuminen yliopistolla oli ilmaista ja kämpän avaimet sain heti käteen. Asuntojen kunto oli vaihteleva ja minulle sattui, noh, asunto sieltä venäläisimmistä päästä :D Mutta ihan hyvin tuolla asusteli muutaman kuukauden, joskin kuulemma valittamalla ja vaatimalla oli mahdollista saada paremman laatuinen (tai jopa isompi) huone. Asunnoissa oli 2 huonetta ja erilliset wc ja suihku. Jostain kumman syystä minulle ei kämppistä koko syksynä tullut, siinä oli omat plussat ja miinukset.

Lähtiessäni halusin ennen kaikkea parantaa omaa pääaineeni osaamista, eli venäjän kieltä. Toki MGU on iso yliopisto ja vaihtoehtoja riittää opiskella paljon muutakin. Kurssitarjontaa selailin jo vaihtoon tammikuussa hakiessani, mutta sillä ei ollut muuta käytännön merkitystä kuin liitteeksi hakulomakkeeseen. Ja kurssien suunnitelmat muuttuvat kuitenkin vuosittain, plus minä en ainakaan ennen lähtöäni löytänyt kunnolla jokaisen haluamani tiedekunnan lukujärjestyksiä. Päästessäni Moskovaan kukaan ei ollut myöskään tietoinen hakemukseen laittamistani kurseista tai kurssitoiveista. Jos kurssitarjontaa haluaa selata, niin esim. tässä ihan hyvä linkki: <https://lk.msu.ru/course>

Opiskelin filologisessa tiedekunnassa, tarkalleen ottaen laitoksella nimeltä "Факультет для иностранных учащихся", eli opiskelin muiden ulkomaalaisten opiskelijoiden kanssa. Heti alkuun meillä oli kielikoe, jonka pohjalta opiskeluryhmät muodostettiin. Peruslukupöytäjärjestys annettiin toisella viikolla käteen, jonka lisäksi myöhemmin syksyllä alkoi joitakin erikoiskursseja. Valitettavasti oikeastaan kaikki kurssit, joita olin hakemukseeni listannut (tuon ulkomaalaisille tarkoitettujen laitoksen kurseista), olivat sellaisia, joita ei pidetty ollenkaan tai ne alkoivat mahdollisesti vasta kevätlukukaudella. Erikoiskursseista piti opettajien erikseen mainita, mutta ei niistä ainakaan meidän opettajamme mitään maininnut, ja muutama mielenkiintoinen kurssi menikin sitten ohi, ennen kuin kuulin, miltä ilmoitustaululta kurssien infot ja aikataulut löytyivät..

Minulla oli tosiaan suunnitelmissa käydä muidenkin tiedekuntien ja oppiaineiden kurseilla. Filologisen tiedekunnan kv-toimistolta minulle kuitenkin tomerasti ilmaistiin, että se ei onnistuisi, tai että siihen vaadittaisiin ainakin pyyntökirje ja suositukset filologisesta tiedekunnasta. Tästä syystä opiskelin sitten vain venäjän kieltä. Kuitenkin reilu kuukausi ennen joulua hakiessani paikallista opintotukea sosiologian tiedekunnalta (sosiologian tiedekunta siis maksoi sen jostain syystä, eikä filologinen), sain kuulla, että juuri tästä syystä olisin koko syksyn voinut käydä myös sosiologian tiedekunnan kurseilla. Tästä ei minulle oltu aiemmin maininnut, enkä sitä ollut tullut itsekään ajatelleeksi, sillä sain tietää vasta marraskuun alussa tästä opintotuen maksamisjärjestelyistä. Tämä kieltämättä potutti aika suuresti, mutta toisaalta viikot olivat aika pitkiä jo muutenkin. Meillä esimerkiksi oli aina oppitunti lauantaiaamuisin.

Vaikka opiskelu itsessään oli hieman mitä oli eikä oppituntien taso aina päästä huimannut, kielitaito kuitenkin kehittyi vaihdon aikana. Loppua kohden tutustuin myös moskovalaisiin ja heidän kanssaan tuli vietettyä aika paljon vapaa-aikaa. Ja siitähän Moskova on aivan mahtava paikka, että tekeminen ei sieltä lopu. Museot ovat opiskelijoille joko ilmaisia tai puoli-ilmaisia ja muihin kulttuurierintoihin on olemassa aika hyvät opiskelija-alennukset. Oppikirjoja piti ostaa muutamia, samoin nettiyhteys oli maksullinen (kolmen euroa per kuukausi). Kyllähän Moskovassa sai rahaa palamaan, mutta esimerkiksi kaupassa ruoka oli reilusti halvempaa kuin Suomessa, jos kokkaili itse. Yliopiston lähellä oli iso Auschan - supermarket, jossa pystyi maksamaan kortilla kaikki ostokset. Paikallinen kouluruoka oli ihan ok, tasoa perus - venäjä, mutta halpaa. Tosin ruokalistat eivät hirmu usein muuttuneet, mutta usein tuli käytyä kolmella - neljällä eurolla bisnes - lunchilla jossain ravintolassa. Tuolla hinnalla sai yleensä salaatin, sopan ja pääruoan ja ruokajuoman.

Rahasta muuten vielä pari sanaa. Ensimmäiset kuukaudet nostin automaattista aina rahaa, mutta näin jälkikäteen en niin tekisi kuin pakon edessä. Tämä siksi, että se on pitkässä juoksussa ainakin Danske Bankin kortilla yllättävän kallista. Venäjällä pystyy suurimmassa osassa maksamaan kortilla ja vain kerran oli sellainen tilanne, että kortti ei ruokakaupassa toiminut. Jossain aiemmassa matkaraportissa mainittiin jo tämä neuvo, eli neuvoisin joko ottamaan euroja mukaan ja vaihtamaan paikan päällä tai maksamaan niin paljon kuin mahdollista kortilla. Baareissa ja vähän hämyisimmissä ravintoloissa en maksanut kortilla, mutta yleensä jos paikan ovelta oli paikallisen pankin Sberbankin logo ja paikalliset maksoivat kortilla, niin uskalsi ihan hyvin maksaa. Avasin lisäksi varmuuden vuoksi S-pankin tilin Suomessa, joten minulla oli myös varakortti matkassa, jos oikealle kortilleni olisi käynyt jotain.

Jonkin verran ehdin reissailemaankin. Olisi ollut kiva tehdä esimerkiksi viikonloppureissuja enemmän, mutta tuo lauantain tunti hieman häiritsi sitä. Lisäksi, jos kävi muualla kuin Moskovassa (eli yöpyi hotelleissa / hostelleissa), niin aina Moskovaan palattua piti tehdä uusi rekisteröinti, joka kesti reilusta viikosta kahteen viikkoon. Jos majoittuu air bnb:ssä niin tätä ongelmaa ei ainakaan ole, tai ainakaan silloin ollut. Mutta minun mielestäni Moskova hyvä paikka, jos haluaa nähdä Venäjää enemmän kuin esim. Pietarista käsin. Junat ovat halpoja ja yöjunissa jos matkustaa, niin 12 tai 17 tunninkin junamatkatkin menevät aika mukavasti. Sitten sitä onkin jo aika kaukana kotoa. Itse kävin Udmurtiassa ja Kazanissa sekä pari kertaa Pietarissa. Jonkun verran tuli myös reissattua Moskovan lähialueilla, mutta hyvin riitti tekemistä ja nähtävistä myös Moskovassa.

Niin ja se byrokratia tosiaan Venäjällä on aikamoista. Mutta kaikesta selviää. Pankkikortin ja pankkitilin sain avattua kolmannella kerralla, uimaan en kaupungin halliin päässyt ilman lääkärintodistusta ja asuntolan vahdille piti toimittaa milloin mitään dokumentteja mistäkin ihme paikoista. Mutta se kuuluu asiaan, se kuuluu Venäjään ja on aika olennainen osa kulttuuria siellä. Ja kysyvää ei tieltä eksy, ja lopulta kaikki meni tosiaan aika hyvin ja ilman suurempia ongelmia.

Opinnot sain sisällytettyä aika sujuvasti. Pientä sumplimista aiheutti tosin juurikin se, että en saanut kaikki kursseja suoraan hyväksiluettua, mutta kävin tiedekuntani professorin kanssa asiaa puimassa ja homma selvisi ihan hyvin.

Moskova on aivan ihana kaupunki ja sitä voin kyllä suositella. MGU oli minulle lopulta aikamoinen pettymys, mutta eri tiedekunnissa voi meininki olla ihan erilaista. Ehdottomasti koen, että vaihto teki hyvää paitsi kielitaidolle, niin myös itsevarmuudelle käyttä kieltä, vaikka esim. kirjallisia tehtäviä meillä oli todella vähän. Mutta ehdottomasti juurikin kulttuurin ymmärtämiseksi ja tuntemiseksi opiskelijavaihto on mielestäni todella hyödyllinen. Eli jos emmitte vaihtoon lähtemistä, niin muistakaa, että tätä parempaa ja helpompaa mahdollisuutta lähteä ulkomaille todennäköisesti ette tule koskaan saamaan!

Pidin muuten blogia tuon vaihdon ajalta, linkki tässä: <http://moskova2017.blogspot.fi/> . Ja jos tulee jotain kysyttävää, niin sähköpostitse voi laittaa kysymyksiä tulemaan, mielelläni vastaan.

Lomonosov Moscow State University, Moskova, 01.09.2017 – 20.12.2017

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 01.09.2017 – 20.12.2017

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Lomonosov Moscow State University

Olin vaihdossa syyslukukauden 2017 Tampereen yliopiston sopimusyliopisto-ohjelman kautta Moskovan valtionyliopistossa journalistiikan tiedekunnassa.

Hakuprosessin aikana talvella 2017 hain paljon tietoa eri vaihtokohteista ja niiden opintotarjonnasta. Venäjänkielisen taustan vuoksi Venäjä oli aika varma kohde. Moskovan valtionyliopiston verkkosivut ovat mutkikkaat, mutta tietoa alustavaan opetussuunnitelman laatimiseen löytyy myös englanniksi. Yliopiston vaihtoinfoista oli hyötyä, mutta parhaat käytännön vinkit sain vaihtokonkareilta.

Sain tiedon hyväksymisestä maaliskuussa. Erillistä hakua Moskovaan ei pitänyt tehdä. Kun minut oli hyväksytty vaihtoon, lähetin tietoni kohdeyliopistoon mm. passikopiot, rekisteriotteet, kaikki dokumentit paperisena. Keväällä olin paljon yhteydessä vaihtokordinaattoriin ja sain häneltä hyvin tarkat ohjeet, mitä piti tehdä. Normaalisti minun olisi tullut täyttää viisumihakemus, mutta koska minulla on kaksoiskansalaisuus, en tehnyt sitä. Minut hyväksyttiin suomalaisena vaihto-opiskelijana Venäjälle, eikä venäjän kansalaisuus aiheuttanut minkäänlaista ongelmaa.

Hankin matkavakuutuksen kaksi viikkoa ennen lähtöäni. Moni vakuutusyhtiö tarjoaa vain 3 kuukauden vakuutuksia, joten jouduin ottamaan extra- kuukauden. Vakuutusyhtiöiden sivuilla kannattaa vertailla hintoja, koska 3 kuukauden vakuutuksen hinta voi vaikuttaa edulliselta, mutta "extra" kuukausi voikin muuttaa loppusummaa. Sairasvakuutus kannattaa ehdottomasti ottaa, koska Moskovan valtionyliopisto ei tarjoa lääkäripalveluita vaihto-opiskelijoille.

Muita valmisteluja ennen lähtöäni en oikeastaan tehnyt. Varasin junaliput Moskovaan pari päivää ennen lähtöä, koska en tiennyt milloin työni loppuvat. Kannattaa kuitenkin varata junaliput pari kuukautta etukäteen, sillä VR antaa niistä 20 % alennusta. Valitsin junalla matkustamisen, koska mukaan sai enemmän matkatavaraa ilman lisämaksua ja Moskovassa juna-asemalta pääsee suoraan yliopistolle metrolla.

Jo Suomessa olin saanut venäläiseltä tiedekuntani vaihtokordinaattoriltani sähköpostia, jossa tiedusteltiin, milloin ja mille asemalle olen tulossa, sekä kerrottiin tutorini yhteystiedot. Periaatteessa suomalaisia vaihto-opiskelijoita tulee vastaan tuutori avaimien ja kulkukorttien kanssa, mutta kannattaa olla aktiivisesti yhteydessä tutoriin suoraan ja varmistaa, että hän varmasti tulee paikalle. Kun tulin Moskovaan

tutori vei minut asuntolaan.

Lomosoivissa ei järjestetä perehdytysviikkoa tai muuta järjestettyä toimintaa vaihto-opiskelijoille asuntolan eikä journalistiikan tiedekunnan puolesta. Oma aktiivisuus on tässäkin valttia, kannattaa tutustua naapureihin, koska loppujen lopuksi heistä tuleekin tuki ja turvasi vaihdossa. Kaikki vaihto-opiskelijat asuvat samalla kerroksella, ja naapurisi tulee todennäköisesti olemaan suomalainen opiskelija.

Moskovan valtioniopiston sopimus on siitä hyvä, että missään vaiheessa ei tarvitse huolehtia asunnon hankkimisesta, vuokra on 0e. Huoneilta ei kuitenkaan kannata odottaa minkäänlaista hienostuneisuutta. Venäjällä oma huone on ylläilyttä, mutta vessan joutuu jakamaan naapurin kanssa ja kerroksesta löytyy pari kerroskeittiötä. Jos sinulla on sisäilmaongelmia, suosittelen miettimään muita asumismuotoja. Venäjällä homeeseen ei suhtauduta samalla tavalla kun täällä, eikä sitä nähdä edes ongelmana. Päärakennus, jossa asuntola sijaitsee, on rakennettu 50-luvulla ja pintaremonttia lukuun ottamatta siellä ei ole tehty minkäänlaista remonttia. Jossain huoneissa hometta on hitusen toisissa runsaasti. Jos saat homeisen huoneen, voit pyytää toista huonetta, näin me teimme naapurini kanssa. Uuden huoneen saaminen voi kuitenkin olla aikamoista sotaa, koska yliopiston henkilökunta ei välttämättä ole halukas vaihtamaan huonetta.

Opiskelusta Venäjällä kannattaa etukäteen varmistaa, milloin varsinaiset luennot alkavat, sillä esimerkiksi journalistiikan tiedekunnalla maisterivaiheen opinnot alkavat pari viikkoa myöhemmin kun kandidiopiskelijoilla. Venäjällä kannattaa myös pitää silmät auki, koska kaikki tarvittava info löytyy ilmoitusseinältä paperiin painettuna. Myös kysyä voi ja saa, kävin monesti kansainvälisiä asioita hoitavan henkilön juttusilla. Oman koordinaattorini kanssa laadimme myös lukujärjestyksen.

Opiskelu Venäjällä eroaa hyvin paljon Suomesta. Vaikka MSU siirtyikin pikku hiljaa opintopistejärjestelmään, ainakaan journalistiikan tiedekunnassa vuonna 2017 ei vielä ollut käytössä sitä. Opetus on hyvin koulumaista ja muistuttaa suomalaista peruskoulua käytännöllään. Kurssit kestävät koko lukukauden, tunnin alussa opettajaa tervehditään nousemalla, läksyjä tulee kaikista aineista ja lukukauden lopussa on tentit. Opiskelin maisterivaiheen opiskelijoiden kanssa, venäjän kieltä taas kandifuksien kanssa. Kävin lisäksi vaihto-opiskelijoille tarkoitettua pakettia kursseja. Yhteensä niitä oli 6 ja kävin niistä 4.

Vaihtaneille tarkoitettua kurssia oli englanninkielisiä ja hyvin räätälöity vastaamaan vaihto-opiskelijoiden tarpeita. Opettajien kanssa pystyi neuvottelemaan työmäärästä ja tunteista. Näillä kursseilla menttiin pitkälti vaihto-opiskelijoiden ehdoilla. Suoritustapoja oli monenlaisia power-point etsyksestä tieteellisen artikkelin kirjoittamiseen ryhmässä. Yhtäkään tenttiä näistä ei pidetty.

Venäjänkielillä kursseilla meno oli aivan päinvastainen. Maisterivaiheen opinnot ovat suomalaiselle opiskelijalle suhteellisen helppoja sisällöllisesti, koska venäläisillä opiskelejoilla ei ole yhtä voimakasta tieteellistä tietämystä, joten maisteriopiskelijat opiskelevat siellä pitkälti niitä asioita, joita opimme kandin tekemisen yhteydessä. Vaikka maisterivaiheessa opiskeli aikuisia työssäkäyviä ihmisiä, melkein kaikilla kursseilla oli 100 % läsnäolopakko. Venäläisillä opettajilla on suuri valta päättää, miten opetuksensa järjestää, joten monella kurssilla oli käytössä pisteytysjärjestelmä. Eli esimerkiksi läksyjen tekeminen, aktiivinen osallistuminen ja tentit pisteytettiin ja loppu summa vastasi jotain arvosanaa. Vaikka luentoja ei ollut paljon (esim. 2h joka toinen viikko) työmäärä kurssien suorittamiseen oli suuri. Opintosuorituksina oli esim. ryhmäesitelmä, tieteellisen artikkelin kirjoittaminen, esseet ja välikokeet, ja kaiken päälle suullinen tentti lukukauden lopussa. Vaikka työmäärä voi kuulostaa päätä huimaavalta, tentissä voi käydä niin, että saat parhaan arvosanan sanomatta sanaakaan, ihan vain koska opettaja on tykännyt sinusta.

Lisäksi Venäjä ei ole tietotekniikan ihmemaa, joten luentodioja ei julkaistu missään ja oletus oli, että jokainen tekee muistiinpanot luennolla. Minkäänlaisia oppikirjoja ei ollut. Välillä opettajat viittasivat tieteellisiin julkaisuihin. Itse en vaivautunut hankkimaan oikeuksia MSU:n tietokantaan, vaan käytin Tampereen yliopiston kirjaston tietokantaa, se riitti hyvin. Opiskelu venäjäksi ei tuottanut minulle mitään vaikeuksia. Maisterivaiheessa opiskeli myös paljon kiinalaisia opiskelijoita, joiden venäjän kielen taito oli paljon huonompi, kun monen vaihto-opiskelijan, joten vähäiselläkin kielitaidolla pärjää hyvin.

Moskova on iso kaupunki, jossa viihtyy, jos tykkää ison kaupungin sykkeestä. Välillä ruuhkat ja pitkät etäisyydet ja pitkät koulupäivät saattavat kuitenkin väsyttää, joten harrastamaan ei välttämättä pitkän koulupäivän päätteeksi jaksata lähteä. MSU:lla on kuntosalia, mutta kuntosalikortti vaatii venäläisen lääkärin terveystodistuksen. MSU:n dormeilla järjestetään esim. elokuvailtoja ja konsertteja, joihin on vapaa pääsy.

Elinkustannukset Moskovassa eivät eroa paljon Suomesta. Ruokakustannuksiin minulla meni noin 20e viikossa. Ulkomaalaiset brändit maksavat paljon enemmän (esim. Valio), mutta kaikkea löytyy venäläinen versio. Koulun ruokalasta saa pakettilounaan 2.60 hintaan, mutta se on ravinnollisesti paljon nihkeämpi kun suomalainen. Lounasravintolat päätalolla ovat auki ympäri vuorokauden ja niitä kannattaa hyödyntää, koska se on halvin ja nopein tapa saada lämmin ateria. Kasvissyöjä saattaa kuitenkin pettyä, koska kaikessa salaateista pääruokaan on pääsääntöisesti lihaa.

Puhelin- ja verkkoyhteydet maksavat Venäjällä paljon, eikä rajatonta nettiä saa yhdeltäkään operaattorilta. MSU:lta voi ostaa nettikaapelin, mutta Internetin jakaminen wifin kautta ei onnistu. Itse hankin iPadiin sim-kortin ja jaoin siitä verkkoa läppäriin. Kuukauden nettipaketti meni minulla yleensä viikossa, mutta maksamalla sai aina lisää nettiä käyttöön.

Kulkeminen on hieman halvempaa, ja esim. Uberin tapaiset firmat toimivat hyvin. Byrokratiaa on paljon ja varsinkin asuntolaan liittyen joutuu juoksemaan paljon luukulta toiselle. Seinälle ilmestyi kerran kuussa lappu, että näiden huoneiden asukkaiden pitää käydä täällä ja tuoda lappu tänne. Vaikka en koskaan ymmärtänyt, miksi näin piti tehdä, tein mitä käskettiin eikä ongelmia syntynyt. Asuntolassa on myös tarkat säännöt ja huoneiden kunto tarkistetaan aika ajoin, mitään ilmoittamatta. Henkilökunta saattaa jättää kirjallisia varoituksia esim. jos huone on sotkuinen tai kylpyhuoneen lattialla on vettä. Byrokratia näkyi myös kulkulupien ja opiskelijakortin saamisessa, koska kaikki valokuvaa myöten pitää olla oikealle paperille painettuna.

Moskovasta ei tarvitse lähteä Siperiaan nähdäkseen kauniita historiallisia paikkoja, vaan parin tunnin päässä on näkemisen arvoisia kaupunkeja. Teimme päiväretkiä junalla Tulaan ja Jaroslaviin ja kävimme viikonloppureissulla Kazanissa. Joka paikkaan on olemassa opiskelija-alennus ja vain MSU:n opiskelijat pääsevät moneen moskovalaiseen museon ilmaiseksi.

Vaihtoon mennessä kannattaa miettiä, mitä haluaa vaihdolta saada. Minulle vaihto Venäjällä oli erittäin antoisa kokemus, josta on varmasti hyötyä tulevaisuudessa.

Moscow State Linguistic University, Moskova, 01.09.2017 – 31.01.2018

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 01.09.2017 – 31.01.2018

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Moscow State Linguistic University

Etukäteisjärjestelyt Suomessa

On oltava jonkinlainen venäjän kielen taito, jotta voi osallistua opetukseen. Meillä oli kielikurssien lisäksi neljä erilaista kurssia, jotka oli suunnattu vaihto-opiskelijoille, kuten esimerkiksi Venäjän historia. Niihin sai osallistua kaikkiin, tai oman kiinnostuksen mukaan. Itse osallistuin kielikurssien lisäksi yhdelle vapaavalintaiselle kurssille. Aluksi kävin useammilla kursseilla, mutta ne olivat liian vaativia minun kielitaidollani. Itse olin siis opiskellut venäjää kaksi vuotta ennen vaihtoon lähtöä.

Vakuutus on välttämätön Venäjälle lähtiessä, viisumia ei saa ilman vakuutusta. Itse otin lfin kaikenkattavan viisumin, jonka maksoi vajaat 300 euroa. Dokumenttien kanssa ei ollut ongelmia Venäjällä. Venäjän viisumikäytäntö muuttui juuri ennen minun maahan tuloa, mikä aiheutti paperien kanssa säättämistä. Yliopiston opintopalveluista sai kuitenkin apua, eikä viisumia tarvinnut esimerkiksi itse hankkia.

Kohdemaahan saapuminen

Moskovan lingvistinen yliopisto ei informoinut minua paljoa etukäteen. Mutta tietoa oli löydettävissä Internetistä, esimerkiksi kuinka lentokentältä pääsee asuntolaan oli hyvin kuvattu. Kohdemaassa ei ollut tuutoritoimintaa. Kun saavuin Moskovaan, meillä oli tutustumistilaisuus, jossa esiteltiin yliopistoa ja muuta sellaista. Mutta tuutoria minulla ei ollut. Saatoin mennä juttelemaan koordinaattorin ja muiden yliopiston työntekijöiden kanssa, mikäli minulla oli asioita selvitettävänä. Lisäksi yksi yliopiston työntekijä antoi minulle venäläisen, suomea opiskelevien oppilaiden sähköpostin ja hänen kanssaan saatoin vastaavasti opiskella venäjää.

Yliopistolle saapuessa meillä oli kielitesti, jonka perusteella kieliryhmät muodostettiin. Lisäksi yliopistolta sai ottaa muita kursseja ja muiden kielten kursseja oman kiinnostuksen mukaan. Minä itse en alkanut opiskelemaan muita kieliä, opiskelin vain venäjän kieltä. Saapuessaan Moskovaan, pitää suunnitella omat opintonsa, mikäli esimerkiksi haluaa opiskella muita kieliä.

Asuminen

Minulla oli asuntolapaikka valmiina Moskovassa sinne saapuessani. Mutta oikeastaan saapuminen asuntolaan oli järkytys. Asuntola oli hyvin likainen ja vanhanaikainen neuvostoaikana rakennettu talo. Asuntolassa oli ilmeisesti myös lutikoita ja vaihtoni aikana niitä myrkytettiin peräti kaksi kertaa. Myrkytyksen aikana kaikki tavarat piti sulkea ilmatiiviisiin pusseihin, ettei niihin tarttuisi myrkyä. Myrkytyksen jälkeen asuntoa piti tuulettaa päivä, ettei päätä särkisi. Toisaalta myrkytys oli hyvä juttu, koska kukapa haluaisi asua lutikoiden kanssa (?). Myrkytykset voivat olla yleisiä myös ihan tavallisissa venäläisissä taloissa, ei siis ainoastaan opiskelija- asuntoloissa. Asuntolassa oli puutetta tavallisista perusasioista, kuten vessanpöntön istuin ja kansi puuttuivat meidän asunnosta. Keittiötä ei ollut, vaan jokaisen kerroksen oppilailla oli yhteinen keittiö, jota sai käyttää. Tämä keittiö tosin ei ollut kovin kehuttava, esimerkiksi levyjen lämpenemiseen meni puoli tuntia. Osa helloista taas ei toiminut ollenkaan. Onneksi syöminen Moskovassa ulkona ei ollut kovin kallista, joten harrastin sitä useita kertoja viikossa, jopa päivittäin usean kerran päivässä.

Vaikka asuntola oli likainen ja haiseva, olin iloinen, että sellainen oli järjestetty. Olisi ollut kovin vaikeaa löytää itse asuntoa niinkin suuresta kaupungista kuin Moskova. Asuminen Moskovassa on kallista, koska se on suurkaupunki. Asunto keskustasta voi olla todella vaikeaa löytää, saati yliopiston läheisyydestä. Toisaalta julkiset kulkuneuvot kulkevat hyvin, joten sen suhteen ei ole ongelmaa. Kulkeminen Moskovassa oli muutenkin halpaa, 35 ruplaa metrolla tai 35 ruplaa bussilla troika-kortilla. Yksin asuminen voi varsinkin tulla kalliiksi. Asuntolaan saattoi saapua ja sieltä käsin käydä katsomassa muita asuntoja, mikäli halusi paremman asunnon. Minulle liikaa oli vain se, ettei ollut omaa huonetta, eikä omaa rauhaa ja huone piti jakaa kahden muun, itselle entuudestaan tuntemattoman henkilön kanssa. Vaikka muut olivat mukavia, kaipasin omaa aikaa ja rauhaa pitkien päivien jälkeen.

Asuntolan säännöt olivat aika karmivia, esimerkiksi ulos tai sisälle ei päässyt 1.00-6.00 välisenä aikana yöllä (tässä olivat turvallisuusyryt kyseessä, koska Moskova on vaarallinen kaupunki), ruokaa ei saanut syödä omassa huoneessaan tai alkoholia ei saanut ostaa ja nauttia asuntolassa ollenkaan. Mutta toisaalta oppilaat kiersivät näitä sääntöjä. Meidän asunnossa oli esimerkiksi vedenkeitin, vaikka oli kiellettyä käyttää sitä muualla kuin yhteisessä keittiössä. Lisäksi asuntoamme korjattiin jollain tavoin, kun valitimme siitä. Esimerkiksi lokakuun lopussa meille asennettiin uusi wc-istuin ja kansi sekä valuva kylpyhuoneen hana korjattiin.

Opiskelu

Opiskelin Moskovassa venäjän kieltä. Opetus oli todella hyvää ja pidin tosi paljon oppitunneista. Opettajat olivat erilaisia ja toisista opettajista pidin toisia enemmän. Opetusmenetelminä toimivat oppitunnit ja seminaarit, suoritustapoina luento ja tehtävät, suulliset sekä kirjalliset tentit. Osan oppimateriaaleista saattoi lainata yliopiston kirjastosta ja ne sai lainata lukukauden loppuun saakka. Osa materiaalista taas piti ostaa itse kirjakaupasta, kuten yhden kielikurssin kirja (hinta 1 500 ruplaa = 21 euroa). Opiskelu oli enemmän koulumaista, mutta myös itsenäistä. Keskeinen osa opiskelua olivat kotitehtävät. Kielitaitoni kehittyi valtavasti vaihdon aikana, saatoin Moskovassa keskittyä kokopäiväisesti venäjän kielen opiskeluun.

Muuta mainitsemisen arvoista

Moskova on todella suuri kaupunki ja siellä riitti tekemistä pitkäksi aikaa. Kaupunki on täynnä erilaisia museoita, teattereita, elokuvateattereita, kahviloita ja ravintoloita, kirjastoja ja tapahtumia. Tekemistä tuntui olevan enemmän, kuin minulla aikaa. En matkustellut maassa, koska Moskovassa oli jo niin paljon tekemistä ja nähtävää. Koulussa piti lisäksi käydä joka viikko, vaikka läsnäolopakkoa ei varsinaisesti ollut. Opetus yliopistolla loppui joulukuussa ja mikäli halusi, sai jäädä Moskovaan tammikuulle saakka. Silloin voi matkustaa, vaikka toisaalta sääät alkoivat olla kylmiä jo marraskuusta saakka.

Nettiyhteys asuntolassa ei toiminut kovin hyvin, mutta oma netti puhelimen välityksellä maksoi kuukaudessa 400 ruplaa (=6 euroa). Venäjällä hintataso on Suomea alhaisempi, mutta jostain tuotteista voi juotua maksamaan paljon, yleensä ulkomailta tuoduista tuotteista. Toisaalta Venäjällä oli halpoja ruokakauppoja ym. halpoa liikkeitä ja myö todella kalliita, missä saattoi helposti törsätä paljon rahaa. Vaatteet olivat jonkun verran Suomea halvempia, mutta yleensä aika lailla samaa hintaluokkaa. Moskovassa oli paljon kauppakeskuksia, osa tietysti kalliimpia ja osa taas oli halvempia. Samoja kauppoja oli myös kuin Suomessa, kuten Zara ja H & M, sekä tietysti myös Prisma löytyy Venäjältä. Yleensä ravintoloissa käyminen oli hyvin edullista ja ulkona saattoi syödä jopa päivittäin.

Paluu Tampereelle

Vaihdon hyväksilukeminen sujui ongelmitta Tampereen yliopistolla. Vaihtoni on osa kansainvälistymiskokonaisuutta.

Merkityksellisyys

Opin vaihdossa paljon venäjää ja paransin kielitaitoani huomattavasti. Sain myös intoa jatkaa venäjän kielen opiskelua Suomessa. Moskova on kaunis ja hieno kaupunki, jossa riittää tekemistä pitkiksi ajoiksi. Kielen lisäksi opin paljon Venäjästä ja Venäjän kulttuurista, historiasta ym. Nykymaailmassa kansainvälistyminen on entistä tärkeämpää ja koen, että tulevaisuudessa sitä osataan arvostaa niin työelämässä kuin myös muualla. Suomen Moskovan suurlähetystö järjesti suomalaisilla opiskelijoille toimintaa mm. hienon tutustumistilaisuuden, jossa kerrottiin mm. kuinka voi päästä työharjoitteluun Venäjälle. Ehkä pääsen vielä joku päivä harjoitteluun Venäjälle, Moskovaan tai muualle Venäjälle.

Moscow State Linguistic University, Moskova, 01.09.2017 – 15.12.2017

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 01.09.2017 – 15.12.2017

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Moscow State Linguistic University

MGLU Venäjä 1.9-15.12.17 Yliopistojen välinen sopimus

Alkuun ehkä pitäneen mainita, että taustaltani olen venäläinen. Olen asunut Venäjällä lapsena sekä myöhemmin viettänyt muutoinkin melko paljon aikaa. Alun perin siis tiesin, mitä suunnilleen odottaa. Halusin päästä Moskovaan, koska en ole siellä koskaan käynyt ja siitä puhutaan kovin erilaisena paikkana verrattuna muuhun Venäjään. Lisäksi Moskovassa opiskelu korvaa Tverin vaihdon, joka on venäjää opiskeleville pakollinen ja omasta mielestäni tämä oli paljon parempi vaihtoehto. Uskoisin, että niille, jotka eivät Venäjästä tiedä entuudestaan mitään Tver on parempi vaihtoehto nähdä enemmänkin todellinen Venäjä. Moskova on aika suuri edelläkävijä muihin venäläisiin kaupunkeihin nähden ja osittain muistutti itselleen Riikaa sekoituksellaan neuvostomaista ihailua sekä eurooppalaisuuteen pyrkimystä.

Vaihtoon pääsy oli ihmeellisen helppoa. Tein motivaatikirjeen venäjäksi ja kerroin siitä, mitä haluaisin opiskella kun etsin MGLU:n sivuilta mitä siellä ylipäätään on tarjolla. Muutaman päivän päästä vaihto hyväksyttiin ensin Tampereella ja sitten noin viikon tai kahden kuluttua myös Moskovassa. Jostain syystä alkuun jäi sellainen mielikuva, että Venäjän yliopistolle täytyisi esittää vielä joitain perusteita tai tehdä joku koe, mutta sellaista ei tullut. Tosin Moskovaan saapuessa sellainen järjestettiin lähinnä selvittämään, kuka on milläkin kielitasolla.

Kun piti olla yhteydessä Moskovaan, oli hieman enemmän vaikeuksia saada selvyyttä asioihin, kuten siitä, mitä siellä voi opiskella ja mistä sen voisi nähdä. Sain onneksi opintokoordinaattorilta myös toisen ihmisen yhteydet, joka lähti myös samaan vaihtoon kotiyliopistosta. Kyseltiin sitten toisiltamme niitä asioita, jotka olivat toiselle epäselviä ja se auttoi aika paljon. Pohdittiin myös askarruttavia asioita yhdessä kuten esimerkiksi kannattaako ottaa matkavakuutusta ja mitä ottaa matkaan mukaan. Itse en ottanut matkavakuutusta, koska minulle se tulisi liian kalliiksi enkä koe, että Venäjällä tapahtuu vahinkoja sen useammin kuin Suomessakaan.

Vaikka MGLU:n nettisivut olivat melko haastavat navigoida, mutta niistä löytyy kuitenkin melkein kaikki tarvittava info mikäli tutkii tarkemmin. Kurssitarjontaa voi katsoa nykyisten opiskelijoiden lukkareista esimerkiksi alkavalle vuodelle. Täytyy kuitenkin mainita, että jos ei hallitse kieltä hyvin niin muut kurssit voi olla turhan hankala, kuitenkin voi ja kannattaa keskittyä kielitason mukaan laadittuun ohjelmaan vaihto-opiskelijoille. Edistyneimmillä on myös mahdollisuus käydä kääntämisen kursseja, vaikka tänä vuonna venäjä-suomi kääntämistä ei ollutkaan tarjolla. Tosin jos kaipaa haastetta niin voi käydä vaikka venäjä-englanti kääntämisen kursseja.

Meille kerrottiin, että paikalla kannattaa olla muutamaa päivää ennen syyskuun alkua, mutta perillä jo selvisi, että alkuun on aika paljon joustoa aikatauluissa eikä olisi ollut niinkään kiirettä saapua. Alkupäivät olivat lähinnä asuntolaan tottumista, alkuorientaatiota sekä kaupunkiin tutustumista.

MGLU:n sivuilta löytyy hyvät ohjeet, miten asuntolan löytää ja myös aika hyvää kuvaa siitä millainen se on. Sivuilta ei kuitenkaan mainittu ettei asuntolasta voi poistua klo 1 jälkeen yöllä eikä sisään pääse ennen klo 6 tai 7 aamulla. Tämä oli aika ikävä yllätys alkuun, mutta muut säännöt ovat aika perus kuten se, että vieraista pitää sopia ennakoon tai sisällä saisi juoda alkoholia. Moskovassa on myös moni paikka ympäri vuorokauden auki joten jos sattuu olemaan tuohon aikaan ulkona niin pystyy oleilemaan myös muualla.

Asuntola osoittautui enemmän karmivaksi kuin mihin oli itse valmis, koska moni asia ei toiminut tai oli rikki, oli aika likaista ja pölynimuri on vain harvojen luksusta. Pesukoneet olivat myös lukkojen takana ensimmäisen kuukauden aikana ja sitten vielä löytyi torakoita joiden kaveriksi vaihdon päätteeksi löytyi myös luteita. Nääihin tehtiin kuitenkin hyönteistorjunta, mutta silti päätinkin jossain vaiheessa vuokrata

itselleni huoneen muualta. Siinä on omat haasteensa, mutta siihen saa KELA:n tukea noin 200€ ja jos ei etsi asuntoa aivan keskustasta niin hintataso on suunnilleen juurikin tuen verran. Jos päätyy etsimään asuntoa kannattaa olla todella tarkkana, koska huijareita on aika paljon. Luotettavia ryhmiä facebookissa oli Moscow Expats housing, Flats for friends.

Asuntolan hyviä puolia taas olivat mukavat vartijat, joille kannattaa aina välillä jutella ja he osoittautuvat paljon mukavimmiksi kuin heistä ehkä alkuun ajattelee. Se on myös mukavaa, että siellä ovat kaikki opiskelukaverit ja näin ei ainakaan jää yksin, koska muutoin siellä ei ole minkäänlaista järjestettyä tuutoritoimintaa tai ohjelmaa, jonka puitteissa opiskelijat tutustuisivat paremmin. Yleensä huoneisiin sijoitetaan kielen perusteella eli yleensä samaa kieltä puhuvat ovat samassa dormissa. Huoneet on tehty niin, että on "blokki" jossa on kaksi huonetta, joista toisessa on kaksi sänkyä ja toisessa kolme sekä niillä yhteinen vessa, kylpyhuone ja jääkaappi. Varustus on todella minimalistinen ja kerroksilla on yleensä kaksi keittiötä per keittiö, joissa on myös ihan hauskaa hengailta ja kokkailla muiden opiskelijoiden kanssa. Lisäksi asuntolasta löytyy pieni kahvio, josta saa aika perinteistä venäläistä kotiruokaa halvalla.

Kätevintä on asuntolan sijainti. Se sijaitsee aivan ydinkeskustassa noin puolen tunnin kävelymatkan päässä Kremlistä. Yliopisto sijaitsee vartin kävelymatkan päästä asuntolasta ja joitain opetusluokkia on asuntolan yläkerrassa. Ensimmäisten päivien aikana saa käyttöönsä kulkuluvan tai opiskelijakortin, jota ei missään nimessä kannata unohtaa, koska yliopistolle ei päästetä ilman sitä paitsi muutaman mutkan kautta. Myös asuntolan vartijat on todella tarkkana sen kanssa, että kulkulupa on aina näytettävänä.

Kielikokeen jälkeen tehdään lukujärjestykset, joissa on tarjolla erilaisia vapaavalintaisia kursseja ja ne olivat omasta mielestäni aika käteviä. Osa kursseista liittyy kieleen ja osa taas kulttuuriin. Opetus on aika erilaista kuin mitä Suomessa ja opettajilla on paikoin melko vahvat auktoriteetit. Jotkut vaativat erinomaista kielentaitoa, mutta suurin osa ymmärtää, että maahan tullaan opiskelemaan kieltä. Kannattaa myös muistaa, että Venäjällä yliopistot toimivat enimmäkseen yleissivistystä lisäävinä laitoksina eikä niinkään tutkimuslaitoksina. Se on ehkä huomattavin ero ainakin MGLU:lla Tampereen yliopistoon verrattuna. Kannattaa myös muistaa, että yliopisto erikoistuu lingvistiikkaan ja sen osalta opetus on laadukasta. Kävin myös muutaman kansainvälisten suhteiden laitoksen kurssin venäläisten opiskelijoiden kanssa, mutta ne eivät vastanneet odotuksiani ja työn määrä on valtava opintopisteisiin nähden. Usein professorit ovat kuitenkin joustavia vaihto-opiskelijoita kohtaan. Niitä voi myös käydä vain kuuntelemassa. Jos kieli tuntuu vaikealta niin ei kannata pelätä, koska vaihdon päätteeksi moni jo pärjää melko hyvin haastavillakin luennoilla. Kannattaa olla aika avoimella mielellä kaikkea kohtaan, koska yliopisto ei ole ainakaan vielä päässyt kokonaan 2000-luvulle. Tämä todennäköisesti johtuu rahoituksen puutteesta ja vaikka varustus ja sisustus ovat paikoin karuja, se ei mitenkään haittaa opiskelua.

Yliopiston kurssien lisäksi on aika paljonkin omaa aikaa ja voi tutkia Moskovaa päivät ja yöt. Moskovan hintataso on aika lähellä eurooppalaista ja erityisesti keskustassa hinnat on aika samanlaiset kuin mitä Suomessakin. On toki paljon halpoja juttuja ja ruoka kaupoissa on hyvin halpaa. Vegaaninen/Vegeruoka löytyy lähinnä vain erikoiskaupoista ja on aika kallista, mutta varmaankin ortodoksisen paaston aikana näitä vaihtoehtoja on runsaasti tarjolla kaikkialla. Vegekahviloita on joitain ja tarjonta on myös aika hyvää ja melko halpaa niissä.

Moskova on ilmeisesti tunnettu sen teattereista. Klassinen kulttuuri on myös runsaassa tarjonnassa siellä. Kuitenkin sieltä löytyy todella hyvää nykytaidetta ja -kulttuuria, on erikoisia klubeja ja hyviä keikkapaikkoja. Erikoispaikat löytyvät harvemmin kuin Pietarissa ja ne tuntuvat olevan paljon enemmän skeneen suuntautuneita kuin ulospäin. Hinta on yleensä kulttuuria harrastaville opiskelijoille todella alhainen ainakin suurimmassa osassa museoita ja monissa teattereissa. Mikäli etsii perinteistä venäläistä kulttuuria, niin sitä näkee kaikkialla ja sitä on runsaasti tarjolla kaikille.

Matkustaminen kustantaa noin 35ruplaa per matka, jos lataa matkat kortille eli se on noin 50senttiä. Voi myös ostaa kuukausikortin jolla pääsee matkustamaan rajattomasti kuukauden ajan ja se maksaa noin 30€. Melkein suosittelun sitä, koska korttia lataillessa meni paljon enemmän rahaa ja itse liikuin kaupungilla hyvin paljon. Etäisyydet on aika isoja ja busseista on aika paljon apua. Ruuhka-aikoina tosin kannattaa miettiä haluaako olla tungoksessa metrossa, ruuhkassa bussissa vai keksiä kiertoreittejä. Muita kustannuksia on puheliniittymä, joka ehdottomasti kannattaa ottaa. Se kustantaa noin 5€ kuussa ja mahdollistaa netin ja muun yhteyden maailmaan. Asuntolassa on ilmainen WIFI. Asuntolan pesulankäyttö on myös maksullista.

Talvi on toistaiseksi ollut hyvin samanlainen kuin Suomessa ja kesä oli paljon lämpimämpi. Itse viihdyin eniten kesän aikaan, koska talvet on nykyään muuttunut melko sateisiksi ja harmaiksi myös Moskovassa. Kuulemma ennen oli hyvin kylmää jo alkutalvesta. Kesäisin Moskova on täynnä vihreää, pyöräilyteihin on ruvettu panostamaan ja puistot ovat aivan ihana oma juttunsa tässä kaupungissa. Tähänkin on panostettu ilmeisesti vuonna 2017 ja moskovalaiset tuntuvat olevan muutokseen kovin tyytyväisiä.

Itselleni oli todella tärkeää päästä näkemään Venäjän pääkaupunkia elämäni aikana edes kerran ja siitä oli sellainen mielikuva, että se tuskin eroaa Pietarista. Ensimmäiset asiat, jotka vakuuttivat oli se kuinka suurta kaikki on ja kuinka kaupungin hälinä on melkein tauotonta ja ihmiset tosiaankin tuntuu olevan aina kiireisiä. Rytmiiin kuitenkin tottuu ja Moskovan jälkeen on ihanaa vierailta Pietarissa, koska kaikki tuntuu hidastuvan. Vaihdon aikana ymmärsin, etten ehkä haluaisi tai pystyisi olemaan Venäjällä paria kuukautta pidempään, koska järjestelmien toimimattomuus alkaa ärsyttää liikaa ja monien ihmisten kurjuus siellä on aika rankkaa nähtävää. Omat opiskelukaverit näkevät Venäjän eksoottisena ja upeana maana ja he olivat aivan rakastuneita kaupunkiin ja sen hienouteen sekä kulttuuriin. Oma ystävä vertasi hyvin Moskovan hienostuneeseen ja vaativaan tyyppiin kun taas Pietari oli hänen mielestään se rento ja boheemi tyyppi ja tämä on minustakin aika osuva kuvaus. Itse yliopistossa ja asuntolassa on todella paljon puutteita, ja on ikävää, että niihin suhtaudutaan jonain asiaankuuluvana ja tyypillisenä Venäjälle eikä näin osata vaatia muutosta.

Kielen kannalta tämä oli hyödyllisin mahdollinen kokemus, selviytymisen kannalta myös melko täydellistä päätyä valtavaan ja monipuoliseen Moskovaan ja kokemuksena tämä on kaiken kaikkiaan ollut hyvä. Olen kuitenkin iloinen, että tämä osuus on nyt suoritettu omalta to do listalta ja erityislaatuinen Moskova on nyt koettu. Jään mielenkiinnolla seuraamaan, mitä muuta venäjän kulttuurin opiskelu vielä tuo mukanaan.

Plekhanov Russian University of Economics, Moskova, 02.02.2017 – 20.06.2017

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 02.02.2017 – 20.06.2017

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Plekhanov Russian University of Economics

Oma vaihtokeväni Moskovassa oli monessakin mielessä unohtumaton. Ensinnäkin Moskova on mielestäni yksi maailman hienoimmista kaupungeista: tylsistyminen on merkki mielikuvituksen puutteesta. Jos vaan jaksaa astua ovesta ulos ja lähteä ulos kaupungin sykkeeseen, seikkailu alkaa. Toisaalta on hyvä tiedostaa, ettei Venäjä sovi vaihtomaana ihan kenelle tahansa. Venäjää leimaa valitettavasti tietty pessimistisyys, ja äärimmäisen turhauttava byrokratia on lähes kaikkialla läsnä. Moskovassa ei puhuta juurikaan englantia. Siitä huolimatta monet ystäväni ovat pärjänneet Moskovassa 11 kuukautta osaamatta muuta kuin "päivää, mitä kuuluu, kiitos, yksi olut, lasku". Venäjälle lähtiessä asenne ratkaisee.

Hakuprosessini alkoi keväällä 2016. Valitsin Plekhanovin yliopiston, sillä muut sopimusyliopistot Venäjällä edellyttävät lähes poikkeuksetta venäjän kielen sujuvaa osaamista. Plekhanov edellytti ainoastaan perusteita. Lisäksi Tampereen yliopiston ja Plekhanovin vielä vuosi sitten voimassa ollut sopimus takasi minulle maksuttoman asumisen paikallisessa opiskelija-asuntolassa. Näiden lisäksi yliopisto velvoittaa ulkomaiset opiskelijat opiskelemaan venäjän kieltä. Plekhanovin kansainvälinen toimisto lähetti minulle TAY:n koordinaattorin kautta listan johtamisen kurseista, mutta harmillisesti monet kurssit eivät toteutuneet. Ajantasaisista kurseista kannattaa tiedustella aktiivisesti Plekhanovin kansainvälisestä toimistosta. Virallisessa kutsussa kesti stressaavan kauan ja jouduinkin soittamaan Moskovaan kolme kertaa ja hoputtamaan paikallista koordinaattoria. Loppuen lopuksi viisumi järjestyi Suomi-Venäjä Seuran kautta viikossa tammikuun alkupuolella. Mutta kannattaa olla tarkkana ja olla valmiina soittamaan dokumenttien perään.

Kun sain keväällä 2016 tiedon siitä, että minut on valittu vaihto-ohjelmaan Moskovaan, aloitin heti raivokkaan kielen opiskelun. Kävin yliopistolla venäjän 1 ja 2 kurssit. Tapasin lisäksi viikoittain henkilökohtaista, omakustanteista opettajaa. Motivaationi oppia kieltä niin paljon kuin mahdollista ennen vaihtoa oli suuri, ja olinkin puolella vuodessa saavuttanut melko hyvän tason. Kirjoitin syksyllä kandiani ja lähes kaiken ylimääräisen ajan opiskelin venäjän kielioppia ja sanastoa. Samanlaista lähestymistä suosittelen kaikille muillekin. Kun hypäsin Tolstoi junaan Helsingissä 2.2., kykenin perustasoiseen keskusteluun kanssamatkustajieni kanssa.

Plekhanovin yliopiston tutortoiminta on, ainakin kuulopuheiden mukaan, ylivertainen muihin paikallisiin yliopistoihin verrattuna. Tutoreita kutsutaan Buddyiksi, ja he järjestävät joka viikko erilaista ohjelmaa teatteriekskursioista konekivääriammuntaan. Buddyt auttavat vaihtopilaita monipuolisessa rekisteröitymisprosessissa, erilaisissa dokumenttiasioissa ja arkipäivän ongelmien ratkaisemisessa. Minulle henkilökohtaisesti nimetty buddy Masha ei ollut erityisen aktiivinen, mutta minut otti heti kättelyssä hoiviinsa aktiivibuddy Alena. Hänen avullaan rekisteröityminen, dokumentit ja SIM-kortit hoituivat käden käänteessä.

Plekhanovin yliopiston lähettämä virallinen kutsu sisältää yhdenkerta-, eli однократная viisumin. Mutta tämä tullaan muuttamaan ensimmäisellä viikolla. Kansainvälinen toimisto muuttaa viisumisi monikertaviisumiksi maksua vastaan, joten olet vapaa matkustamaan vapaasti sisään ja ulos maasta kuten haluat. Tässäkin proseduurissa buddyt auttavat.

Plekhanovin yliopistolla on Moskovassa kaksi asuntolaa. Toinen sijaitsee neljän minuutin kävelymatkan päässä yliopiston päärakennuksesta. Toisen asuntolan sijainnista minulla ei ole aavistustakaan. Meidän asuntolassamme vaihto-oppilaat asutettiin kahteen kerrokseen: maisteriopiskelijat neloseen ja kandidaatit vitoseen. Vaikka asuntolaelämä on melkoista sirkusta ilman omaa rauhaa, tuo kommuunielämä rauhoittavan kodikkuuden suurkaupungin stressaavaan arkeen. Vaihto-oppilaat asuvat kahden tai kolmen hengen huoneissa. Minulle oli tärkeää päästä puhumaan venäjää sitä äidinkielenään puhuvien kanssa ja olinkin jo etukäteen vaatinut venäjänkielisiä kämppekaveritea. Toiveeni toteutettiin puoliksi ja minulle saapui huonekaverit Ranskasta ja Kazakstanista. Suosittelen asuntolaa erityisesti sen helppouden puolesta. Keväällä voimassaolevan sopimuksen mukaisesti minun ei tarvinnut maksaa vuokraa asuntolalle, mutta normaalisti kuukausi maksaa kuulemma 40 euroa. Asuntola sijaitsee lisäksi hyvin lähellä vihreän, harmaan ja ruskean linjan metropysäkkejä. Olen kuullut kauhutarinoita vuokra-asuntolien suorittamista kavalluksista ja ryöstöistä ulkomaisia vuokralaisiaan kohtaan, joten kieltä osaamattomalle en voi suositella yksityistä vuokra-asuntoa millään tavalla. Sitä paitsi äärimmäisen tiukasta alkoholikiellosta huolimatta asuntolassa järjestetään hauskoja juhlia viikoittain.

Seuraavaksi pari sanaa Plekhanovin yliopistosta. Yliopisto sijaitsee Moskovaa kiertävän puutarhakehän, Sadovayan, eteläisellä puoliskolla Serpuhovskayan metroaseman kyljessä. Yliopisto koostuu kahdeksasta tai yhdeksästä rakennuksesta, ja kampus on todellinen labyrintti. Yliopistossa on monta ruokalaa, joiden hintataso on hyvin matala. Jos yliopistopöperö ei maistu, kampuksen lähellä on monta huokeaa lounasravintolaa. Luokkahuoneet ovat vanhanaikaisia, mutta rakennuksesta heijastuu tiettyä ylpeyttä ja arvokkuutta. Yliopistolla tapahtuu jatkuvasti erilaisia juhlia tai juhlallisuksia, joihin kaikilla opiskelijoilla on oikeus osallistua. Venäläisopiskelijat ovat avoimen kiinnostuneita ulkomaisista, ja tulevat rohkeasti juttelemaan - venäjäksi. Heihin on helppo ystävystyä, kunhan osaa pari lausetta kieltä. Pärjäsin kielitaidollani yliopistomaailmassa melko hyvin. Tiedekunnan koordinaattori puhui jonkin verran englantia, joten pystyimme kommunikoimaan 50:50 englanniksi ja venäjäksi. Kurseilla opettajat puhuivat heikkoa englantia, ja useat opettajat puhuivat pelkkää venäjää. Luokkakaverit sen sijaan puhuvat kaikki englantia.

Kurja todellisuus onkin, että huolimatta hyvistä puitteista, Plekhanovin yliopiston opetuksen taso alitti odotukseni. Varsinkin yritysjohdantamisen, managementin puolella opettajia vaivaa välinpitämättömyys: he poistuvat kesken oppituntien puhumaan puhelimeen tai muuten vain häipyvät. Luokkakaverit, jotka ovat 17-20 vuotiaita, pyöriivät penkeissään ja viis veisasivat mitä opettajalla on sanottavana. Monet kurssit, joita olin kuvitellut suorittavani vaihdon aikana, peruttiin selittämättömistä syistä tai ulkomaalaisten osallistuminen evättiin jollakin uskomattomalla perusteella. Minulle kävi kahden kurssin kohdalla juuri näin, ja minulta jäi kriittiset 7 ECTS ansaitsematta. Tenteissä luntaaminen on niin yleistä, että sen voisi katsoa olevan melkein jo läpipääsyn edellytys. Lisäksi olen kuullut, että varsinkin International

Business, eli IBS-tiedekunnassa opettajien, tiedekunnan ja opiskelijoiden välillä on valtavia ongelmia muun muassa tiedonkulussa ja tenttien arvioinnissa. Juuri ennen lähtöäni kuulin sveitsiläiseltä ystävältäni, kuinka eräs IBS:n miesopettaja ehdotti ulkomaisille opiskelijoille tentin läpäisemiseksi rahallista korvausta.

Yliopistolla on perustasoinen kuntosali, mutta itse tykkäsin juosta Gorkyn puistossa heti kun lumet sulivat ja aurinko alkoi lämmittää. Yliopistolla on olemassa lukuisia urheilukerhoja, joiden jäseneksi pääsee liittymään melko helposti. Harrastusmahdollisuuksista lyhykäisyydessään, että Moskovassa asuu 24 miljoonaa ihmistä - kyllä sieltä löytyy varmasti ihan mitä vain, jos vain jaksaa etsiä.

Elinkustannukset tulevat suomalaiselle positiivisena yllätyksenä. Kuten sanottu, itse en vuokraa maksanut, mutta todennäköisesti tulevaisuudessa TAY:n opiskelijat sitä maksavat. Kaupungin ravintoloissa hintataso vaihtelee suuresti, mutta halvimmat ateriat maksavat n. 200 ruplaa (3e). Moskovasta löytyy ravintolavalikoimaa pienistä kojukeittiöistä viiden tähden Michelin ravintoloihin. Mutta niissä "kalliimman spektrin" ravintoloissakaan hintataso ei juurikaan ylitä suomalaista. Suomalainen opiskelija voi elää Moskovassa melko leveästi. Kaupungin sisällä Uber tai Yandeks -taksit maksavat keskimäärin 5-10 euroa. Moskovan liikenne on kuitenkin hirvittävää. Metro sen sijaan kulkee saumattomasti, nopeasti ja halvalla. Metroliikenteen Troika-kortille voi ladata omantunnon mukaan matkaruupia, mutta vaihto-oppilaat ovat lisäksi oikeutettuja Moskovan sosiaaliskorttiin, jolla kuukauden metromatkat maksavat vain kuusi euroa (380 rub). Buddyt auttavat sosiaaliskortin hankkimisessa, mutta kannattaa varautua jo etukäteen hankkimalla passistaan venäjänkielinen, auktorisoitu käännös.

Venäjällä matkapuhelimien liittymät ovat pilkkahintaisia suomalaisiin verrattuna. Rajaton 4G-prepaid liittymä maksaa 6-10€ kuukaudessa. Peruspuhelu ja tekstiviestit ovat toisaalta myös halpoja, mutta ulkomaanpuheluja ei ainakaan MTC liittymällä pysty soittamaan. Kannattaa lisäksi ottaa huomioon, että moskovalainen liittymä menee Moskovan oblastin ulkopuolella, esimerkiksi Pietarissa tai Kazanissa roaming tilaan, ja käyttää prepaidin krediittiä. Liittymiin voi ostaa erityisen Koko Venäjä, Vsyä Rossiya ominaisuuden 100 ruplalla, jolloin Venäjällä matkaajan ei tarvitse maksaa tuplahintaa.

Mies vailla menneisyyttä -elokuussa on kohtaus, jossa muistinsa menettänyt päähenkilö kysyy satama-alueen vartijalta tämän Tallinnan matkasta. Vartija vastaa kaurismäkeläisen lakonisesti, että "saavutin matkalle asettamani tavoitteet". Vaihtojaksoni Moskovassa meni juuri näin. Opin paljon venäläisestä kulttuurista, käytöksestä ja kielestä. Minut hyväksyttiin keväällä Helsingin yliopiston Venäjän ja Itäisen-Euroopan VIE-expert -ohjelmaan erityisesti kielitaitoni ja motivaationi perusteella. Aion ehdottomasti jatkaa opintojani niin pian kuin mahdollista. Sain lisäksi paljon uusia ystäviä sekä Venäjältä, että muualtakin maailmasta. Aion pitää heihin yhteyttä - ensimmäiset ulkomaiset vieraat vastaanotin heti juhannuksen jälkeen. Mutta olen myös tyytyväinen ollessani jälleen kotona. Tästä syystä koen saavuttaneeni vaihdolleni asettamat tavoitteet.

Työelämän kannalta uskon Venäjällä asumisen vahvistaneen itseluottamustani ja oma-aloitteisuuttani. Venäjällä opin, että byrokraattiset ongelmat eivät ratkea, ellei niihin tartu itse aktiivisesti ja jatka vaatimista, kunnes ongelmaan löytyy ratkaisu, tai ainakin selitys. Moskova kovetti minua, mutta pelkästään hyvässä. Moskovassa oleskelun jälkeen ymmärrän Venäjän taloudellisen potentiaalini ja sen mittaamattomat yrittäjämahdollisuudet, mutta myös siellä liiketoimintaa harjoittavaa uhkaavat lukemattomat sudenkuopat.

Suosittelen Venäjää ja Moskovaa vaihtokohteenä rohkeille henkilöille, joilla on palava halu oppia venäjän kieltä. Te tulette saamaan Moskovasta eniten irti.

Lopuksi muistilistaa:

- Pidä pääsi: Venäjä on maa, missä mikään ei toimi, mutta kaikki järjestyy. Ei saa antaa periksi.
- Jos sinulla on ongelmaa virallisen kutsun kanssa, ole PUHELIMITSE yhteydessä Plekhanovin kansainväliseen toimistoon. Paikalliset koordinaattorit eivät jaksa vastata sähköposteihin.
- Hanki itsellesi passin auktorisoitu, venäjänkielinen käännös. Käännös on monikertaviisumin ja opiskelijoiden metrokortin edellytys.
- Toinen luottokortti / pankkikortti pahan päivän varalle: kortteja imeytyy aika ajoin pankkiautomaatteihin ja varsinkin yökerhojen edustalla maleksii taskuvarkaita.
- Luo hyvät suhteet kerrosvalvojiin eli dezurnaya ja asuntolan vartijoihin. Tulet saamaan huomattavia erivapauksia.

Tomsk State University, Tomsk, 01.02.2017 – 30.06.2017

Maa: Venäjä

Kaupunki: Tomsk

Vaihtoaika: 01.02.2017 – 30.06.2017

Vaihto-ohjelma: Muu opiskelijavaihto-ohjelma

Yliopisto: Tomsk State University

Matkakertomus

Opiskelin kevätlukukauden 2017 Tomskin valtiollisessa yliopistossa historiatieteiden tiedekunnassa kansainvälisten suhteiden oppiaineessa. Olin kiinnostunut oppiaineen tarjoamista Euraasiaa käsittelevistä kursseista ja siksi minut laitettiin Euraasian integraation tutkimuksen maisteriohjelmalaisten ryhmään.

Vaihtoon hakeutuminen oli helppoa, sillä sain kohdeyliopistosta selkeät ohjeet hakuprosessiin. Valmistelin hakupaperit asuntolapaikkapyyntöineen ja tämän lisäksi minun tuli täyttää lomake Tomskin yliopiston sivuilla. Skannasin hakupaperit ja Tampereen yliopiston koordinaattori välitti ne, sekä alkuperäiset paperiset asiakirjat postitse, kohdeyliopistoon.

Hakuun tarvittavien papereiden hankkiminen ei ollut ongelmallista. Venäjän opiskelijaviisumia varten tarvitaan todistus negatiivisesta HIV-testistä ja kannattaa ottaa huomioon, että sen saaminen saattaa kestää jonkin aikaa. Minulla oli tavallinen matka- ja matkatavaravakuutus. Learning agreement -asiakirjaa varten löysin tiedot venäjänkielisistä kursseista historian tiedekunnan nettisivuilta. Tomskin yliopistolla on

myös kattavat englanninkieliset sivut, mikä ei välttämättä ole itsestäänselvyys venäläisille yliopistoille. Mielenkiinnosta tutkin myös vaihto-opiskelijoille tarjottavia englanninkielisiä kursseja, joita oli mielestäni kattava määrä. Päätin kuitenkin ottaa vain venäjänkielisiä kursseja. Monet vaihto-opiskelijat osallistuivat kuitenkin venäjän kielen kursseille ja käsittääkseni niitä on tarjolla monipuolisesti.

Hakuvaiheessa hankalinta oli odottaminen, sillä hyvissä ajoin jätetystä hakemuksesta huolimatta Tomskista ei kuulunut loppuvuodesta mitään. Marraskuun lopussa sain Tampereen yliopiston koordinaattorin kautta Tomskista tiedon, että hakemus on vastaanotettu ja että viisumikutsu lähetetään sen valmistuttua. En siis saanut varsinaista hyväksymiskirjettä Tomskista ja siksi en halunnut ostaa lentolippuja ennen viisumikutsun saapumista. Sain viisumikutsun sähköpostitse vasta tammikuun puolivälissä. Vaikka odottelu oli turhauttavaa, tiesin edellisen Moskovan vaihtoni perusteella, että kannattaa vain odottaa kärsivällisesti.

Viisumikutsun saatua kävin jättämässä viisuminhakupaperit Venäjän konsulaattiin Helsingissä ja viisumi oli valmis viikon kuluttua. Helmikuun alussa minua pyydettiin täyttämään pick-up request -lomake, jonka jälkeen sain infoviestin vaihtoon liittyen. Tätä ennen en ollut siis saanut minkäänlaista tietoa esim. asuntolapaikasta, jota olin hakenut. Olin jo huolestunut tulevasta, sillä olin saanut etukäteen tietoa todella niukasti. Onneksi paikan päällä huoleni osoittautui turhaksi, sillä vaihto-opiskelijoista pidettiin hyvää huolta.

Lensin Tomskiin Moskovan kautta 10. helmikuuta. Tomskin lentokentällä minua ja kolmea ranskalaista vaihto-opiskelijaa oli vastassa kansainvälisten opiskelijoiden toimiston työntekijä. Yliopisto oli järjestänyt kuljetuksen lentokentältä Parus-asuntolalle, jonne majoitauduimme. Saimme panttia vastaan liinavaatteet, tyynyn ja peiton. Asuntola oli lähes uusi ja majoitaduimme kolmen hengen huoneeseen kahden muun vaihto-opiskelijan kanssa. Asuntolassamme asui ulkomaalaisia tutkinto-opiskelijoita, vaihto-opiskelijoita sekä venäläisiä maisterivaiheen opiskelijoita. Tilavaan asumiseen tottuneelle suomalaiselle asuntolahuone ei ollut kolmelle opiskelijalle kovin suuri, mutta pian huomasi, että se oli suunniteltu niin, että kaikki mahtuivat asumaan mukavasti: huoneessa oli yksi kerrossänky ja yksi sänky, kolme pöytää lipastoineen ja kolme tuolia, sekä liukuovien taakse kätkeytyvät tilavat vaatekomerot. Säilytystilaa löytyi vielä seinälle kiinnitetyiltä hyllyiltä. Jokaisessa huoneessa oli oma kylpyhuone/wc. Kerroskeittiötä jaettiin neljän asuntolahuoneen kesken ja sen siivouksesta huolehti kunkin huoneen asukkaat siivoukskalenterin mukaan. Tilavasta keittiöstä löytyi kolme jääkaappia ja huonekohtaisesti merkityt kaapit astioiden ja keittiötarvikkeiden säilytykseen. Kokonaisuudessaan asuntola oli siisti, kaikki toimi ja niin kuin pitää ja lämmityksestä ei todellakaan säästely - Siperian hyytävien pakkasten aikana jouduimme useasti säättämään pattereita pienemmälle ja tuulettamaan huonetta. Pyykinpesu hoitui asuntolan pyykkituovassa, joka oli avoinna vuorokauden ympäri. Asuntolasta löytyi myös ruokala, josta sai maukasta ruokaa edulliseen hintaan. Myös ruokakauppaan oli asuntolalta lyhyt matka. Vaikka tiesin etukäteen, että tulen jakamaan muiden opiskelijoiden kanssa huoneen, halusin asua vaihdon aikana asuntolassa. Päätökseen vaikutti myös vuokra, jota maksoin noin 10 euroa kuukaudessa. Tämän lisäksi maksoimme kuukausittain noin kahdeksan euron nettimaksua yhdessä kämppisten kanssa.

Saavuun Tomskiin helmikuun puolivälissä, jolloin lämpömittari oli -20 asteen alapuolella, kylmin lämpötila oli -27astetta. Kylmä mannerilmasto iski myös minun, talvea rakastavan suomalaisen, luhin ja ytimiin siitä huolimatta, että olin varautunut lämpimillä vaatteilla. Oli kuitenkin mukavaa nauttia kunnan talvesta, jollaista Suomessa en ole nähnyt moneen vuoteen. Kun kovimmat pakkaset hellittivät ja mittari näytti -13 astetta, paikallisten mukaan "lämpimät kelit" olivat saapuneet ja oli aika talviurheilulle. Paksusta lumikerroksesta johtuen kevään tulo kesti pitkään, mutta kun lumi viimein oli sulanut, kevät tuli nopeasti. Siperiassa ilmastolle tyypillisesti sää vaihtelee nopeasti ja siksi esimerkiksi huhtikuun lopussa lämpötila vaihteli kahden viikon aikana muutaman pakkasasteen ja +28 celsiusasteen välillä. Suosittelen siis varaamaan erilaisiin sääolosuhteisiin sopivia vaatteita, mutta ennen kaikkea kannattaa hankkia lämpimiä talvivaatteita.

Tomskin valtiollinen yliopisto on selvästi panostanut vaihto-opiskelijoiden hyvinvointiin. Asuntolarakennuksessa sijaitsee kansainvälisten asioiden toimisto, joka vastaa ulkomaalaisten opiskelijoiden arkiasioista ja sopeutumisesta. Toimisto koordinoi myös TSU-Online-vapaaehtoisorganisaation toimintaa. Saapumisestamme seuraavana arkipäivänä keräännymme vaihto-opiskelijoiden kanssa asuntolan aulaan, josta kaksi vapaaehtoista noutivat meidät ja johdattivat yliopiston päärakennukseen ja tiedekuntiin hoitamaan asioita. Myöhemmin saimme omat tutorit, joiden puoleen saatoimme kääntyä missä tahansa tilanteessa. Ulkomaalaisille opiskelijoille järjestettiin paljon aktiviteetteja keskusteluilloista koiravaljakkoajeluun ja lasketteluretkiin. Venäläisten vapaaehtoisten tai asuntolassa sijaitsevan kansainvälisten asioiden toimiston henkilökunnan puoleen saattoi kääntyä missä tahansa tilanteessa. Itse pyysin apua lääkäriin hakeutumisessa ja samana päivänä olinkin jo käynyt sekä lääkäriässä, että apteekissa vapaaehtoisen avustamana. Lukuvuoden alussa vapaaehtoiset auttoivat vaihto-opiskelijoita esimerkiksi puhelinliittymien hankinnassa ja muissa

Tomskin valtiollinen yliopisto on Siperian vanhin yliopisto ja historian havinan saattoi tuntea yliopiston rakennuksen käytävillä. Suurimman osan kurseistani opiskelin Euraasian integraation maisteriohjelman ryhmässä, jossa oli opiskelijoita Venäjältä, Kazakstanista, Kirgisiasta ja Kiinasta. Ryhmässä oli vain seitsemän opiskelijaa, mutta jotkut kurssit olivat yhteisiä toisen, Eurooppa-tutkimuksen maisteriohjelman kanssa. Pienryhmässä opiskelu oli intensiivistä ja keskustelemaa. Ryhmän koko ja se, että ympärillä oli koko ajan samat opiskelijat, helpottivat myös minun osallistumistani, enkä siksi ujustellut puhua venäjää tunneilla. Sähköisestä lukujärjestyksestä huolimatta luentojen aikataulut vaihtelivat jatkuvasti milloin mistäkin syystä. Tiedot muutoksista sain muilta opiskelijoilta. Kurssien taso ei ollut sama, mihin olen tottunut kotiyliopistossani, mutta minulle tärkeintä oli venäjän kielen ylläpito. Kurseilla oli niin kirjallisia töitä kuin esitelmiäkin ja kokeet olivat suullisia.

Kaupunkina Tomsk yllätti minut positiivisesti. Kaupungissa on paljon korkeakouluja ja siksi väestö on nuorta ja aktiivista. Kauniiden puutalojen lisäksi kaupungin keskustasta löytyy rakennuksia, jotka muistuttavat Pietarin arkkitehtuuria. Tomskin kulttuurielämä teattereineen, museoineen ja konsertteineen on varsin aktiivista. Kuitenkaan englanninkielistä tietoa esimerkiksi tapahtumista ei juuri ole saatavilla. Itse sain tietoa monista tapahtumista paikallisten uutissivustojen ja sosiaalisen median kautta. TSU-Online-vapaaehtoisorganisaation opiskelijajäsenet järjestivät kuitenkin paljon vaihto-opiskelijoille suunnattua ohjelmaa ja auttoivat myös harrastusten hankkimisessa.

Suosittelen Tomskia vaihtokohteena, sillä mielestäni se on erinomainen vaihtoehto Pietarin ja Moskovan yliopistojen rinnalla, jos et välitä miljoonakaupungeista. Tomskin valtiollisen yliopiston opiskelijaelämä on aktiivista ja kaupungista löytyy varmasti mieleistä tekemistä jokaiselle.

Lomonosov Moscow State University, Moskova, 16.01.2017 – 31.05.2017

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 16.01.2017 – 31.05.2017

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Lomonosov Moscow State University

Valmistautuminen, asuminen ja opiskelu

Yliopistoon hakeminen onnistui helposti, mutta Venäjälle mentäessä opiskelijaviisumin hankkimisessa on omat temppunsa. Mikäli et halua käyttää maksullisia matkatoimistoja viisumin hankkimiseen, on matkustettava Helsinkiin, Turkuun tai muuhun kaupunkiin, jossa Viisumipalvelukeskus palvelee. Viisumin hankkimiseen kannattaa varata muutama kuukausi aikaa. Otin matkaa varten erillisen matkavakuutuksen, joka kattoi normaalin matkavakuutuksen 45 päivän korvausajan ylittävän ajan. Lensin Moskovaan Helsingistä ja sikäläinen tuutori tuli minua kentälle vastaan. Matkasimme taxilla yhdessä yliopistolle, jossa tuutori auttoi minua asuntolahuoneeni avaimen hankinnassa. Ilman hänen apuaan olisin ollut totaalisen hukassa. Yhteyden tuutoriin saa bisneskoulun hallinnon kautta.

Asuin Moskovan valtiollisen yliopiston päärakennuksen asuntolassa. Kokemuksena tämä oli aivan mahtava, onhan rakennus yksi Moskovan suurimmista nähtävyyksistä. Rakennus on järjestyttävä suuri kompleks, joka sisältää 5000 asuinhuonetta, ravintoloita, konserttisaleja, kahviloita, uimahalleja, luentosaleja, museoita ja kilometritolkulla toinen toisiaan muistuttavia käytäviä. Tampereen yliopiston opiskelijana asuntolaa koski osaltani erilainen järjestely kuin bisneskoulun muita vaihtareita ja siksi sain asuntolahuoneeni ilmaiseksi. Tämä on mahtava etu, koska asuminen Moskovassa on kallista ja kampukselle kulkemiseen menee aikaa!

Asuntolahuoneet ovat todella karuja, mutta siellä asuessani olin todella opiskelija- ja vaihtarielämän ytimessä. Huoneet ovat pääasiassa kahden opiskelijan jakamia soluasuntoja, joissa molemmilla on omat makuuhuoneet. Asuntolaa koskevia vinkkejä kannattaa kysyä muilta vaihtareilta. Näistä esimerkkinä mainittakoon tekstareilla toimiva puoli-ilmainen huoneen ovelle asti toimiva juomavesipalvelu. Asuntolassa on kerroskeittiöt, joissa ruoan laittaminen onnistui hyvin ja samalla tuli tavattua muita opiskelijoita. Asuntolahuoneeseen kannattaa muiden vaihtareiden kanssa hankkia jääkaappi, koska muuta kylmäsäilytystä ei ole. Tiedän tosin opiskelijoita, jotka eivät koskaan laittaneet itse ruokaa vaan kävivät aamupalasta iltapalaan syömässä päärakennuksen kanttiinissa, joista ainakin yksi on auki ympäri vuorokauden. Ruoka siellä oli todella halpaa ja todella venäläistä. Ruoka jakoi vaihtareiden keskuudessa aika paljon mielipiteitä, mutta itse pidin hintalaatusuhdetta erinomaisena.

Opiskelu bisneskoulussa vastasi aika lailla odotuksiani; kurssien taso ei ollut mitenkään erityisen hyvä ja vaihtarikurssien suoritusvaatimukset olivat vaatimattomat. Opiskelin englanniksi, mutta jos kielitaito mahdollistaa venäjäksi opiskelun, voisi kurssien laatu olla toinen. Itse opiskelin venäjää koko lukukauden pari kertaa viikossa. Venäjän opiskelua olisi tosin voinut olla enemmänkin. Hakeutumalla toisten tiedekuntien kursseille tämäkin olisi kuulemma ollut mahdollista. Opintojen alkuun kuului joitakin orientaatiokursseja, mutta ne koskivat lähinnä opintojen valintaa ja suorittamista. Venäläiset nuoret ovat hyvin kunnianhimoisia ja bisneselämä ihailtua. MSU:n bisneskoululla on Venäjällä todella hyvä maine. Bisneskoulun tilat ovat pääkampuksella, muutaman minuutin kävelymatkan päässä päärakennuksesta.

Moskovaan lähtiessä kannattaa varautua lamaannuttavaan byrokraatiaan. Pienet paperilaput leimoineen ovat kaikessa tärkeydessään tietokoneaikaan tottuneelle suomalaiselle käsittämättömiä. Yliopiston päärakennus on pullollaan maatuskoita, jotka istuvat päivät pitkät viherkasvien ja teekuppien täyttämässä toimistoissaan ja leimaavat oppilaiden huoneesta toiseen kiikuttamia lappuja. Esimerkiksi asuntolan asumislupa oli haettava ja kiikutettava leimattavaksi kerran kuussa. Byrokraatian surkuhupaisuuden huipentuma oli propuska, joka vaadittiin haettavaksi ja leimattavaksi useita päiviä ennen Suomeen lähtöäni, jotta saan viedä matkalaukkuni pois kampualueelta.

Moskova kaupunkina

Moskova on suuri kaupunki, ja siksi kulkemiseen kuluu aikaa. Varaudu siis kävelemään paljon, ja jos olet liikkeellä talviaikaan, varaudu suolassa kahlaamiseen. Venäläiset tykkäävät pitää kadut auki suolalla auraamisen sijaan. Mannerilmaston kylmyys yllätti, vaikka Moskova onkin reippaasti Suomen eteläpuolella. Välillä vilu iski, vaikka päälle oli kiskottu melkein päi koko matkalaukun sisältö. Vastaavasti kevät tulee Moskovassa aikaisin, ja sen sulot ovat ruhtinaalliset karun talven jälkeen.

Kaupungin julkinen liikenne toimii todella hyvin. Julkisen liikenteen Yandex- sovelluksen ("Venäjän Google") kaikki versiot kannattaa ladata puhelimeen. Sieltä voi tarkistaa reaaliaikaisesti bussien aikataulut ja kulkureitit, nopeimmat metrorreitit ja tilata turvallisen halvan taxin ilman tarvetta puhua sanaakaan venäjää. Sikäläisen pre paid -liittymän avaaminen kannattaa suorittaa heti alkuunsa. Ilman karttasovelluksia on elämä Moskovassa melko hankalaa ja onhan jatkuvasta nettiyhteydestä muutakin etua.

Moskova on jännittävä yhdistelmä karua ja kaunista, itää ja länttä ja ennen kaikkea Neuvostoliiton perintöä ja hektistä nykypäivää. Kaupunki tarjoaa kaikkea kaikille. Moskovasta löytyy mahtavia taidegallerioita klassisesta taiteesta todella ajankohtaisiin valokuvanäyttelyihin. Elokuvat ja teatteri ovat edullisia. Bolshoi-teatteriin saa kohtuuhintaisia lippuja, kun tajuaa varata pari kuukautta etuajassa. Ravintoloita ja kahviloita on vaikka mihin lähtöön, mutta päällimmäiseksi kulinaristiseksi elämykseksi jäi georgialainen ruoka, jota tarjoilevia ravintoloita Moskova on pullollaan! Itsellä aikaa kului paljon CrossFit -treenien parissa, mutta muunkinlaisia harrastuksia on valtavasti tarjolla. Moskovalaiset ovat aktiivisia puistoissa ja kaupungilla liikkuja, joten kauniilla ilmalla ja juhlapäivinä puistot ovat täynnä lapsiperheitä ja nuorisoa ystävineen.

Moskova on erittäin turvallinen kaupunki. Tiedän itse olevani ajoittain tyhmänrohkea, mutta käsi sydämellä voin sanoa, että en kertaakaan kokenut oloani turvottomaksi Moskovassa vietetyn kevään aikana. Epäilyttäviäkin alueita varmasti laitakaupungilta löytyy, mutta keskustan ja yliopiston alueet ovat erittäin siistejä ja rauhallisia.

Moskovaan asetuttuani totesin kaikkien Venäjää koskevien ennakkoluulojeni pitävän paikkansa. Joka puolella on turkiksia, naiset ovat käsittämättömän kauniita ja laitettuja. Asiakaspalvelu ja virkamiehet ovat lähes poikkeuksetta töykeitä, mutta siihenkin tottuu. Venäläinen ruoka on suolaista ja rasvaista, mutta ah niin hyvää! Rakennukset ovat mahtavia, ja neuvostosymboliikalta ei voi välttyä mihin silmänsä kääntääkin. Eriarvoisuus on näkyvillä kaikkialla. Ökyautot ja luksustavaratalot täyttävät keskustan, mutta laitakaupungilla asuvat Venäjän etelänaapureista paremman elämän perässä saapuneet maahanmuuttajat, jotka hoitavat kaiken likaisen työn kaupungissa. Myös vanhusköyhyys on läsnä paljon näkyvämmän kuin Suomessa. Esimerkiksi asuntolan ympärivuorokautiset ajoittain yli 70-vuotiaat vartijat

tönöttivät valvojanpöytiensä ääressä epäinhimillisiä työvuoroja tehden ansaitakseen pientä extraa olemattoman eläkkeensä päälle. Venäläisiä leimaa kanssakäymistilanteissa tietynlainen itseriittoisuus, joka näyttäytyy ventovieraille röyhkeytenä, mutta ystäville itsevarmuutena ja sydämellisenä avoimuutena. Venäläisten sukupuoliroolit ovat hyvin perinteiset Suomeen verrattuna.

Paluu Suomeen

Palasin Suomeen Tolstoi-junalla. Jos näin jälkikäteen pitäisi valita, olisin mennyt sillä myös menomatkan. Junalla matkaan menee aikaa, mutta matkustusmukavuus on huipussaan eikä matkatavaroiden painorajoituksista tarvitse välittää. Kotiin palattuani sain kv-koordinaattorilta tiedon, että opintorekisterini oli saapunut. Kävin hakemassa sen kv-toimistosta ja skannasin sen johtamiskorkeakoulun vaihtokoordinaattorille. Opintosuoritusten siirto oli sillä hoidettu.

Tämä oli jo toinen vaihtoni, eikä bilerellestys napannut enää yhtä paljon kuin ensimmäisellä kierroksella. Kaveripiirini olisi varmasti muodostunut laajemmaksi, jos olisin jaksanut lähteä useammankin kerran viikossa pubeja nuohoamaan. Sain muutamia yksittäisiä läheisiä ystäviä, mutta osaltani varsinainen "vaihtari-squad" jäi muodostumatta. Hyperaktiivinen sosiaalinen elämä on tietysti osa vaihtarielämää, ja tästä syystä koin itseni ajoittain yksinäiseksi. Vaihdon loppupäässä podinkin jo aikamoista koti-ikävä. Suomi hohti silmissäni kauniina paratiisimaisena lintukotona, jota se tänne päästyäni monta kuukautta olikin. En kuitenkaan vaihtaisi vaihtojaksostani päivääkään pois. Opin paljon suuresta ja mahtavasta itänaapuristamme. Esimerkiksi käsitys Neuvostoliiton jälkeisistä vuosista ja huimasta kehityksestä kohti nyky-Venäjää konkretisoitui paikan päällä aivan eri tavalla kuin lukion historiankirjoista opiskellen. Lisäksi tajusin entistä selkeämmin, kuinka valtaisa arvojen, poliittisen todellisuuden, elintason ja kehityksen kiulu Suomen ja Venäjän rajalla ammottaa.

Jos jokin asia askarruttaa tai haluat parhaat vinkit Moskovan georgialaisiin ravintoloihin, laita sähköpostia tai Facebook-viestiä!

Jasmiini Hoikkala

Ural Federal University, Ekaterinburg, 01.09.2016 – 28.01.2017

Maa: Venäjä

Kaupunki: Ekaterinburg

Vaihtoaika: 01.09.2016 – 28.01.2017

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Ural Federal University

Opiskelen tällä hetkellä jo neljättä vuotta venäjän kieltä ja kulttuuria Tampereen yliopistossa ja kohentaakseni kielitaitoani sekä kulttuurintuntemustani päätin hakea puoleksi vuodeksi vaihtoon Venäjälle. Tämä ei ollut ensimmäinen asumiskokemukseni kyseisessä maassa, sillä kielen opintoihin kuuluu noin kolmen kuukauden mittainen kieliharjoittelu Tverissä. Ajattelin kuitenkin tämän jälkeen, että pidempi aika kyseisessä maassa voisi tehdä hyvää, sillä kieliharjoittelussa oli suomalaisia opiskelijoita paljon ja suomea tuli siellä puhuttua hiukan liikaa. Vaihtokohteita oli tarjolla monia muitakin kuin Jekaterinburg, mutta päädyin nimenomaan tähän kyseiseen kaupunkiin sen kaukaisen sijainnin takia. Jekaterinburgissa ei ole ennen ollut yhtään kielten opiskelijoita vaihdossa, joten toimin yhdessä yhden toisen suomalaisen tytön kanssa "tienavaajana". En siis ollut ainoa vaihtoon lähtijä, vaan kanssani samanaikaisesti lähti eräs toinen venäjän kielen opiskelija. Monet muut opiskelijat ovat menneet Pietariin tai Moskovaan, vaikka näissä kaupungeissa kyllä onkin parhaat yliopistot. Joka tapauksessa Jekaterinburg on miljoonakaupunki, jossa kyllä riittää toimintaa ja ihmisiä, eikä varmasti tule tylsää. Muutenkin suosittelen itse kokeilemaan mahdollisuuden tullen jotain uutta ja erilaista kohdetta, sillä sieltä saatu kokemus voi näyttää paremmin maan "oikean" kulttuurin.

Suomessa tehdyt etukäteisjärjestelyt hoituivat omasta mielestäni melko vaivattomasti. Saimme haun jälkeen kohdemaasta sähköpostia, jossa oli liitteenä vaadittavien asiakirjojen täyttämisen viisumikutsun saamiseksi. Täytettyäni asiakirjat sain viisumikutsun kohdeyliopiston kansainvälisestä yksiköstä ja kävin Helsingissä paikan päällä Kampissa sijaitsevassa viisumikeskuksessa viemässä tarvittavat asiakirjat. Tätä ennen pidensin matkavakuutukseni kestävyuden puolen vuoden pituiseksi. Viisumin sain noin kaksi viikkoa tämän asiointin jälkeen. Periaatteessa Jekaterinburgiin voisi matkustaa junallakin, mutta aika junassa olisi sen verran pitkä, että päätin ostaa Finnairin suoran lennon Helsingistä Jekaterinburgiin. Lipun tyypistä riippuen se tulee maksamaan noin 250-300 euroa. Suosittelen kuitenkin ottamaan joustavan lipun, vaikka se olisikin hiukan kalliimpi. Tällöin on mahdollista pientä lisämaksua vastaan muuttaa paluulipun päivämäärää ja paluu Tampereelle uuden opiskeluperiodin alkuun on helpompaa.

Lento Jekaterinburgiin ei ollut kauhean helppo, sillä kyseessä on yölento ja yöunet jäivät melko olemattomiksi aikaeron vuoksi. Lentokentälle saavuttuamme meitä oli vastassa onneksi "buddy" eli tuutori, joka oli lähetyllä meille sähköpostia jo ennen lähtöä ja kyseli muun muassa kyydityksen tarpeesta asuntolalle. Saimme myös tietää häneltä etukäteen, mistä maista huonekaverimme olivat. Saavuttuamme asuntolalle alkoi niin sanotun paperisodan käyminen: asuntolaa varten piti hoitaa fluorografian (röntgenkuva keuhkoista) ottaminen, rokotusten läpikäyminen, asuntolan vuokran maksaminen pankissa, ilmoittautuminen yliopiston kansainvälisessä yksikössä ja rekisteröityminen. Tämän lisäksi tuutorimme auttoi meitä puhelinliittymän hankkimisessa. Viisuminpidennys hoidetaan hiukan myöhemmin paikan päällä ja siihen tarvittavista asiakirjoista annetaan opiskelijoille tiedot paperilapulla. Vaikka HIV-todistus käsketään tekemään Suomessa, niin sitä ei kannata turhaan tehdä, sillä vain Venäjällä tehty testi käy. Venäläiset tuutorit auttavat HIV-testin teettämisessä ja viisuminpidennykseen vaadittavien asiakirjojen hankinnassa. Heiltä kannattaa rohkeasti kysyä päätä mietittäviä asioita.

Ulkomaisille opiskelijoille tarkoitettu asuntola on vain kolme vuotta vanha ja täten melko moderni. Termin "moderni" voi paikan päälle saavuttuaan ymmärtää ihmisestä riippuen eri tavoin, mutta verrattuna venäläisiin asuntoloihin asuinolosuhteet ovat erinomaiset. Asuntolassa asuu omissa siivissään myös venäläisiä opiskelijoita. Itse jaoin huoneen kahden italialaisen opiskelijan kanssa ja viereisessä huoneessa asui meksikolainen ja brasilialainen opiskelija. Näiden kahden huoneen asukkaat siis jakavat keskenään eteisen, jääkaapin, kylpyhuoneen ja vessan. Ihmistyyppistä riippuen toinen näkee tässä asumismuodossa yksityisyyden puutetta ja kiistoja ja toinen voi nähdä mahdollisuuden. Itse sijoitin näiden kahden näkemyksen välimaastoon: välillä oli hieman vaikeaa elää niin tiiviisti yhdessä monen ihmisen kanssa, mutta toisaalta yksi lukukausi asuntolassa maksaa vain 3 000 ruplaa (eli noin 8 euroa kuussa). Vuokra-asunnon hankkiminenkin on mahdollista, mutta silloin olisi hyvä olla joku kämppis, jonka

tuntee hyvin. Vuokrat luonnollisesti vaihtelevat alueesta riippuen, mutta sanoisin niiden olevan arviolta 200 euroa kuussa soluasunnoissa. Asuntolassa tietysti hyvä puoli on se, että kaikki kansainväliset opiskelijat ja läheiset kaverit ovat kaikki lähellä ja porukalla lähteminen johonkin on aina helpompaa. Asuntola on suljettu välillä 01.00-06.00, joka saattaa vaikeuttaa yökerhoissa käymistä, mikäli juhlimiseen on suurta taipumusta. Alkoholin säilyttäminen ja sen tuominen asuntolaan on kiellettyä ja tätä vahditaan aina silloin tällöin.

Jekaterinburgin yliopiston nettisivuilta ei päässyt katsomaan kurssitarjontaa, mikä oli mielestäni hieman huono asia suunnittelun kannalta. Tämä voi myös johtua siitä, että olimme venäläisten opiskelijoiden kanssa samoilla kursseilla, joita ei lähtökohtaisesti ollut suunnattu vaihto-opiskelijoille. Saimme listan eri kursseista kansainväliseltä koordinaattorilta, jonka perusteella pystyin suunnittelemaan kurssien valintoja. Tein opintosuunnitelman, jonka sitten lähetin yliopistoon sähköpostilla. Paikalle päästyämme saimme kuitenkin ikäväksemme huomata, että monia listalla olleita kursseja ei pidettykään ja jouduimme opintosuunnitelmaa melko paljon. Meillä oli mahdollisuus ottaa myös ulkomaisille opiskelijoille tarkoitettuja kursseja, mutta halusin itse nähdä, millaista on aito venäläinen opetus ja päätin olla vain venäläisille opiskelijoille tarkoitetuilla kursseilla. Saimme vapaasti valita kurssimme ja otimme eri vuosikurssien opiskelijoille tarkoitettuja kursseja.

Tunneilla oli välillä vaikeaa ymmärtää opettajaa ja muistiinpanojen tekeminen oli ongelmallista, mutta tämäkin riippui hieman opetettavasta aiheesta ja opettajan opetustavoista. Suurin osa kursseista on opettajan monologia, mikä oli monesti aika puuduttavaa, vaikka siihen nopeasti tottuikin. Otin etnolingvistiikan, venäläisen avantgarden, kulturologian ja venäjän kielen tyyliopin kurssit. Tämän lisäksi olin vielä Neuvostokirjallisuuden kristillinen koodi - nimisellä kurssilla (suora käänös). Hiukan jälkeäni mietin, että olisin ehkä voinut opiskella jotakin ihan uutta aineetta venäjän kielellä kuin venäjän kieltä ja kirjallisuutta. Mietin kuitenkin paljon myös sitä, miten saan kurssit hyväksiluetuuta tai sisällytettyä opintoihin ja mielestäni oli yksinkertaisinta ottaa oman pääaineen kursseja. Suoritustavat kursseissa vaihtelevat melko paljon: joissakin riittää esseen kirjoittaminen tai suullinen tentti ja joissakin kursseissa on koe, josta saa numeroarvostelun. Ulkomaisia opiskelijoita kohtaan ollaan erittäin armollisia ja voisinpä jopa sanoa, että reputtaminen ei ole mahdollista. Kaikilla tunneilla kannattaa käydä ja yrittää pysyä silti mukana.

Vapaa-ajan suhteen Jekaterinburgissa on paljon valinnanvaraa. Vaihto-opiskelijoista otetaan nopeasti koppi heidän saapuessaan maahan ja meillä oli käytössämme Facebook-ryhmät "International student Urfu" ja "Student hostel №25", joissa informoitiin tulevista tapahtumista (museovierailuja, kaupunkierroksia, language cafe -iltoja tms.). Tässä tietysti nousee esille aina oma aktiivisuuskin. Itse otin osaa näihin vaihto-opiskelijoille tarkoitettuihin tapahtumiin sen verran, kun itseäni kiinnosti. Kaikkiin tapahtumiin en mennyt, mutta kielen oppimisen ja kaupunkiin tutustumisen kannalta on tietysti hyvä ottaa osaa mahdollisimman moneen. Uskon vahvasti, että vaikka olisi hieman keskimääräistä ujompi opiskelija, niin sosiaaliseen elämään pääsee helposti kiinni. Itse otin selvää myös kaupungin kuntosaleista ja aloin käymään Bright fit - nimisellä kuntosalilla. Opiskelijoille kuukausihinta oli melko halpa ja ensimmäisellä kerralla kannattaa ottaakin kolmen kuukauden kortti. Personal trainer on myös mahdollista ottaa halpaan hintaan (verrattuna Suomen hintatasoon) ja onhan se kielen oppimisenkin kannalta melko hyödyllistä. Tietysti asuntolallakin on kuntosali, mutta se on melko pieni ja monesti täynnä ihmisiä. Kaupungissa on paljon elokuvateattereita ja muutamassa niistä on aina silloin tällöin venäjäksi tekstitettyjä elokuvia, joita vain englantia osaavat voivat halutessaan käydä katsomassa. Lippujen hinnat elokuviin pyörivät 200-250 ruplan tienoilla.

Matkusteleminen suhteen Jekaterinburg tarjoaa matkustusmahdollisuuksia niin itään kuin länteenkin päin. Itse kävin yhden toisen opiskelijan kanssa Kazanissa ja vaihdon loppuvaiheilla kävin yksin Novosibirskissa. Kumpaankin kaupunkiin menin junalla, sillä junaliput ovat erittäin halpoja varsinkin silloin, jos on ajoissa liikkeellä. Uusivuosi kului Moskovassa kaveriporukalla, jonne lensimme lentokoneella. Lentämällä pääsee melko halvalla aina Irkutskiin tai Sotšiin asti, jos ostaa liput vähintään kuukautta ennen. Etenkin tammikuussa on aikaa matkustaa, kunhan muistaa katsoa tenttien aikataulun. Viisuminpidennysprosessi vaikeuttaa hiukan matkustamista aluksi, sillä passit kerätään pois odottamaan viisumin liimaamista. Itselläni kävi hieman huono tuuri viisuminpidennyksen kanssa ja uudessa viisumissa syntymäaikani oli väärin kirjoitettu. Tämän vuoksi jouduin odottamaan toisen kuukauden uutta viisumia. Passin kyllä saa aina hetkeksi takaisin, jos menee käymään yliopiston viisumikeskuksessa ja pyytää sen matkustamista varten. Pitkille matkoille mentäessä on hyvä ilmoittaa yliopistolle, mihin aikoo matkustaa ja kuinka kauaksi aikaa. Jos maasta poistuu, on tärkeää muistaa myös rekisteröityminen aina maahan uudestaan saapumisen jälkeen.

Kaupunki on pullollaan erilaisia ravintoloita ja luonnollisesti hintatasokin on alhaisempi kuin Suomessa. Ruuan suhteen siis valinnanvaraa on paljon. Asuntolan kerroskeittiössäkin kokkaaminen on mahdollista, mutta itse kävin enemmän ulkona syömässä, sillä keittiöiden hellat ja siisteystaso eivät olleet parhaimmasta päästä. Lähes joka päivä söin Vilka-Lo ka -nimisessä ruokapaikassa sen halpuuden vuoksi. Kyseisessä paikassa on mahdollista saada riittävän kokoinen ateria 2-4 euron hinnalla. Suosittelen lämpimästi lataamaan puhelimeen jo Suomen puolella 2GIS-nimisen sovelluksen ja sovellukseen tulee vielä ladata Jekaterinburgin kartta. Tällä sovelluksella on mahdollista löytää aina ruokakaupoista elokuvateattereihin asti erilaisia paikkoja kaupungista ja siinä näkyy myös julkisen liikenteen reitit sekä bussien ja raitiovaunujen numerot.

Kokonaisuudessaan vaihto-aika on ollut omalta osaltani opettavaista aikaa ja siinä on ennen kaikkea mahdollisuus oppia tuntemaan itseään ihmisenä. Luonnollisesti erilaisiin ihmisiin tutustuminen kasvattaa myös henkisesti itseä kutakin. Vaikka vaihto-aika ei aina ole helppoa ja välillä koti-ikävä saattaa iskeä, niin kannattaa muistaa, ettei asian kanssa ole yksin ja kaverit sekä tuki on loppujen lopuksi aina lähellä. Alun jälkeen aika rupeaa kulumaan melko nopeasti niin opintojen kuin erilaisten tapahtumien merkeissä. Vaikka huonekaverini eivät venäjää puhuneetkaan, sain harjoitusta englannin kielessä, jonka osaaminen on myös tärkeää. Olen saanut hyviä kavereita ympäri maailmaa ja oppinut erilaisista kulttuureista enemmän kuin aluksi oletin. Tietysti venäjän kielen käyttämiseenkin on tullut enemmän varmuutta, enkä pelkää puhumista enää niin paljon. Uskon varmasti, että työelämässä arvostetaan vaihtoon lähtenyt ihmistä, sillä se kertoo valmiuksista mennä joskus oman mukavuusalueen ulkopuolelle. Yleisesti ottaen suosittelen vaihtoon lähtemistä mihin tahansa päin maailmaa, sillä ikinä ei tiedä, minkälaisia ovia se edessä avaa tulevaisuudessa.

Ural Federal University, Ekaterinburg, 01.09.2016 – 31.01.2017

Maa: Venäjä

Kaupunki: Ekaterinburg

Vaihto-aika: 01.09.2016 – 31.01.2017

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Ural Federal University

Keväällä 2015 olin ollut opiskelijavaihdossa Tverissä, jonne melkein koko luokkani Suomesta lähti mukaan. Tämän suorituksiltaan pakollisen vaihdon jälkeen päätin, että minun on tultava vielä kertaalleen Venäjälle vaihtoon, jotta kielitaitoni kohenisi entisestään. Viime keväänä kun oli aika päättää minne lähteä, katsoin eri vaihtoehtoja NettiOpsusta ja valintani osui Jekaterinburgiin. Syynä valintaani oli se, että halusin mennä suureen kaupunkiin ja nähdä jotakin aivan uutta. Pietaria ja Moskovaa olin myös harkinnut, mutta koska olen molemmissa kaupungeissa jo käynyt muutamaa otteeseen ja Jekaterinburgiin en muuten varmasti koskaan matkustaisi, niin päätin laittaa Jekaterinburgin ykköseksi hakupapereihin.

Hakeminen tapahtui Nettiopsun kautta. Sinne piti perustella muun muassa miksi haluan tulla valituksi kyseiseen vaihtopaikkaan. Tietääkseni kaikki jotka hakivat Jekaterinburgiin vaihtoon pääsivät sinne, koska hakijoita oli hyvin vähän; minun lisäksi vain toinen Tampereen yliopiston opiskelija.

Suomesta saatiin hankittua vain kolmen kuukauden kestävä yksikertaviisumi, jonka pidentäminen hoidetaan itse vaihtokaupungissa. Mikäli vaihtoaikana päättää lähteä matkustelemaan Venäjän rajojen ulkopuolelle, tulee takaisin tullessa muistaa antaa uusi maahantulokortti kansliaan, missä se uusitaan. Maahantulokortin käsittelyyn saattaa mennä aikaa vaihtelevasti, mutta kuitenkin vähintään kolme päivää, joten ihan vaihdon loppuun ei kannata järjestää ulkomaanreissua, sillä papereiden käsittelyssä Venäjällä saattaa tulla useinkin virheitä, eikä kukaan ota virheistä täällä vastuuta. (nimim. kaverini kokenut tämän).

Ja millaista itse vaihdossa sitten oli?

Yölonnon jälkeen oli hyvin raskas, byrokraatiantäyteinen päivä, jonka vietin toisen suomalaisen vaihto-opiskelijan ja meidän tuutorimme kanssa. Matka ja paperihommat hoituivat erittäin "helposti", koska tuutorimme tuli jo lentokentälle meitä vastaan. Matkasta uupuneina minä ja opiskelijakaverini Tampereelta yritimme pysyä hereillä koko päivän ja silmät auki valokuviissa, joita meistä otettiin erinäisiin dokumentteihin ja kortteihin. Ensimmäisenä päivänä näimme jo yliopistorakennukset, asuntolamme ja jopa opiskelijasairaalan, jossa meistä otettiin keuhkojen röntgenkuvat erittäin vanhanaikaisella laitteella.

Viisumin pidentäminen oli tehtävä syyskuun loppuun mennessä ja tämän jälkeen yksikertaviisumi vaihdettiin monikertaviisumiin, jonka voimassaoloaika kestäisi aina vaihdon loppuun saakka ja jonka avulla maasta matkustaminen moneen kertaan olisi mahdollista. Viisumin pidentämiseen vaaditaan kopioita passin ensimmäisestä sivusta, viisumista ja maahantulokortista ja kaksi kopiota JOKAISESTA passin sivusta, myös niistä sivuista, missä meidän passissa juoksentelee eläimiä. Passikuvia piti ottaa viisumipidennystä varten ja ne saa helposti ja halvalla otettua mm. yliopiston pääkampuksen pääaulasta kuvakopista, mistä kuvat saa saman tien mukaan. HIV-testi vaaditaan myös, mutta ei mikä tahansa HIV-testi käy, vaan ainoastaan paikallisessa sairaalassa otettu. Minun Suomessa ottamaani testiä ei siten kelpuutettu. Viisumin pidennys maksoi alle 2 500 ruplaa. (Suomella ja Kazakstanilla on sopimus, jonka mukaan ainakin kahden vuoden aikana voi matkustaa suomalaisella passilla Kazakstaniin ilman viisumia. Itse en Kazakstaniin lähtenyt, mutta ainakin ensi vuonna lähtevillä on vielä mahdollisuus matkustaa sinne helposti.)

ESN vaihto-opiskelijoiden organisaatio järjesti monia tapahtumia varsinkin alkuun, mm. ekskursioita kaupungissa, matkoja museoihin ja eläintarhaan ja monia kielikahviluita. Joihinkin tapahtumiin tuli osallistuttua ESN:n kautta, mutta koska olimme juuri muuttaneet asuntolaan ja tutustuneet kaikkiin vaihto-oppilaisiin ja venäläisiin, jotka asuvat samassa kerroksessa meidän kanssa, niin vietimme runsaasti aikaa heidän kanssaan. Oikeastaan ensimmäisen kuukauden aikana kävin huoneessani vain heittämässä laukkuni tuolille ja tulin nukkumaan kun silmät eivät enää pysyneet auki. Iltaiset teehetket saattoivat helposti venyä jopa aamuneljään tai viiteen, mutta tämä ei ollut useinkaan ongelmana opinnoissa, sillä suurin osa kurseistani ei alkanut ihan aamusta vaan vasta iltapäivällä.

Asuntola

Asuntolamme on uusi, rakennettu 2013 vuonna. Asuntoa ei tarvinnut etsiä, vaan se kuuluu automaattisesti tänne vaihtoon tuleville, jotka vastaavat myöntävästi asunnon tarpeeseen. (Osoite: Malysheva 144/ Komsomolskaya 66) Ulkoapäin asuntola on upea ja sisältä se on upea jos vertaa muihin paikallisiin asuntoloihin, kuitenkin yllättävän huonokuntoinen näin uudeksi asuntolaksi. Huoneessani kaikki kaapit huojuvat jos niitä yrittää siirtää ja hissi on todella usein jumissa. Jos jokin menee rikki esim. suihkukaapissa ei omasta viasta johtuen asuntola, saattaa korvata rikki menneen esineen, jos heidän varastostaan vielä löytyy varaosia, mutta jos varaosia ei löydy on asukki vastuussa tavaran ostamisesta. Ennen uutta vuotta joihinkin huoneisiin tultiin tekemään kylppärissä putkiremonttia ja siihen aikaan remonttimies astui kylppäriin muovisen vesiputken päälle ja kaikki vesi joka tuli suihkussa käydessä tuli lattialle. Remonttimies selitti asiaa sillä, että putket ovat jo vanhat ja menevät siksi rikki (vaikka putki oli mennyt rikki samana aamuna, kun hän oli ollut töissä ja asuntola on erittäin uusi). Kerroin asuntolan vastaaville tapahtumasta ja he passittivat minut ostamaan putken. Ostettuani sen ja odotettuani, että putkimies tulee sen asentamaan selvisi, että vielä täytyisi käydä ostamassa lisäosa putkeen, joten menin senkin hankkimaan ja asia saatiin korjattua. Venäjää osaaville tällaiset ärsyttävät yksityiskohdat ovat hoidettavissa, mutta täällä on myös vaihto-oppilaita, joiden venäjän kielen taidot ovat alkeellisella tasolla ja jotka eivät itse pysty asioitansa hoitamaan.

Asuntolassa palohälytys soi erittäin usein. Ensimmäisen kerran reagoin hyvin nopeasti ja yllätyin kun huomasiin keittiössä olevan täällä pitkään asuvia ihmisiä, joilla ei ollut oikeita lähteä ulos. Syyinä hälytyksen laukeamiseen on lähes tulkoon aina palanut ruoka ja välillä, onneksi suhteellisen harvoin, kyseessä on harjoituspoistuminen asuntolalta. Tämä harjoitushälytys ei eroa millään tavalla oikeasta hälytyksestä ja se järjestetään yleensä aamuvarhain noin kello kuusi. Ei siis mikään ihme, että opiskelijat ovat turtuneet hälytykseen, mutta huolestuttaa tilanne, jos joskus on oikeasti hätä lähellä eikä kukaan reagoi. Asuntolan ovet ovat kiinni aina klo 1.00-6.00, joten jos haluaa mennä viettämään iltaa ulos, on tultava erittäin aikaisin takaisin tai vaihtoehtoisesti tulla vasta aamukuuden jälkeen. Siksi itse olen suosinut yhteisiä illanistujaisia keittiössä tai huoneissa.

Opinnot

Jatkoin Jekaterinburgissa samalla opintolinjalla kuin Suomessa eli opiskelin venäjän filologiaa. Kurssit olivat aivan jotain muuta kun valintalomakkeessa (Learning agreement) oli, minkä olimme Suomessa ollessamme saaneet. Muuta ei kannata varmaankaan odottaa myöskään ensi vuosille, sillä yliopiston organisaatiokyky on erittäin heikonlaista. Nettisivuilla ei lue yhtään mitään kurseista ja tietoja ei päivitetä. Meillä kävi niin, että monet syksyn kurssit siirrettiin keväälle ja kevään kurssit syksylle ja sen takia kurssivalinnat oli tehtävä paikan päällä vielä uudelleen. Kurssien valinta oli erittäin hankalaa, koska kurseista ei saatu muita tietoja kun kurssin nimi. Siksiä tein alussa parin viikon ajan niin, että istuin erittäin monella kurssilla ja karsin ensimmäisen tunnin perusteella monia kurseja pois. Istuin jopa sosiologian kurssilla, saaden tiedon siitä vasta kun menin tunnin jälkeen juttelemaan opettajalle, ettei se kurssi edes kuulu filologian opiskelijoille. Kerran menin fonetiikan kurssille ja kysyin luokassa istuvilta oppilailta, minkä kielen fonetiikasta on kyse, koska kurssin nimessä ei lutenut edes sitä. Monta hukareissua yliopistolle on tullut vaihtoni aikana tehtyä. Syyinä tähän on se, että kurseja saatetaan perua tai siirtää aivan mielivaltaisesti ja viesti kulkee opettajalta luokan vastaavalle oppilaalle ja hän sitten ilmoittaa muille opiskelijoille peruutuksesta. Välillä kurssin ajankohta oli siirretty aikaisemmaksi ja kurssille tultuamme me suomalaisopiskelijat olimme ihmeissämme kun opiskelijat sanoivat, että asiasta oltiin ilmoitettu heidän ensimmäisellä tunnillaan. Meillä suomalaisilla vaihto-oppilailta oli vapaus valita kurseja aivan mistä vaan ryhmästä, joten opiskelimme niin ensimmäisen vuoden opiskelijoiden, kuin maisteriopiskelijoidenkin kanssa ja siksiä tieto ei useinkaan saavuttanut meitä ajoissa. Eräälle kurssille tulimme neljä viikkoa peräkkäin ja joka kerta saimme kuulla sen olevan peruutettu vasta paikan päällä. Kurssien valintaa hankaloitti myös se, että kurssien ajankohta eli ensimmäisten viikkojen aikana. Opetus itsessään oli mielestäni pääosin hyvää, vaikkakin tekniikkaa (power pointteja) käytettiin vain parilla kurssilla.

Matkustaminen

Yliopistomme, missä opiskellaan filologiaa, sijaitsee hyvien kulkuyhteyksien päässä asuntolaltamme. Kävelen yliopistolle pääsee noin 40 minuutissa, mutta bussilla nro 27 tai raitiovaunuilla nro 13 ja 15 pääsee myös hyvin ja matkaan menee aikaa vaihtelevasti ruuhka-ajan mukaan, yleensä noin 20-30 min. Sekä raitiovaunu että bussipysäkki ovat aivan asuntolamme vieressä ja molemmat pysähtyvät ihan yliopiston eteen. Matkustaminen julkisilla maksaa aina 26 ruplaa ja rahastuksen hoitaa kulkuneuvossa kiertelevä rahastaja, joka on yleensä "nuori eläkeläinen". Hauskana yksityiskohtana voin todeta, ettei mikään ruuhka pysäytä rahastusta, vaan rahastajatäti puskee matkustajien läpi, vaikka bussi olisikin niin täynnä, ettei tilaa liikkumiseen pitäisi juuri enää olla. Täällä toimii Yandeks ja Uber-taksi, joiden kanssa matkustaminen on yllättävän halpaa ja mikä parasta, kännykkään ladattu ohjelma ilmoittaa asiakkaan perille pääsystä ja matkan hinnan, joten hinta ja matkan turvallisuus ei ole kyseenalainen. Suositellen tämän takia aina tilaamaan taksin sen sijaan, että ottaisi jonkun, joka sattuu juuri sillä hetkellä olemaan paikalla. Taksin odottelu-aika vaihtelee, mutta jos kyse ei ole ruuhka-ajasta niin keskimääräinen odotusaika on suunnilleen 5 minuuttia. Raitiovaunun, bussien ja taksien lisäksi kaupungissa kulkee myös marshutkoja eli pieniä busseja, joissa maksu hoidetaan suoraan kuskille, johdinautoja eli elektrichkoja sekä metro, jonka asemat ovat erittäin kauniita.

Sää

Sää Jekaterinburgissa on reilusti kylmempi kuin Suomessa. Vaihdon alussa syyskuussa oli pari päivää hyvin lämmintä, jolloin pystyi olemaan pelkällä t-paidalla ulkona, mutta pian alkoivat jo syksyn kylmät kelit ja kova, kylmä tuuli. Jo syyskuun aikana vaihdoin syystakkiin talvitakkiin ja lokakuussa huomasi, ettei sekään riittänyt ja minun oli ostettava paksumpi talvitakki. Mummomaisina pitämäni pitkä turkistakit muuttuivat -30 asteen kylmyydessä asiaksi, mistä unelmoin hyisessä ulkoilmassa ratikkaa/bussia odotellessani. Jekaterinburgin sää vaikuttaa suunnilleen samanlaiselta kuin Suomessa oli kymmenisen vuotta sitten. Lunta ja pakkaskelejä riittää. Marraskuussa oli yksi kokonainen viikko, jolloin lämpötila oli koko ajan -30 paikkeilla ja samanlaisia kelejä on senkin jälkeen riittänyt. Syksyllä kadut lainehtivat ja talvella ne ovat jäässä (katuja ei suolata), joten hyvät kengät kannattaa ottaa mukaan ja matkavakuutukset kuntoon! Suosittelen hankkimaan kenkiin piikit minimoimaan liukastumisen vaara.

Lopuksi

Venäjälle matkaaminen on kuin matkaksi ajassa taaksepäin. Siellä tuskinpa oppii uusia tapoja miten asiat kannattaa tehdä, vaan näkee esimerkkejä siitä, miten niitä ei kannattaisi tehdä. Venäjällä ei saa stressata turhasta ja olla heikko, sillä jos jonkun huomataan olevan heikko, häntä alistetaan entisestään. Täällä pitää osata olla itsevarma ja pitää kiinni omista oikeuksistaan, ja siltikin saattaa joutua kohdelluksi huonosti venäläisen systeemin takia. Venäläiset rakastavat syyllistää syyttömiä: minua on syyllistetty vihaisesti muun muassa raitiovaunussa keskellä pakkaspäivää ikkunan avaamisesta (vaikka ikkuna oli valmiiksi auki) ja asuntolassa kaappien siirtämisestä, vaikka kaappien paikka oli juuri se mikä oli kun tulin asumaan huoneeseen, sekä liian kovaäänisestä puheesta julkisessa kulkuneuvossa (vika oli varmaankin siinä, että puhuin suomen kieltä, eikä äänen kovuudessa, sillä puhuin jopa hiljempaa kuin tavallisesti ja julkisissa muutenkin keskustellaan). Venäläisille on vastattava aivan yhtä napakasti kuin he sinua syyllistävät, silloin he vasta rupeavat miettimään, oliko syyllistäminen tarpeellista. Tämä saattaa olla suomalaisille aika suuri kulttuurishokki, sillä me olemme tottuneet siihen, että vieraille ei sovi ilkeillä. Venäjällä erityisesti keski-ikäiset ja mummoikäiset tykkäävät puhua loukkaavaan sävyyn vieraille milloin mistäkin ja erityisesti on huomattava, että töissä ollessa monet yrittävät rakentaa auktoriteettiaan ja statustaan ilkeilemällä. Venäjällä oleminen on ollut minulle jo toistamiseen rikas kielellinen ja kulttuurinen kokemus, jota en ole katunut päivääkään. Lämpötilat ovat olleet täällä minulle erityisen rankkoja, mutta sekä se, että kaikki mitä olen täällä kokenut kasvattaa minua ihmisenä ja avaa silmät aivan uudella tavalla asioille, mitä muualla maailmassa tapahtuu ja miten muualla asioita hoidetaan. Siksi suosittelen erittäin lämpimästi jokaiselle vaihtoon lähtemistä edes kerran opiskelujensa aikana!

Viktoria Helminen

Kazan Federal University, KAZAN, 01.09.2016 – 31.01.2017

Maa: Venäjä

Kaupunki: KAZAN

Vaihtoaika: 01.09.2016 – 31.01.2017

Vaihto-ohjelma: Muu opiskelijavaihto-ohjelma

Yliopisto: Kazan Federal University

Lähdin vaihto-opiskelijaksi syyslukukaudeksi 2016 Kazanin federatiiviseen yliopistoon (KFU) osana tohtoriopintojani. Olen aikaisemmin opiskellut Pietarissa sekä viettänyt paljon aikaa Venäjän lähialueilla. Kazan tuntui sopivalta tavalta laajentaa perspektiiviäni syvemmälle Venäjällä sekä parantaa ruostunutta venäjän kielen taitoani. Tatarstanin pääkaupunki Kazan näyttäytyi ennen matkaa mielikuvissani eksotisena kohteena ennen kaikkea muslimivoittoisen väestönsä takia. Maantieteellinen sijainti mahtavan Volgan jokivarsikaupunkina elähdytti niin ikään mielikuvitusta.

Lähtövalmistelut matkaa varten sujuivat pääosin mutkattomasti. Kohdeyliopisto lähetti minulle tarvittavat lomakkeet ja ohjeistukset sähköpostitse. Kohdeyliopiston kansainvälisen osaston kanssa kommunikointi sujui englanniksi ja kysymyksiini vastattiin melko nopeasti. Epäselvyyksiä liittyi esimerkiksi siihen kuinka saisin alkuperäisen viisumikutsun Kazanista Suomeen. Kohdeyliopisto tarjoutui lähettämään sen ilmaiseksi Venäjän postin kautta, mutta samalla varoiteltiin paikallisen postilaitoksen epäluotettavuudesta. Toisena vaihtoehtona olisi ollut kansainvälisten kuriiripalveluiden käyttö, jotka kuitenkin olisivat maksaneet minulle maltaita. Onneksi käännöin asiassa Helsingissä sijaitsevan Venäjän viisumipalvelukeskuksen puoleen. Kävi ilmi, että viisumihakemuksen liitteeksi kelpasi myös printattu kopio viisumikutsusta.

Perehdytysmateriaaleissa lisäksi ohjeistettiin, että saapuessani Kazaniin minun tulisi esittää notaarin oikeiksi todistamat ja virallisen kääntäjän kääntämät versiot opintorekisteristäni ja passistani. Tästäkin asiasta kannatti kysyä tarkennusta, sillä lopulta Kazanin päästä kerrottiin, että yhdeksi lukukaudeksi saapuvalla vaihto-opiskelijalta ei edellytetä käännöksiä yhdestäkään dokumentista (lukuun ottamatta asuntolan vaatimat lääketieteelliset todistukset, joista lisää myöhemmin). Näiden kokemusten pohjalta suositelen aina varmistamaan mitä kullakin vaihto-opiskelijalta oikeasti vaaditaan ennen kuin ryhtyy esimerkiksi kalliisiin käännättämistöihin. Venäjän suurlähetystö teki viisumini yhdessä viikossa. Hakemuksen liitteiksi vaadittiin normaaliin tapaan vakuutustodistus ja viisumikutsu. Hankin myös viisumiohjeen mukaisen HIV-todistuksen, mutta jostain syystä todistusta ei vaadittu minulta missään vaiheessa matkaa. Opiskelijaviisumi Venäjälle on aina aluksi yksikertaviisumi tai niin sanottu maahantuloviisumi. Kohdeyliopiston kansainvälinen toimisto hoitaa paikan päällä opiskelijalle lopullisen monikertaviisumin, joka on sitten voimassa vaihdon loppuun asti.

Lähdin matkaan syyskuun toisella viikolla Helsingin rautatieasemalta. Otin aamulla Allegro-junan Helsingistä Pietariin ja vaihdoin muutaman tunnin odotuksen jälkeen Kazanin junaan Pietarin Moskova-asemalla. Junamatka Pietarista Kazaniin kestää vajaan vuorokauden. Vuonna 2016 Kazaniin pääsi myös suoralla Finnairin lennolla Helsingistä, mutta minulle junayhteys sopi hyvin. Ei tarvinnut ajatella matkatavaroiden painorajoituksia ja lisäksi olen aina nauttinut venäläisten yöjunien tunnelmasta. Venäjän valtion rautateiden lippuja voi nykyään ostaa kätevästi verkkokaupasta (www.rzd.ru).

Kazanissa minua vastassa oli eräs paikallinen tutun tuttuni joka oli lupautunut majoittamaan minua ensimmäiset päivät. Tämä kontakti olikin onnenpotku, sillä sain heti alkuun kattavan perehdytyksen kaupunkiin, eikä minun tarvinnut kiirehtiä pysyvän majoituksen järjestymisen kanssa. Erasmus-vaihdoista tuttua aktiivista tutoroimintaa Kazanissa ei ollut. Paikallinen opiskelija kertoi myöhemmin, että he ovat ehdottaneet tutoroiminnan aloittamista. Aloite ei ole kuitenkaan ottanut vielä tulta alleen yliopiston johtoportaan.

Vaihto-opiskelijan vastaanottoprosessi alkoi yliopiston kansainvälisten asioiden toimistosta, jossa hoidetaan esimerkiksi asumiseen ja rekisteröitymiseen liittyvät asiat sekä ohjataan eteenpäin kursseja järjestäville laitoksille. Toimistoon mennessä kannattaa varautua jonoihin, byrokraattisuuteen ja ajoittain nuivaan palvelukulttuuriin. Kaikki asiat eivät selviä ensimmäisenä päivänä, vaan jouduit palaamaan samaan toimistoon vielä monen monta kertaa.

Yliopisto tarjosi majoitusvaihtoehtoiksi asuntolaa, perhemajoitusta sekä apua oman vuokra-asunnon etsimisessä. Minä valitsin asuntolan. Yliopisto sijoitti kaikki asuntolaan haluavat eurooppalaiset opiskelijat poikkeuksetta uuteen ylioppilaskylään (Деревня Универсиады - Universiade Village). Asuntolaan päästäkseen on ensin käytävä verikokeissa ja keuhkokuivissa opiskelijaterveydenhuollossa. Lääketieteelliset todistukset on mahdollista hankkia jo kotimaassa, mutta silloin ne on käännettävä venäjäksi. Kazanissa prosessi vaati yhden iltapäivän viettämistä opiskelijaklinikalla. Testit eivät maksaneet juuri mitään (alle 10 euroa). Terveyskeskuksen hygienia-asiat oli hyvä.

Uusi ylioppilaskylä on valtava aidattu alue, joka sijaitsee noin 10 kilometrin päässä Kazanin keskustasta. Asuntola oli siisti ja moderni verrattuna aikaisempiin asuntolakokemuksiini Pietarissa. Miinuspuolena on suhteellisen pitkä etäisyys yliopistosta ja keskustan palveluista. Asuntolan ympäristö ei tarjoa opiskelijalle peruspalveluiden kuten ruokakauppojen, pankkien ja muutamien pikaruokaravintoloiden lisäksi kovin virikkeellistä tekemistä. Bussimatka keskustaan kestää puolesta tunnista kolmeen vartiin, ruuhkista riippuen. Arkiamuusin bussit ovat monesti ahdistavan täysiä. Kazanissa on myös metro. Lähin metropysäkki sijaitsee 1,5 kilometrin päässä asuntolasta. Taksi asuntolasta keskustaan maksaa noin 2,5 euroa. Taksi kannattaa tilata soittamalla (esim. Taxi Tatarstan) tai älypuhelinsovelluksen kautta (esim. Yandex Taxi), sillä kadulta pysäytetyt taksit pyytävät usein ylihintaa.

Asuntola-alue on tarkkaan valvottu, eikä sinne ole ulkopuolisilla asiaa. Suuresta opiskelijamäärästä huolimatta alue onkin hyvin rauhallinen. Toisaalta järjestyksenpitoon liittyy suomalaisesta näkökulmasta tiukakkoja sääntöjä. Alueella ei saa käyttää alkoholia eikä tupakoida. Portteja vartioivat turvamiehet ja jokaisen talon aulassa päivystää vahtimurmu. Lisäksi huonekohtaisia tarkastuksia tehdään silloin tällöin. Virallinen kotiintuloaika on kello yksitoista illalla, mutta todellisuudessa sisään pääsee ympäri vuorokauden. Myöhästyneille täytyy usein keksiä joku syy ja toistuvista laiminlyönneistä saattaa joutua asuntolan johtajan puhutteluun. Mitä pidemmälle vaihtoni eteni, sitä liberaalimmaksi linja kotiintulojen suhteen muuttui. Vahtimurmujen kanssa kannattaa pysyä hyvissä väleissä.

Ulkomaalaisten opiskelijoiden etninen tausta on Kazanissa hyvin värikäs. Valtaosa eurooppalaisista oli saapunut saksankielisistä maista. Yksittäisiä lännestä tulleita opiskelijoita oli niin Italiasta, Sloveniasta, Britannian kuin Yhdysvalloistakin. Suomalaisia opiskelijoita en kohdannut. Suurimmat ulkomaalaisten ryhmät olivat kuitenkin kotoisin Lähi-idästä, Aasiasta ja Afrikasta. Tatarstanilla on erikoissuhteita moniin muslimimaihin, mikä näkyi esimerkiksi turkkilaisten, irakilaisien, iranilaisten ja saudi-arabialaisten opiskelijoiden suuressa määrässä. Omat kämpppäkeraverini olivat kaikki Turkista. Asuntolassa yksi huoneisto jaetaan yleensä kolmen muun opiskelijan kanssa. Oma yksityistä tilaa asuntolassa on siis hyvin niukalti, joka on välillä ahdistavaa. Mutta kokonaisuutena sopeuduin hyvin asuntolaelämään. Vuokrataso asuntolassa on naurettavan pieni, sillä kuukauden vuokra oli noin viisi euroa. Asuntola-alueella on myös kuntoilumahdollisuuksia, pyykkitupa, ruokala, kahvila sekä kauppa.

Ilmoitin ennakkoon Kazaniin pääaineekseni journalismin. Vanhojen opinto-oppaiden perusteella saa jonkinlaisen kuvan kurssitarjonnasta, mutta todellinen tilanne selviää vasta paikan päällä. Ensisijainen tavoitteeni Kazanissa oli kuitenkin opiskella venäjän kieltä. Loppuen lopuksi osallistuin vain yhdelle kommunikaatiotieteen kurssille, jonka senkin jätin kesken. Journalismin kurssit menivät usein päällekkäin venäjän kurssien kanssa. Suosittelen kuitenkin kokeilemaan muiden aineiden kursseja, sillä niissä pääsee opiskelemaan paikallisten opiskelijoiden kanssa. Opiskelukielenä on venäjä. Aivan alkeistason kieliosaamiselle kurseista ei välttämättä saa kovin paljoa irti. Yliopiston kurssivalikoima on hyvin laaja ja vaihto-opiskelijat ovat tervetulleita useimmille pääaineopiskelijoiden kursseille.

Valitsin lähes kaikki mahdolliset venäjän kielen kurssit. Tarjolla oli tietenkin kielioppia, sanasto- ja puhekurssi sekä fonetiikkaa. Näiden lisäksi erikoiskursseja järjestettiin seuraavista teemoista: venäläiset laulut, business-venäjä, venäläinen elokuva, kirjallisuus sekä mediasanasto. Eurooppalaisille oli tarjolla kaksi tasoryhmää. Kielitaitoa ei testattu millään tavalla ja minä päädyin omaa tasoaani huomattavasti edistyneempään ryhmään. Monien luokatovereiden toinen vanhempi oli venäläinen, joten he pystyivät tuottamaan helposti puhetta venäjäksi. Sain siis kuunnella pitkiä keskusteluja venäjäksi, jotka eivät rajoittuneet pelkästään alkeellisiin lauseisiin. Välillä kuitenkin turhauduin siihen, ettei oma kielitaitoni riittänyt kaikkiin keskusteluihin osallistumiseen. Opetuksen laatu oli mielestäni varsin tyydyttävää ja muutamat opettajat olivat aivan loistavia. Opetusmenetelmät olivat hyvin perinteisiä mutta silti toimivia.

Kazan on yli miljoonan asukkaan kaupunki, jonka elintaso on venäläisittäin korkea. Vahvan teollisuuden ja energiatulojen avulla kaupunkia on rakennettu ja uudistettu 2000-luvulla kiivaasti. Kazanin kaupunkinäkömää hallitsee Kremlin sisään vuonna 2005 valmistunut Kul Sharifin moskeija. Koko historiallinen keskusta on laitettu viimeisen päälle kuntoon ja kaupunkiin on luotu eurooppalaistyylinen kävelykatu kauppoineen ja ravintoloineen. Rantabulevardilta aukeavat näkymät Kazanka-joelle. Volga on melko lailla syrjässä kaupungin sykkeestä eikä sen tarjoamia mahdollisuuksia ole jokinasteilyitä lukuun ottamatta hyödynnetty kovin tehokkaasti kaupunkisuunnittelussa. Tatarstanin ilmasto on lyhyen kesän aikana kuuma ja kuiva. Kylmimpien talvikuukausien aikana lämpötila voi laskea viikkokausiksi 20 - 30 pakkasasteen välille.

Tatarstan on poikkeus Venäjän alueiden joukossa, koska se on onnistunut neuvottelemaan itselleen hyvin laajan toimintavapauden suhteessa Moskovaan. Virallisesti Tatarstan on suvereeni valtio, joka kuitenkin kuuluu Venäjän Federaatioon. Tatarstanilla on jopa oma presidentti. Alueen suurin etninen ryhmä tataarit ovat suojanneet alueen kaksikielisuuden hämmästyttävän hyvin. Katukyltit ja julkisten kulkuvälineiden kuulutukset ovat sekä venäjäksi että tataariksi. Pääkaupunki Kazanissa venäjän kieli kuitenkin dominoi palvelukielinä. Suuren yliopiston takia Kazanista löytyy englannin kieltä taitavaa nuorempaa väestöä, mutta kovin yleinen taito sujuva englannin kieli ei ole.

Jälkikäteen tarkasteltuna ennakkomieli kuvani Kazanin eksoottisuudesta olivat hieman liioiteltuja. Vaikka katukuvassa on kaksikielisyttä, valtavasti moskeijoita ja muslimeille tarkoitettuja vaatteita ja ruokaa myyviä erikoiskauppoja, niin arkinen elämänmeno ei radikaalisti poikkea kokemuksistani muusta Venäjästä. Kazan vaikutti minusta korostetun stabiililta ja rauhalliselta suurkaupungilta. Historiallinen keskusta on kaunis ja perinteisiä kulttuurimuotoja teatterista balettiin on tarjolla jatkuvasti. Kazan markkinoi itseään Venäjän urheilupääkaupunkia ja sillä on joukkue niin jääkiekon KHL-liigassa kuin jalkapallon ykkösliigassa. Koripalloa ja raviurheilua varten on myös rakennettu uudet ja näyttävät urheilupyhäköt. Vuonna 2018 järjestettävissä jalkapallon MM-kisoissa Kazan toimii yhtenä isäntäkaupunkina.

Kazanin yleinen hintataso oli euromaan kansalaisen näkökulmasta edullinen syksyllä 2016. Yhdellä eurolla sai kuudestakymmenestä seitsemäänkymmeneen ruplaa. Ruokalounas irtosi 3 eurolla, ravintolaoluen hinnat lähtivät puolestatoista eurosta ja kertalippu julkiseen liikenteeseen maksoi 20 senttiä. Edullisia olivat myös teatteri- ja konserttiliput. Budjetin kannalta asuntola-asumisen huokeus oli kuitenkin tärkeintä. Muutamat vaihto-opiskelijat asuivat vuokra-asunnoissa, joiden kuukausihinnat lähtivät 300 eurosta ylöspäin.

Minulle Kazan tarjosi kaikkea mitä saatoin vapaa-ajalla kaivata kuten mukavan kantakuppilan (Cоль-bar), maukkaan georgialaisen ravintolan (кафе Хинкальная) ja erinomaisen venäläisen banjan (Баня Деревенька). On kuitenkin huomautettava, että monet eurooppalaiset opiskelijat pitivät Kazania hieman tylsänä kaupunkina. Kulttuuritarjonta on melko konservatiivista ja toiminta on keskittynyt ydinkeskustaan. Kaupunginosia siinä mielessä kuin vaikkapa Pietarissa tai Helsingissä ei ole olemassa. Muutaman metropysäkin päässä Kremlistä alkavat jo tavanomaisen harmaat kerrostalokeskittymät peruspalveluineen, eikä Vasilinsaaren tai Kallion kaltaisia omaleimaisia kaupunginosia alakulttuureineen Kazanista löydy. Kazan on kuitenkin kompakti ja helppo kaupunki vaihto-opiskelijalle. Etäisyydet eivät ole liian pitkiä ja keskeiset paikat tulevat tutuiksi nopeasti. Paikalliset ihmiset ovat ystävällisiä ja kiinnostuneita eri maista tulevista ihmisistä. Alueen vanhaa perua oleva kulttuurillinen monimuotoisuus on varmasti luonut edellytyksiä suhteelliseen suvaitsevaisen ilmapiirin kehittymiseen.

Matkustamiseen Kazan tarjoaa hyvät mahdollisuudet. Juna- ja bussiyhteyden päässä on lukuisia mielenkiintoisia kaupunkeja kuten vireä suurkaupunki Nizhny Novgorod, entinen suljettu avaruusteknologiakaupunki Samara sekä Leninin syntymäkaupunki Uljanovsk. Suomalaisugrialaisten kansojen marien ja udmurttien tasavaltojen pääkaupungit Joškar-Ola ja I evsk ovat myös helposti saavutettavissa. Moskovaankin pääsee yön yli junalla. Minä matkustin vaihtoni aikana hyvin vähän, mutta joku vaihto-opiskelijaryhmä oli lähes joka viikko lähdössä uuteen kohteeseen. Hotelleissa majoittumiseen liittyy vaihto-opiskelijan kannalta se ikävä puoli, että periaatteessa jokaisen majoittumisen jälkeen pitäisi hankkia kansainvälisten asioiden toimistosta uusi rekisteröinti. Hotellit ovat nimittäin velvollisia rekisteröimään yöpyjän ja periaatteessa sen jälkeen yliopiston vanha rekisteröinti kumoutuu. Tämä pätee vaikka majoittuisit Kazanissa sijaitsevassa hotellissa. Uuden rekisteröinnin saaminen ei ole mikään ongelma, mutta vaihto-opiskelijat eivät tehneet mielellään ylimääräisiä käyntejä kansainvälisten asioiden toimistossa. Yksi ratkaisu ongelmaan on yksityisen huoneiston vuokraaminen matkan ajaksi. Esimerkiksi Airbnb toimii Venäjällä. Hinnat ovat usein hotelleja edullisempia, eikä vuokrahuoneistoissa kirjata majoittujan henkilötietoa mihinkään tietokantaan.

Yliopiston syyslukukausi loppuu virallisesti tammikuun 31. päivä, mutta kurssit tentitään pääasiassa jo joulukuun lopussa. Venäläisten pitkä uuden vuoden lomat katkaisevat yliopisto-opetuksen ja toiminta palautuu täydelle teholle vasta helmikuun puolella. Minun kohdallani kaikki yliopistovelvollisuudet oli suoritettu jo uuteen vuoteen mennessä. Jäin kuitenkin vielä muutamaksi tammikuun viikoksi kaupunkiin. Vaihdoista jäi käteen tukku uusia ystäviä sekä selkeästi parantunut venäjän kielen taito. Reissuun mahtui monia unohtumattomia hetkiä, mutta myös koti-ikävää sekä turhautumisen tunteita. Suosittelen ehdottomasti Kazania vaihtokohteeksi Venäjältä ja sen moninaisista kansoista kiinnostuneille opiskelijoille. Yliopisto suoriutui minusta hyvin vaihto-opiskelijoiden asioiden järjestämisestä. Varsinkin kun ottaa huomioon, että ulkomailta (etenkin lännestä) saapuvat opiskelijat ovat melko uusi asia kaupungin historiassa.

Heikki Koskinen

Higher School of Economics, Moskova, 01.09.2016 – 31.12.2016

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 01.09.2016 – 31.12.2016

Vaihto-ohjelma: Muu opiskelijavaihto-ohjelma

Yliopisto: Higher School of Economics

Etukäteisjärjestelyt Suomessa

Vaihtokohteenani oli Moskovan National Research University Higher School of Economics (tuttavallisemmin HSE), johon hain kevään 2016 täydennyshaussa CIMO:n rahoittaman Venäjä-pilotti-vaihto-ohjelman kautta. Hakuprosessi Tampereen päässä sujui mutkitta ja sainkin lopulta ruhtinaalliset 650 euroa apurahaa per tukikuukausi.

Myös HSE:n kv-toimisto henkilökuntineen yllätti minut erittäin positiivisesti: minulle lähetettiin kesäkuukausien ajan runsaasti informaatiota englannin kielellä tulevasta vaihdosta, orientaatioviikosta, kurssivalinnoista, asumisesta sekä viisumin hakemisesta, joka perinteiseen tapaan anotaan vaihtoyliopiston lähettämää kutsua vastaan Helsingin tai Turun Venäjän konsulaatissa vieraillema.

Lisäksi ennen vaihdon alkua rekisteröidyin HSE:n omaan Office 365 -järjestelmään, jota käytin ja johon vastaanotin lisäohjeistusta koko vaihtoni ajan muun muassa rekisteröitymistä ja sosiaalikorttia sekä monikertaviisumia varten.

Kohdemaahan saapuminen

Saavuini Moskovaan syyskuun ensimmäisellä viikolla Tolstoi-yöjunalla, joka on mielestäni paras matkustusvaihtoehto Suomesta tultaessa, sillä esimerkiksi matkatavaroiden kilorajoituksia ei junassa ole. Sen lisäksi uudistetussa junassa voi rauhassa iltateetä siemäillä valmistautua tulevaan vaihtoon. Leningradskin juna-asemalta pääsee myös kätevästi Moskovan metron ruskealle kehälinjalle, josta ainakin omalle metroasemalleni (VDNH) pääsi perille yhdellä vaihdolla, alle puolessa tunnissa. Myös Yandex-taxi on helppo, turvallinen sekä edullinen vaihtoehto Moskovassa kulkemiseen.

Paikan päällä minua vastassa oli tuutorini, joka auttoi minua ensimmäisen päivän matkatavaroiden kantamisessa, asuntolan löytämisessä, majoittumisessa, puhelinliittymän hankkimisessa ja väliaikaisen kulkukortin sekä opiskelijakortin hakemisessa kv-toimistosta. Vaikka itse sujuvasti puhunkin venäjää, oli lyhyiden yöunien jälkeinen ensimmäinen sukellus Moskovan viilinaan huomattavasti mieluisampi kokemus tuutorini opastuksella kuin sitä ilman.

Asuminen

Viisikerroksinen asuntolani (dormitory 5; <https://www.hse.ru/en/dormitory/kib>) sijaitsi paraatipaikalla VDNH:n metroasemalla, Kibaltšitsan kadulla. Jaoin pääasiassa vain vaihto-opiskelijoille tarkoitettua asuntolassa noin 10 neliön huoneen yhdessä hollantilaisen tytön kanssa, keittiön sekä wc- ja suihkutilat taas koko kerroksen kanssa. Asuntolasta on mahdollista saada myös oma huone, jos on hyvä tuuri tai on ajoissa yhteydessä asuntolan väkeen. Opiskelijoiden ahkerassa käytössä olivat myös asuntolan oma kuntosalit ja lukusali. Tämän lisäksi torstaisin oli mahdollista vaihtaa pesulan valmiiksi pesemät puhtaat lakanat, ja päivittäin asuntolan omat siivoojat siivosivat yhteiset tilat.

Vähän päälle sadan ihmisen asuttamassa asuntolassa babuškät pitivät tiukkaa kuria enemmän tai vähemmän menestyksellisesti ja alati vaihtuvat vartijat tervehtivät sisään ja ulos mennessä. Välillä heitä näkyi myös rehkimässä kuntosalilla yhdessä muiden vaihto-opiskelijoiden kanssa. Jälkikäteen ajateltuna neljän kuukauden pituinen vaihtojakso, 12 kilometrin päässä miljoonakaupungin keskustasta, yhteensä alle 100 euron asumiskustannuksilla, oli parasta mitä itselle voi vaan toivoa.

Yliopisto, orientoivat ja byrokraatia

Kuten aiemmin rivien välissä mainitsin: byrokraatia on tässä yliopistossa tehty mahdollisimman helpoksi. Käytännössä vaihto-opiskelijoiden ei tarvitse tehdä muuta kuin viedä tarvittavia asiakirjoja pääarakennuksen kolmannen kerroksen kv-toimistosta (Mjasnitskaja 11) tien yli toiseen taloon (Mjasnitskaja 20), jonka viidennessä kerroksessa viisumi- ja rekisteröintikeskus sijaitsee. Pääarakennus toimii sekä hallintotieteiden että sosiaalitieteiden tiedekuntana, jossa vietinkin suurimman osan opiskelujani sivuaineitani opiskellen.

Toisia tiedekuntia olivat muun muassa maailmantalouden ja kv-politiikan tiedekunta Tretjakovskajalla sekä humanististen tieteiden tiedekunta Kurskajan metro-asemalla. Kauppätieteiden tiedekunta taas sijaitsi Šabolovskajalla sekä viestinnän ja median tiedekunta Paveletskajalla. Toisin sanoen koko yliopisto on pirstaloitunut Moskovan keskusta-alueelle, metron kehälinjan sisä- ja ulkopuolelle, mikä tekeekin siitä mielekkään vaihtokohteen hyvälle kartanlukijalle, Moskovan metron taitajalle tai muuten vain haasteita etsivälle.

Tässä kohtaa onkin hyvä mainita, miksi orientoivalle viikolle kannattaa osallistua sen lisäksi, että tutustuu muihin vaihto-opiskelijoihin, kotiutu asuntolaan ja itse kaupunkiin. Nimittäin sosiaaliskortin sekä kuvallisen kulkukortin saamista varten.

Sosiaaliskortilla (social card) saa alennuksia muun muassa Magnolian ruokakauppa- ja palveluspaketista, mutta erityisesti julkisen liikenteen kustannuksista: sosiaaliskortin avulla 2000 ruplan hintainen kuukausikortti laskee helposti 360 ruplaan. Ainut ongelma on se, että sen valmistuminen suurten opiskelijamäärien takia vie 30 kalenteripäivää, mikä tarkoittaa sitä, että parhaimmillaan sen saa vasta lokakuun alussa. Itse en päässyt kesäopintojeni takia orientoiviin ja sain sen siitä syystä vasta marraskuun puolessa välissä, vasta puolitoista kuukautta ennen vaihtoni päättymistä.

Kulkukortti on taas kuvallinen henkilöllisyystodistus, jolla pääsee asuntolan sekä kaikkien tiedekuntien sisäänkäyntien yhteydessä olevien puomien läpi sisälle. Sen saa toki kertaheitolla, mutta koska syyskuun ensimmäisillä viikoilla opiskelijamäärät ovat suuret ja jonot ovat luonnollisesti pisimmillään, kannattaa se hankkia jo heti orientoivien viikkojen aikana.

Kurssivalinnat ja opiskelu

HSE tarjoaa laajan ja kattavan valikoiman englanninkielisistä kursseista, mistä syystä se onkin kovassa suosiossa venäjää taitamattomien vaihto-opiskelijoiden piirissä. Toki kannattaa muistaa, että vaihto-opiskelijoiden kurssitarjonta on rajoitetumpaa mitä nettisivut antavat ymmärtää, sillä avoinna oleva kurssitarjonta laskee huomattavasti paikan päällä lopullisen kurssitarjottimen avautuessa syyskuun alussa. Tästä syystä poikkeuksetta kaikilla vaihtoon tulleilla opiskelijoilla oli ongelmia kurssivalintojen kanssa, niiden ajoittamisessa sekä tutkintoon sopeuttamisessa. Kuukauden mittaisen ponnisteluiden jälkeen monet leikkimielisesti pohtivatkin uuden atk-taidon lisäämistä omiin ansioluetteluihin: "Kiitettävät taidot LMS-oppimisympäristön hallitsemisesta."

Myös kurssien sisältö verrattuna niistä saamaan opintopistemäärään oli mielestäni nurinkurinen, sillä niiden työmäärä ei mielestäni vastaa saatuja opintopisteitä. 3-4 opintopisteen laajuisia kursseja vastaan voi joutua kirjoittamaan 2-3 pitkäkökö esseen, tekemään suullisia esitelmiä sekä osallistumaan aktiivisesti niin luennoille kuin niissä käytyihin keskusteluihin. Kaikki edellä mainittu myös kirjataan ylös ja lasketaan prosentuaalisesti arvosanaa laatiessa. Siinä mielessä yliopiston nimi, Higher School of Economics, onkin erittäin osuva.

Venäjänkielisiä kursseja eri aihepiireistä oli runsaasti, joista yhdelle osallistuin itsekin. Mutta jos tarkoituksena on vaihdon aikana parantaa venäjän kielen suullisia ja kirjallisia taitoja, niin kannattaa mielestäni valita jokin toinen yliopisto, sillä monet venäjää vieraana lukeneet vaihtokaverini eivät olleet tyytyväisiä HSE:n tarjoamaan venäjää vieraana kielenä opetukseen.

Kaiken kaikkiaan käymäni kurssit olivat palkitsevia ja mielenkiintoisia. Erityisesti nostaisin Do d-vaihtoehtoutuskanavasta tunnetun Sergei Medvedevin kurssin Russian State and Russian Space, jonka sosiaaliantropologinen ote Venäjän tilan ja hallinnon symbioosin jäi erityisesti mieleeni. Toisaalta myös Fjodor Lukjanovin, joka on tuttu Docventuresin esittämästä venäläisdokumentista World Order, ajankohtaista kv-politiikkaa tarkastelevat luennot olivat käymisen arvoisia.

Moskovassa opiskelua tahdittivat ja vauhdittivat ESN:n monipuoliset tapahtumat aina syyskuun HSE:n koko Gorkin puiston valtaavasta avajaistapahtumasta (HSE Day; <https://www.hse.ru/en/day2016/>) lukuisiin illanviettoihin ja matkoihin niin Moskovan lähiympäristöön, Vladimirin ja Kazaniin, kuin kauemmaksi Venäjän Arktiselle alueelle, Murmanskiin.

Kohteesta

Miksi Moskova? Kuten aikoinaan veivät kaikki tiet Roomaan, vievät vielä tänäkin päivänä kaikki venäläiset tiet Moskovaan. Näin ollen matkustaminen ympäri Venäjää ja entisissä neuvostomaissa voimassa olevan monikertaviisumin avulla on helppoa ja suhteellisen edullista Moskovasta käsin. Esimerkiksi lennot Moskovasta Jekaterinburgiin saattavat parhaimmillaan maksaa vain 25 euroa per suunta. Sinne menemistä suosittelen jo erityisesti Jeltsin-centerin takia.

Pidemmät matkatkin ovat mahdollisia toteuttaa vaihdon aikana. Itse ehdin toteuttaa vaihtoni aikana jo kauan haaveilemani matkan Siperian junarataa pitkin Venäjän halki ja havahtua siihen ehkä tärkeimpään usein länsimaissa unohtettuun seikkaan: Venäjän suuruuteen. Venäjä on paljon muutakin kuin Pietari ja Moskova.

Toisaalta myös Moskova itsessään on jo niin valtava ja monipuolinen, että sitäkin voi ihastella ja kolata neljän kuukauden aikana kiitettävästi ja havaita silti, ettei nähnyt tai ehtinyt tehdä kaikkea. Tarkempaa lisätietoa yliopistosta, kursseista sekä vaihto-opiskelusta voi löytää yliopiston verkkosivuilta www.hse.ru sekä seuraavan linkin takaa <https://istudents.hse.ru/>. Vielä lopuksi voisin vinkata vaihtokaverini blogin elämästämme Moskovassa: <http://nasuvenajalla.blogspot.fi/>.

Petrozavodsk State University, Petroskoi, 25.08.2016 – 06.01.2017

Maa: Venäjä

Kaupunki: Petroskoi

Vaihtoaika: 25.08.2016 – 06.01.2017

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Petrozavodsk State University

Kyynisyys - ihmisen paheista suurin, niin minä ajattelen. Voiko olla raskaampaa asiaa, kuin kanssaeläjä, joka jo asenteellaan kiihdyttää ympäriltään kaikki uudet näkökulmat, ja leimaa ne humpuukiksi ja turhanpäiväisyydeksi. Ihminen, joka optimistin kohdatessaan alkaa savuamaan ja kihisemään siten, että vieressä saa odottaa ensisammuttimen kanssa peläten pahinta ja toivoen, ettei olisi paikalle koskaan sattunutkaan. Mutta nyt asiaan. Mitä matkakertomuksiin tulee - en ole koskaan lukenut yhtäkään. Enkä lue. Ajatuksena se, että joku kertoo itsensä ja oman erityisyytensä sokaisemana siitä, kuinka siellä kuuluisassa bambuviidakossa luomubanaanien keskellä vaihdossa ollessaan on valaistunut ja löytänyt maailman rauhan sekä tuhat uutta parasta ystävää ("Aih, kuinka ihanaa!"), ja kuinka Suomeen tullessaan on vahingossa Siwan kassalla maitoa ostaessaan unohtanut, miten puhua suomea, saa minut voimaan pahoin. Vaikkakin yritän vain kirjoittaa teille raflavaa ja huomiota herättävää matkakertomuksen alkua, on kirjoittamassani kuitenkin ehkä totuuden siemen koskien omia ennakkoluulojani. Ensinnäkään harva lähtee vaihto-opiskelemaan luomubanaanifarmille, ja toiseksi - mitä sitten vaikka lähtisikin, se olisi varmasti hyvinkin eksoottinen kokemus, ja sellaisen tilaisuuden avautuessa, tarkemmin asiaa pohtiessani, käyttäisin sen ilomielin hyväkseni. Tällä kertaa kerron teille kuitenkin omasta erilaisesta kokemuksestani, johon ei liity bambuviidakkoja, eikä etelän aurinkoa, vaan tällä kertaa matkaamme niin paljon puhuttelevan itänaapureidemme slaavien asuinsijoille, maahan, jossa kaupankassalla ei hymyillä, mutta junassa on sallittua nauraa, itkeä, ja jutella elämäntarkoituksesta tuntemattomien kanssamatkustajien kanssa. Maahan, josta niin vähän tiedämme, ja johon suhtautumista määrittelevät, ymmärrettävistäkin syistä, monet ikävät asiat, ja ennakkoluulot. Palatkaamme ajassa taaksepäin muutama vuosi, erään tullintorin laidalla sijaitsevan tamperelaisravintolan alakertaan..

Elämme vuotta 2013 Istun vanhempien venäjänkielen lukijoiden kanssa illanvietossa, joka oli räätälöity juurikin paikaksi tutustua muihin oman alamme tuleviin taitajiin ja samanhenkisiin ihmisiin. Lähinnä tunnelma kuitenkin oli lähempänä metsän keskellä maantien laidalla sijaitsevan majatalon kuppilan istujaisia, johon kohtalon kaupalla väsyneitä matkamiehen takalistojaan oli pysähtynyt joukko toisilleen tuntemattomia persoonia huurteisen äärelle, jotta he sielu levähtäneenä ja ratsunsa ruokkineina jaksaisivat jatkaa matkaansa kohti tuntemattomia päämääriään seuraavana aamunkoittona. Kuuntelen sivusta istuen erään hyvinkin boheemin oloisen, itseäni ehkä muutaman kesän elämästä enemmän nähneen herrasmiehen, ja hänen pöytäkaverinsa kertomuksia heidän kokemuksistaan elämästä Venäjällä. Kaikki kuulostaa hienolta, mielenkiintoiselta, ja se saa eittämättä kiinnostukseni heräämään. "Sitten olin siinä torin laidalla, kun millisi tuli ja sanoi..." kertoo toinen höröttävän naurun saattelemana, iskien tuopin tammisen pöydän pintaan niin, että olutta roiskui kengänkärjilleni asti. Hilpeän tunnelman tarttuessa itseäni ajattelin, että tuollaiselle matkalle haluan

joskus vielä lähteä, mutta asia tuntui siinä hetkessä vielä hyvin kaukaiselta, ehkä vain ajatukselta tai paremmin sanottuna ajatusleikiltä. Sen hetkinen elämäntilanteeni ei oikein antanut tilaa tämän kaltaiselle suunnittelulle. Näin minä silloin ajattelin. Tuona iltana kuuntelin kaikkea kuitenkin korvat avoinna, ja annoin itselleni luvan unohtaa arkiset huoleni. Asia jäi kutkuttelemaan alitajuntaani, vaikkon tietoisesti edes halunnut ajatella sitä enempää. Liikaa tekemistä, liikaa velvollisuuksia - ei se tulisi olemaan mahdollista. Kuitenkin välillä, kuin sattuman kaupalla, ihmisen elämässä tulee eteen ajanjaksoja ja tilanteita, jolloin tuntee tarvitsevansa etäisyyttä ja aikaa ajatella ylipäättänsä kaikkea - sitä kuuluisaa omaa suuntaa elämässä, tavoitteita ja haaveita. Toisaalta ihminen saattaa mahdollisesti tarvita vain aikaa selvittääkseen päätänsä ihmisuhteista, tai selvittää ajatuksiaan koskien omaa päätänsä. Ihan miten vain.

Tarkoitukseni matkapäiväkirjaa kirjoittaessa on tietenkin ennalta varoittaa, informoida ja sivistää asiasta kiinnostuneita, eikä vain täyttää henkireikäni amatööri-novellienrustaajana, niin mainittakoon jo varmasti hyvin yleispätevä neuvo, joka pätee niin pyykinpesuun, opiskeluun kuin myös kaljakapuille lähtemiseen: Älä jätä asioita viime tinkaun. Lauseen voi muotoilla myös positiivisempaan muotoon, itsesuggestiointin paremmin sopivaksi lausahdukseksi: Jos voit tehdä asian heti - älä jätä sitä huomiselle. Omalla kohdallani lähtöpäivänä myöhästy nimenomaan siitä syystä, että sain kaksi viimeistä päivää odotella postiautoa nenä kiinni huuruudessa keittiön ikkunassa. HIV-todistus, ja tietenkin viisumi kaikkine liitteineen matkavakuutusineen kannattaa hoitaa vielä silloin, kun odottamattomille sattumuksille ja niiden korjaamiselle on aikaa. Ostin liput linja-autooni lähtöpäivän aamuna, ja onnekseni linja-autosta löytyi tilaa vielä yhdelle mattimyöhäisellekin.

Bussini oli tarkoitus lähteä rautatieaseman luota. Luulin jonkun tietävän VR:n infopisteellä asiasta, mutta hämmästykseni ei kyseisestä bussiyhtiöstä ollut tietoa edes Venäjän-matkoihin suuntautuneessa matkatoimistossa, joka sijaitsee rautatieasemalla. He katsoivat ystävällisesti vielä kyseisen bussiyhtiön sivuja, mutta eivät löytäneet tietoa bussin lähtölaiturista tai paikasta. Kiitin kohteliaasti, ja päätin soittaa palvelunumeroon, jonka palvelun tiesin olevan vain venäjänkielistä. Koin puhetaitoni olevan niin ruosteessa viimeaikojen passiivisen kielenkäyttöni vuoksi, että puhelimesta puhuminen tuntui jännittävän aikalailla. Pääsin ajatusketjussani kuitenkin yllättävän lyhyen matkan päähän, kun päähäni räjähti ajatus siitä, että rohkeuden kerääminen ylipäättänsä aina vaatii sellaisen silmät kiinni rotkonreunalta ja potku takalistoon- tyylisen päätöksen. Enhän vielä tässä kohtaa ollut kuitenkaan valmis lähtemään peukalo suussa maitojunalla äitin luo takaisin kotikuntaani. Keräsin rohkeuteni yhden henkäyksen aikana ja kaivoin puhelimen esille.

Huolimatta siitä, että kyseisen puhelun päätyttyä A: ensinnäkin voitonriemuun matkani ensimmäisten venäjänkielisten fraasien ääneen lausumisesta, ja B: itsensä olalle taputteluun, sekä ihailevaan pälistelyyn Stockmannin naisten vaateliikkeen ikkunan kautta, ja C: sanoihin "Hyvä, homma hoidettu", ei kaikki suinkaan päättynyt niin kuin siellä kaukaisessa länsinaapurimme kuningaskunnassa, Strömssöössä, jonka kultaisilta porteilta on minutkin nyytti olalla käännyttyä takaisin kohti pimeää metsää lukuisat, lukuisat kerrat. Olut oli maistunut kerrassaan upealta Sportti-baarin nurkkapöydässä, hyvän musiikin soidessa ja lähtötunnelman hipoessa baarin betonisia kattorakenteita, mutta parempi jälkimakua siitä olisi jälkepäin ajateltuna jäänyt suuhun varmasti sen toisen urheilupubin keskioluesta, jonka edestä bussi kohti Petroskoita sitten viimeinkin lähti. Ilman minua. Kielimuuri seiso edessäni uhkaavasti luoden suurta varjoa pelokkaan kuolevaisen kehoni ylle, ja nauroi vahingoniloisesti päin naamaani synkällä, kolkolla äänellä, mutta olin päättänyt murtaa tuon muurin, vaikka sitten teemaan liiankin kliseisesti ilmaistuna: yksi epäonnistuminen kerrallaan.

Saavuini Petroskoihin junalla Pietarin kautta, ja täysin odottamatta minulle oli selvinnyt, että Petroskoista kotoisin oleva opiskelukaverini on käymässä syntymäkaupungissaan, ja että hän voisi majoittaa minut ensimmäisen yön ajan. Tällainen tarjous yöaikaan juna-asemalle tipataneelle käenpoikaselle oli tietenkin enemmän kuin mieleen. Hänen kanssaan kiertelimme seuraavana päivänä jo hieman keskusta-alueella, ja sain ensimmäisen kosketuksen vanhaan kauniiseen tehdaskaupunkiin, joka syksyn kirkkailla keleillä ylpeänä ja avosylin esitteli minulle äiti-äänistä rantoinen, joka sillekin aikoinaan oli luonut mahdollisuuden syntyä ja kasvaa sellaiseksi kuin se nyt oli.

Kaupunkiin ja venäläiseen paperiäidakkoon meidät ystävällisesti tutustuttivat omat tutorimme, jotka vapaaehtoisina tähän työhön hakeutuessaan suoriutuivat tehtävästä esimerkiksi niin asenteen kuin käytännönkin puolesta. Välillä minusta tuntui, että kanssakäyminen monen vieraankielisen vaihto-oppilaan kanssa ja vastuu heidän saattamisestaan asuntolan ovelle asti aiheuttamatta heille ylimääräisiä sydämentykytyksiä tai stressihormonia, oli todennäköisesti itse venäläiselle nuorelle tutorillemme paljon rankempi, jännittävämpi sekä avartavampi kokemus kuin meille tuo ensimmäinen "guljailu" pitkin uuden asuinkaupunkimme katuja. Tässä kohtaa mainitakseni, suuri ja uhkaavasti näyttäytyneet kielimuuri oli tällä hetkellä käpertynyt kissanpennun kokoiseksi nyytiksi, ja kätkeytyneet pois näkyvistä imemään peukalooan, ja lähinnä esiin tullessaan aiheutti hilpeyttä ja myötätunnon tunteita kuuntelijassa sekä puhujassa. Ympäristö muine vaihto-opiskelijoineen ja monenlaisine eri aksentteineen oli pistänyt luuloni uusiksi omasta kielitaidostani, sekä terävöittänyt sen tärkeimmän ajatuksen: Jokainen joka haluaa, tulee ymmärretyksi -vaikka se vaatisikin hieman heittäytymistä sekä mitä erilaisimpien viittomien kehittelyä.

Kerron nyt vapaasti muutamista asioista, jotka koen kiinnostavan mahdollisia lukijoita. Luulen, että yksityiskohtaiset tiedot kurssitarjonnasta sekä historialliset faktat suosituimmista nähtävyyksistä voi saada halutessaan tietoonsa Wikipediasta ja koulun kansliasta, joten pyrin välittämään teille tunteita. Pyrin antamaan jotain konkreettista. Pyysin teitä jo spontaanisti lähes sulkemaan silmäne, ja mukautumaan kertomaani, mutta sallikaa pieni naurahdus, ainakaan vielä ei ole kertomukseni saavuttanut sellaista suosion tasoa, että jokin kustantamo olisi suostunut sen pohjalta äänikirjaa tuottamaan. Ottakaa vain siis hyvä asento, ja keittäkää vaikka kuppi teetä, ja heittäytykää kanssani muistoissani yhteisen aamuun, jolloin...

Kävelen pitkin Prospekt Leninaa. Loppusyksyn kirkas aurinko värittää kadun varrelle istutettua puustoa, ja voin tuntea virkistävän kylmän tuulen kasvoillani. Ympäriillani kaikuva kadun kopsa ja liikenteen melu saavat minut rentoutumaan: olen yksi muiden joukossa, ja saan rauhassa tutkailla ja ihastella ympärilläni olevaa maailmaa, joka pyörii ja kulkee radallaan kuin aina ennen - ennen minua, ja jopa ennen syntymääni. Katsellessani vanhoja rakennuksia ja äänisen vastarannalla levittäytyvää maisemaa, koen, että pääsen kuuntelemaan historian havinaa, sellaista, joka meitä suomalaisiakin on aikojen saatossa vääjäämättä kosketanut. Ohittaessani erästä linja-autoasemaa, kääntyy pääni kuin itsestään toistamiseen sitä kohden, kuin huomattessaan jonkin virheen, epäkohdan. Aseman päällä seisoo tottuneen näköisesti aikaa ja ihmisiä nähnyt kyltti "Auto-asema", jonka alapuolella vaatimattomammin sama venäjän kielellä toistettuna. Näky saa hymyn huulilleni. En ole siis varmastiakaan ensimmäinen suomenkielinen, joka tälläkin kadulla on joskus astellut.

Kadulla astelee vastaan silloin tällöin tuttuja yliopistolta, joihin olen parin viikon aikana ehtinyt tutustua. Pysähdyn erään suomen kielen opiskelijan kanssa jutulle, juttelimme pääasiassa venäjän kielellä, vaihdamme kuulumiset jonka jälkeen jatkamme matkaa omiin suuntiimme. Yht'äkkiä risteystä ylittäessäni, erään jo tutun ravintolan kohdalla, korviini kantautuu kumeeaa, koputtamisen kaltaista ääntä... Pelästyn ja vilkuilen ympärilläni, en tiedä mistä ääni tulee... Kaikki alkaa sumentua ympäriltäni...

Näen yläpuolellani valkoisen katon, josta ikkunan yläpuolelta on halkeillut valkoinen maali pois, avointen verhojen välistä paistaa aamuaurinko suoraan kulahtaneelle kukkakuvioiselle neuvostoliiton aikaiselle tapetille, joka on ikäänsä nähden riipunut hyvin kunnoitettavalla tavalla kiinni seinässä. Hädin tuskin ehdin tajuta olevani omassa huoneessa, kun ovi jo rämähähten aukeaa, ja sisään astelee kaksi vanhempaa työmiestä sinisissä haalareissaan. "Dobroe utro" kuuluu huoneessani, johon hämmennyneenä vastaan jotakin sopertaen, samalla vetäessäni farkkuja jalkaan metallirunkoisen sängyn laidalla istuen. Näin siinä aina käy, ihmisen aivot käsittelevät aina öisin uutta oppimaamme ja näkemäämme. Jokainen kaupankassalla työskennellyt tietää, että ensimmäisen työpäivän jälkeen saa viivakoodeja lukea vielä unissaankin. Viime iltana rikottua huoneeni oven lukkoa tultiinkin jo vaihtamaan. Ripeää toimintaa täytyy sanoa. Lukon rikkoivat vasaralla ja ruuvimeisselillä samassa kerroksessa asuneet Senja ja Sasha, jotka yhteistuumin olivat heti valmiita auttamaan minua lukon jumiuduttua teloilleen. Kysyin työmieheltä, josko he haluaisivat kupin teetä, mutta puheliaampi kieltäytyi kummankin puolesta, vedoten siihen, että olivat jo aamulla juoneet kupposet mieheen, ja oli vielä paljon tehtävää - olihan päivä vasta aluillaan. Miesten kyselyä, että mistä kaukaa vieras oli tulossa, ja kerrottuaan, että heilläkin asuu joitakin sukulaisia Suomessa, he toivottivat hyvää päivän jatkoa ja poistuivat huoneesta. Istahdin takaisin sängylle, riisiin farkut, ja yritin saada unenpäästä kiinni, samasta kohtaa katua, minne hämmennyksissäni jäin seisomaan...

Asuminen oli minulle ilmaista, mikä aiheutti muissa vaihto-opiskelijoissa hilpeätä huolenheittoa aiheesta, koska he maksoivat asumisesta kuukausittain jotakin ruplia, isoista summista ei kuitenkaan puhuttu. Lisää hilpeyttä aiheutti se, että käytössämme vastuuhenkilömme kanssa pankissa maksamassa jonkinlaisista hallinnollista maksua, ilmoitettiin muille opiskelijoille, että heidän pankkinsa kautta onnistuu hoitaa ainoastaan suomalaisten opiskelijoiden maksut. Suuruinen belgialainen ehtikin nostaa asiasta jo puoli leikillään melua, mutta rauhoittui tyytyväisenä tarjouduttuani tilaamaan tuopilliset illalla kantapaikassamme. Meidät tunnettiin siellä jo ihan nimeltä, ja kätehtiin joka kerta sisään astuessamme. Hyvä palvelu ja halvat hinnat. Mutta niin, jatkaakseni asumisesta, oletteko koskaan kuulleet sanaa vahtimurmu? Sana "vahtimurmu" herättää Venäjällä asuntoloissa asuneissa yleensä hyvin vahvoja assosiaatioita niin hyvässä kuin pahassakin. Selvennettäköön kaikille lukijoille, että kyse on siis asuntoloissa työskentelevistä iäkkäämmistä rouvista, joista osa on jo eläkeikäisinä lisätienestettä hankkivia kansalaisia. He siis vastaavat asuntolan toiminnan ylläpitämisestä - pyykinpesusta kulunvalvontaan, ja siihen että asuntolan sääntöjä noudatetaan. Keskustelu erään herttaisen mutta osittain aika tuiman rouvashenkilön kanssa auntolan ovelta myöhään illasta. "Mihin sitä vielä ollaan tähän aikaan menossa?", kysyy naisääni luukun takaa, minun ja puoliripeästi astellessa ovesta ulos. "Mennään kavereiden kanssa istumaan hieman iltaa..", vastaan kohteliaasti ja mutta hieman epäroiden. "Onkos huomenna koulu?" kuuluu seuraava kysymys. Vastaan myöntävästi, ja huomaan hieman jopa hämmentyneeni. Avoimen luukun takaa, silmälasien ylitse minua kohtaa punnitseva tuijotus, joka muutaman sekunnin kestänyt laskee takaisin sivuillat kellastuneeseen kirjaan. Olen jo astumassa pikaisesti ulos ovesta, kun perästä kuuluu lause "Ei sitten kuljeskella keskellä yötä missä sattuu, eihän!". Onhan se kiellettyä herttaista, että joku tuolla tavalla välittää. Joku muukin kuin oma äiti.

Sanottakoon, että kaupunki kokonaisuudessaan kyllä jollakin tapaa tuli tutuksi, mutta itse olen sitä mieltä, että kauneus löytyy aina pienistä asioista, ja yksityiskohdista. Siispa mitä tarkemmin, ja mitä kärsivällisemmin viitsii ja jaksaa tutkaila ja paneutua yhteen asiaan, sitä enemmän saa irti myös kokonaisuudesta. Tavallaan siis sen sijasta, että kierrät viikonlopun aikana kaiken maailman nähtävyydet samovarimuseoista patsaisiin, katsoen maailmaa läpi kameran linssin kuin japanilainen muumimuseossa, kannattaa paneutua johonkin yksittäiseen asiaan, oppia tuntemaan se läpikotoisin, pienistä mielenkiintoisista virheistä rosoisiin kulumisiin ja pinttyneisiin tuoksuihin. Tällaisella intohimolla ja antaumuksella minäkin tutustuin eräeseen kaupungin parhaimman pubin nurkkapöydän kulmaukseen, jossa voisin väittää kielitaitoni parantuneen huomasti verrattuna muihin vaihtoehtoisin opiskelumenetelmiin, kuten koulunpenkillä istumiseen. Jotenkin ne pulpetit eivät elementtinä ole aivan yhtä kiinnostavia, ja jotenkin liian itsestään selviä paikkoja oppia jotain uutta. Tästäkin lähtökohdasta käsin sai alkunsa eräs jälkikäteen hyvinkin kiinnostava tapahtuma, joka alkuasetelman huomioon ottaen olisi voinut saada todella unohtumattomia piirteitä.

Seison erään venäläisen nuoren naisen kanssa savukkeella pubin takauloskäynnin paikoilla, kun naapurikerrostalon takapihan suunnalta ilmestyy meidän suuntaamme asteleva tummanpuhuva miesjoukko, ja mikä huomioonotettavaa, he eivät pidä oikeastaan minkäänlaista melua verraten normaalisti näihin kellonaikoihin katuja samoileviin päämäärättömiin sirkusparaateihin. Joukko astelee viereemme, yhden sen jäsenistä erkaannuttua luoksemme. Mieshenkilö on mittaiseni, selvästi muuten isokokoisempi, mutta katuvalojen loistaessa vain hiukan kauempana, en saa tarkkaan selkoa kasvojen piirteistä, kasvat kuuluvat kylläkin jo selvästi aikuistuneelle miehelle. "Oisko heittää yks tupakka?" kuuluu tottunut kysymys. Minä, totta kai, auiliisti hymyillen, itseasiassa hetkeäkään epäilemättä, jo kuin olettaen ja toivoen, millä asialla tulija minua lähestyi, tarjosin askia tulijaa kohden, ja otettuaan haluamansa, mies kiitti ja asteli takaisin joukkoon luo. Olimme juuri hetkeä aikaisemmin tuttavuuteni kanssa sytyttäneet savukkeet, joten jätimme polttamaan ne rauhassa loppuun. Kiinnostukseni saapunnasta joukkiota kohden oli kuitenkin ilmeistä, ja tarkkailin sivusilmällä heidän jokaista liikettään poltellessani savuketta hiljaiseksi, mutta määrätietoisin henkäyksin. Odottamatta yksi suuntaani päin kääntynyt henkilö levittää avonaisen pilottitakin helmaansa, ja hämärästä käden jatkeena takista ilmestyy muutaman metrin päässä eteeni jokin, sanotaan nyt vaatimattomasti parin sydämenlyönnin verottanut ilmestys. Pistooli laskeutui onnekseni kohti maata, koska kohti osoittaessaan olisin joko käyttäytynyt vähintäänkin epäsoveliaasti naisseuran nähden, kiljaisten, muuten vain epähurmaavasti, tai eihän sitä tiedä, ehkä yrittäen nauttia viimeiseksi jäävästä savukkeestani kaikella antaumuksella loppuun asti. Seuraava veto ensivaikutelman jälkeen oli oikeastaan hyvinkin huojentava. Yksi miehistä astelee baarin tonttia rajaavan puuaidan luokse ja asettaa tyhjän tölkin sen reunalle tönöttämään. Eli kävi miten kävi, paikalla saapunut mieslauma ei ainakaan lähtökohteisesti ollut tullut harjoittelemaan sihtiään kohtalon kaupalla epäonnisen, hyväntahtoisen ja hetkeä aikaisemmin elämästään hyvinkin paljon nauttineen muukalaisen kustannuksella, vaan tarkoitusperät olivatkin vain pitää vähän hauskaa kaveriporukalla. Ensimmäisen laukauksen osoittaessa kyseessä olevan ilmapistooli, sytytin erävoiton kunniaksi toisen tupakan ja jatkoin jo hymyhuulilla tapahtumien kehittymistä. Täytyy sanoa, että ihminen yleensä tilanteessa kuin tilanteessa on perimiltään utelias olento, haluten yleensä vastoin kehoituksia "Don't push this button" kliseen tyyllisesti ottaa selkoa pahimmistakin skenaarioista, ja tässäkin kohdalla muutaman tunnin baarin nurkkapöydässä meditoimisen jälkeen löysin itseni baarin takapihalta ilmapistooli kädessä sihtailemassa Baltika-tölkkiä. Yhteisen ilonpidon jälkeen, ryhti jo silminnähden parantuneena, ja ehkä jopa veijarimainen pilke silmäkulmassa, into piukeana valmiina kertomaan vaatimattomin keinoin muulle pöytäseurueelle, mitä kaikkea sitä onkaan sattumankaupalla joutunut kestämään, kysyi seurassani ollut tyttönen, että tiesinkö minä keitä he olivat. Jo sankaritarinaani kertomaan valmistautuessani, ja melkein kysymyksen sivuttaneena, tyttö kertoi heidän olleen poliiseita. En ollut pimeässä nähnyt pilottitakin olkapäillä keikkuneita virkamerkkejä. Jostakin syystä päätin jättää kovaan ääneen esitelmöinnin toiseen kertaan.

Koitti vaihto-opiskeluni viimeinen viikko. Huolimatta runsaasta käytännönharjoittelusta ja siitä, että olin viime viikot kuluttanut lähinnä harjoitustani ja asetellessani jo teinivuosistani harventuneita otsahiuksiani, ja ravatessani asuntolani ja kaupungin laidalla sijainneen asutuskeskittymän väliä bussilla, jossa punahiuksinen, jo entuudestaan matkan aikana paljon kokeneeseen mieleni järkkymiseen vaikuttanut syyllinen asusteli, olin saanut suoritetuksi lähes kunnialla kaikki kurssini, loppuyöt mukaan lukien. Lukuun ottamatta yhtä kurssia. Oli aika astella suoraan idän karhun karmaisevaan luolaan. Kuvaavaa oli myös se, että kyseisen lehtorin sukunimen perä juontaa juurensa viekasta ja ovelaa tarkoittavasta ihmisestä...

Astuin huoneeseen ensin koputettuani. Kirjoituspöytänsä luona selkä ovelle päin minua odotti toimiston valtiat. Puhuttakoon tässä kontekstissa herra Karhusta, koska en halua puhua suoraan nimillä. Kiellettyä ulkomuotoa ja vahva henkinen olemus tuo mieleen väkisin jonkin uhmakkaan, mutta älykkään metsän olennon. Sanottakoon, että jos joku teistä kohtalon ivaamana päätyy koskaan opiskelemaan Petroskoin valtiossa venäjän kielen laitokselle, voin vakuuttaa, että herra Karhu tulee teillekin varmasti tutuksi, omalla tyyllillään. Noin metri seitsemänkymmentäviisi senttimetriä pitkä, tummapäinen, hiukset luonnollisesti sekaisin sojottaen, selvästi eteläisiä sukujuuria omaava ulkonäössään viljelejäkin piirteitä saava, noin 40 ikävyyden alkutaipaleilla oleva, heti ensisilmäyksellä älykkään ja ainaisesti jotakin juonittelevan näköinen siistiin pukuun ja poolopaitaan sonnustautunut persoona. Astuessani sisään, kääntyi penkki kirjoituspöydän edessä villisti, herra Karhu tervehti minua tarmokkaasti kysymällä: "No Jussi, mikä sinut tänne viimein toi?" tunsin äänenpainosta, että saapumiseni kabinettiin ei ollut ensinnäkään herra Karhulle yllätys, eikä toiseksi minulle mikään pinsienjako-tilaisuus. "Niin tuota, sitä kurssimerkintää.. Että voisiko sitä nyt saada, kun olisi lähtö ensi viikolla edessä..?" Estitin asian kirjaimellisesti pipo kourassa, mutta samanaikaisesti vilpittömän hyväntuulisesti hymyillen, koska olin oppinut jo hieman tuntemaan herra Karhun tyyliä suhtautua tämän kaltaisiin keskustelunavauksiin, kun olin parilla kursilla seurannut hartiat lyyssä piinapenkissä istuneita nuoria opiskelijoita, joista vain harva osasi uhmastaan huolimatta laittaa vastaan kyseiselle herralle. "Jussii, Jussii, vai että suoritusmerkintää.. Vai että sillä tavalla.." hän lausui nimeni hieman suomalaiselle korvalle hauskan kuuloisesti, niin kuin venäläinen lausuu s-kirjaimen, hieman enemmän liudentuneena kuin suomalainen. "Mitäs kaikkea mielenkiintoista sinä olet tehnyt vaihtoaikanasii, Jussi? Kun en minä ole sinua tunnilla ollenkaan nähnyt, sillä minä vain kysyn, ihan mielenkiinnosta", virkkoi herra Karhu käsiään levittellen ja vinoon hymyillen. Vastasin, että minulla on ollut käytännön harjoittelua, että olen pyrkinyt ihan käytännön tilanteissa harjoittelemaan kieltä. Herra Karhu riemastui tästä kovinkin, ja nauroi kovaa ääneen levittäen kätensä sivuille, sen jälkeen rypistynyttä otsaansa kädellä hieroen ja huokaisten, sen jälkeen hän taas nosti katseensa minuun, ja sama virne palasi kasvoille. "Jussi, Jussi, sinä kysyt minulta, että miten se kurssimerkintä, mutta minä en todellakaan tiedä mitä tehdä. Kerro sinä minulle, Jussi, miten teemme, kerro sinä minulle.." Hän selvästikin tykkäsi toistella nimeäni, kuin haastaen minua, ja odottaen reaktiotiani. "Suomalainen tulee tänne lomailemaan, ja sitten pitäisi kurssimerkintä kirjoittaa, ai että.." Hän toisteli hymyillen silmät virneessä käsiään levittellen. Koin tässä kohtaa hyvänä peliilikkeenä tunnustaa faktat, ja kerroin, suoraan että olin silmät sumentuneina paikallisen kaunokaisen herttaisuudesta joutunut muutamaan kertaan priorisoimaan luennon ja muiden tärkeiden asioiden välillä. Herra Karhu kallistautui taaksepäin nauraessaan äänestä, pinkeästi keuhkoista ulos raikuvaa nauruaan, ja toisteli fraasia "Jussii, Jussii, mitä me nyt tehdään..". Sinänsä huomionarvoista, että tästä eteenpäin keskustelu kuin itsestään irtaantui itse aiheesta, ja jäin kabinettiin keskustelemaan herra Karhun kanssa kaikesta muusta kuin kurssimerkinnöistä. Aika kului rattoisasti, ja kelloon katsomatta huomasin, että itse

lehtorikin "työskenteli" jo työajan ulkopuolella. Äkkiarvaamatta, kuin virka-asemaansa kuuluvan arvokkuuden pakottamana viedä keskustelu itse asiaan, herra Karhu yskäisi ja hänen naamansa vakavoitui, mutta heti sekuntia myöhemmin kasvoille levisi sama veitikkamainen hymy, ja hän toisti minulle jo aikaisemmin sanomansa: "Niin minähän en sinulle voi nyt kurssimerkintää tästä antaa...mutta niin... Teemme niin, että käyt kysymässä vielä ulkomaalaisasioiden toimistosta, mitä he ovat mieltä, he tykkäävät siellä kovin suklaakonvehdeista." Kurssimerkintä jäi saamatta, ja konvehdit ostamatta, koska tarvittava määrä kursseja oli kuitenkin jo kasassa, joten arvoitukseksi jäänee se, että millä tavalla Herra Karhun humoristinen heitto olisi otettu vastaan toisaalla, jos olisin hänen sanomisistaan ottanut neuvon.

St. Petersburg State University, Pietari, 25.08.2016 – 30.06.2017

Maa: Venäjä

Kaupunki: Pietari

Vaihtoaika: 25.08.2016 – 30.06.2017

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: St. Petersburg State University

Pietariin hakeutuminen oli helppoa ja taisin olla ainut meidän yliopistosta, joka haki sinne, niin paikka oli varma. Pietari oli itseasiassa, ainoa hakukohde johon hain. Kun sain Tampereen yliopistolta varmistuksen paikasta, piti odotella, että hyväksyykö yliopisto Pietarissa oppilaaksi. Sinne piti pari paperia lähettää. Siinä ei muistaakseni ollut mitään ongelmia ja koordinaattorin kanssa hoidettiin ja kaikki asiat suju hyvin. Viisumikutsua sain odotella aika pitkään ja pelkäsin, että en ehdi saamaan, kutsua ja siten myös viisumia ajoissa. Kun kutsu tuli, vein sen ja vaadittavat paperit (valokuvat, vakuutustodistuksen, hiv-todistuksen, viisumihakemuksen) Suomi-Venäjä-seuralle ja he hoitivat lopun. Suositellen lämpimästi kääntymään heidän puoleen, jos Venäjälle kaipaa viisumia. Viisumi tuli ajoissa ja hyppäsin allegron kyytiin ihan ajallaan.

Pietariin tuli lähettää Learning agreement, mutta ei sillä ainakaan Pietarin päässä ollut mitään väliä. Kurssitarjonta löytyi netistä yliopiston nettisivuilta. Ennen Pietariin saapumista kaikki vaikutti selkeältä, mutta yliopistolla koordinaattori oli vähän pihalla ja kesti jonkun aikaa, että saatiin varmuus, että mitä kursseja järjestetään. Opiskelin kansainvälisten suhteiden tiedekunnassa ja erikseen venäjää kielilaitoksella. Omassa tiedekunnassa kursseille ilmoittautuminen tapahtui ihan vaan paikalle saapumalla, mutta kielikursseille piti ottaa erikseen testi.

Kurssit kansainvälisten suhteiden tiedekunnassa ei vaatinut kauheasti työtä ja oli helppo saada hyviä arvosanoja, muutamaa kurssia lukuun ottamatta. Suoritustapoja oli useita erilaisia. Joissain piti kirjoittaa essee tai koe ja osassa riitti vaan että oli paikalla tai teki yhden esitelmän. Yhtäkään kirjaa en tarvinnut tai sitten se oli mahdollista saada sähköisenä tai opettaja hankki sen valmiiksi. Opiskelin kokonaan englanniksi omassa tiedekunnassa. Vaihto-oppilaille oli omat kurssit, mutta tiedekunnassa oli yksi maisteriohjelma, joka oli englanniksi, joten niitäkin kursseja sai ottaa. Venäjänkielisille kursseille sai myös osallistua, jos halusi. Myös eri tiedekuntien kursseille sai osallistua. Kaikkia kursseja ei lukenut missään (ehkä tiedekunnan ilmoitustaululla?) eli joskus saattoi kaveri kertoa, että tällainen ja tällainen kurssi järjestetään. Puolessa välissä vuotta tosin meidän koordinaattori vaihtui ja asiat hoituivat oikeasti ja kursseista saatiin informaatiota ennen kuin kurssia oli kestänyt jo kolme viikkoa.

Pietarissa meille oli kaikille oma "buddy" eli tuutori. Minun buddy saapui minua vastaan rautatieasemalla ja auttoi asuntolalle. Asuntolaan oli ilmoitauduttu hakulomakkeessa ja siellä mulla olikin paikka. Asuntola oli vanha, hyvin neuvostoliittomainen ja huone tuli jakaa toisen tytön kanssa ja asunnot olivat neljän tai seitsemän hengen asuntoja. Mutta koska melkein kaikki vaihto-oppilaat asu siellä, oli se paras vaihtoehto ainakin alkuun. Asuin ensimmäiset kaksi kuukautta asuntolassa. Kahden kuukauden jälkeen muutin keskusta, koska asuntolalta omalle kampukselle oli ruuhkissa tunnin tai puolentoista matka. Marraskuussa ei sitä enää jaksanut. Vuokra-asuntoja kyllä löytyy, jos jaksaa hakea ja vuokrataso on matala. Mutta suosittelen kyllä silti kaikille asuntolaan muuttamista. Siellä voi asua päivän, kuukauden tai koko vaihdon. Siellä tutustu ihmisiin parhaiten ja loppujen lopuksi muutin viimeiseksi kuukaudeksi takaisin.

Pietari on ihana kaupunki ja siellä riittää paljon tekemistä. On kaikille kaikkea niin museoita kuin underground klubeja, sekä kaikkea siltä väliltä. Matkustaminen Venäjällä on kohtuullisen hintaista ja junalla pääsi pitkälle. Miinuksena matkustamiselle tosin oli se, että viisumin pidentämiseksi passi piti luovuttaa kuukaudeksi yliopistolle ja ensimmäiseen kahteen kuukauteen ei päässyt Pietarista (tai Leningradin oblastilta) ollenkaan lähtemään. Pietarissa tosin riitti tekemistä, niin ei ollut kiire lähteä pois.

Pietarissa (ja yleisesti Venäjällä) miinuksena oli välillä sietämätön byrokratia ja sää. Esimerkiksi vuokraa ei voinut maksaa asuntolassa, nettipankissa tai edes kortilla. Piti pyytää omalta asuntolalta lasku, mennä toiselle asuntolalle se maksamaan ja palauttaa kuitti omalle asuntolalle. Ja tietysti tämän pystyi tekemään ainoastaan 10-17 ja se aika usein tuli vietettyä koululla. Ja rankkasade teki siitä vielä erityisen mukavaa.

Mutta tätä kirjoittaessa olen ollut jo kotona pari kuukautta ja vaihdon kaikki ikävät puolet on unohtunut. Että suosittelen Pietaria (ja Venäjää) lämpimästi ihan kaikille. Vaikka kieltä ei osaa, niin siellä sitä voi oppia. Vinkkinä tosin sanon, että kannattaa opiskella pelkkää kieltä. Vaihdoissa olleet englannin kieliset kurssit ei ollut niin hyviä, että hyötyisin niistä mitenkään. Jos lähden uudestaan Venäjälle vaihtoon, niin aion opiskella pelkkää kieltä. Vaikka itse kurssit eivät mitenkään merkityksellisiä minun opintojen kannalta olleetkaan, sain vaihdosta suuntaa tulevaisuudelle ja suosittelen vaihtoa kokemuksena yleisesti ihan kaikille.

St. Petersburg State University, Pietari, 14.02.2016 – 30.06.2016

Maa: Venäjä

Kaupunki: Pietari

Vaihtoaika: 14.02.2016 – 30.06.2016

Vaihto-ohjelma: FIRST

Yliopisto: St. Petersburg State University

Venäjä on kohteena Erasmus-vaihtopaikkaa hieman monimutkaisempi, ainakin mitä tulee etukäteisjärjestelyihin. Maahan päästäkseen tarvitsee viisumin, joten sen hankkimisen kanssa kannattaa olla ajoissa. SPbU lähettää kutsun viisumia varten. Minun hakuprosessini aikana sain kutsun tavallista myöhempään, mutta muuten sain Venäjän päästä tarvittavat tiedot ajoissa. SPbU:lla on myös tutor-toimintaa, johon saattoi halutessaan hakea.

Itse viisumihakemuksen voi tehdä esimerkiksi Suomi-Venäjä-seuran kautta (Tampereella on toimipiste), mutta halvimmaksi tulee hakemuksen vieminen suoraan Venäjän konsulaattiin. Netistä löytyy hyvät ohjeet viisumiprosessiin ja tarvittaviin liitteisiin (mm. HIV-todistus ja kopio matkavakuutuksesta, joka on siis pakollinen). Myös yliopisto muistuttaa sinua kyllä tarvittavista papereista, jotka vaihtoa varten on oltava. Näihin kuuluu mm. terveystarkastus venäjäksi käännettynä. YTHS auttaa tässä, heidän puoleensa kannattaa kääntyä! Kaikkea tarvittavaa YTHS ei vapaaehtoisille vaihtoon lähtijöille tee, mutta ohjaa oikeaan suuntaan. Dokumenttien saannissa ei ainakaan minulla ollut suurempia ongelmia, se vain vaati aika paljon aikaa ja hermoja. Lisäksi terveystodistuksen käännoksen hankkiminen tuli melko kalliiksi.

Viisumi myönnetään aluksi kertaviisumina, ja monikertaviisumia haetaan vaihdon aikana. Se on sitten voimassa vaihdon loppuun saakka. Tässä koordinaattori auttaa, mutta on varauduttava siihen, että yhdessä vaiheessa vaihtoa on oltava vajaa kuukausi ilman passia, se kun on maahanmuuttovirastolla viisumiprosessissa.

Olin lukenut venäjää ennen lähtöäni pari vuotta vähän vasemmalla kädellä. Pariin kuukauteen ennen vaihtoa en opiskellut kieltä laisinkaan. Vastaavaa ratkaisua en varsinaisesti voi suositella. Luin SPbU:lla kansainvälisiä suhteita englanniksi, ja alustavat kurssivalinnat tuli tehdä pelkkien nimien perusteella jo hakuvaiheessa. Valintoja pystyi kuitenkin hyvin vapaasti vaihtelevaan myös lukukauden aikana.

Pietariin pääsee kätevästi Allegrolla. Arkipäivisin junamatka on halvempi kuin viikonloppuna, joten matkustus kannattaa mahdollisuuksien mukaan ajoittaa arkeen. Saapuessani Venäjälle tutorini oli vastassa asemalla, ja suosittelen lämpimästi tutorin hakemista itse kullekin. Metrolla matkalaukkujen kanssa suhaaminen on äärimmäisen vaikeaa (kokeiltu on), ja aseman liepeillä olevat taksit ovat kalliita. Paikallinen tutor osaakin tilata halvemmän kulkupelin (tähän suosittelen esim. Yandex-taksiappia, sitten, kun paikallinen puhelinliittymä on hankittu).

Asemalta menimme ensimmäisenä asuntolaan. Minä asuin vaihtoni ajan yliopiston kansainvälisten opiskelijoiden asuntolassa. Se oli siistimpi kuin oletin, mutta ei varsinaisesti viihtyisä. Puoli vuotta siinä asui ongelmitta, mutta koko lukuvuoden kestävä vaihtoa varten hankkisin kyllä huoneen yksityiseltä – asuntola oli tunnin matkan päässä yliopistolta. Minun venäjäni ei tosiaan ole kovin vahva, joten venäjää puhuva tutor tuli tarpeeseen saapuessani asuntolalle, sillä kukaan henkilökunnasta ei oikein puhunut englantia. Tämä on sitten ylipäättään hyvin yleistä kaikissa virastoissa ja muissa, elekielellä pääsee pitkälle. Asuntolaan kirjautuminen kävi tutorin kanssa kätevästi ja pääsin huoneeseen, jonka jaoin toisen tytön kanssa. Minä ja huonekaverini jaoin keittiön, kylpyhuoneen ja vessan kahden muun tytön kanssa. Tämä toimi ihan hyvin, ja astiat ym. keittiössä sattui olemaan jo valmiina.

Seuraavana päivänä minä ja tutorini menimme rekisteröitymään paitsi yliopistoon, myös maahan. Molemmat asiat hoidetaan SPbU:n kv-koordinaattorin kanssa, joka lähestyy vaihtareita muutamalla sähköpostilla ennen vaihdon alkua. Puuhaa on aika paljon, mutta koordinaattori selittää kyllä kaiken – ja vielä englanniksi.

Ensimmäisen kahden viikon aikana oli venäläisten opiskelijoiden järjestämää orientaatiota ja tutustumista, kävimme muun muassa luistelemassa ja vodkamuseossa.

Itse opiskelu oli aika erilaista, kuin mihin olin Tampereella totunut. Lisäksi kurssien taso ja vaatimukset vaihtelivat todella paljon. Koen kuitenkin oppineeni niillä paljon, ja ennen kaikkea saaneeni uutta perspektiiviä asioihin. Kursseja sai aika paljon suoritettua esseillä ja esitelmillä, eikä minulla lopulta ollut juurikaan kokeita. Venäjän kieltä saattoi lukea sekä kansainvälisten suhteiden laitoksella että venäjän kielen laitoksella. Oikeaan tasoryhmään pääseminen oli, kuten moni asia Venäjällä, prosessi. Opetuksessa ei kuitenkaan sinällään ollut moitittavaa, tosin venäläisessä kielten opetuksessa puhutaan opettajalle, ei muulle ryhmälle. Suuri osa venäjätunneista meni siihen, että kuunteli muiden opiskelijoiden keskustelua opettajan kanssa. Pari- tai ryhmäharjoituksia ei siis kielten tunneilla ollut.

Kulttuurishokki oli luonnollisesti melko suuri aluksi. Venäjällä asiat tehdään hieman verkkaisemmin kuin Suomessa, ja kaikki tehdään suoraan sanottuna vaikeimman kautta. Kannattaakin varautua runsaaseen jonottamiseen (julkisen liikenteen korttia varten jonotimme reilut kaksi tuntia), moniin erilaisiin kulkukortteihin ja siihen, että ”mikään ei toimi, mutta kaikki järjestyy”. Vaihdon edetessä venäläiseen elämänmenoon kuitenkin tottuu, eikä erilainen elämänrytmi enää häiritse. Ja jos häiritsee, sille osaa vain nauraa. Miljoonakaupunkina Pietarissa tapahtuu koko ajan, ja se on täynnä museoita, näyttelyitä, konsertteja ja juhlia. Toisaalta matkustamisessa kestää kauan, vaikka etäisyydet eivät olisikaan pitkiä. Metroa kannattaakin suosia bussin sijaan, ja taksilla kulkeminenkin on hyvin halpaa.

Hintataso oli muutenkin hyvin alhainen, ja ulkona saattoi syödä melko surutta. Myös kaupunkien välillä matkustaminen on hyvin edullista, samoin elokuvissa käynti.

Sain vaihtoon lähtiessäni kuulla useammin kuin kerran ”Kuinka sä uskallat?”. Itse kuitenkin koin Pietarin turvallisiksi. Ihmiset vaikuttavat usein tylhyiltä, mutta yleensä tarkoittavat hyvää. Parilta vaihtarilta varastettiin puhelin vaihdon aikana, mutta sen suurempia ongelmia kukaan ei kohdannut. Venäjä ei loppujen lopuksi ole niin hankala, kuin ennako-odotukset usein antavat olettaa. Varmasti vaikeampi kuin moni Euroopan kohde, mutta vaihtariyhteisö on tiivis ja aina valmis auttamaan ongelmien tullessa – ja toisaalta oppii itsekkin ottamaan asiat hieman rennommin. Voin lämpimästi suositella Pietaria kohteena, sillä siellä oppii paitsi opiskelemaansa alaa ja toisen maan tapoja, myös todella paljon itsestään.

St. Petersburg State University, Pietari, 10.02.2016 – 30.06.2016

Maa: Venäjä

Kaupunki: Pietari

Vaihtoaika: 10.02.2016 – 30.06.2016

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: St. Petersburg State University

Suoritin vaihtoni Pietarin valtiollisen yliopiston Faculty of Liberal Arts and Sciences -tiedekunnassa keväällä 2016.

Merkityksellisyys

Haaveiltuani opiskelijavaihtoon lähtemisestä kauan päätin hakea Pietarin valtiolliseen yliopistoon yhdeksi lukukaudeksi. Olen opiskellut venäjän kieltä valinnaisena yliopistossa, mutta olen ollut melko epävarma kielitaitoni suhteen. Kielitaidon kartuttamisen lisäksi venäläinen kulttuuri kiehtoi minua.

Palattuani vaihdosta voin kertoa, että varmuuteni käyttää venäjää kasvoi ja kielitaitoni vahvistui. Kielialueella asuminen antaa ihan erilaisen perspektiivin kielenkäyttöön. Kieleen pääsee paremmin sisälle, kun on koko ajan sen ympäröimä, jolloin ymmärtää paremmin, miten sitä käytetään. Venäläiseen kulttuuriin tutustuminen oli erittäin mielenkiintoista. Venäjää, sen kulttuuria, politiikkaa ja ihmisiä ymmärtää paremmin, kun on nähnyt ja elänyt osan Venäjää.

Kliseistä, mutta koen vaihto-opiskelun kasvattaneen minua ihmisenä. Lähdin tuntemattomaan maahan aivan yksin ja selvisin siitä. Tuntuu, että pystyn mihin tahansa.

Vaihdossa opin suhtautumaan rennommin uusiin jännittäviin tilanteisiin ja sopeutumaan. Vaihto opetti käyttämään ongelmanratkaisukykyä eri tavoin. Monikulttuurisessa vaihto-opiskelijayhteisössä ajan viettäminen myös kasvattaa ryhmätyöskentelytaitoja ja tunnetta siitä, että tulee todellakin toimeen erilaisista kulttuureista olevien ihmisten kanssa, vaikka heitä ei täysin ymmärtäisikään. On hyvä käsittää, ettei tuttu suomalainen käytäntö ole ainoa tapa tehdä asioita. Aina voi huomioida kulttuurien erot ja erilaiset kulttuuriset näkökulmat, jotka vaikuttavat kommunikointiin.

Etukäteisjärjestelyt

Koska hain vasta kevätlukukaudeksi vaihtoon, hakuprosessi tuntui todella pitkältä. Aloitin prosessin helmikuussa 2015 kun lähetin vaihtohakemuksen Tampereen yliopistolle. Kohdeyliopiston nettisivut eivät toimineet kunnolla hakemusta tehdessäni, joten oli todella vaikea saada tietoa mistään, mutta sain kuitenkin ajoissa lähetettyä ennako-opintosuunnitelman sekä motivaatiokirjeen.

Pietarin valtiolliseen yliopistoon hakupaperit piti lähettää marraskuun 1. päivään mennessä, jolloin lähetettiin:

Nominaatiokirje, jonka saa vaihdon yhteyshenkilöltä,
 motivaatiokirje, joka kirjoitetaan vaaditulla kielellä,
 opintosuunnitelma, jonka voi tehdä kohdeyliopiston nettisivuilta löytyvien vanhojen opetussuunnitelmien perusteella (lisätietoja voi kysyä kohdeyliopiston yhteyshenkilöltä),
 terveystodistus, jonka ehkä saa YTHS:ltä,
 virallinen hakemus, joka löytyy kohdeyliopiston nettisivuilta ja kopio passista.

Opintosuunnitelma neuvotaan tekemään vanhojen opetussuunnitelmien perusteella. Jos haluaa varmistaa, että tietyt kurssit järjestetään tai jos opintosuunnitelmaasi ei saa tulla muutoksia, kannattaa kysyä asiasta kohdeyliopistosta. Minä en tarkistanut järjestetäänkö valitsemiani kursseja ja saavuttuani Pietariin selvisi, ettei mitään kyseisistä kursseista järjestetäkään sinä keväänä, joten suunnitelmat menivät täysin uusiksi.

Terveystodistuksen hankkimisen kanssa minulla oli hiukan ongelmia, kun ei ollut tietoa minkälaisesta todistuksesta on kyse. Käytyäni asian tiimoilta pari kertaa YTHS:llä, sieltä lopulta löytyi venäjänkielinen terveyslomake, jonka täytin itse.

Tieto vaihtoon pääsemisestä tuli muutaman viikon kuluttua paperien lähettämisestä. Sen jälkeen hain tammikuussa yksikertaviisumia.

Viisumia varten tarvitaan ainakin:

kohdeyliopistosta lähetettävä viisumikutsu (sain sen tammikuussa),
 virallinen viisumihakemus,
 HIV-testin tulokset (miehellään venäjäksi),
 vakuutus koko Venäjällä olon ajaksi,
 värillinen passikuva,
 passi.

Hain viisumia Helsingistä Venäjän suurlähetystöstä, jossa vaadittiin venäjän tai englannin kielen taitoa, että pääsi edes sisälle rakennukseen. Viisumini valmistui noin viikon kuluessa. Viisumia voi hakea myös konsulaatista tai viisumipalvelukeskuksesta. Kannattaa ottaa huomioon, että nämä eivät ole auki Venäjän virallisina vapaapäivinä.

Yksikertaviisumi vanhenee kolmen kuukauden kuluttua, eli sitä ennen täytyy Venäjällä hakea monikertaviisumia. Monikertaviisumiin tarvittiin passikuvia, jotka kannattaa ottaa Venäjällä, että saa oikeanlaiset. Kuvat ovat myös huomattavasti halvempia siellä.

Monikertaviisumia kannattaa hakea ajoissa, koska sen saamiseen menee noin kuukausi.

Kohdeyliopiston yhteyshenkilölle piti vielä ennen lähtöä lähettää kopio viisumista ja tieto saapumispäivästä. Yliopiston asuntolassa asumista varten piti myös ottaa keuhkokuivat, jotka todistavat, ettei ole esimerkiksi tuberkuloosia. Otin kuvat Hatanpäällä, mutta ne saa halvalla myös Pietarissa. Vaihtoa varten otin myös rokotteen hepatiittia ja aivokalvontulehdusta vastaan. Minulla oli jo yleinen matkavakuutus, jota jouduin pidentämään koko Venäjällä olon ajaksi.

Kohdemaahan saapuminen

Kohdeyliopistossa oli buddy-ohjelma, jonka kautta halukkaat saivat itselleen venäläisen kaverin, joka tuli vastaan juna- tai lentoasemalle ja auttoi asioiden hoitamisessa uudessa maassa, esimerkiksi hankkimaan heti paikallisen puhelinliittymän ja myöhemmin bussikortin. Buddyni opasti minut yliopiston asuntolaan Vasilin saarelle ja auttoi kirjautumaan asukkaaksi. Hän auttoi myös samaan aikaan tullutta suomalaista tyttöä, josta tulikin sitten huonetoverini.

Saapumista seuraavana arkipäivänä piti käydä omalla tiedekunnalla vaihtokoordinaattorin luona rekisteröitymässä Venäjällä olevaksi.

Omassa tiedekunnassani rekisteröityminen oli melko helppoa, tarvitsi vain viedä koordinaattorille passi ja migraatiotodistus, jonka saa rajan ylitettyään. Joissain toisissa tiedekunnissa vaihtarit joutuivat juoksemaan pitkin Pietaria lippusten ja lappusten kanssa. Rekisteröityminen pitää tehdä uudestaan joka kerta kun on poistunut maasta ja mahdollisesti myös Venäjän sisällä matkustaessa.

Muutamana ensimmäisenä viikkona vaihtareille järjestettiin aika paljon tutustumistoimintaa, esimerkiksi luistelua ja peli- ja elokuvailtoja, mutta kevään mittaan kaikille vaihtareille järjestetyt tapahtumat vähenivät ja jouduimme itse järjestämään bileemme, kulttuurielämyksemme ja matkamme.

Asuminen

Asuin Pietarissa Vasilinsaarella perinteisessä Kapitanskaja ulitsan kansainvälisten opiskelijoiden asuntolassa.. Asuntola on ihanan neuvostotyylinen ja hieman vanhanaikainen, mutta ihan siisti. Asuminen maksoi 4900 ruplaa kuussa, mikä vaihtoni aikana oli noin 60-70 euroa. Asuntolassa työskenteli yrmeitä babushkoita, joiden kanssa kommunikointi oli vähän vaikeaa, sillä he suostuivat puhumaan vain venäjää.

Minulla oli huonetoverina suomalainen tyttö ja asunnon toisessa huoneessa asui kaksi saksalaista. Asunnossa kävi noin viikoittain babushka siivoamassa yhteiset tilat ja pyykitkin sai pestyä pientä maksua vastaan. Asuntolasta saa petivaatteet ja pyyhkeen, jotka voi käydä viikoittain vaihtamassa puhtaisiin. Suurin osa asuntolan uuneista ei toimi, mutta paistolevyjen pitäisi toimia ja jokaisesta asunnosta pitäisi löytyä vedenkeitin.

Vuokran maksamisella ei käsittääkseni ollut tarkkaa deadlinea. Itse maksoin esimerkiksi helmikuun vuokran joskus huhtikuussa. Vuokran maksaakseen täytyy pyytää laskua ylibabushkalta ja maksaa se käteisellä esimerkiksi toisella puolen katua olevassa Sberbankissa, mistä tulee vähän lisähintaa, tai toisessa asuntolassa, joka on kävelymatkan päässä.

Asuntolassa sai yhden avaimen huonetta kohti eli se piti jakaa huonetoverin kanssa ja jättää periaatteessa aina vastaanottoon alakertaan, kun lähti ulos. Asuntolassa sai myös propuskun, kortin, jolla pääsi sisään ja ulos ulko-ovesta. Asuntolassa, kuten myös yliopistolla oli ovimiehet, eikä sisään pääse ilman kulkukorttia.

En hurjasti pidä asuntola-asumisesta tai kämppiksistä, mutta väliaikaisena ratkaisuna sen kesti. Kapitanskajan asukkailla oli muutenkin ihan hyvä yhteishenki ja yhteenkuuluvuuden tunne. Sieltä saa helposti vaihtarikavereita jos on aktiivinen. Asuntolassa pidettiin usein bileitä, jonne kaikki olivat tervetulleita.

Opiskelu

Opiskelin Pietarissa humanistisessa tiedekunnassa, jossa oli valittavana kursseja niin liiketaloudesta kuin runoudesta. Päädyin venäjän kielen kurssien lisäksi vain pariin akateemiseen englanninkieliseen kurssiin, jotka käsitelivät venäläistä kirjallisuutta, elokuvaa ja yhteiskuntaa. Kurseille osallistumiseen vaadittiin opetuskielessä B2-tasoa. Osallistuin kursseille englanniksi, koska se on minulla paljon vahvempi kuin venäjän kieli. Venäjän kielen kursseille ei vaadittu mitään tasoa vaan aluksi tehtiin pieni testi kielitason ja opetusryhmän määrittämiseksi.

Kurssien opetusmenetelmät olivat kuitenkin melko samanlaisia kuin omalla alallani Tampereella, eli luennoimista ja keskustelua pienissä opiskelijaryhmissä. Kurseille piti tehdä jonkinlainen välytyö, esimerkiksi essee ja kirjallinen lopputentti. Kurseilla oli jonkin verran itsenäistä työskentelyä, enimmäkseen tekstien lukemista ja venäjän kursseilla perinteistä läksyjen tekemistä, mutta minun ei tarvinnut esimerkiksi pitää yhtään esitelmää, mikä oli kiva juttu.

Venäjän kursseilla oli pieniä testejä, sekä väli- ja lopputentti. Tunteillamme kävi vain 2-3 ihmistä, joten saimme vaikuttaa paljon siihen, mitä kurseilla tehtiin. Me harjoittelimme kielioppia, kirjoittamista ja keskustelua. Venäjää minulla oli kolme kertaa viikossa. Tein venäjän kursseja vain omassa tiedekunnassani, koska koin sen yksinkertaiseksi ja opetus oli mielestäni laadukasta, mutta venäjää voi opiskella myös filologisessa tiedekunnassa.

Kurseille ei tarvinnut itse hankkia materiaalia, sen sai sähköisessä muodossa tai paperilla opettajalta. Tiedekunnallani oli wifi, tietokoneluokka ja tulostin vapaassa käytössä tiedekunnan aukioloaikoina. Yliopiston kautta asuntolaan sai myös langattoman nettiyhteyden, joka maksoi noin kymppin kuussa. Jaoimme kulut kämppisten kesken.

Muuta mainitsemisen arvoista

Pietarin sää on hyvin Suomen sään kaltainen. Asuntola on aivan meren rannalla, joten siellä kävi yleensä aivan mieletön tuuli, joka talvella oli kylmä. Keväällä sää vaihteli todella nopeasti kylmästä lämpimään.

Jos liikuntaa haluaa harrastaa, löytyy Pietarista kuntosaleja, sekä asuntolan läheisyydessä voi lenkkeillä. Kulttuurielämä Pietarissa on rikasta. Löytyy balettia, teatteria, konsertteja, museoita, mitä vaan, eikä edes pahaan hintaan. Opiskelijat pääsevät moniin paikkoihin ilmaiseksi tai alennuksella. Nähtävää riittää kauniissa kaupungissa.

Vaihtoni aikana ruoka ei ollut kallista. Kauppoja on joka nurkalla, ja ne ovat yleensä auki myös juhlapäivinä. Ulkona syöminen on huomattavasti halvempaa kuin Suomessa, joten siitä kannattaa ottaa kaikki irti. Pietarissa on kahviloita ja ravintoloita joka nurkalla.

Venäjällä on vähän erilainen kahvilakulttuuri kuin Suomessa. Kahvilan nimellä kulkevista puljuista saa yleensä ihan kunnan lämmintä ruokaa, eikä välttämättä kahvia ollenkaan. Muista tipata palvelusta. Pietarissa ei tunneta pikaista kahvitteilua vaan kahvilassa saa odotella menua ja laskua ja ottaa ihan rauhassa.

Pietarissa puhutaan jonkin verran englantia, mutta kannattaa varautua palvelutilanteissa puhumaan venäjää. Eikä kannata huolestua, vaikka kaupan kassa huutaa sinulle, jos et jotakin ymmärrä - paikallinen asiakaspalvelukulttuuri on vähän erilainen kuin Suomessa.

Ehdin vaihtoni aikana matkustamaan jonkin verran Venäjällä, esimerkiksi Viipurissa ja pitkin Karjalaa. Pietarista kulkee hyvin junia joka suuntaan melko halvalla, joten kannattaa ehdottomasti lähteä käymään jossakin muuallakin, kun siihen on mahdollisuus.

Moscow State Institute of International Relations, Moskova, 08.02.2016 – 30.06.2016

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 08.02.2016 – 30.06.2016

Vaihto-ohjelma: Tiedekunnan/yksikön vaihtosop.

Yliopisto: Moscow State Institute of International Relations

Pidin kandidaatinopinnot alusta lähtien selvänä, että haluaisin venäjän kielen ja kulttuurin opintoihin pakollisena kuuluvan parikuukautisen Tverin-kieliharjoittelun lisäksi lähteä vaihtoon venäjänkieliseen maahan. Ajankohdaksi valikoitui lopulta neljännen vuoden kevät, kandidaatiksi valmistuminen kun vei osapuilleni kolme ja puoli lukuvuotta. Kerkesin aloittaa venäjän kielen ja kulttuurin maisteriopintoja yhden kurssin verran jo neljännen vuoden syksynä ennen vaihtoon lähtemistä. Kandidaatiksi valmistuin juuri vaihtoon lähtiessäni.

Kirjoitin venäjänkieliseen motivaatiokirjeeseen kurssien sijaan ne tiedekunnat, jotka kuulostivat minusta mielenkiintoisilta. En oikein osannut löytää kurssitarttietoja MGIMO:n verkkosivuilta, joten lähdin Venäjälle varsin vähäisin etukäteisjärjestelyin. Olin käynyt maassa useita kertoja jo aiemmin, joten viisuminhankintaprosessi sujui tutussa ja turvallisessa hengessä. MGIMO toimitti minulle Venäjän ulkoministeriön referenssinumeron, jonka näppäilin viisumihakemukseeni erillisen viisumikutsun sijaan. Kaikki sujui ongelmitta: Palvelu Venäjän Helsingin suurlähetystössä oli jouhevaa ja venäjän kielellä asioiminen toi hymyn asiakaspalvelijoiden huulille. Tein Helsinkiin aluksi tammikuussa matkan asiakirjojen toimittamiseksi suoraan suurlähetystöön, ja helmikuussa taas noudin valmiin viisumin samalla, kun odottelin Moskovan-junaani. Minulta ei vaadittu HIV-todistusta viisumin saamiseksi, mikä on hämmäntänyt muita Venäjällä vaihdossa olleita. En osaa sanoa, miksi sitä ei minulta pyydetty.

Yöjuna Lev Tolstoi vei minut Moskovaan mukavasti. Jos päättää matkustaa Moskovaan junalla, lippu kannattaa ostaa VR:n verkkosivuilta ajoissa, sillä sen saa käytännössä sitä halvemmalla, mitä aikaisemmin lippu ostetaan. Tolstoi-juna saapuu Leningradin asemalle keskustan luoteispuolelle, ja aseman yhteydessä on metroasema, jolta voi matkustaa MGIMO:n läheisyyteen noin puolessa tunnissa. Kokeneena Venäjän-kävijänä sääntäinkin metroon suoraan junasta. Ulos kannattaa hypätä Prospekt Vernadskogolla, jolta kävelee kunnosta riippuen 15-30 minuuttia yliopistolle.

Yliopistolle saavuttuani venäläistylinen juoksuttaminen ei ollut niin paha kuin mitä odotin. Aluksi jätin tavarani kampuksella sijaitsevan asuntola numero kahden aulaan vahtimestareiden mahdollisiksi, minkä jälkeen oli aika tehdä vuokrasopimus yliopistorakennuksessa. Sitten maksoin samassa rakennuksessa sijaitsevassa Gazprombankin konttorissa etukäteen kolmen kuukauden vuokran, minkä jälkeen palasin takaisin osoittamaan maksaneeni vuokran. Sen jälkeen järjesteltiin asioita vielä itse asuntolan johdon kanssa, kunnes sain lopulta tavarat huoneeseeni. Ensimmäisenä päivänä ehdin vielä myös kysellä kaikenlaisia kysymyksiä yliopiston kansainvälisten opiskelijoiden toimiston väeltä, käydä ruokakaupassa ja tutustua kämppikseeni. Jaoin pienen huoneen kahdestaan, mikä on yleinen käytäntö venäläisissä opiskelija-asuntoloissa. Tähän on syytä varautua henkisesti.

Asuminen pääkampuksen asuntolassa oli edullista, ja Kelan opintotuki ulkomaille riitti muutenkin mainiosti kattamaan käytännössä kaikki kuluni Moskovassa. Asuntolassa on 13 kerrosta, ja rakennuksesta löytyy muun muassa ilmainen pesula ja kuudennen kerroksen pieni kahvila. Vuodevaatteet ja pyyhkeet tulevat "talon puolesta", ja niitä voi vaihtaa keskiviikkoisin. Huoneissa on kylpyhuoneet ja jääkaapit, ruokaa voi taas laittaa kerroskeittiöissä, joita on yksi per kerros.

Opiskeleminen MGIMO:ssa vaihto-opiskelijana oli varsin mukavaa. Kurseja voi valita mistä ohjelmasta tahansa, vieraiden kielten opintoja sekä joitakin yksittäisiä erikoisohjelmia lukuun ottamatta. Minua suositeltiin ottamaan vain venäjänkielisiä maisteritason kurseja, koska venäjän taitoni oli jo Moskovaan mennessä erittäin hyvä (tarjolla on yllin kyllin myös englanninkielisiä kurseja). Siispä valikoin kurseja lähinnä diplomatian ja diplomaattisen työn ohjelmasta ja maailmanpolitiikan ohjelmasta. Nimikkeitä olivat esimerkiksi "Kansainvälisen siirtolaisuuden poliittisia аспектеja" (tämä oli suosikkikurssini) ja "Venäjän federaation nykyinen ulkopoliittinen strategia". Osa kurseista järjestettiin tavanomaisissa luokissa maksimissaan 30-40 opiskelijan voimin, osa taas oli luentosalin vaativia luentokurseja, joilla opiskelijoita saattoi olla lähemmäs 200. Suoritustapoina olivat yleensä pienoistentit, pistokokeet ja esitelmät. Vaihto-opiskelijoille professorit tosin tekivät paljon helpotuksia, joten koko ajan venäläisten maisteriopiskelijoiden tasolle yltämisestä heidän äidinkielellään järjestetyillä kurseilla ei kannata menettää yöuniaa.

Suurin kulttuurishokki vaihdossa tuli myös itse opiskelun saralla. Tenteissä lunttaaminen on lähes täysin avointa, mikä suomalaisen yliopistoelämään tottuneelle on vaikeaa käsittää. Usein professorit selvästi katselivat tarkoituksella muualle opiskelijoiden luntatessa tai vähintäänkin supistessa keskenään kysymyksistä. Joskus professori saattoi tokaista yksittäiselle opiskelijalle: "Tuo ei taida olla sallittua materiaalia kokeen aikana," jolloin opiskelija laittoi lunttilappunsa taskuunsa minuutiksi ja jatkoi pian lunttaamista taas normaalisti. Venäläisissä korkeakouluissa lunttaaminen on käytännössä hyväksyttyä.

Opiskelijoiden laatimien PowerPoint-esitysten aikana taas muut opiskelijat puhuivat jatkuvasti kovaan ääneen ja opettajakin saattoi samalla selata internetiä omalla kannettavallaan. Tähänkin oli hyvin vaikea tottua, kun Suomessa on tyypillistä kunnioittaa esitelmöitsijää vähintäänkin rikkomattomalla hiljaisuudella.

Totuttelua opiskelussa vaati myös se, että maisterikurssit järjestetään MGIMO:ssa enimmäkseen iltaisin. Päiväni alkoivat yliopistolla tyypillisesti myöhään iltapäivällä tai alkuillasta. Myöhäisimmillään luento saattoi loppua vasta puoli 11 illalla! Lisäksi on hyvä muistaa, että lauantait ovat Venäjällä koulupäiviä. Omassa lukujärjestyksessäni oli yksi luento lauantaisin kello 10 aamulla. Ennen koulupäiviä kävin tyypillisesti yliopiston uimahallin kuntosalilla ja syömässä jossakin hyvistä ja huokeista ruokaloista. Aamupäivisin minut saattoi myös löytää vaihto-opiskelijoille tarkoitetuilta venäjän kielen tunneilta, joilla saattoi oivasti tutustua muihin vaihto-opiskelijoihin.

Opetuksen laatu vaikutti varsin hyvältä, vaikka Yhdysvaltojen ulkopoliittikan kriittistä tarkastelua olikin monella kurssilla suorastaan kyllästymiseen asti. Kurssiohjelmat ovat Venäjällä monikymmensivuisia, ja ne voivat pitää sisällään kymmenenkin nimikettä "pakollista" kurssikirjallisuutta. Venäläisten opiskelijoiden mukaan kukaan ei kuitenkaan perehdy kirjallisuuteen ja pitkät ohjelmat menevät yleisen byrokratian ja kankeuden piikkiin.

Parhaimmillaan opetus oli erinomaista. Siirtolaisuuteen perehtynyt Venäjän tiedeakatemian professori esimerkiksi luennoi omilla tunneillaan niin selkeästi, kiinnostavasti ja inspiroivasti, että päädyin vaihdon aikana harkitsemaan jopa alan vaihtoa Suomessa.

Mahdollisuudet vapaa-ajan osalta ovat Moskovassa rajattomat. 15 miljoonan asukkaan kaupungista löytää ihan mitä vain. Kymmenenkaistaiset ja -kilometriset valtakadut, 200 metroasemaa, käsittämättömän kokoiset asuinrakennukset, upeat nähtävyydet, lukemattomat puistot, erinomaiset liikenneyhteydet mihin tahansa suuntaan, kellon ympäri auki olevat baarit... Listaa voisi jatkaa loputtomiin. Tärkeänä huomiona myös mainittakoon, että hintataso oikeastaan kaiken osalta on selvästi Suomea halvempi, mikä mahdollistaa opiskelijabudjettilaisellekin matkoja lähialueita, Venäjää tai entisiä Neuvostoliiton maita pitkin, mikäli haluaa hetkeksi pois Moskovasta. Itse kävin esimerkiksi Krimillä ja Tatarstanissa. Kannattaa tarttua siihen, mitä Moskovalla ja Venäjällä on annettavaa! Sitä on nimittäin paljon.

Vaihto oli itselleni mielestäni merkityksellinen, sillä se oli minulle viimeinen vahvistus siitä, miten suhtaudun venäläiseen tapakulttuurin ja elämiseen Venäjällä. Tunnen sikäläisen kulttuurin viimeistään nyt erinomaisesti, ja voin jopa pitää itseäni Venäjän asiantuntijana. Tapasin "diplomaattiyliopistossa" runsaasti erimaalaisia tulevia diplomaatteja, joihin sain muodostettuja kontakteja. Haaveilen urasta ulkoministeriössä, joten vaihto MGIMO:ssa oli tältäkin kantilta mielestäni erinomainen valinta. Pystyin vaihdon avulla yhdistämään venäjän kieleen ja kansainvälisiin suhteisiin perehtymisen yllättävän saumattomaksi kokonaisuudeksi.

Kysymyksiä voi lähettää osoitteeseen feelingish@gmail.com

Plekhanov Russian University of Economics, Moskova, 01.02.2016 – 30.06.2016

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 01.02.2016 – 30.06.2016

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Plekhanov Russian University of Economics

Suoritin vaihtoni Moskovassa Plekhanovin yliopistossa. Päätös kohteesta oli selvä, sillä olin jo muutaman vuoden halunnut vieraila naapurimaassamme. Toiveenani oli kokea jotain erilaista, sekä kohentaa lähtiessä varsin heikkoa venäjän kielen taitoani.

Etukäteisjärjestelyt Suomessa:

Alkuperäinen suunnitelmani oli lähteä vaihtoon kesän lopulla, mutta päädyin kuitenkin aikaistamaan hakua huomattavasti täydennyshaun mahdollisuuden olevan auki mielekkääseen kohteeseen. Hakemuksen lähettämistä hyväksymiskirjeen vastaanottoon meni tovi. Aikaa jäi kuitenkin riittävästi pieneen sekoiluunkin. Viisumihakemus tulee viedä Helsinkiin henkilökohtaisesti ja kaikki tarvittavat dokumentit tulisi tällöin olla mukana, tärkeimpänä näistä ehkä HIV-todistus jota ei ehkä ensimmäisenä tulisi ajatelleeksi. Järjestelyissä auttoi suunnattomasti Plekhanovin "buddy-tiimi", joka oli minuun yhteydessä Facebookin kautta heti vaihdon varmistuttua. Heiltä sain yksityiskohtaiset ohjeet vaadittaviin dokumentteihin ja niiden kopioihin, joita on tosiaan hyvä olla mukana ainakin passiin ja visaan, sillä moni toimisto haluaa paikanpäällä kopion itselleen. Mukana on syytä olla myös useampi passikuva, käteistä (tämän kerkeää paikanpäälläkin), sekä matkavakuutus. Sovimme näiden paikallisten tutor-opiskelijoiden kanssa myös saapumiseni aikataulusta ja vastaanotosta Moskovassa.

Kohdemaahan saapuminen:

Saavuvin Moskovaan lentäen, joka on n. 10 kertaa junaa nopeampi ja hinnaltaankin varsin kilpailukykyinen matkustustapa. Olimme sopineet tutorin kanssa tapaavamme Moskovassa shermetyevon lentokentällä, jonne Suomesta tulevat lennot laskeutuvat. Jouduin odottelemaan tutoria tovin, mutta muutaman puhelun jälkeen löysimme kuitenkin toisemme. Aloimme välittömästi hoitamaan käytännön järjestelyitä, joista ensimmäisenä hoidimme venäläisen SIM-kortin ja näin saatiin yhteydet pelaamaan ja elämä helpottui. Lentokentältä otimme noin puolituntisen junamatkan kohti keskustaan, josta matka jatkui metrolla määränpään. Asuntolaan päästyämme pudotimme tavarani huoneeseen, jonka jälkeen lähdimme hakemaan minulle kulkukorttia asuntolaan ja yliopistolle. Hakuprosessi sisältää useita kilometrejä, oikeita ja vääriä henkilöitä, sekä hiukan kärsivällisyyttä vaativia tilanteita. Korttien saamiseen voi kulua useampi tunti, mutta ne on syytä hoitaa alta pois, ne kun helpottavat elämää huomattavasti.

Huoneessa kämpppikset olivatkin jo valmiina ja saimme aloittaa yhdessä selvittämään kurssien ja yleisiin käytäntöihin liittyviä asioita. Kämpiksieni olivat olleet kohteessa jo muutaman viikon, joten lähdimme jo samana iltana tutustumaan kaupunkiin, vaikka väsymys alkoikin jo painaa. Matka kohteeseen ei vie kauaa, mutta tajuton ihmismäärä, uudet aakkoset ja byrokratia kuluttavat energiaa.

Asuminen:

Asuin yliopistossa noin 200 metrin päässä sijaitsevassa asuntolassa, jossa vaihto-opiskelijoille on varattu kaksi omaa kerrosta, jotka ovat huomattavasti muita kerroksia paremmassa kunnossa. Asunnon henkilökunta on ystävällistä, mutta he eivät puhu englantia. Tutor-opiskelijan kanssa on hyvä käydä kirjoittamassa vaadittavat paperit sekaannusten välttämiseksi, ainakin jos venäjän kieli ei vielä taivu. Asuminen tapahtuu kahden ja kolmen henkilön huoneissa, jotka ovat sisustukseltaan varsin vaatimattomat, mutta siistit. Kerroksessa on yksi keittiö, jossa on kyllä yleensä riittävästi tilaa. Kaikki arjen vaatimat palvelut löytyvät lyhyen kävelymatkan päässä asuntolasta, joskin esimerkiksi pannuja ja kattiloita voi joutua hakemaan hieman kauempaa.

Elämä usean ihmisen kanssa samassa huoneessa voi ajoittain olla hiukan hektistä ja varsinkin yksikseen viihtyvälle aluksi hieman raskasta, mutta tähänkin tottuu nopeasti ja omaakin aikaa löytyy. Tampereen yliopiston ja Plekhanovin välisestä vaihtosopimuksesta on varsin suuri hyöty, sillä asuminen on ilmaista ja sivustaseurattuna vuokranmaksuprosessi on vaivalloinen. Suosittelemme ehdottomasti majoitusta asuntolassa!

Opiskelu:

Saavuttuani Moskovaan osa kursseista oli jo alkanut, mutta se ei aiheuttanut juurikaan ongelmia. Kurseille ilmoitettiin johtamisen laitoksessa yksinkertaisesti saapumalla paikalle ja kertomalla nimensä. Kurssien opetuksen taso on kaukana Suomen tasosta, mutta sitä osasinkin jo odottaa. Opiskelu on koulumaista ja läsnäoloa odotetaan. Opetettavat asiat ovat varsin yksinkertaisia ja kokeet suurimmaksi osaksi suullisia. Omalla kohdallani suurin hyöty oli jo tuntemieni aihealueiden läpikäynnistä englanniksi, jolloin terminologiaa saa mukavasti haltuun, mikäli opiskelut on tähän asti suorittanut pääasiassa suomeksi. Lisäksi venäjän kielen opiskelu on tehokasta ja sitä on paljon, pienissä ryhmissä 12-16 tuntia viikossa.

Kurssien arvosanat perustuivat aktiivisuuteen, tenttiin ja ryhmissä kurssin aikana tehtyihin case-projekteihin. Suoritukset voivat korvata toisiaan ja ainakaan kurssien läpäisystä ei tarvitse stressata liikaa. Plekhanovissa voit hyvin keskittyä asioihin joista olet aidosti kiinnostunut. Koululla on kirjasto, jossa myös lukuisia tietokoneita. Nämä tilat olivat kuitenkin lähinnä paikallisten opiskelijoiden käytössä, heillä kun ei kaikilla ollut tietokonetta kuten suurimmalla osalla vaihto-opiskelijoista.

Muuta mainitsemisen arvoista:

Moskova tarjoaa ihan kaikkea. Halusit sitten harrasta liikuntaa tai kulttuuria, kaikkea on varmasti tarjolla. Koululla on sali sekä uimahalli, jotka ovat varsin hyvässä kunnossa ja edullisia. Moskova tarjoaa suuren määrän edullisia museoita ja erilaisia esityksiä, joita kannattaa hyödyntää tasaisin väliajoin. Myös matkustaminen venäjällä on helppoa niin junalla kuin lentäenkin, suosituimpia kohteita Pietarin lisäksi ovat Vladimir, Susdal ja Siperia, joihin lähtö kannattaa tehdä vaikka porukalla asuntolasta.

Kielen osaamisen suhteen suosittelemme käymään ainakin venäjän peruskurssin, se antaa mahdollisuuden ymmärtää kyrillisiä aakkosia joka helpottaa elämää jo huomattavasti ja opiskelu lähtee sujuvammin käyntiin. Kaikki vaihto-opiskelijoista eivät venäjää olleet opiskelleet, joten he jäivät jo aluksi hiukan jälkeen. Ilman kielitaitoakin matkaan voi kuitenkin lähteä, kuten kämppiksieni teki. Byrokratiasta sen verran että mikään ei tunnun toimivan, mutta kaikki lopulta järjestyy!

Paluu Tampereelle:

Opintosuoritukset kirjataan kurssien opettajien toimesta lapulle, jonka laitoksen johtaja allekirjoittaa. Kaikki sujui kohdallani tämän suhteen hienosti. Paluusta suomeen kannattaa ilmoittaa asuntolan henkilökunnalle, koululle ja kämppeiksille. Kaiken kaikkiaan vaihto sujui ongelmitta, enkä voisi olla tyytyväisempi kokemukseen ja kohteeseen. Suosittelen valmistautumaan kaikkeen, mutta Moskova on kuitenkin kaupunki, jossa elämä sujuu niin kuin missä tahansa muuallakin!

Saint-Petersburg State Economic University, Pietari, 01.02.2016 – 30.06.2016

Maa: Venäjä

Kaupunki: Pietari

Vaihtoaika: 01.02.2016 – 30.06.2016

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Saint-Petersburg State Economic University

Kun pohtii vaihtoon lähtöä maisteriopintojen loppuvaiheessa, pitää mennä eikä meinata. Olin opiskellut jo useita vuosia sen kummemmin miettimättä vaihdossa käyntiä tai kansainvälistymistä opinnoissa. Kuitenkin kansainvälisiä asioita sivuva työkokemus ja lähipiirin aiomukset ja hyvät kokemukset saivat minut vielä seitsemännen opiskeluvuoden alkaessa harkitsemaan vaihtoon lähtöä. Hain kokeilumielessä syksyn täydennyshaussa kahteen yliopistoon Venäjällä, ja tulin pieneksi yllätykseksi valituksi ensimmäiseen prioriteettiini Pietariin. Venäjä oli oikeastaan lähes ainoa vaihtoehtoni kohteeksi. Perinteiset Keski-Euroopan maat eivät kiinnostaneet, joskin mietin myös Puolaa tai Iso-Britanniaa. Euroopan ulkopuolisia kohteita en edes harkinnut.

Miksi Venäjälle? Maa on suhteellisen lähellä, mutta me suomalaiset, itseni mukaan lukien lähtiessäni, tiedämme siitä melko vähän, jos otetaan lyhyt välimatka huomioon. Hidasteina Venäjään tutustumiselle ovat toki kieli ja viisumi, mutta molempien hankinnasta selviää viitseliäisyydellä. Venäjän kielen opinnot olin itse aloittanut aivan alkeista yliopistolla, jossa luin kolme kurssia. Yksi kriteeri vaihtokohteelleni olikin, että opiskeltavia kursseja on tarjolla englanniksi, ja että paikan päällä voi myös opiskella lisää venäjää.

Hakuprosessi itsessään oli suhteellisen vaivaton ja sain opiskelijaviisumin noin kuukautta ennen lähtöpäivääni. Asiat hoituivat jo ennen opintojen aloittamista sujuvasti sähköpostilla vaihtoyliopiston koordinaattoreiden kanssa. Tiedonvaihtoa helpotti myös kaikille saapuville vaihtareille perustettu facebook-ryhmä, jota käytettiin aloittavien vaihtarien keskinäisen vertaistuen lisäksi myös yliopiston koordinaattoreiden virallisempien tiedotusten ilmoitustauluna.

Lukukauden kurssitarjonta oli alustavalla tasolla tarjolla netissä kurssiotsikoilla ja lyhyillä kuvauksilla varustettuna. Tarjonta kuitenkin tarkentui vielä paikan päällä ja muutoksia omiin kurssivalintoihin oli mahdollista tehdä vielä 1,5 kuukautta saapumisesta. Kaiken kaikkiaan etukäteisjärjestelyt sujuivat suhteellisen ongelmitta.

Pietariin saapuaessa vastassa Finljandski-rautatieasemalla oli yksi yliopiston tuutoreista, joka ei kuitenkaan ollut oma ”virallinen” tuutorini. Hänet tapasin vasta myöhemmin viikolla. Tuutorointi oli melko löyhästi ja hieman epämääräisesti järjestetty, ja toiset tuutorit olivat kiinnostuneempia ryhmistään kuin toiset. Tämä ei kuitenkaan merkittävämmoin haitannut, koska kaikki tuutorit ylipäätään sekä yliopiston ja asuntolan henkilökunta olivat ajoittaisista kielimuureista huolimatta avuliaita.

Asumisen osalta UNECON on vaihtareille parhaassa mahdollisessa paikassa. Yliopiston pääkampus, jolla myös vaihtariasuntolat sijaitsevat, on aivan Pietarin ydinkeskustassa Griboedovin kanavan varrella. Pääkatu Nevski Prospektille ja lähimmälle metroasemalle on matkaa noin 400 metriä. Kampuksella asumisen ansiosta myös matka luennoille oli lyhyt. Kaikki suomalaiset vaihto-opiskelijat majoituivat asuntolassa nro 8 kahden hengen soluhuoneissa. Vessat, suihku ja keittiö jaettiin yli kymmenen muun kesken, joten odotukselta ei aina voinut välttyä. Sisustus asuntolassa oli sekalainen ja venäläistyylinen, mutta kuitenkin siisti ja kodikas. Vuokra oli ruplan kurssista riippuen sadan euron molemmin puolin kuukaudessa, ja se maksettiin käteisellä pankin tiskille. Osa vaihto-opiskelijoista asui viereisessä asuntolassa nro 7, joka oli remontoitu ja varustelutasoltaan parempi, mutta vastaavasti myös kalliimpi. Asuntolassamme vallitsi kuitenkin erittäin hyvä yhteishenki, eikä kukaan alun jälkeen haikaillut yhden hengen huoneisiin tai paremman varustelun perään. Muutamat harvat hankkivat asunnon Pietarin yksityisiltä vuokramarkkinoilta, joilla vuokrataso on lähes sama kuin Suomessa.

Opiskelin kolmannen koko vaihdosta venäjän kieltä. Kielenopetusta oli tarjolla kaikilla tasoilla aivan alkeiden nollatasolta lähes natiivitasoon asti. Oma ryhmä valikoitui tasokokeen perusteella, mutta ryhmän vaihtaminen oli myös tarvittaessa mahdollista. Oman ryhmäni kielenopetus oli lähes täysin venäjäksi, kun taas tasoa alemmassa ryhmässä kieltä opetettiin englantia apuna käyttäen. Venäjän tunteja oli yhdeksän viikossa, ja opetus oli melko intensiivistä. Opettajamme opetustyyli oli suomalaisen kielenopetukseen tottuneelle poikkeava, mutta kuitenkin tehokas. Kielen oppimista tehosti myös se, että venäjää joutui päivittäin käyttämään asioinnissa lähes kaikkialla, sillä venäläisten englannin osaaminen on hyvin vaihtelevaa. Vaihdon aikana venäjän taitoni monipuolistui sanaston osalta, ja myös kieliopin hahmotus kohentui.

UNECONin englanninkielinen kurssitarjonta vaihtareille painottuu kauppatieteisiin. Tästä huolimatta tarjolla on myös Venäjän kulttuuriin, yhteiskuntaan ja politiikkaan syntyviä kursseja, joita itselläni oli suurin osa. Kurssien valinta oli maisterivaiheen opiskelijalle melko vapaata, ja kursseille pääsivät käytännössä lähes kaikki halukkaat, tosin suosituimmat kurssit järjestettiin kahteen kertaan suurien ryhmäkokojen takia. Kurssien taso oli vaihteleva, mutta pääosin hyvä. Työmäärät ja suoritustavat kurseilla olivat vaihtelevia, mutta erityisesti ryhmätyöt vaikuttivat olevan muutamien opettajien suosiossa. Opettajat puhuivat hyvää englantia. Oppimateriaalit jaettiin pääasiassa sähköisesti tai monisteina, joten omalle kannettavalle tietokoneelle oli tarvetta.

Vapaa-ajanviettomahdollisuuksia ja nähtävää Pietarissa on rajattomasti. Ruplan edullinen kurssi mahdollisti mm. opiskelijoille treenamisen erittäin hyväntasoisella kuntosalilla kaupungin keskustassa, mitä suuri osa vaihtareista hyödynsikin. Myös ulkona syöminen oli edullista, kolmen ruokalajin lounaan sai kaupungilla 2,5-5 euron hintaan. Ravintoloita on joka lähtöön ja hintaluokkaan. Erityisesti aasialaiset ruoat ja sushi sekä georgialainen keittiö ovat pietarilaisten suosiossa. Pietarissa on lukemattomia museoita, ja moniin on opiskelijahintainen sisäänkäynti. Yliopisto järjesti lukukauden aikana kohtuuhintaiset päivän mittaiset bussiretket Viipuriin ja Novgorodiin ja alkupäivinä bussikiertoajelun kaupungilla. Myös omatoimimatka oli opintojen niin salliessa mahdollista. Sään osalta Pietari ei mainittavammin poikkeaa eteläisen Suomen säästä.

Kulttuurieroja Suomeen on muutamia, etenkin byrokratiassa. Asioiden hoitamiseen on hyvä varata aikaa ja kärsivällisyyttä. Leimat ovat Venäjällä tärkeitä. Samankaltaisuuksia Suomeen on kuitenkin havaittavissa esimerkiksi luontoon, kalastukseen, mökkeilyyn ja saunomiseen liittyvissä asioissa.

Vaihtojakso oli käytännössä viimeinen osa opintojani, sillä paluun jälkeen on enää edessä opintojen vienti rekisteriin ja sisällyttäminen tutkintoon sekä maisterin tutkintotodistuksen hakeminen. Opintopisteiden osalta vaihto ei olisi ollut välttämättömyys, mutta muilta osin äärimmäisen arvokas kokemus. Lähtöpäätöstä en katunut kertaakaan, ja kevät Pietarissa oli paras mahdollinen päätös opinnoille.

Ural Federal University, Ekaterinburg, 01.09.2015 – 01.07.2016

Maa: Venäjä

Kaupunki: Ekaterinburg

Vaihto-aika: 01.09.2015 – 01.07.2016

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Ural Federal University

Hakuprosessi UrFUun oli sinänsä yksinkertainen: paperit sisään, tulos ulos. Suurin ongelma oli saada kunnollinen kuva siitä, millaisia kursseja ja opinto-ohjelmia oli tarjolla; tämä aiheutti mielenkiintoisia probleemoita myöhemmin. Kukaan vaihto-yliopiston kv-toimistosta ei tiennyt sen kummempia kurssitarjonnasta, joten olin nettisivujen varassa, ja ne eivät kauniisti sanoen olleet kaikkein selkeimmät. Venäjänkielinen ja englanninkielinen materiaali vuorottelivat mystisesti, joten Google Translate oli voimallisessa käytössä.

Matkavalmisteluiksi hommasin itselleni viisumihakemusta varten matkavakuutuksen ja hiv-todistuksen, mutta yliopiston loma-ajat menivät niin, että tavanomainen matkavakuutukseni 90 päivän ajalle riitti kaikille pätkille yliopistossa, joten peruin pitkän matkavakuutuksen. Matkavakuutus 10 kuukaudeksi olisi maksanut 350 €, kun taas lennot Jekaterinburgista Suomeen kustansivat vain 150-250 € edestakaisin. Kannattaa harkita vastaavaa kikkailua. Hiv-todistuskin piti otattaa uusiksi paikan päällä, vaikka minua oli nimenomaan pyydetty hankkimaan se etukäteen.

UrFU tarjosi minulle oman tutorin, joka tuli hakemaan minut rautatieasemalta, ja sen jälkeen en nähnyt häntä enää ikinä. Asuntolasta kuitenkin löytyi muita tutoreita, jotka pitivät häkellyttävällä varmuudella huolta koko poppolosta, kierrättäen valtavia kiinalaisten ja meksikolaisten vaihtarien ryhmiä pyörittämässä byrokratiata. Paikalle olisi voinut tulla täysin takki auki, ja asiat olisivat järjestyneet, kuten Venäjällä tuntuu olevan tapana.

Paikallisten opiskelija-asuntoloiden vuokrataso oli melkoisen naurettava 5 € kuukaudessa, mutta valitettavasti sitä sai, mistä maksoi (12 neliömetrin huone kolmelle hengelle), joten siirryin melko pian saamani venäläisen kaverin luokse. Venäjällä asuminen on yllättävän kallista muuhun hintatasoon nähden, huoneesta kimpakkämpässäkin joutuu helposti maksamaan 150-250 € kuukaudessa. Jekaterinburgissa halvemmalla olisi selvinnyt muuttamalla syrjemmälle, mutta kaupunki on niin iso, että halvemmilla seuduilta keskustaan joutuu matkustamaan jopa tunnin, joten suomalaisen opintotuen voimin asuin sitkeästi lähellä keskustaa. Asunnon hankinnassa paikalliset kontaktit ovat lähes välttämättömiä: monikaan vuokranantaja ei halua vuokrata asuntoaan ulkomaalaiselle ainakaan virallisesti, koska siihen sisältyy merkittävästi byrokratiata. Useimmat venäläiset opiskelijat kuitenkin painiskelevat asumiskustannusten kanssa, joten kustannusten jakajat ovat lähtökohtaisesti monelle tervetulleita, varsinkin jos huoneen jakaminen ei haittaa. Minua haittasi, mutta olenkin jo vanha.

Opiskelin kansainvälistä politiikkaa. Osa kursseista ja opettajista oli erinomaisia, mutta suurin ongelma oli se, että englanninkielistä opetusta olikin tarjolla paljon vähemmän kuin olin käsittänyt, ja oma venäjätaitoni ei mitenkään riittänyt yliopisto-opetuksessa mukana pysymiseen. Venäjällä kaikki kuitenkin tuppaa järjestymään, ja sain suoritettua venäjänkielisiä kursseja omatoimisilla esseillä ja muilla metodeilla ihan vain kysymällä. Tosin minusta tuntuu, että suorituksiani ei tarkasteltu kovinkaan tiukalla seulalla, koska mitäpä sitä vaihtareista. Osa opettajista ei puhunut englantia sanaakaan, joten olen vähän skeptinen sen suhteen, kuinka paljon he tarkastelivat englanniksi kirjoittamiani esseitä.

Opetusmenetelmät olivat samankaltaisia kuin Suomessa, vaikka keskustelua luokkahuoneessa tapahtui enemmän. Yleinen metodi oli, että kullekin luennoille annettiin jokin essee tai teksti luettavaksi etukäteen, sitten opettaja luennoi aiheesta, ja sitten aiheesta keskusteltiin yhdessä. Erikoisempina metodeina jouduin eräällä luennoilla käsikirjoittamaan ja improvisoimaan villiin länteen sijoittuvan näytelmän, jolla luonnehtia poliittista realismia ajattelutapana.

Tietoteknisiä palveluita ei ollut niin sitten mitään, kaikki esseet palautettiin paperilla, ja mitään tietoa ei saanut sähköisesti mistään. Oppimateriaaleja tuli opettajilta, mutta kaikki löytämäni yliopistokirjastot sisälsivät ainoastaan venäjänkielisiä kirjoja. Paikallisilla ei ollut edes kummoisia pääsyoikeuksia sähköisiin tieteellisiin kirjallisuuskokoelmiin, ja autoin pariakin kaveria löytämään lähteitä omiin töihinsä, koska Tampereen yliopiston Nellin kautta löytää mm. kaiken.

Opiskelin pääasiassa englanniksi. Kunnollisella kielitaidolla tilanne olisi ollut paljon parempi, mutta tämä reissu oli kielitaidon hankkimista, joten molempia ei voinut saada. Pärjäsin, mutta kaikki olisi toiminut helpommin ja paremmin, jos olisin osannut kieltä paremmin heti alusta asti.

Jekaterinburg oli niin massiivinen kaupunki, että harrastusmahdollisuuksia olisi ollut vaikka kuinka. Itse päädyin paikalliseen historiallisen miekkailun seuraan jatkamaan miekkailuharrastustani, ja se oli vuoden parhaita päätöksiä: läheisimmät ystäväni Venäjällä ovat nykyään nimenomaan siitä porukasta. Elinkustannukset Venäjällä ovat melko pienet, jos pystyy asumaan asuntolassa. Ruoka on halpaa, perushyvän ravintolalounaan saa 3 eurolla ja hiillittömän maailmanluokkainen super fancy fine dining -paikka halusi 9 ruokalajin illallisestaan yhteensä 30 €. Jos kokkaa itse, pääsee vielä halvemmalla, ja kasvissyöjälle se oli usein ainoa vaihtoehto; kaikkeen piilotetaan lihaa muuten. Suomalaisella opintotuella pärjäsi oikein hyvin.

Byrokraatiaan kannattaa valmistautua henkisesti, koska siihen ei voi valmistautua mitenkään muuten. Kaikki asiat vaativat erinäisiä leimoja, lärpäkkeitä ja papereita vähintään kolmesta toimistosta, jotka on ripoteltu ympäri kahta eri kampusta. Varsinkin venäjätaidottomille tämä voi vaikuttaa haastavalta, mutta tutorit hoitivat kaikenlaiset paperihommat hyvin kuntoon. Kävin sen rulljanssin läpi, ja minulla ei ole vielä mitään käryä siitä, mitä kaikki eri paperit oikeastaan tarkoittivat ja mihin niitä tarvitaan. Mutta siitä ei tarvitse stressata etukäteen, sillä kysyvä ei tieltä eksy, ja Google Translate kännykässä on hengenpelastin.

Itse koin vaihdon todella hyödylliseksi. Opiskelut eivät täysin tyydyttäneet minua, mutta kielitaitoni parani huomasti, ja sain hyvin paljon ensi käden ymmärrystä Venäjästä ja venäläisyydestä. Kannatti lähteä, vaikka välillä olikin vaikeaa, varsinkin asumiskuvioiden kanssa. Tästä on hyvä lähteä hakemaan laajempaa Venäjä-asiantuntijuutta.

Lomonosov Moscow State University, Moskova, 01.09.2015 – 31.01.2016

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihto-aika: 01.09.2015 – 31.01.2016

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Lomonosov Moscow State University

Kun hain vaihtoon vuosi sitten keväällä, tavoitteenani oli parantaa suullista ja kirjallista venäjän kielen taitoani, tutustua paremmin venäläiseen kulttuuriin ja elämänmenoon sekä saada paikallisia tuttavuuksia. Tämän lisäksi halusin kokeilla venäjän kielen taitoani jollain muulla kuin kieli- tai kirjallisuustieteen alalla, joten päädyin opiskelemaan historiaa. Nyt kun mietin kulunutta vaihtoa Moskovassa, nämä kaikki tavoitteet ja toiveet toteutuivat syksyn aikana hyvin.

Vaihtoa edeltävänä kesänä valmistuin venäjän kielen, kulttuurin ja kääntämisen tutkinto-ohjelmasta humanististen tieteiden kandidaatiksi, ja olin jo opintojeni alkuvaiheessa suunnitellut, että tämä voisi olla Tverin kieliharjoittelun jälkeen sopiva hetki lähteä Venäjälle. Vaihdon järjestely sujui Suomessa ongelmitta. Hakuvaiheessa minun piti vain esittää toiveeni tiedekunnasta ja kursseista, mikä olikin lopulta vähän vaikeaa, koska niistä oli aika niukasti tietoa yliopiston nettisivuilla. Valitsin lopulta historian tiedekunnan, jonne myös pääsin opiskelemaan. Hyväksymisen jälkeen viisumikutsu ja lyhyt infokirje saapuivat hyvissä ajoin kesällä. Hiukan päänvaivaa aiheutti HIV-todistus, koska sen venäjänkielisen käännöksen saaminen onnistui kesälomien aikaan vain yksityisellä terveysasemalla. Jatkuva matkavakuutus minulla oli jo ennen vaihtoa, joten tilasin vain siitä englanninkielisen alkuperäisen todistuksen.

Moskovaan saapuessani minua oli rautatieasemalla vastassa tuutori, joka saattoi minut asuntolalle ja auttoi ensimmäisenä päivänä yliopiston rekisteröinnissä, sekä opiskelijakortin ja puhelimen sim-kortin hankinnassa. Muuten varsinaista tuutoritoimintaa ei ollut, vaan historian tiedekunnan kansainvälisten asioiden vastaava ja koko yliopiston vaihdoista vastaava henkilö auttoivat byrokratian kanssa. Kansainvälisille opiskelijoille järjesti toimintaa Msu International Student Club, jonka illanvietoissa, tapahtumissa ja retkillä sai tavata muita vaihto-opiskelijoita. Ehkäpä jo ennen vaihtoa kannattaa liittyä kerhon Facebook-ryhmään koska se on ainut kanava, jota pitkin he tiedottavat tapahtumistaan.

Asuin yliopiston legendaarisen päärakennuksen V-siivessä, kansainvälisille opiskelijoille tarkoitettussa asuntolassa. Asuntola oli maksuton, mikä auttoi vaihdon raha-asioiden järjestelyssä paljon. Nettiyhteys asuntolassa toimi vaihtelevasti, ja yhteyden nopeudesta riippuen sen hinta oli parista eurosta noin kymmeneen euroon. Vaikka asuntolan kunto ja siisteys olivat suomalaisiin standardeihin verrattuna vaatimattomat, asuminen oli kuitenkin loppujen lopuksi ihan mukavaa. Minulla oli oma huone, johon kuului seinänaapurin kanssa yhteinen kylpyhuone sekä useamman naapurin kanssa yhteinen kerroskeittiö. Keittiössä laitoin kuitenkin vain satunnaisesti ruokaa, sillä alakerran ruokalaista sai ympäri vuorokauden kokonaisia aterioita aika edullisesti. Vaikka asuinrakennuksesta löytyi monenlaisia käteviä palveluita kuten elintarvikekioskeja, kampaaja ja kirjakauppa, oli isompien ostosten tekeminen edullisempaa parin kilometrin päässä sijaitsevassa marketissa.

Opiskelu Moskovan yliopiston historian laitoksella oli aika erilaista verrattuna Tverin kieliharjoittelun tai Tampereen yliopiston opetukseen. Sain valita hyvin vapaasti luentoja ja seminaareja kaikista kafedroista (tutkinto-ohjelmista) ja kaikilta vuosikursseilta. Ensimmäisinä viikkoina kävin kuuntelemassa paljon erilaisia luentoja, kunnes lopulta löysin itseäni eniten kiinnostavat kurssit. Historian luennoitsijat eivät yleensä käyttäneet mitään esitystekniikkaa, (powerpointia, kuvia, videoita, tekstejä) vaan ainoastaan luennoivat luokassa tai auditoriossa. Tämän takia osa asioista saattoi mennä luennoilla ohi, mutta pärjäsin mielestäni kursseilla kielitaidollani ihan hyvin. Suomalaiseen systeemiin verrattuna erikoista oli se, että opiskelijat eivät saaneet esittää kysymyksiä kesken luennon. Jos jotain jäi epäselväksi, sen pystyi periaatteessa kysymään tunnin jälkeen professorilta kahden kesken.

Oppimateriaalien saatavuus aiheutti alussa päänvaivaa: kirjastoon tarvitsi niin monta erilaista kulkulupaa ja todistusta, että melkein luovuin toivosta jo ennen kirjastokortin valmistumista. Kirjastosta ei saanut kirjoja kotilainaan, ja myös elektroniset kirjat aukesivat vain kirjaston koneilla. Lopulta menin sieltä mistä aita on matalin, eli latasin joitakin oppimateriaaleja vähän kyseenalaisilta sivuilta. Essee tai kirjallinen koe ei ollut mahdollinen tapa suorittaa kursseja, vaan tein kaikki tentit suullisesti jo joulukuun lopulla. Historian tiedekunnassa ei ollut tarjolla englanninkielisiä kursseja, joten olin parin muun opiskelijan lisäksi yksikön harvoja vaihto-opiskelijoita.

Historian kursseilla opetus ei siis ollut kovin vuorovaikutteista, mihin olin suoraan sanottuna vähän pettynyt. Onneksi kurssien aiheet olivat hyvin mielenkiintoisia, ja sain luennoilta monia uusia näkökulmia Venäjän historiaan ja kulttuuriin. Tämän lisäksi seminaareissa ja lyhyemmällä erikoiskursseilla pääsi välillä keskustelemaankin. Historian lisäksi opiskelin venäjän kieltä humanistisessa tiedekunnassa: venäjän tunnit järjestettiin mukavassa, tasoani vastaavassa pienryhmässä, jonka ammattitaitoisen opettajan johdolla kävimme muun muassa useamman kerran teatterissa ja retkillä ympäri kaupunkia. Venäjän kielen opiskelu oli aika koulumaista, mikä toi mielekästä vaihtelua luentopainotteiselle historian opiskelulle.

Vapaa-ajalla kävin paljon kiertelemässä kaupungin nähtävyyksiä ja museoita, joista moniin oli opiskelijakortilla ilmainen sisäänkäynti. Kävin myös paljon teattereissa ja konserteissa, sillä niiden pääsyliput olivat huomattavasti Suomen hintatasoa edullisempia: hyvällä tuurilla opiskelijalipun Bolshoi-teatterin esitykseen saattoi lunastaa sadan ruplan hintaan. Harrastusmahdollisuuksia oli yliopistolla laidasta laitaan, mutta itse ryhdyin käymään vanhojentanssikursseilla. Tanssitunnit järjestettiin aina perjantai-iltain historian laitoksen aulassa, eikä yliopisto ilmeisesti osallistunut tuntien järjestelyihin, vaan tanssista innostuneet opiskelijat opettivat toinen toisiaan.

(http://vk.com/hist_dance_msu)

Tätä tekstiä kirjoittaessa en ole vielä saanut vaihdossa suoritettuja pisteitä opintorekisteriin, mutta uskon sen hoituvan lähiaikoina. Päätin hyväksilukea (en "sisällyttää") tutkintooni kaikki vaihdossa suorittamani kurssit, sillä niiden sisällöt eivät minusta oikeastaan vastanneet esimerkiksi venäjän kielen tutkinto-ohjelman maisterikursseja Tampereen yliopistossa.

Vaihdon aikana huomasin käytännössä, että tärkeintä kommunikaatiossa on viestin saaminen perille – vaikka sitten käyttäisikin välillä väärää verbiä tai hassua sananpainoa. Tällä hetkellä minusta tuntuu, että pystyn ilmaisemaan itseäni venäjäksi sujuvammin enkä pelkää virheitä niin paljon. Koen että vaihdosta oli paljon hyötyä opintojen ja työelämän kannalta: opin runsaasti oman alani sanastoa, päivittäisten asioiden hoitoa vieraalla kielellä sekä ihan tavallista puhekieltä.

Lomonosov Moscow State University, Moskova, 01.09.2015 – 15.01.2016

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 01.09.2015 – 15.01.2016

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Lomonosov Moscow State University

Vaihto Moskovan valtionyliopistossa oli kaikin puolin hämmentävä kokemus. Saavuini takaisin Suomeen pari päivää sitten ja huomaan kaipaavani jo takaisin. Välillä ihmetyttää, että valitin niin paljon. Usein tuntuu, että syytäkin oli.

Virallisten tai käytännön asioiden hoitaminen oli välillä aika kamppailua. Jokaisella vaihto-opiskelijalla oli oma tuulimyllynsä, jota vastaan he taistelivat. Turhaan. Jollakulla se oli asuntolan toimisto, jonne meitä kaikkia vaadittiin rekisteröitymään lukuisia eri kertoja. (Onneksi meidän suomalaisten ei tarvinnut maksaa kuukausittain vuokraa, joka kuulemma on hyvin kamala ja pitkä prosessi.) Omalla kohdallani alku huipentui siihen, että itkin puhelinoperaattorin myymälässä, koska myyjät olivat niin ilkeitä. Mutta aina jotenkin, hitaasti ja epävarmasti, asiat hoituivat. Itse hoidin kolme viimeisintä minulta vaadittua rekisteröitymistä (yhteensä niitä piti kai tehdä viidesti) siten, että piileskelin viranomaisilta ja luotin siihen ettei niitäkään loppujen lopuksi koko homma kiinnosta. Olin oikeassa.

Tämä oli myös taloustieteen laitoksen kansainvälisyyskoordinaattorin asenne meidän asioidemme hoitamiseen. Anastasia oli kuuluisa opiskelijoiden keskuudessa siitä, miten vaikea häntä oli löytää. Puhelut, tekstiviestit ja sähköpostit jäivät oikeastaan aina vaille vastausta. Toimistossaan hän ei useimmiten ollut. Venäjän kielen tunnillamme teimme harjoitustyönä yhdessä valituskirjelmän Anastasiasta, tosin meillä ei lopulta sydäntä laittaa sitä eteenpäin. Olisi ehkä pitänyt. En ole vieläkään saanut ruplaakaan MGU:n minulle osoittamasta kuukausittaisesta stipendistä.

Kursseista sen verran, että ainakin meidän laitoksella englanninkieliset kurssit (otin niitä kaksi) ovat tosi outoja ja taso vaihtelee paljon. Taloustieteen laitos järjestää kurssit pääasiassa vain vaihtareita varten, eikä kurssien taso tuntunut järjestäjiä paljon kiinnostavan. Absurdinhauskaa niillä silti oli. Sen sijaan venäjänkieliset taloustieteen kurssit olivat todella kovatasoisia ja -tahtisia ja opettajat olivat hyviä. Työtä näillä jälkimmäisillä kursseilla oli valtavasti. Kurssit pidetään luentojen ja tutoriaalien yhdistelmänä. Mutta nämä kaikki asiat vaihtelevat paljon eri laitosten välillä.

(Tärkeä huomautus: Jos menette taloustieteen laitokselle, älkää missään nimessä valitko venäjänkielisiä kursseja "Taloustieteen aatehistoria". Mainittakoon, että tenttejä oli kolme ja viimeinen niistä kesti seitsemän tuntia.)

MGU:n (Moskovskii Gosudarstvenni Universitet) pääarakennus, jossa lähes kaikki vaihtarit asuvat, on stalinistinen mestariluomus, jonne eksyin usein. Tässä yhdessä valtavassa talossa on asuntoloiden lisäksi useita kauppiaita, konserttisali, uima-allas, nyrkkeilyseuran museoita, useita ruokaloita ja varmasti vielä monta muuta asiaa, joita en vain löytänyt. Mahtavaa neuvostotunnelmaa on joka puolella. Mitä sitä Stalinin ajoista muuttamaan. Kannattaa siis varautua nuhjuisiin mutta kotoisiin huoneisiin, joista löytyy salaluukkuja ja edellisten asukkaiden jättämiä lahjoja. Minä löysin omastani vain tylsän esseekirjan, mutta Kristina löysi hulavanteen. Itse jätiin katonrajassa olevaan komeroon skumppapullon, kertokaa jos löydätte sen.

MGU:lla on myös erinomaiset liikuntamahdollisuudet, vaikka ne aluksi on vähän hankala paikantaa. Kysykää, mistä päin laitostanne liikuntatuntien listaus löytyy! Itse aloitin rytmisen voimistelun / baletin, jossa venäläinen opettajamme aina sätti meitä siitä ettemme oppineet tarpeeksi nopeasti. Tämä oli hyvin yhdistävä kokemus muiden oppilaiden kanssa ja erinomainen tapa saada venäläisiä ystäviä! Kävin myös sambo-tunnilla, kämppikseni jossain perinnettansseissa, ja toinen vaihtari karatessa. Siellä on oikeasti kaikkea tarjolla vesipoolosta pöytätennikseen. Rohkeasti mukaan, vaikkei osaisi kieltä! Venäläiset tykkää suomalaisista, koska meillä on hyvää kalaa ja jugurtia.

Moskova on huikea kaupunki. Se on myös valtava. Virallinen asukasluku lienee 12 miljoonaa, mutta koska monet (kuten minä) eivät ole aina virallisesti rekisteröityneet, epäilen todellisen asukasmäärän olevan paljon isompi. Joka paikkaan kestää matkustaa yli tunti, ja ruuhka-aikaan metro on kuin loppumatonta Stockan hullua päivää. Varokaa turkismummoja, ne osaa olla aika vihaisia jos olette tiellä.

Iso yliopistokampus on vähän keskustan ulkopuolella. Mutta vaikka MGU on oma pieni kaupunkinsa, kannattaa käydä mahdollisimman usein keskustassa ihastelemassa ja juomassa teetä. Park Gorkovo on ihana, siellä on kaikkea ja talvisin myös ihastuttava monikäytäväinen luistelurata. Venäläinen ruoka on ihanaa. Georgianainen ruoka on vielä ihanampaa. Kannattaa myös kokeilla venäläistä banjaa (saunaa), käydä opiskelijana ilmaiseksi tai halvalla museoissa ja teatterissa ja yrittää sulautua trendikkäimmissä paikoissa venäläisten hipsterien joukkoon. Se on tosin aika vaikeaa, koska ne ovat epärealistisen tyylikkäitä.

Venäläinen asiakaspalvelu on niin kamalaa että se useimmiten naurattaa. Loppujen lopuksi millään ei ole väliä, koska rupla on halpa ja teillä on euroja. Ruplan kurssi on niin alhainen että jopa Moskovassa, yhdessä maailman kalleimmista kaupungeista, voi käyttää kuin krosos. Myös yöelämä on aikamoista. Saattaa kestää hetki, että löytää kaupungissa ja yliopistossa oman paikkansa, mutta uskokaa pois, siellä jossain se on ja siellä varmasti viihtyy.

Suosittelen Venäjää lämpimästi kaikille. Ehkä en ihan niille, jotka eivät yhtään venäjää osaa, ellei ole kovaluonteinen. Lähes kaikki hoidetaan venäjäksi. Etuna on se, että opit kieltä, itket ja opit. Siitä on myöhemmin varmasti hyötyä, suomalaiset pitää venäjän kieltä yleensä tosi seksikkäänä. Kaipa siitä voi olla töissäkin hyötyä.

Niin että tässä sitä mietin, millä verukkeella pääsisin takaisin Moskovaan. Sillä kivat hetket, ne jäivät mieleen, ja vaikeat hetket, ne kasvattivat silloin luonnetta ja naurattavat nyt. Hullu maa se on, mutta aikamoisen mahtava.

St. Petersburg State University, Pietari, 01.09.2015 – 31.01.2016

Maa: Venäjä

Kaupunki: Pietari

Vaihtoaika: 01.09.2015 – 31.01.2016

Vaihto-ohjelma: FIRST

Yliopisto: St. Petersburg State University

Alkuun:

Vaihto-opiskeluni suoritin Pietarin valtionyliopistossa sosiologian laitoksella syksyllä 2015 FIRST ohjelman kautta. Kerron tässä joitakin päällimmäisinä mieleen jääneitä asioita, lähinnä sellaisia jotka olisi ollut kiva tietää ennen matkaa.

Etukäteisjärjestelyt:

Hakuprosessi oli kieltämättä hiukan hankala, tosin ei lopulta mikään ylivoimainen. Kyseessä on kuitenkin EU:n ulkopuolinen maa, joten kaikenlaista byrokratiaa ja paperinpyörittelyä tähän hakuvaiheeseen liittyi, vaikka Pietari melko lähellä onkin. Hankaluuksia tuotti jossain määrin kovat vaatimukset viisumihakemusta ja asuntolaa varten. Erityisesti terveydentilan todistamiseen liittyvä paperisota oli hankalaa ja aikaavievää, varsinkin kun Suomen päässä terveydenhoitohenkilökunta ei ollut kaikkien näiden todistusten hankkimisen suhteen kovin innokkaita. Vaikeaa on ymmärtää esimerkiksi se, miksi terveeltä ihmiseltä tarvitsee kuvata keuhkot asuntolapaikkaa varten, kun Suomessa tällaista ennaltaehkäisevää röntgenkuvausta ei ole tapana harrastaa. Tietysti on ymmärrettävä, että Pietariin saapuu porukkaa myös Venäjän sisäiltä alueilta, joilla ei perusterveydenhuolto ole välttämättä aivan samaa tasoa kuin meillä Suomessa ja tästä syystä asuntolaan on oltava kova seula.

Terveystodistusten saaminen usealla eri kielellä lääkäreiden allekirjoituksin ja virallisina käännöksinä tuotti siis jonkin verran hankaluuksia, ja lopulta matkaan lähdettiin ajan loppumisen takia hiukan puutteellisin dokumentein, mikä ei sitten lopulta käytännössä tuottanut mitään ongelmia. Tässä vaiheessa onkin hyvä mainita, että venäläinen byrokratia tuntuu monessa suhteessa olevan olemassa vähän niinkuin itseään varten tavallaan periaatteesta. Kaikessa pitää olla virallisen näköiset leimat ja allekirjoitukset, koska niin asiat vaan kuuluu hoitaa. Käytännössä nämä laput eivät ole ehkä ihan niin olennaisia. Tietysti asiat hoituvat sulavimmin kun yrittää saada kasaan mahdollisimman täsmälliset paperit niihin asioihin liittyen, mistä niitä vaaditaan, mutta aivan viimekädessä yksityiskohdista asiat eivät välttämättä jää kiinni. Tosin välillä valitettiin siitäkkin, jos oli taittanut paperin pienemmäksi taskuunsa, mutta ei tästäkään ongelmaa tullut. Ovat vaan tarkkoja, koska virallisissa yhteyksissä näin täytyy ilmeisesti tehdä.

Eräs huomionarvoinen asia on esimerkiksi se, että HIV-todistusta ei kannata hankkia liian aikaisin, koska viisumihakemusta jätettäessä todistus ei saisi olla muistaakseni yli kuukautta vanha. Minulla se oli niin sanotusti jo ylittänyt päiväyksensä noin kahdella viikolla, mutta viisumitoimisto suostui kuitenkin ottamaan hakemuksen vastaan. Sanoivat vaan, että hakemuksen käsittelyssä saattaa todistuksen vanhuudesta johtuen mennä hiukan pidemään, mutta käytännössä näin ei sitten edes ollut asian laita. Kun hakemus oli laitettu vetämään, asia hoitui oikeinkin mallikkaasti itsestään, eikä paperisodasta siihen liittyen tarvinnut enää olla huolissaan.

Kielitaito:

Millekään erityiselle kielikurssille en osallistunut ennen lähtöä, sillä olin käynyt tavanomaiset 4 kurssia venäjän kieltä Tampereen yliopistossa. Jonkin verran kesällä ennen lähtöä harjoittelin kieltä itsekseni, tosin en mitenkään erityisen intensiivisesti, lähinnä kertailen ja katsellen itseäni kiinnostavia juttuja venäjän kielellä. Yritin esimerkiksi päästä sisään Venäjän kieleen ja kulttuuriin etukäteen musiikin kautta, jotta olisi jonkinlaista kosketuspintaa jo valmiiksi ennen saapumista. Jos musiikki ja konserteissa käynti kiinnostaa, niin kannattaa ehdottomasti tutustua hiukan etukäteen bändeihin ja niiden kautta tapahtumiin joissa voi sitten käydä. Pietarissa on joitakin paikkoja, missä järjestetään ilmaisia keikkoja ajoittain, esimerkiksi Fish Fabrique on tällainen ilmaisten keikkojen paikka.

Ylipäänsä Venäjän kieli on hyvä osasta jollakin tasolla Pietariin lähdettäessä, koska reissusta saa varmasti näin enemmän irti. Pietarissa vielä pärjää hyvinkin vaikka olisi täydellinen aloittelija, tai vaikka ei puhuisi sanaakaan venäjää, mutta asiat nyt vaan hoituvat sutjakkaammin ja mukavammin jos pystyy kommunikoidaan kaikkien kanssa. Kielitaito myös karttuu todella nopeasti Pietarissa eläessä, jos on jonkinlaiset pohjatiedot ja viitsii yrittää tutustua paikallisiin. Yliopistolla nuoret ihmiset varsinkin puhuvat englantia aivan samalla tavalla kuin missä tahansa Euroopan maassa, mutta vaikutti siltä, että akateemisten piirien ulkopuolella näin ei enää ollut. Varsinkin vanhemmat ihmiset eivät hirveästi enää englantia puhu.

Saapuminen:

Kohdemaahan saapuminen sujui pääosin muutta mutkitta, vaikka tulinkin tehneeksi sen valinnan, että en ottanut itselleni niin sanottua "student buddya", joka saattoi olla virhe tai sitten ei. Vaihdon alkuvaiheessa monet ulkomaalaiset opiskelijat viettivät suhteellisen paljon aikaa näiden koulun osoittamien paikallisten kavereiden kanssa, joista varmasti oli hyötyä kaikenlaisissa käytännön asioissa asuntolalle löytämisestä lähtien. Itse ajattelin asian niin, että jos varaan aikaa saapumispäivän ja koulujen alkamispäivän välille, minulla on aikaa orientoitua kaupunkiin itsenäisesti, koska ehkä pidän enemmän sellaisesta lähestymistavasta. Pietari ei ole mitenkään erityisen hankala kaupunki oppia hahmottamaan, sitäpaitsi siellä on kaunista ja pieni harhailu alkuvaiheessa ei haittaa yhtään.

Menomatalla Helsingistä Pietariin, ja itseasissa myös palatessa, käytin venäläisiä minibusseja, jotka lähtevät Kampista ja tulevat aivan kaupungin ydinkeskustaan Plochad Vostaniyalle (Площадь Восстания). Matkan on hurjan halpa ja päätepyräkät käteviä sijainniltaan. Junalla varmaan suurin osa Helsinki-Pietari matkoista tehään ja se on varmaan mukavin ja nopein ratkaisu, mutta toisaalta asema jolle juna tulee ei ole enää varsinaista ydinkeskustaa, vaikkakin sielläkin on metroasema. Venäläiset pikkubussit tulevat siis aivan Pietarin ytimeen, mikä oli ihan kiva tapa saapua kaupunkiin. Silloin sitä ei tietenkään hahmottanut, mutta juurikin tällä Plochad Vostaniya aukiolla tuli sitten myöhemmin käytyä lukemattomia kertoja jollakin asialla sen keskeisen sijainnin takia.

Saapumisen jälkeen pääsikin sitten välittömästi harjoittelemaan Pietarin metrossa suunnistamista, joka alkuhäkellyksen jälkeen toimii kuin unelma. Voin sanoa, että jos matkaa täytyy tehdä kahden metropysäkin yli, niin ei kannata muita kyytimuotoja edes harkita. Bussit ja "trollikat" kulkevat maanpinnalla jatkuvassa ruuhkassa niin hitaasti, että niitä tuli käytettyä lähinnä jos oli menossa jonnekin, missä metro ei

kulje, tai vain hyvin lyhyitä matkoja varten. Metroja tulee hyvin usein ja ne ovat täsmällisiä, sekä asemaverkosto on mielestäni aika fiksusti rakennettu. Kannattaakin melko pian hankkia opiskelijan matkakortti, jolla oli hintaa muistaakseni reilu 800 ruplaa/kk. Sen taisi tosin voida hakea vasta sitten kun varsinainen opiskelijakorttikin on saatu, missä tyyppillistä kyllä kesti tuhattoman kauan.

Asunto:

Asunto oli valmiina kun sinne viimein löysin. Itselläni oli jostain syystä vaikeuksia löytää paikan pääovea, mutta löysin sen lopulta kysymällä asiaa joltakin kadullaseisokelijalta, joka sattui itsekkin olemaan vaihtari. Ovi on muistaakseni viimeinen ovi oikealla Kapitanskaya ulitsalla, sitä reunustavassa rumassa harmaassa kerrostalossa. Osoite on Капитанская улица 3.

Asuntolan saapumis-selvityksissä meni kuolettavan kauan aikaa ainakin silloin kun itse saavuin, koska tietysti muitakin oli saapumassa yhtäaikaan. Monetkaan tulijoista eivät puhuneet erityisen hyvää venäjää (en itsekään) ja paikkaa pyörittävät babushkat eivät varmasti osanneet englantia, eivätkä he tuntuneet pitävän erityistä kiirettä rekisteröintejä hoitaessaan. Kaikkien tulijoiden täytyi allekirjoitella kaikenlaisia papereita ja käydä ottamassa niihin leimoja monesta eri toimistosta ja kulkukorttia varten täytyi myös odotella hetkisen. Asiat tosin hoituivat aikalailla itsekseen kun asuntolalle asti pääsi ja kyse oli vaan pienehköstä odottelusta.

Tässä vaiheessa heitänkin näin ollen sellaisen vinkin, että Venäjällä kannattaa totutella siihen, että joskus joutuu odottamaan asioita. Paikalliset osaavat sen hyvin, koska se on varmaan ollut pakko opetella. Jonoissa ei aivan hirveästi kannata hermoilla, vaan pitää odottaa kun mummelit etsivät rauhassa näppäimistöltään nappuloita ja yrittävät saada tavatuksi kummallisten ulkomaalaisten nimiä kyrilliselle aakkostolle. Asia tulee toistumaan erilaisia toimia hoidettaessa ja kannattaa vain olla kärsivällinen. Lopulta asiat kuitenkin aina selviävät.

Asuntola itsessään ei ole mikään Hilton-hotelli, eikä 4500 ruplan kuukausihintaan paljoa kummempaa voi odottaakkaan. Jos haluaa asua vähän laadukkaammin, niin kannattaa alkaa alkuvaiheessa mietiskelemään asunnon vuokraamista esimerkiksi keskusta-alueelta mahdollisesti muiden vaihtareiden kanssa, jos sopivia kämppisehdokkaita löytyy. Itse en tätä tehnyt, mutta monet kyllä muuttivat ensimmäisinä kuukausina. Olisin varmaan itsekkin muuttanut, jos vaihto olisi kestänyt pidemmään. Nyt aloin miettimään asiaa vasta silloin kun uuden asunnon vuokraaminen olisi ollut jo hiukan turhaa.

Asuntolan hinnastakin voi päätellä tietysti sen, että sen sijainti on hiukan syrjäinen, tosin vain noin 15min kävelyn päässä metropysäkillä, joka on keskustaan menevän vihreän linjan päätepysäkki. Metroon päästyä, kaikkialle pääsee aika sukkelaan, mutta etäisyys tuottaa siitä huolimatta joitakin hankaluuksia. Varsinkin ilta/yöaikaan liikkuesssa koko Vasilin saari, jolla asuntola sijaitsee on hiukan ongelmallinen, koska Nevaa ylittävät sillat nousevat öisin ylös ja metrotkin ovat kiinni, jolloin esimerkiksi pitkäksi venähtäneet iltamat keskustassa voivat päättyä ikävään ensimmäisen metron odotteluun keskustassa. Alue ei myöskään ole mitenkään erityisen silmiä hivelevän kaunis ainakaan verrattuna keskustan loisteliaisuuteen, mutta toisaalta sellainen hienoinen neuvostoestettiikka oli ihan mielenkiintoista asumisympäristönä.

Jos oman asunnon vuokraaminen kiinnostaa, kannattaa katsella Airbnb:tä tai sitten venäjän Tori.fi:tä vastaavaa Avito.ru-sivustoa. Avitosta tavaran ostamiseen ja asunnon vuokraamiseen tarvitsee tosin jo hyvää venäjän kielen taitoa tai paikallisen ystävän. Sieltä voi sitten halutessaan hankkia vaikka mitä, esimerkiksi polkupyörän, jollaisella Pietarissa on epäilemättä mukava päästellä.

Opiskelu:

Voin sanoa, että odotukset olivat varmaan hiukan erilaiset opintojen suhteen kuin mikä todellisuus oli. Heti alussa näet kävi selväksi, että ennen lähtöä tehdyt kurssivalinnat eivät päteneet ollenkaan, vaan minut laitettiin suoraan ainoaan englannin kieliseen maisteriohjelmaan, joka silloin oli tarjolla. Tämän ohjelman sisältä sai sitten tehdä joitakin valintoja ja sosiologit saivat opiskella myös kv-politiikan laitoksen kurseja, joita tosin itse kävin vain yhden. Tämä asia tosin saattaa muuttuakin, koska tällä kertaa kyse oli siitä, että yksi maisteriohjelma jäi järjestemättä ja jäljellä oli vain yksi englanninkielinen ohjelma, jolloin käytännössä seurasin pääosin sen lukujärjestystä. Ehkä ensi vuonna tarjontaa on taas enemmän.

Opiskelut sosiologiassa olivat myös lähes yksinomaan venäläisten opiskelijoiden kanssa, mikä oli tietysti positiivinen yllätys. Muilla aloilla ilmeisesti vastaavaa järjestelyä ei juuri ollut, jolloin monet vaihtarit olivat tästä syystä melko pitkälti keskenään omissa porukoissaan myös koulun ulkopuolella. Minun oli luontevaa viettää aikaa paikallisten ystävien kanssa, mikä oli mahtava juttu.

Opiskelu oli hiukan koulumaista ja pakollista läsnäoloa ja kotitehtäviä oli Suomea enemmän. Yleensä ottaen yliopisto Pietarissa ei näyttänyt vapaana ja kaikkea kansaa yleissivistävänä instituutioina, vaan enemmänkin todella oppilaitokselta, jossa vain käytiin suorittamassa oppitunnit ja lähdettiin kotiin. Ovella tarkistettiin opiskelijakorttia, eikä monikaan nähdäkseni erityisemmin viettänyt aikaa koululla varsinaisesti oppituntien lisäksi. Koululla oli jonkinlainen kanttiini, mutta todella heikkolaatuinen, joten ei siellä mitään lounastaukojakaan tullut vietettyä, jos ei ihan pakko ollut jonkun pitkälle venähtäneen ryhmätyön takia tai muuta sellaista. Sosiologian opiskelijoiden käytössä ollut kahvihuone Smolny instituutin yläkerrassa tosin oli paikka, jossa joskus saattoi viettää muutaman tovin teetä litkien. Paikka taisi toimia samalla yksikön koordinaattorin tai vastaavan toimistona.

Välillä opiskelu oli myös aika rankkaa, koska usein ohjelma toimi niin, että aamuisin oli joka päivä aina kahden viikon ajan jotakin yhtä kurssia, jonka jokaiselle tunnille usein täytyi tehdä jotain, esimerkiksi lukea artikkeli tai muuta vastaavaa. Tämän jälkeen iltapäivisin oli vielä muita luentoja. Näin päivistä tuli melko pitkiä ja täysiä, varsinkin yhdistettynä pitkiin koulumatkoihin. Smolny instituutti, jossa on kv-politiikan ja sosiologian laitos, on noin 10km päässä asuntolasta ja Pietarin liikenteessä se tarkoittaa aika pitkää aikaa. Matka-ajan yhteen suuntaan sai puristettua metroa käyttämälle noin 45minuuttiin, mutta ei koskaan sen alle.

Kurseja voi luonnollisesti vaihto-opiskelijana valikoida paljon joustavammin kuin tutkinto-ohjelman paikalliset opiskelijat, jotka ilmeisesti saavat kurseista itseasiassa vielä vähemmän pisteitä kuin ulkomaalaiset. Hyvin useat kurssit olivat heille jokatapauksessa pakollisia. Suosittelenkin valikoimaan heti alusta alkaen, mille kurseille lopulta haluaa osallistua, koska pisteitä tulee saamaan kyllä varmasti tarpeeksi ilman, että täytyy ihan kaikkea ottaa ja pitäähän aikaa jäädä myös kulttuuriin ja ihmisiin tutustumiseen. Näin on siis varmaan vain sosiologiassa, koska kuulin muita aloja opiskelevilta aivan toisenlaista tarinaa, joilla ei ollut välttämättä edes joka viikolle koulua ymmärtääkseni. Sosiologian siis kannattaa hiukan valikoida mitä ottaa ja jättää surutta kesken kurseja, jos ne tuntuvat vievän kohtuuttomasti aikaa hyötyyn nähden. Monet kurseista käsitelivät myös todella perusasioita, esimerkiksi Euroopan taloushistoria Adam Smitheineen käytiin läpi useaan otteen monellakin kurssilla, mikä oli hiukan puuduttavaa.

Osa kurseista olikin sitten täysin toista maata ja oikeasti mielenkiintoisia. Jotkut professorit osasivat aidosti osallistaa oppilaita ja tunneilla käydyt keskustelut ja ryhmätyöt olivat antoisia. Tietysti meidän muutaman vaihtarin tuoma kansainvälinen näkökulma erilaisiin asioihin varmasti lisäsi sellaista jännyyselementtiä keskusteluihin, mikä oli varmaan paikallisillekin mielenkiintoista. Yleisesti ottaen opetuksen taso

oli siis vaihtelevaa, useimmiten mielenkiintoista, mutta joskus hiukan toistavaa, koulumaista ja liian "alkeellista".

Opiskeluihin liittyvä byrokrania oli hiukan hankalaa ajoittain, erityisesti tiedonkulun takkuisuuden ja hitauden takia. Todella usein oli alkuvaiheessa tiettyä epä tietoisuutta ja monista opiskeluasioista sai kuulla ikään kuin huhupuheiden kautta. Yliopiston nettisivut kurssitarrjonnan katsomista varten ovat esimerkiksi täysin surkeat eikä muutenkaan tiedonhaku ole mitenkään erityisen yksinkertaista, tai ainakaan uudenaikaista. Asioita pitää käydä selvittelemässä paikan päällä ja usein asioiden hoitumista täytyy odotella pitkiäkin aikoja. Mitään varsinaista ongelmaa ei näistä nikotteluista koitunut, mutta kyllä byrokratian kanssa tempuilla joutui opettelemaan hiukan kärsivällisyyttä.

Muuta (lähinnä syömisistä):

Muista mainitsemisen arvoisista käytännön asioista tulee ensimmäisenä mieleen ruoka ja syöminen, johon löytyy erittäin hyvät mahdollisuudet. Käykää hyvät ihmiset Pietarissa vieraillessanne ainakin äärimmäisen hyvän hintalaatusuhteen omaavissa Столовая 1:ssä (Stalovaja). Kyseessä on siis ketju kanttiinityyppisesti toimivia ravintoloita, joissa on tarjolla äärimmäisen hyvää ja edullista venäläistä ruokaa ja ne ovat auki 24 tuntia vuorokaudessa. Linjastolle mennään tarjottimen kanssa ja tiskiltä valitaan itselleen mieluisat syömiset ja juomiset kertomalla tiskin takana palveleville tarjoilijoille, mitä milloinkin haluaa. Noin 2,5e:lla saa tarjottimelleen kerättyä suurehkoista valimoimasta leipää, salaattia, keittoa, lämmintä ruokaa ja juoman ja nälkä lähtee joka kerta varmasti. Näistä ravintoloista saa syötävää myös muihin tarkoituksiin kuin varsinaiseen lounastamiseen, esimerkiksi erilaisia kakkuja ja piirakoita on tarjolla kahvin kanssa ja miksei sinne voisi myös oluelle mennä.

Itse huomasiin kyseisten paikkojen olemassaolon verrattaen myöhään, mutta söin varmaan puolet lopuista aterioistani matkan aikana niissä, kun ne löysin. Näitä kanttiinityyppisiä ravintola/kahviloita on myös muun "merkkisiä", ja ne ovat useimmiten yhtä hyviä, mutta Столовая 1 on vaan useimmiten parhaiten matkan varrella ja ne ovat mukavasti melko tasalaatuisia. Näissä kanttiineissa pääsee myös todistamaan aika autenttista paikallista tunnelmaa, joka ulkomaalaisten ehkä enemmän suosimissa keskustan ravintoloissa puuttuu.

Ruokapuolesta jatkaakseni, voisin suositella myös Pietarin lukuisia Sushiravintoloita, joita on kaikenlaisia pikaruokatyypisistä ketjukioskeista hienoihin ravintoloihin. Sushin runsaus Pietarissa on itseasiassa melko outo asia, mutta mitään valittamistahan siinä ei ole. Paikalliset ovat ottaneet tällaisenkin ruokakulttuurin omakseen ja sushia osataan kyllä Pietarissa pyörittää oikeinkin malliikkasti. Ulkona kannattaa syödä myös blinejä, joita pyörittävät vähän joka nurkalla pienempien toimijoiden lisäksi ainakin ketjut Теремок, tai чайная ложка. Lisäksi kaupungissa on aika hyviä kebab/falafel ravintoloita. Kasvisruoka on hiukan kiven alla, mutta löytyy kyllä sitten lopulta. Ainakin Falafel King nimistä paikkaa voisin suositella vegaaneille, josta saa annoksia jopa noin eurolla.

Asuntolalla voi myös tietysti itse kokkailla, jos haluaa sinne ensin tarvittavat välineet esimerkiksi kauppakeskus Лента:sta (Lenta), joka sijaitsee asuntolalta pohjoiseen jokusen kilometrin. Ruoka kaupassa ei tosin ole suhteessa mitenkään erityisen halpaa ja esimerkiksi aiemmin mainituissa kanttiineissa syöminen saattaa joskus tulla jopa halvemmaksi kuin itse kokkaaminen.

Lisäksi erikoista ja mukavaa olivat monet niin sanotut anticafe-kahvilat, joita oli Pietarissa muutamia. Niissä maksetaan sisällä vietetystä ajasta, eikä niinkään juodusta kahvista ja niitä ylläpidettiin nähtävästi vapaaehtoisvoimien osittain. Paikat olivat mielenkiintoisia, myös siitä syystä, että niissä yleensä vaikutti olevan luova ilmapiiri. Anticafessa ihmiset askartelevat, musisoivat, esittelevät taidettaan, tai sitten vaan hengaavat. Itse istuin useinkin opiskeluhommien kanssa näissä paikoissa. Mukavia paikkoja mennä porukalla kahvittelemaan tunneiksi.

Pietarissa löytää kyllä muutenkin kaikenlaista tekemistä. Museoita on valtavasti ja erilaista harrastusmahdollisuutta löytää kyllä, onhan kyseessä Venäjän toiseksi suurin kaupunki, jota kutsutaan vielä Venäjän kulttuuripääkaupungiksi. Kaikille löytyy kyllä varmasti mielekästä tekemistä, kun menee vaan etsimään. Itse kiertelin luppoaikoinani museoita, pyöriskelin kaupungilla ja istuin kupulloissa.

Urheiluun ja liikuntaankin löytyy ihan hyvät mahdollisuudet. Punttisaleja on asuntolankin lähellä ja tietääkseni joku uimahallikin, jossa en kyllä itse käynyt. Pallopeleistä, erityisesti jalkapallosta, kiinnostuneiden kannattaa ehdottomasti liittyä välittömästi facebook-ryhmään "Kapitanskaya football association", jossa asuntolassa asuvat ihmiset sopivat pihapelejä asuntolarakennuksen sisäpihalla olevalle kentälle.

Enemmän jos varaa aikaa, niin kannattaa ehdottomasti matkustella. Pietarin lähistöllä on mukavia vierailemisen arvoisia paikkoja, mutta kannattaa ainakin kerran käydä myös Moskovassa, jonne pääsee hyvin toimivilla yöjunilla noin 15e hintaan. Muitakin matkakohteita junamatkan päässä tietysti on, monet kävivät esimerkiksi Viipurissa tai laatokan rannoilla, tai sitten joissakin muissa kaupungeissa etelämpänä, esimerkiksi Kazania ihmiset kehuivat. Itse en tullut käyneeksi Pietarin lähialueiden lisäksi kuin Moskovassa, koska olin opiskelujen kanssa varmaan liian kiireinen.

Lopuksi:

Kirjoitan tätä pari päivää Suomessa olleena, joten sulattelu on vielä hiukan kesken. Voin kuitenkin sanoa tässä vaiheessa, että reissu kannatti aivan ehdottomasti. Uusia tuttavuuksia tuli hankittua ja maailmankuva avartui taas hiukan enemmän. Kieli kehittyi ja ylipäänsä kommunikaatiotaidot niin, että ei tule olemaan ongelmia tulevaisuudessa, jos joutuu asioita hoitamaan myös muiden kuin suomalaisten kanssa. Yleensä asuminen toisen maan kaupungissa tuottaa sellaista ymmärrystä siitä, että asiat voivat olla myös eri tavalla kuin täällä meillä, hyvässä ja pahassa. Työelämävalmiuksien saamisesta en sen kummemmin osaa sanoa, kuin että varmasti kielen ja kulttuurin tuntemus sekä paikalliset kontaktit voisivat olla sellaisia, mistä voisi olla jotakin etua tulevaisuudessa.

Jos jotain pitää kritisoida vaihto-opiskeluun liittyvissä järjestelyissä, niin ehkä tätä tiedonkulkua pitäisi kehittää. Lähtiessä ei ollut kovin kattavat tiedot, tai suoraan sanottua mitään tietoa siitä, miten homma käytännössä toimii. Kuten aiemmin sanoin, Suomessa hakemusta varten tehdyt kurssivalinnatkin olivat ihan yhtä tyhjän kanssa, koska ne kuitenkin valittiin uudestaan toiselta listalta. Varmaan tällaiset asiat ovat enemmän kiinni sieltä Pietarin päästä, mutta ehkä tietoa voisi myös vaatia suuremmin valmiiksi saataville.

Kaiken kaikkiaan hyvä reissu, eikä kaduta pienimmästäkään määrin!

Moscow State Linguistic University, Moskova, 09.02.2015 – 30.06.2015

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 09.02.2015 – 30.06.2015

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Moscow State Linguistic University

Opiskelin Venäjällä Moskovan valtiollisessa lingvistikassa kevätlukukauden 2015. Olin vaihdossa yhdessä luokkakaverini kanssa. Pääasiallinen tavoitteeni oli parantaa kielitaitoani ja tutustua syvemmin venäläiseen yhteiskuntaan ennen valmistumistani venäjän kielen kääntäjäksi ja tulkiksi.

Vaihtoon valmistautuminen

Käytännön asiat sujuivat yllättävän hyvin. Olin valmistautunut siihen, että saisimme viisumikutsut paria päivää ennen lähtöä, mutta se tulikin ajallaan. Ainoa päänvaivaa tuottanut asia oli HIV-todistus. Missään ei sanottu meille, että tarvitsisimme alkuperäisen ja venäjänkielisen HIV-todistuksen. Saimme kuitenkin todistukset päivää ennen lähtöä, joten onnea oli matkassa. Vaikka HIV-todistus on pakollinen vaihtoon lähtiessä, niin sitä ei kysytty meiltä missään.

Saapuminen Moskovaan

Matkustimme Moskovaan junalla, joka osoittautui parhaimmaksi kulkuvälineeksi suurien kantamusten kanssa. Meitä oli vastassa autokuski ja muutamaa vuotta nuorempi poika, joka opiskeli suomen kieltä kohdeyliopistossa. Poika saattoi meidät asuntolalle ja auttoi meitä käytännön asioissa, kuten löytämään asuntolan vastaavan.

Asuntola

Pääsimme ystäväni kanssa samaan huoneeseen, mikä oli helpotus. Meidän lisäksi samassa asunnossa asui italialainen tyttö, jonka kanssa jaoimme vessan, suihkun ja jääkaapin. Mielestäni huoneet olivat hyvätasoisia, mutta erittäin likaisia.

Asuntola ja yliopisto sijaitsivat Moskovan keskustassa, punaisen metrolinjan varrella. Yliopistolle käveli asuntolalta viidessä minuutissa, joten parempaa sijaintia ei voisi olla. Asuntola oli tarkoitettu nimenomaan ulkomaalaisille vaihto-opiskelijoille ja asuimme ystäväni kanssa eurooppalaisten kerroksessa. Puhuimme vaihto-opiskelijoiden kanssa venäjää, koska kaikkien tavoitteena oli parantaa omaa venäjän kielen taitoa.

Laitoimme paljon ruokaa kerroskeittiössä. Aluksi keittiön helppouden toimimattomuus tuli shokkina, mutta pian tunnistimme toimivat ja rikki menneet liedet. Uunia emme käyttäneet lainkaan, koska ne olivat erittäin likaisia ja lähinnä astioiden säilyttämistä varten. Kerroskeittiössä oli oma tunnelmansa, sillä iltaisin vietimme aikaa muiden vaihto-opiskelijoiden kanssa ja vaihdoimme päivän kuulumiset. Välillä pelasimme korttia, kuuntelimme musiikkia ja keskustelimme maidemme välisistä eroista.

Asuntola oli turvallinen, koska sinne ei päästetty ketään sinne kuulumattomia henkilöitä. Vartijalle tuli näyttää lähes aina leimalla varustettu kulkulupa. Asuntolassa oli kuitenkin tiukat säännöt, esimerkiksi alkoholin juominen oli kielletty ja iltaisin ei saanut puhua kovaa. Lisäksi asuntola oli suljettu aina yö yhdestä aamuseitsemään. Pääsimme kuitenkin usein jo aamukuudelta sisälle. Yksi huomionarvoinen seikka oli, että asuntolan vastaavalle piti aina ilmoittaa, jos oli lähdössä matkalle tai oli pois asuntolasta. Tällä pyrittiin kartoittamaan ketä asuntolassa oli hätätilanteita varten. On kuitenkin myönnettävä, että välillä säännöt tuntuivat hieman hullunkurisilta. Olisimme halunneet näyttää poikaystävillemme asuntolan ja huoneemme, mutta siihen olisi tarvittu erikseen asuntolan vastaavan lupa. Tämä jäi heiltä näkemättä, koska luvan saaminen tuntui hankalalta.

Yliopisto

Myös yliopistossa oli tiukat säännöt, sillä yliopiston vartijoille täytyi näyttää aina opiskelijakortti ja päällystakki oli vietävä narikkaan. Pukeutumissääntöjä on noudatettava, sillä opettaja saattaa estää luennolle pääsyn takki päällä tulevalta opiskelijalta. Lisäksi vartijat eivät päästä shortseissa tulevia miehiä yliopistoon. Naisilla tuntui olevan löysemmät säännöt.

Vaihto-opiskelijoille järjestetyt kurssit olivat monipuolisia ja äärimmäisen mielenkiintoisia. Saimme vapaasti valita mitä kurseja halusimme käydä. Kävimme ystäväni kanssa Venäjän historian, sosiologian ja kieliopin kurssit. Lisäksi osallistuimme venäjä-suomi-venäjä-tulkkaus- ja käännöskurseille. Ne olivat antoisia ja hyödyllisiä, koska tutustuimme niihin venäläisiin opiskelijoihin, jotka opiskelivat suomen kieltä. Kurseilla ei ollut läsnäolopakkoa ja saimme valita: halusimmeko arvosanan kurssista ja kuinka monta opintopistettä. Todistukset räätälöitiin opiskelijan tarpeiden mukaisesti.

Vapaa-aika

Vapaa-aikaa meillä oli paljon, koska luentoja oli kerran päivässä. Tutustuimme perusteellisesti kaupunkiin, kävimme museoissa ja monissa puistoissa. Asuntolan lähellä sijaitsee tunnettu Gorkin puisto, missä on tarjolla erilaisia aktiviteetteja. Talvella kävimme luistelemassa (luistimet voi vuokrata) ja puolestaan keväällä otimme aurinkoa. Puistossa järjestetään ympäri vuoden erilaisia tapahtumia ja kävimme siellä aina juhlapyhinä katselemassa paikallisten juhlanviettopaikoja. Käymisen arvoinen paikka! Lisäksi hankimme salikortit eräaseen liikuntakeskukseen, missä kävimme niin salilla kuin järjestetyillä jumppatunneilla. Pääasiassa liikuntakeskuksien tarjoamat kuukausikortit ovat kalliita, mutta opiskelijaystäväisiksiin paikkoja löytyy.

Moskovasta on hyvät kulkuyhteydet, joten sieltä pääsee kaikkialle. Molempien haave oli päästä Baikalille ja siellä kävimmekin. Olimme aluksi ostaneet junaliput ja olimme jo asennoituneet siihen, että matka kestäisi lähes neljä päivää. Käännösohjeitamme kuitenkin kielsi meitä menemästä junalla, koska se olisi liian vaarallista. Uskoimme häntä ja vaihdoimme junaliput lentolippuihin, jotka olivat loppujen lopuksi vain 100 euroa kalliimmat. Kaiken lisäksi lentomatka taitui kuudessa tunnissa. Olimme pari päivää Irkutskissa ja sieltä lähdimme minibussilla Olkhonin saarelle, missä vietimme muutaman päivän. Matka oli kokemisen arvoinen ja suosittelen kaikille sitä vähääkään harkitseville.

Lopuksi

Vaihtokevät Moskovassa oli jotain niin sanoinkuvaamattoman ikimuistoista. Tutustuimme uusiin ihmisiin ja paikkoihin, opimme lisää venäläisestä kulttuurista sekä kielitaitomme karttui. Vaikka kaikki ei aina mennyt ihan putkeen ja ongelmiakin ilmeni, niin kaikesta selvitettiin. Suosittelen kaikille vaihto-opiskelua, koska se antaa niin paljon varmuutta ja kokemusta.

Moscow State Linguistic University, Moskova, 09.02.2015 – 30.06.2015

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 09.02.2015 – 30.06.2015

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Moscow State Linguistic University

Opiskelin Venäjällä Moskovan valtiollisessa lingvistiksessä yliopistossa keväällä 2015, helmikuun alusta kesäkuun loppuun. Luokkakaverini haki yhtä aikaa samaan yliopistoon opiskelemaan ja meidät molemmat valittiin vaihtoon, joten en joutunut lähtemään matkaan yksin. Käytännön asiat ennen lähtöä sujuivat hyvin ja viisumikutsu tuli ajallaan. Ainoa kiireellinen asia ennen lähtöä oli HIV-todistuksen hankkiminen, josta ei ennen vaihtoa ollut mainittu mitään. Muistelin, että muutama vuosi aikaisemmin suorittamaani Tverin kieliharjoitteluun kyseinen todistus oli pakollinen, mutta koska sitä ei missään ohjeissa tai viisumia hakiessa mainittu, kuvittelin sen olevan jo tarpeeton. Noin viikko ennen matkaa löysin kuitenkin tiedon, jonka mukaan kyseinen todistus on Venäjällä edelleen pakollinen ja Suomi-Venäjä-seuralta sain vahvistuksen tiedolleni. Onneksi saimme todistukset juuri päivää ennen lähtöä, vaikka meitä varoiteltiin, että tulokset eivät välttämättä kerkeä valmistua niin nopealla aikataululla. Lopulta HIV-todistuksia ei kysely missään, mutta jos niiden esittämistä olisi vaadittu, olisimme saattaneet olla pulassa ilman todistuksia.

Tulevista opinnoista ei ollut etukäteen minkäänlaista varmaa tietoa, mutta vanhoja matkakertomuksia lukiessa sai jonkinlaisen käsityksen, millaista opiskelu tulee Moskovassa olemaan. Olin yhteydessä kohdeyliopiston opintokoordinaattoriin, joka vastasi sähköposteihin nopeasti ja kertoi järjestävänsä yliopiston kautta kyydityksen juna-asemalta yliopistolle. Päivää ennen lähtöä sain sähköpostitse infopakettin, joka sisälsi tietoa asuntolasta ja yliopistosta. Saavuttuamme meitä oli vastassa muutamaa vuotta nuorempi poika, joka opiskeli kohdeyliopistossamme suomen kieltä, sekä kuski, joka kyyditsi meidät kaikki asuntolalle. Perille saavuttuamme allekirjoitimme muutamat paperit ja pääsimme onneksi ystäväni kanssa samaan huoneeseen. Samassa asunnossa asui myös italialainen tyttö, jolla oli oma huone. Hänen kanssaan jaoimme suihkun, vessan ja jääkaapin. Huoneet olivat ihan hyvätasoisia, ainut miinus oli likaisuus: seinissä ja patjoissa oli tahroja ja saapuessamme huone oli niin pölyinen, ettei paljain jaloin voinut kävellä. Siivouksen jälkeen huone vaikutti kuitenkin jo paljon kodikkaammalta.

Asuntola oli tarkoitettu nimenomaan vaihto-opiskelijoille, joten siellä asui ihmisiä useista eri maista. Puhuimme kuitenkin keskenämme venäjää, jolloin kaikkien kielitaito pääsi kehittymään. Jokaisessa käytävässä oli oma kerroskeittiö, jossa laitoimme paljon ruokaa. Uunia emme juuri käyttäneet sen likaisuuden vuoksi, mutta muut opiskelijat käyttivät ja saivat valmistettua ruokansa sillä hyvin. Itse teimme ruokaa lähinnä hellalla, mutta läheskään kaikki liedet eivät toimineet. Keittiössä oli mukava viettää aikaa muiden opiskelijoiden kanssa ja siellä tutustuimmekin heihin paremmin. Yliopistolla oli mahdollisuus käydä lounaalla, mutta me teimme ruokamme pääosin itse, sillä muut opiskelijat sanoivat hinta-laatusuhteen olevan huono yliopiston ruokalassa. Yksi asuntolan huonoista puolista oli aika tiukat säännöt: siellä ei saanut juoda alkoholia, puhua illalla kovaan ääneen, eikä sisään päässyt yhden ja seitsemän välillä yöllä. Välillä asiaa katsottiin kuitenkin hieman läpi sormien.

Yliopisto

Yliopistolle ei päässyt sisään ilman opiskelijakorttia, jota meillä ei tietenkään heti ollut. Yliopiston vartija kuitenkin soitti yhteyshenkilöllemme ja pääsimme ensimmäisellä kerralla sisään ilman korttia. Kun saimme kortit, piti ne näyttää joka kerta vartijalle, kun tuli sisään yliopistolle. Lisäksi siellä oli narikka, johon tuli jättää takit. Takki päällä yliopistossa kävelemistä pidettiin epäkohteliaana ja siitä olisi tullut sanomista. Mainitsemisen arvoista on myös se, että kesällä miehet eivät saa tulla shortseissa yliopistolle, vaan heillä tulee olla pitkät housut. Naisille sen sijaan samankaltaisia sääntöjä ei vaikuttanut olevan. Yliopiston yhteyshenkilömme oli erittäin ystävällinen ja herttainen nainen, joka auttoi mielellään kaikissa ongelmissa. Hän esitteli meille lukujärjestyksen, johon kuului vaihto-opiskelijoille tarkoitettuja yhteisiä luentokursseja sekä pienryhmäopetusta. Meidät oli tarkoitettu jakaa jonkinlaisiin tasoryhmiin, mutta lopulta mitään testejä ei kuitenkaan pidetty, vaan ryhmät jotenkin muodostuivat itsestään.

Kurssit olivat suurimmaksi osaksi mielenkiintoisia ja hyödyllisiä. Saimme itse valita, millä luentokursseilla käymme, vaihtoehtoja oli yhteensä neljä: Venäjän historia, kirjallisuus, ekonomia sekä sosiologia. Halutessaan sai osallistua kaikille kursseille tai olla osallistumatta mihinkään niistä. Luentokurssien lisäksi kävimme venäjän kielen kursseja, joissa käsiteltiin mm. kielioppia ja eri medioissa esiintyvää kielenkäyttöä. Osallistuimme ystäväni kanssa myös venäjä-suomi-venäjä-tulkkaus- ja käännöskursseille. Ne olivat hyvin antoisia, sillä saimme tutustua pääaineeseemme myös Venäjän puolella ja opiskella venäläisten kanssa. Muut kurssit käytiin vaihto-opiskelijoiden kesken. Opetukseen osallistuminen oli aikalailta vapaaehtoista, sillä poissaoloja ei oikeastaan laskettu. Kaikki opetus oli järjestetty venäjäksi, mikä saattaa tuottaa ongelmia, jos kieltä ei osaa vielä hyvin. Tasoryhmissä oli kuitenkin myös sellaisia, jotka olivat vasta aloittaneet venäjän kielen opinnot, ja heidän kielitaitonsa karttui nopeasti. Itse sai hyvin paljon vaikuttaa siihen, haluaako kursseista arvosanat vai ei ja montako opintopistettä vaihto-opiskelusta tarvitsee. Kaikki pyrittiin järjestämään opiskelijan tarpeiden mukaisesti.

Käytännön asiat

Toimivan internetyhteyden saaminen oli välillä vaivalloista. Asuntolassa oli jonkinlainen langaton netti, mutta se toimi hyvin vaihtelevasti, joten siihen ei ollut luottamista. Hankimme venäläisen nettiyhteyden ja reitittimen, joka jakoi nettiä molempien tietokoneisiin sekä kännyköihin. Venäjällä ei ole rajatonta nettiä samalla tavoin kuin Suomessa, vaan netistä maksetaan kulutuksen mukaan. Ostimme yleensä kuukauden ajaksi kaikkein kalleimman nettiyhteyden, jonka kaikkien laskelmiemme mukaan olisi pitänyt riittää aivan hyvin. Välillä se kuitenkin lakkasi toimimasta jo viikon jälkeen ja jouduimme käymään liikkeessä monta kertaa sanomassa asiasta, jonka jälkeen henkilökunta aina teki yhteydelleme jotain ja laittoi sen toimimaan. Silti muutaman päivän päästä se saattoi taas yhtäkkiä hidastua. Nettiyhteyden ihmeellinen toiminta jäi meille ikuisiksi mysteeriksi.

Asuntolaa vastapäätä sijaitsi kauppa, jossa oli hyvä valikoima, mutta joka oli selkeästi tarkoitettu hyvätuloisille. Ostimme sieltä yleensä vettä ja jotain pientä, mutta muuten kävimme kaksi kertaa viikossa kaupassa metrolla isossa marketissa. Kaupassakäynti oli aina oma prosessinsa, johon piti varata ainakin pari tuntia aikaa. Pesulaakaan ei ollut missään lähetyvillä, joten kävimme sielläkin metrolla. Asuntola sijaitsee kuitenkin aivan unelma-paikalla Moskovan keskustassa. Yliopisto sijaitsee lähellä ja metroasema vielä lähempänä. Lisäksi lähetyvillä on

myös Gorkin puisto, jossa järjestetään paljon erilaisia tapahtumia ja jossa on paljon aktiviteetteja. Lisäksi siitä pääsee metsäpoluille tai joen varteen lenkkeilemään. Yliopistolla oli ilmeisesti mahdollista osallistua joidenkin joukkuelajien harjoituksiin, mutta me emme käyneet niitä kokeilemassa. Sen sijaan ostimme 3 kuukauden jäsenkortit erälle liikuntasalille, jossa saimme vapaasti käydä kuntosalilla, jumpissa ja joogaamassa. Vastaavia liikuntakeskuksia on Moskovassa tarjolla paljon, mutta osa niistä on järkyttävän kalliita.

Kaiken kaikkiaan vaihto-opiskelu oli hyvin onnistunut ja kaikesta jäi positiivinen mielikuva. Tapaamamme ihmiset olivat ystävällisiä ja vaikka asiat tuntuivat välillä hankalilta, kaikki kuitenkin järjestyi. Asuntola oli viihtyisä eikä ongelmia ilmennyt. Opinnoista jäi paljon käteen, sillä syvensimme kielitaitoamme sekä opimme lisää venäläisestä kulttuurista ja ihmisistä. Muut vaihto-opiskelijat olivat mukavia ja tutustuimme myös venäläisiin, jotka opiskelivat suomea. Missään vaiheessa ei tullut turvattomuuden tunnetta, vaan kaupungilla pystyi liikkumaan huoletta. Suosittelen ehdottomasti Moskovaa ja lingvistikä yliopistoa kaikille uusista kokemuksista ja seikkailuista kiinnostuneille!

St. Petersburg State University, Pietari, 02.02.2015 – 30.06.2015

Maa: Venäjä

Kaupunki: Pietari

Vaihto-aika: 02.02.2015 – 30.06.2015

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: St. Petersburg State University

Opiskelen Tampereen yliopistossa venäjän kieltä ja kulttuuria, ja opintoihin kuuluu osana vaihtojakso Venäjällä. Minä valitsin kohteekseni Pietarin, sillä olen aina halunnut asua Pietarissa jonkin aikaa ja vierailtuani kaupungissa useampaan otteeseen olin vakuuttunut, että kaupungilla on paljon tarjottavaa vaihdon ajaksi. Vaihtoon meneminen oli elämäni parhaimpia päätöksiä, ja rakastuin kaupunkiin ja sen omaleimaiseen elämänmenoon.

Etukäteisjärjestelyt Suomessa

Haun ensimmäinen vaihe sujui helposti kirjoittamalla lyhyt motivaatiokirje tammikuun aikana, ja pian sainkin jo tiedon vaihtoon hyväksymisestä. Seuraavan kerran palasin vaihtojärjestelyihin lokakuussa, jolloin minun täytyi toimittaa hieman enemmän papereita hakua varten. Pietarin yliopisto vaati ainakin lääkärintodistuksen yleisestä terveydentilasta, HIV-testin todistuksen, suosittelukirjeen jossa käy ilmi kielitaitoni (sain tämän laitoksemme professorilta) ja alustavan kurssisuunnitelman. Näiden piti olla ohjeistuksen mukaan käännettyä venäjäksi, mutta esimerkiksi terveystodistus oli minulla englanninkielinen ja se riitti Pietarin yliopistolle. Suosittelen tosin kääntämään sen. Todistuksen keuhkoröntgenistä, jota tarvittiin asuntolaa varten, käänsin itse venäjäksi. Asuntolan täti katsoi todistusta hieman epäilevästi, mutta se meni läpi kuitenkin.

Venäjälle tarvitsee viisumin, ja viiden kuukauden vaihtoa varten hankin opiskeluviiisumin. Viisumin hankkiminen voi tuntua hieman kinkkiseltä, sillä Suomessa ennen vaihtoon lähtöä hankittu viisumi kestää vain kolme kuukautta, jonka jälkeen viisumia täytyy jatkaa Venäjältä käsin. Ensimmäinen viisumi on lisäksi vain yksikertaviisumi, joten ennen viisumin uusimista maasta ei saisi poistua, tai siinä tapauksessa et ainakaan pääse enää samalla viisumilla sinne takaisin. Toinen viisumi sen sijaan on monikertaviisumi, joten matkustaminen esimerkiksi Suomeen on mahdollista. Uusi viisumi kannattaa tehdä hyvissä ajoin, sillä uuden viisumin hankkimisessa menee noin kuukausi. Lisäksi on hyvä muistaa, että sillä aikaa kun viisumia tehdään passi pitää luovuttaa toimistolle yliopistolla, joten ehdottomasti kannattaa muistaa ottaa kopio passista ja viisumista. Pietarin alueelta ei saisi myöskään poistua muualle Venäjälle ilman passia.

Saapuminen

Pietariin saapuessa ensimmäinen asia, mikä pitää hoitaa, on rekisteröityminen, ja siinä auttavat oman laitoksen vaihtokoordinaattorit. Saapumisesta seuraavana päivänä kannattaakin olla heti yhteydessä heihin, ja myöhemmin heiltä saa apua myös viisumin hakemiseen.

Asuminen

Asuin Pietarissa valtiollisen yliopiston kansainvälisille opiskelijoille tarkoitettussa asuntolassa, Kapitanskaja 3:ssa. Rakennus vaikuttaa ensivilkaisulta kolkolta ja luotaantyöntävältä, mutta kun alkujärkytyksestä pääsee yli, alkaa vanha ja ränsistynyt asuntola tuntua kodikkaalta. Asuntojen koot vaihtelivat, minun asuntoni esimerkiksi oli pienempi 4 hengen asunto, jossa oli kaksi huonetta eli huone jaettiin toisen opiskelijan kanssa. Lisäksi asunnossa oli eteinen, keittiö sekä erilliset huoneet vessalle ja suihkulle.

Ensimmäistä kertaa asuntolaan tullessa ilmoittaudutaan toimistoon ja asuntolan työntekijä tekee kulkukortin eli propuskan (johon tarvitaan passikuva), jota näyttämällä pääsee sisälle asuntolaan. Asuntolan työntekijät eivät puhu englantia, joten tähän kannattaa varautua. Esimerkiksi meidän laitoksellamme jokainen halukas sai itselleen tutorin, joka tuli vastaan asemalle ja auttoi asuntolaan muutossa. Asuntolasta saa petivaatteet sekä yhden pyyhkeen, jotka voi viedä pestäväksi kerran viikossa asuntolan alakertaan.

Vuokranmaksu oli tehty asuntolassa harvinaisen vaikeaksi, mutta siihen oli kuitenkin useampi tapa. Ensimmäisenä piti käydä pyytämässä maksulipuke asuntolan johtajalta, saat valita itse maksatko erikseen joka kuukausi vai useamman kuukauden kerrallaan. Sitten tämän lapun kanssa voi mennä maksamaan joko toiseen asuntolaan, joka sijaitsee noin 20 minuutin kävelymatkan päässä, tai sitten esimerkiksi asuntolan vieressä sijaitsevaan Sberbank –pankkiin. Maksu pitää kuitenkin tehdä käteisellä, lisäksi Sberbankissa maksaminen on hieman kalliimpaa mitä suoraan asuntolaan maksaminen. Onnistuneesta maksusta saa kuitenkin, joka täytyy tuoda asuntolan toimistoon, missä siitä otetaan kopio. Kannattaakin muistaa maksaa vuokrat ajoissa, ettei tule ongelmia. Minun vaihtoni aikana vuokra oli noin 5000 ruplaa kuussa eli noin 80 euroa sen aikaisen kurssin mukaan, eli aika edullisesti sai asua.

Suosittelen asuntolassa asumista, sillä siellä tutustui helposti muihin vaihtareihin ja joka päivä jossain tehtiin jotain. Omaan yksityisyyteen tottuneelle oli aluksi hurja ajatus jakaa huone tuntemattoman kanssa, mutta onneksi tulimme hyvin toimeen kämppikseni kanssa. Monet vaihdon parhaista muistoista liittyvät asuntolassa vietettyihin hetkiin. Lisäksi asuntola on ehdottomasti halvin asumisvaihtoehto.

Opiskelu

Sain valita vapaasti Pietarin valtionyliopiston tiedekunnista sen, jossa halusin suorittaa kursseja. Pohdin useamman tiedekunnan välillä, mutta päädyin lopulta kansainvälisten suhteiden tiedekuntaan. Kansainvälisten suhteiden laitos olikin yksi suosituimmista vaihtareiden keskuudessa. Kursseja oli tarjolla erityisesti vaihto-opiskelijoille suunnattuina englanninkielisinä, ja kursseja sai myös valita vapaasti kurssitarjonnasta jos venäjän kielen taito riitti. Kiinnostavinta opiskelussa kansainvälisten suhteiden laitoksella oli varmasti esimerkiksi Eurooppa-suhteiden käsittely Venäjän näkökulmasta, ja vaihdon jälkeen koin ymmärtäväni paremmin Venäjän näkökantoja, sen historiaa ja vaikutusta nykypäivään.

Moodleen tottuneena verkko-opiskelualustan puuttuminen tuntui hieman hankalalta, varsinkin kun esimerkiksi tuntien perumisesta ei ilmoitettu netissä, vaan tieto löytyi ilmoitustaululta siinä vaiheessa kun jo saavuit kouluun. Opettajat lähettivät materiaalia kuitenkin sähköpostin välityksellä. Kurssien sisältö ja tehokkuus riippui todella paljon opettajasta: jollain kursilla opettaja saattoi olla usein poissa ja loppukoe puuttui, kun taas toisella sai paiskia töitä tosissaan jos mieli saada arvosanan kurssista.

Mainittakoon myös, että kansainvälisten suhteiden laitos sijaitsee Smolnyn katedraalin pihapiirissä kauniissa vaaleansinisessä rakennuksessa, ja olo oli kuin tsaarin perillisellä aina luennolle kulkiessa.

Kansainvälisten suhteiden lisäksi minulla oli mahdollisuus opiskella venäjän kieltä joko kansainvälisten suhteiden laitoksella tai filologian laitoksella, joista valitsin jälkimmäisen. Minulla oli venäjää kaksi kertaa viikossa yhteensä 8 tuntia, ja suosittelinkin hyödyntämään mahdollisuutta venäjän opiskeluun.

Muuta

Pietarissa on uskomaton kulttuuritarjonta, josta kannattaa ottaa kaikki irti. Venäläisestä kirjallisuudesta ja musiikista kiinnostuneelle Pietari on paratiisi, sillä kirjoja myydään euron parin hintaan, teattereissa on jatkuvasti menossa näytelmiä klassikkoteoksista ja konsertteja on joka makuun. Pietarin museot ovat upeita, kuuluisimpana tietenkin Eremitaasi ja oma suosikkini Venäläisen taiteen museo eli Russkij muzei. Tämän lisäksi kaupunki on täynnä ihastuttavia kahviloita ja lounaspaikkoja, joita tuntuu ilmestyvän jatkuvasti lisää, ja esimerkiksi Rubinsteinin kadulta löytyy paljon leppoisia ja tyylikkäitä baareja.

Pietarista voi helposti tehdä päiväretkiä esimerkiksi Pietarhoviin ja Novgorodiin, ja Moskovaan pääsee kätevästi yöjunalla. Vaihdoissa on myös vapaa-aikaa opiskelusta, jolloin on mahdollista tehdä pidempiä reissuja Venäjälle. Pidemmällä matkalla junassa voi matkustaa joko neljän hengen hytissä tai avonaisessa vaunussa makuupaikalla eli plackarta-paikalla.

Paluu Tampereelle

Opintojen hyväksilukeminen onnistui helposti ja sain sen hoidettua parin kuukauden kuluessa vaihdosta palaamisesta.

Lopuksi

Suosittelen lämpimästi Pietaria kaikille, jotka miettivät vaihtoa Venäjälle. Pietari ei välttämättä ole se helpoin kohde, mutta on hienoa huomata voivansa selviytyä eteen tulevista haasteista. Venäjä on kiehtova ja monipuolinen maa, jolla on paljon annettavaa sille, joka on valmis ottamaan siitä selvää.

Lomonosov Moscow State University, Moskova, 01.09.2014 – 30.06.2015

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 01.09.2014 – 30.06.2015

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Lomonosov Moscow State University

Vietin lukuvuoden 2014–2015 Moskovan valtiollisessa Lomonosovin yliopistossa politologian tiedekunnassa.

Vaihtoon hakeminen sujui helposti sähköisesti. Hakua varten kirjoitin venäjänkielisen hakukirjeen. Myöhemmin sain tiedon hyväksymisestä ja erilliset ohjeet esimerkiksi viisumin hakuun kansainvälisten asioiden koordinaattorilta. Koska lukuvuosi alkoi syyskuun alussa, suunnittelin lähtöni elokuun loppuun.

Toukokuusta lähtien jännitin, milloin saan kutsun vaihtoyliopistosta viisumia varten ja se saapuikin jo kesäkuussa. Sen jälkeen kokosin viisumiin tarvittavat dokumentit, joista ehkä erikoisin oli opiskelijaviisumeihin vaadittu HIV-todistus. Sen hankkiminen oli kuitenkin vaivatonta, mutta kannattaa kuitenkin huomioida YTHS kesäaukioloajat. Minulla oli jo valmiina matkavakuutus, joka oli voimassa koko vaihtoni ajan. Vein viisumihakupaperit Kampissa sijaitsevaan viisumikeskukseen ja papereiden jättö sujui nopeasti, valmiin viisumin sai hakea noin viikon kuluttua. Viisumihakemuksen voi viedä myös suoraan suurlähetystöön, jolloin ei tarvitse maksaa viisumikeskuksen perimää lisämaksua. Omaan valintaani vaikutti kuitenkin keskuksen sijainti.

Hakuvaiheessa olin tehnyt opiskelusuunnitelman, johon olin etsinyt tietoa kursseista tiedekunnan nettisivuilta. MGU:n politologian tiedekunnan sivuilta löysin edellisen vuoden lukujärjestykset, joista listasin mielenkiintoisia kursseja niiden nimien perusteella. Uudet lukuvuoden 2014–2015 lukujärjestykset julkaistiin vasta elokuun lopussa, joten käytännössä valitsin kurssit paikan päällä.

Matkustin Moskovaan junalla ja asemalla minua oli vastassa tyttö, joka auttoi ensimmäisen päivän aikana. Matkustimme metrolla yliopistolle, jossa kansainvälisen osaston koordinaattori oli meitä vastassa huoneeni avaimen kanssa. Jätimme matkalaukkuni asuntolaan, joka sijaitsee yliopiston päärakennuksessa, ja tämän jälkeen menimme tiedekuntaani tapaamaan tiedekuntani koordinaattoria. Matkustamisesta ja uusista asioista olin todella uupunut, mutta onneksi tämä Tampereella vaihdossa ollut tyttö kuljetti minua paikasta toiseen. Ensimmäisen päivän tärkein asia oli rekisteröinnin tekeminen. Tiedekunnan työntekijä valmisteli paperit (sillä tiedekunnat ovat vastuussa ulkomaisten opiskelijoiden rekisteröinnistä), jotka sitten vein yliopiston hallintoon.

Kurssivalinnat tein itsenäisesti, minkäänlaista sähköistä ilmoittautumista ei ollut. Menin vain paikalle ja kerroin, kuka olen. Hämmennystä kurseille osallistumisessa aiheutti se, että opettajat eivät tuntuneet tietävän, miten meihin tulee suhtautua. Osallistuminen kuitenkin onnistui aina ja epäselvyydet saatiin selvitettyä.

Omassa tiedekunnassani osallistuin oman alani kursseille venäläisten opiskelijoiden kanssa. Osa kursseista koostui luennoista ja seminaarityöskentelytunneista ja molemmille täytyi osallistua. Osalla kursseista oli luentoja ja seminaarityöskentelyn yhdistävää kontaktiopetusta. Opiskelijat olivat keskivertaista suomalaisopiskelijaa nuorempia ja joskus meininki muistutti enemmän lukio-opiskelua kuin yliopisto-opiskelua. Opetuksen taso ei vastannut odotuksiani. Opiskelijat eivät esimerkiksi lue tieteellistä kirjallisuutta samaan tapaan kuin me, vaan luennoilla tehtävät muistiinpanot ovat suuressa roolissa ja osalle kursseista oli omat venäjänkieliset kurssikirjansa. Tentit olivat yleensä suullisia, mutta osalla kursseista suoritus koostui esitelmän pitämisestä ja tuntiaktiivisuudesta. Kahdella kurssilla kirjoitin kirjallisen työn.

Ostin kirjallisuutta omakseni, mutta eniten hyödynsin Tampereen yliopiston sähköisiä palveluita. Kirjasto oli hyvin suljettu systeemi ja lopulta en hankkinut kirjastokorttia ollenkaan, sillä pärjäsini Nelli-portaalin materiaaleilla. Sähköisiä palveluita yliopistossa ei käytännössä ollut. Työskentelin omalla tietokoneella ja tulostus oli mahdollista maksullisesti kampuksen tulostuskioskeissa.

Opiskelu oli suomalaiseseen akateemiseen vapauteen tottuneelle hyvin koulumaista, erityisesti seminaaritunneilla osallistumisesta pidettiin kirjaa. Luennot olivat välillä puuduttavia, sillä jotkut luennoitsijat lukivat suoraan paperista, eikä keskustelumahdollisuutta ollut. Joidenkin luennoitsijoiden tyyli oli keskustelempampi, jolloin myös opiskelijat osallistuivat. Alkuvuodesta osallistuminen kursseille oli ajoittain hankalaa, sillä en ymmärtänyt kaikkea, mitä luennoilla puhuttiin. Vaihto-opiskelijat saivat helpotuksia kurssien suorittamisessa. Keväällä huomasi, että kielitaitoni oli parantunut huomattavasti ja suoritin kursseja samalla tavalla kuin paikalliset opiskelijat.

Osallistuin myös ulkomaalaisille suunnatuille venäjän kielen kursseille filologisessa tiedekunnassa. Kielikursseja oli eritasoisia ja ryhmät jaettiin kielitestin perusteella. Opiskelu oli intensiivistä ja ryhmällemme muodostui mukava yhteishenki. Osallistuin tavalliselle venäjän kielen kurssille, sekä business venäjän kurssille. Vaihto-opiskelijoille oli tarjolla myös esimerkiksi Venäjän historian kurssi ja kielitieteisiin liittyviä kursseja. Kevätlukukaudella osallistuin ulkomaalaisille tohtoriopiskelijoille suunnatulle kielikurssille. MGU:ssa oli paljon opiskelijoita Keski-Aasiasta ja erityisesti Kiinasta.

Asuin MGU:n komeassa päärakennuksessa sijaitsevassa asuntolassa. Yliopiston sopimuksen mukaisesti asuntomme oli ilmainen, mikä on suuri etu Moskovan kaltaisessa kaupungissa. Minulla oli oma huone, mutta jaoin eteisen, wc:n ja kylpyhuoneen toisen suomalaisen tytön kanssa. Eteisessä meillä oli myös pieni jääkaappi. Keittiö oli kerroskeittiö ja koska kaikki ihmiset eivät olleet kiinnostuneita sen siisteyden ylläpitämisestä, kokkailu jäi vähälle. Jääkaappimme oli kuitenkin suuri etu ja söin yleensä salaattia huoneessani tai kävin muualla syömässä. Asuntola oli remonttia kaipaava ja osittain alkuperäisessä kunnossa, mutta muiden opiskelijoiden huoneita nähtyämme saatoimme todeta, että meidän huoneistomme huoneet olivat suhteellisen hyvässä kunnossa. Koko vuoden riitti lämpöä, sähköä ja lämmintä vettä ja siksi olimme huoneisiimme erittäin tyytyväisiä. Netti oli maksullinen, mutta jaoimme maksun kämppikseni kanssa ja käytimme hankkimaani langatonta reititintä. Nettiyhteys vaati erillisen sopimuksen tekemistä. Asuntola sijaitsi kampusalueella, joten minun ei arkena tarvinnut matkustaa julkisella liikenteellä, vaan saatoin kävellä luennolle 10–15 minuutin matkan.

Turhauttavaa oli byrokratian suuri määrä. Alkuvuodesta se tuntui erittäin raastavalta, mutta pikku hiljaa totuin siihen, että yhden asian hoitamiseen kuuluu viisi eri vaihetta, joista kahteen tarvitaan lappu luukulta, jonka aukioloajat ajoittuvat luentojen päälle. Yliopisto ei ole tehnyt asioita vaihto-opiskelijoille helpoksi ja riippuu omasta koordinaattorista, kuinka kauan vaihto-opiskelija käyttää aikaa byrokratiaan. On hyvin yleistä, että jonon ohi mennään henkilökunnan jäsenen kanssa vaikka periaatteessa kaikkien tulisi jonottaa tasavertaisesti. Suomalaisopiskelijoiden kanssa kokeilimme kerran onneamme ja menimme koputtelemaan passitoimiston ovelle ennen aukioloaikaa ja tiedustelemaan, ovatko passimme pidennettyjen viisumien kanssa saapuneet. Tällä kertaa meillä oli tuuria, sillä saimme passimme ovelasti kaikessa hiljaisuudessa, eikä meidän tarvinnut jonottaa ja kestää muiden ohitteluja. Kannattaa siis kokeilla onneaan, mutta tämä edellyttää kieli- ja suostuttelutaitoja ja on täysin riippuvaista toisesta osapuolesta.

Moskova on todella suuri kaupunki ja siellä riittää tekemistä ja näkemistä vuoden jokaiselle päivälle. Venäläisen opiskelijakortin haltijan kannattaa hyödyntää opiskelija-alennukset esimerkiksi museoihin, teattereihin ja erilaisiin konsertteihin. Alennukset ovat tuntuvia, jolloin itse maksettavat kustannukset ovat muutaman euron luokkaa. Moskovassa on myös runsaasti erilaisia ravintoloita ja suosittelinkin kokeilemaan erityisesti georgialaista keittiötä.

Syyslukukausi päättyy ennen uutta vuotta ja tammikuussa on koeviikot. Olin järjestänyt syyslukukauden kokeet niin, että minulla ei ollut tammikuussa yhtään tenttejä. Matkustin kahden ystäväni kanssa lentokoneella Irkutskiin ja sieltä palasimme junalla Moskovaan eri kaupungeissa pysähtyen. Matkaan meni kokonaisuudessaan melkein kuukausi ja se oli erittäin antoisa. Oli mielenkiintoista nähdä Venäjän erilaisia kaupunkeja ja tunsimme olomme turvalliseksi koko matkan ajan. Lukuvuosi loppuu kesäkuun tenttiviikkoihin, minulla viimeinen koe oli 11. päivä, jonka jälkeen lähdin Moskova–Minsk–Kaliningrad–Klaipeda–Vilna–Moskova-matkalle. Valko-Venäjälle hankimme erikseen viisumin, mutta venäläiseen viisumibyrokraatiaan tottuneelle sen hankkiminen oli kohtuullisen helppoa. Kaliningradiin pääsimme voimassaolevalla Venäjän opiskelijaviisumillamme. Suosittelen Venäjälle matkaa neuvottelemaan tentit niin, että viisumia pääsee hyödyntämään myös matkusteluun.

Opintorekisterin saaminen tiedekunnastani oli suuren työn takana ja päänvaivaa aiheutti erityisesti se, ettei tiedekunnassani ollut käytössä ECTS-järjestelmää. Onneksi Tampereella todistukseeni suhtauduttiin ymmärtäväisesti. Kurssien sisällyttäminen ja hyväksilukeminen oli yksikössäni joustavaa.

Kokonaisuudessaan vaihto-opiskeluvuoteni oli hieno kokemus ja uskon, että siitä on minulle hyötyä myös tulevaisuudessa. Minulla oli mahdollisuus tutustua venäläiseen ajatusmaailmaan syvällisemmin ja kielitaitoni nousi aivan uudelle tasolle. Opin paljon venäläisestä kulttuurista ja samalla minulla oli mahdollisuus peilata sitä suomalaisuuteen. Voin siis sanoa, että minulle tarjoutui myös mahdollisuus oman suomalaisen identiteettini tarkasteluun. Haluan kannustaa ihmisiä lähtemään Venäjälle vaihtoon, sillä se on maa, joka tarjoaa aivan varmasti unohtumattomia kokemuksia. Siellä kaikki on mahdollista.

Lomonosov Moscow State University, Moskova, 01.09.2014 – 30.06.2015

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 01.09.2014 – 30.06.2015

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Lomonosov Moscow State University

Etukäteisjärjestelyt Suomessa:

Hakuprosessi Suomessa sujui helpohkosti. Kun Tampereen yliopisto oli varmistanut vaihtopaikan omalta osaltaan, piti Moskovaan valmistella seuraavat paperit: hakulomake, virallinen opintorekisteriote, motivaatiokirje, ansioluettelo, alustava opiskelusuunnitelma sekä kopio passista. Virallinen vahvistus vaihtopaikasta tuli MGU:lta toukokuun aikana. Viisumikutsu saapui puolestaan kesäkuun loppupuolella, joten viisumia pystyi hakemaan jo hyvissä ajoin ennen lähtöä.

Paperihommien lisäksi hankin erillisen 10 kk:n ulkomailla oleskelun kattavan matkavakuutuksen. Raha-asioiden suhteen kannattaa huomioida, että käteistä kuluu Venäjällä runsain mitoin. Esimerkiksi opiskelijaruokaloissa ja monissa ravintoloissa ei ole mahdollista maksaa kortilla. Kannattaakin miettiä, kuinka hankkii ruplansa järkikustannuksin. Suomessa kävin ottamassa myös passikuvia valmiiksi, sillä niitä kului lukukauden alussa esimerkiksi opiskelijakorttiin ja asuntolakorttiin.

Käytännöt kurssitietojen julkaisemisesta riippuvat vastaanottavasta tiedekunnasta. Omassa tapauksessani taloustieteiden tiedekunnan kurssit olivat saatavilla nettisivuilta (<http://www.econ.msu.ru/international/cte/>), mutta lista oli vain alustava. Tarkempi tieto kursseista saatiin vasta Moskovassa laitoksen kv-koordinaattorilta. Kovin tarkkoja suunnitelmia ei siis Suomesta käsin ole mahdollista tehdä, vaikka alustava kurssivalintalomake täytetäänkin ennen lukukauden alkua.

Kohdemaahan saapuminen:

MGU:n vaihtokoordinaattorit huolehtivat, että kaikki tarvittava informaatio tuli perille ennen vaihtoon lähtöä. Päivää ennen lähtöäni yhteyttä otti paikallinen tutorini Moskovasta ja kertoi ilokseni, että tulee vastaan rautatieasemalle. Näin ollen Tolstoj-junan saapuessa Moskovaan saatoin olla varma, että löydän matkalaukkuineni perille yliopiston asuntolaan hänen avustuksellaan. Tutorini oli apuna koko ensimmäisen päivän pakollisen byrokratian hoitamisessa ja esimerkiksi puhelinliittymän hankkimisessa.

Varsinaista orientaatioviikkoa tai vastaavaa ei MGU:lla järjestetä, vaan asiat hoidetaan hyvin itsenäisesti. Toki kansainväliset koordinaattorit avustavat alun byrokratiassa, mutta oma-aloitteinen saa olla, jotta kaikki tulee ajallaan hoidetuksi. Taloustieteiden laitoksella vaihto-opiskelijoiden kurssit alkoivat vasta syyskuun puolivälissä, joten sikäli lukuvuoden alussa on aikaa hoitaa muut asiat kuntoon. Venäjänkieliset kurssit alkavat usein jo syyskuun ensimmäisellä viikolla, mikä kannattaa ottaa huomioon. Kaiken kaikkiaan suosittelen ehdottomasti hoitamaan byrokratiajutut alta pois heti kun mahdollista, vaikka siinä saattaa vierähtää helposti viikkojakini! Koko yliopiston tasolla vaihtarien vapaa-ajasta huolehtii MSU International Student Club (<https://vk.com/msuisc>), joka järjestää esimerkiksi tutustumisillan lukukausien aluksi ja lukuisia tapahtumia ja ekskursioita lukuvuoden aikana.

Asuminen:

Asuin MGU:n päärakennuksen yhteydessä asuntolassa, joka on MGU:n ja Tampereen vaihtosopimuksen mukaisesti vaihto-opiskelijoille ilmainen. Vaihto-opiskelijat sijoitettiin pääosin yhteen asuntolasektoriin kahden hengen asuntolasoluun, joissa oli kaksi yhden huonetta sekä jaettu kylpyhuone ja vessa. Huoneet olivat valmiiksi kalustettuja (sänky, työpöytä, vaatekaapit), joskin varsin askeettisia. Jääkaappi, astiat ja ruuanlaittovälineet eivät kuulu asuntolan vakiovarustukseen vaan ne on itse hankittava, mikäli haluaa kokkailla asuntolan kerroskeittiössä. Päärakennuksen yhteydestä löytyvät kaikki palvelut, mitä arkielämässä tarvitsee: pesutupa, opiskelijaruokaloita, ruokakauppoja, apteekki, kampaaja sekä esimerkiksi kirjakauppa. Asuntolassa asuessaan puhtaat vuodevaatteet voi noutaa joka toinen viikko.

Kaiken kaikkiaan asuntolaelämä ei ollut hullumpaa, mutta pientä totuttelua se toki vaati. Itse viihdyin hyvin mainion kämppinkseni ansiosta ja myös siksi, että suurin osa muista vaihtareista asui päärakennuksessa. Yksityisyyttä kaipaavalle asuntola ei välttämättä ole paras ratkaisu. Sijaintinsa puolesta yliopistolla asuminen on varsin kätevä: kävelin omalle laitokselleni 15 minuutissa, metrolle 20 minuutissa, ja keskustaan puolestaan pääsi metrolla noin 15 minuutissa. Moskovan valtavat etäisyydet huomioon ottaen päärakennuksen asuntolassa asuminen on aikaa säästävin ratkaisu. Sekin kannattaa huomioida, että vuokrataso yksityisillä vuokramarkkinoilla Moskovassa ei pääsääntöisesti ole ainakaan edullisempi kuin Suomessa.

Opiskelu:

Kävin lukuvuoden aikana seitsemän viiden opintopisteen kurssia englanniksi taloustieteiden laitoksella. Suoritin seuraavat kurssit: Free Economic Zones and Offshore Territories, Technical Analysis, Marketing Principles and Decisions, Cross-Cultural Communications in Business, Doing Business in Russia, Economic History sekä Economics and Environmental Management. Kauppatieteiden kurssien lisäksi kävin filologisen laitoksen venäjän kielikursseilla ja seminaareissa, joiden aihealueet vaihtelivat bisnesvenäjistä kirjallisuuteen ja kielioppikursseihin. Venäjän kielen opintoja kertyi viikossa 10-12 tuntia. Kevätlukukaudella suoritin lisäksi kaksi venäjänkielistä kurssia taloustieteiden laitoksella.

Kurssien arvosana koostui useimmiten suullisista esityksistä, luentoaktiivisuudesta sekä kirjallisesta lopputentistä. Ryhmätyöskentelyä, kuten case-töiden ratkaisemista, oli myös lähes kaikilla kursseilla. Syyslukukaudella tentit sai suoritettua noin joulukuun puoliväliin mennessä ja keväällä tentit toukokuun loppuun mennessä. Taloustieteiden laitoksen englanninkielisille kursseille ei tarvinnut hankkia erikseen kurssimateriaaleja, vaan luennoitsijat tarjosivat tarvittavat materiaalit. Venäjänkielisille kursseille oli puolestaan hankittava

kurssikirjallisuus itse. Filologian laitoksen kielikursseilla käytännöt hiukan vaihtelivat, mutta useimmiten opettajat suosittelivat hankkimaan kurssin tueksi kirjan tai kaksi. MGU:lla ei ollut käytettävissä kaikille avoimia tietokonehuoneita ja itsenäisen opiskelun tilat rajoittuivat lähinnä opiskelijaruokaloihin ja laitosten käytäviin. Kirjasto MGU:lta löytyy, mutten käyttänyt kirjaston palveluita koko lukuvuoden aikana.

Muuta mainitsemisen arvoista:

Moskova on yksi maailman suurista metropoleista, joka tarjoaa taatusti jokaiselle jotakin. Erityisesti vilkas kulttuuri- ja yöelämä ansaitsee varauksettomat suositukseni. Venäläisellä opiskelijakortilla pääsee moniin näyttelyihin, museoihin ja teattereihin edullisesti tai jopa ilmaiseksi. Esimerkiksi maailmankuuluun Bolshoi-teatteriin saa opiskelijalippuja 100 ruplan hintaan, mitä tulikin hyödynnettyä lukemattomia kertoja. Urheilutarjontaa kaupungissa riittää: KHL-kaudella jääkiekkomatsuja pelataan joka viikko, minkä lisäksi mm. jalkapallo, koripallo ja lentopallo ovat suosittuja. Moskovasta käsin on helppoa matkustaa muualle Venäjälle ja miksei ulkomaillekin. Lukuvuoden aikana toteutin unelmani Trans-Siperian matkasta, kävin Valko-Venäjällä sekä vierailin monissa Venäjän kaupungeissa, mm. Volgogradissa, Kazanissa ja Jekaterinburgissa.

Paluu Tampereelle:

Virallisen opintorekisteriotteen lukuvuodesta sain Moskovasta mukaani lähtiessäni MGU:lta. Opintojen hyväksilukemisesta en osaa sanoa, sillä aloitan prosessin vasta lähitulevaisuudessa. Kaiken kaikkiaan lukuvuoteen Moskovassa mahtui monennäköistä. Alku oli hankalaa, mutta lopulta kaikki kyllä järjestyi ja sopeuduin hyvin elämään Venäjällä.

Moscow State Linguistic University, Moskova, 01.09.2014 – 31.01.2015

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihto-aika: 01.09.2014 – 31.01.2015

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Moscow State Linguistic University

Opiskelin Moskovon valtiollisessa lingvistikassa yliopistossa syyslukukauden 2014, syyskuun alusta tammikuun loppuun. Olin ollut pari vuotta aiemmin tutkinto-ohjelmaamme kuuluvassa pakollisessa kieliharjoittelussa Venäjällä Tverissä, mistä oli suuresti apua Moskovassa niin kielitaidon kuin venäläisen yhteiskunnan ja kulttuurin tuntemisen kanssa. Tavoitteeni oli mennä parantamaan kielitaitoani ja tutustua Venäjään ja venäläisiin paremmin kuin olin ehtinyt kahden ja puolen kuukauden kieliharjoittelun aikana tehdä.

Vaihtoon valmistautuminen

Alkuvalmistelut Suomessa sujuivat kohtalaisen helposti. Vaihtoyliopistoni nettisivut olivat - venäläiseen tyyliin - aika alkeelliset ja vähän informaatiota sisältävät meikäläisiin verrattuna. Tästä syystä jouduin kirjoittamaan aika suurpiirteisesti, kun motivaatiokirjettä kirjoittaessa piti kertoa, mitä aineita tai kursseja haluaisi opiskella. Suurimman ongelman tuotti viisumikutsu. Tampereen yliopistolla Venäjän vaihtoasioita hoitava henkilö oli kesälomalla, kun kutsuni saapui yliopistolle. Hänen sijaisensa, joka ei osannut venäjää, laitto paperin sivuun, vaikka minun olisi pitänyt saada se mahdollisimman pian. Näin ollen minulla tuli jopa vähän kiire viisumin saamisessa. Kannattaa siis olla itse aktiivinen ja kysellä asioista.

Saapuminen Moskovaan

Perille Moskovaan saavuini elokuun lopussa. Kuljin rautatieasemalta metrolla yliopiston asuntolalle, missä pääsin muutaman paperin allekirjoittamisen jälkeen nopeasti huoneeseen. Asuminen oli minulle maksutonta. Kurssit alkoivat vasta viikon-parin kuluttua, joten minulla oli melko hyvin aikaa asettua aloilleni. Asuntola on erittäin hyvällä sijainnilla kaupungin keskustassa: lähin metroasema on suunnilleen kolmen minuutin kävelyn päässä ja yliopistollekin kävelee alle vartissa. Lisäksi osa luennoista pidetään asuntolan ylimmässä kerroksessa. Näin ollen Moskova ei tuntunut ahdistavan suurelta. Väenpaljouden kyllä huomaa esimerkiksi ruuhka-aikoina metrossa, kun vaunut ovat tupaten täynnä, joten silloin matkustamista kannattaa välttää, jos on siihen mahdollisuus. Muussa tapauksessa metro on selkeästi paras kulkuväline Moskovassa.

Elämä asuntolassa

Asuntolassa asui nähdäkseni vain vaihto-opiskelijoita. Minä asuin aluksi hollantilaisen pojan kanssa, ja jossain vaiheessa hän vaihtoi paikkaa bulgarialaisen kaverin kanssa, jonka kanssa olin sitten siihen asti, kunnes hän palasi kotimaahansa. Meillä oli yhteinen huone, jääkaappi, vessa ja kylpyhuone. Kerroksissa oli kerroskeittiöt, joissa olevat hellat toimivat aika kehnosti, joten en oikein jaksanut tehdä paljoa ruokaa asuntolassa. Lounaan söinkin usein yliopiston ruokalassa, vaikka siellä ruoan taso oli selkeästi heikompaa suomalaisiin yliopistoruokaloihin verrattuna. Asuntolassa ei ollut mahdollisuutta pestä vaatteita, joten kävin joka toinen viikko metrolla pesulassa. Asuntolan ovet laitettiin lukkoon öisin kello yksi, mikä hieman hankaloitti liikkumista. Asuntolassa oli langaton netti, joka tosin toimi välillä heikosti. Hankin venäläisen kohtuuhintaisen puhelinliittymän, jolla pystyin myös käyttämään nettiä kännykällä.

Opiskelu yliopistossa

Suoritin pääosin kurseja, joissa oli vain vaihto-opiskelijoita. Meidät oli jaettu ryhmiin ilmeisesti kielitaitomme perusteella, ja useat luennoista pidettiin meille näissä pienryhmissä. Oli meillä myös isompia luentoja, joissa olivat paikalla sitten suunnilleen kaikki vaihtariymät. Kurssien aiheet liittyivät moniin Venäjän eri osa-alueisiin: oli kieltä, kirjallisuutta, historiaa, sosiologiaa ja taloutta. Kaikki kurssit olivat venäjänkielisiä. Massaluennoilla vaatimustaso on minulle kohtalaisen helppo, koska mukana oli ryhmiä, joiden opiskelijat olivat opiskelleet venäjää vasta vuoden-pari. Pienryhmissä sen sijaan liikuttiiin monesti osaamisen ylärajoilla. Venäläisten opiskelijoiden kanssa suoritin kaksi kurssia: suomi-venäjä-suomi-käännöskurssin sekä Suomen kirjallisuuden historia -kurssin.

Opiskelu Moskovassa oli selvästi rennompaa kuin Tampereella. Vaikka minulla oli yhtä aikaa lähes kymmenen kurssia, se ei tuntunut stressaavalta, koska suurin osa työstä suoritettiin luennoilla, ja läksyjen määrä oli vähäinen. Massaluennoilla ei katsottu, ketkä kaikki olivat paikalla, ja varsinkin ne olivat monesti melko tylsiä, koska opettajat lähinnä puhuivat luokan edessä. Olisin toivonut enemmän tehtäviä ja vuorovaikutteisempia luentoja, koska ne olisivat mielestäni edistäneet oppimista. Meillä ei ollut lainkaan tenttejä, vaan kurssiarvosanat määräytyivät tuntiosaamisen perusteella. Olisin toivonut tutustuvani kurseilla venäläisiin opiskelijoihin, mutta se jäi hyvin vähäiseksi, koska suurin osa kurseistani oli tosiaan vain vaihtareiden kanssa. Mitään tutoritoimintaakaan ei yliopistossa ollut.

Tekemistä riittää

Vapaa-ajanviettomahdollisuudet ovat Moskovassa lähes rajattomat. Asuntola on Moskova-joen vieressä, ja joen toisella puolella on Gorkin puisto, jossa on monenlaisia aktiviteetteja. Kävin toisinaan hölkkäämässä joen rantoja pitkin. Yliopistosta saatavalla venäläisellä opiskelijakortilla saa alennuksia moniin paikkoihin, kuten teattereihin ja museoihin, mitä kannattaa käyttää hyödyksi. Suosittelen ehdottomasti ainakin Bolšoi-teatterissa käymistä. Sinne sai balettiin opiskelijakortilla lipun sadalla ruplalla (pari euroa), kun meni esityspäivän iltapäivällä jonottamaan lipunmyyntipaikan edustalle. Kannustan myös matkustamaan Moskovan ulkopuolelle, koska Venäjällä on hyvin erilaisia paikkoja, ja junalla matkustaminen on suomalaisen hintatasoon tottuneelle halpaa. Lisäksi matkatessa törmää todennäköisesti eri puolelta Venäjää oleviin ihmisiin. Kävin muun muassa Tatarstanin pääkaupungissa Kazanissa ja olympiakaupunki Sotšissa.

Takaisin Suomeen

Vaikka venäläisillä opiskelijoilla on koeviikko tammikuun lopussa, meidän vaihtareiden kurssit loppuivat jo ennen joulua, koska monet meistä menivät jo jouluksi kotiin. Minä sen sijaan jäin tammikuun loppuun asti Moskovaan, koska viisumini ulottui siihen asti, joten sain vielä lomailta ja matkustella hieman. Palattuani Suomeen sain aika helposti hyväksiluettua Moskovassa suorittamani kurssit, koska olin Moskovassa saanut itse kertoa, millaisilla nimillä haluan kurssit merkittäviksi papereihini. Muutenkin paperiasiat hoituivat tehokkaasti Moskovassa, eikä yliopisto vastannut sitä kuvaa, mitä venäläisestä byrokratiasta usein maalataan. Vaihtareiden asioita hoitavasta toimistosta pystyi helposti kyselemään erilaisista mieltä askarruttaneista jutuista.

Kokonaisuutena vaihdosta jäi positiivinen maku suuhun, ja suosittelen ehdottomasti vaihtoon hakemista yliopisto-opiskelujen aikana. Olisin halunnut tutustua enemmän venäläisiin ihmisiin, mutta se tuntuu olevan vähän vaikeaa, jos ei ole kurseja heidän kanssaan. Kielitaitoni kuitenkin karttui selvästi, ja siinä tärkeimpänä asiana pidän sitä, että en enää jaksanut miettiä niin paljoa, kuinka saatan taivuttaa sanoja väärin tai sanavarastoni on kohtuullisen suppea, koska havaitsin tulevani joka tapauksessa aika hyvin ymmärretyksi. Matkusteluni vaihdon aikana avasivat minulle uusia näkökulmia Venäjään, ja siitä jäi myös pieni matkakuume päälle.

St. Petersburg State University, Pietari, 01.09.2014 – 30.06.2015

Maa: Venäjä

Kaupunki: Pietari

Vaihtoaika: 01.09.2014 – 30.06.2015

Vaihto-ohjelma: FIRST

Yliopisto: St. Petersburg State University

Etukäteisjärjestelyt Suomessa: Hakuprosessi oli Suomen päässä sujuva. Vaihtoinfoon osallistumalla sain hyvän lähtölaukauksen hakuprosessiin, kun siellä kerrottiin kattavasti vaihtomahdollisuuksista, -kohteista, -hakuajankohdista ja -proseduureista. Suosittelenkin siihen osallistumista kaikille vaihtoon lähtemistä harkitseville.

Pietarin valtiollisen yliopiston kansainvälisen politiikan laitos oli ensisijainen vaihtokohteeni, ja sen kurseista tietoa saaminen oli helppoa, kunhan vain ensin löysi sivun, mistä niitä lähteä etsimään (<http://ifea.spbu.ru/en/non-degree/academic-offer>). Sivulla listattu englanninkielinen kurssitarjonta pitää varsin hyvin paikkansa, joten kurssien suunnittelu ja etukäteinen korvaavuuskeskustelu oli mahdollista. SPBU vaatii kaikkia vaihtoon lähteviä toimittamaan kurssisuunnitelman, johon on merkattu allekirjoitukset ja leimat sekä yliopiston että yksikön puolelta – itse hankin nämä leimat ja allekirjoitukset kansainvälisten asioiden koordinaattoreilta enkä yksikön ja yliopiston johdolta, mitä dokumentti vaatii, eikä kukaan asiasta valittanut. Kaikkiin muihinkin yliopistolta saatuihin dokumentteihin kannattaa varan vuoksi käydä pyytämässä leima esimerkiksi yksikön kv-toimistosta, sillä venäläisittäin leima merkitsee paperin aitoutta, ja sen puute voi aiheuttaa yllättäviä ongelmia.

Asia, johon kannattaa varautua matkaan lähdössä, on käännöskulut sekä terveysvaatimukset. Yleisen terveystarkastuksen saa YTHS:ltä ajanvarauksen kautta, tosin se kannattaa varata jo aikaisessa vaiheessa. Kyseisen todistuksen voi saada vain suomen ja englannin kielellä, ja vaihtokohde vaatii todistusta venäjäksi. Käännös on hoidettava virallisen kääntäjän kautta, ja tulee maksamaan 100-120€. Toisekseen viisumihakemukseen on liitettävä HIV-todistus, joka ei voi olla kolmea kuukautta vanhempi. YTHS:ltä saa HIV-kokeeseen ajan yleensä jopa seuraavaksi päiväksi, mutta todistuksen kirjoittamiseen menee n. viikko. Sen voi pyytää venäjän kielellä. Yliopiston asuntola Pietarissa myös vaatii keuhkokuvia kaikilta saapuvilta opiskelijoilta, ja heillekin kelpaa vain venäjänkielinen todistus. Jos keuhkokuvat hankkii Suomessa, on käännös taas hoidettava virallisella kääntäjällä. Itse hankin keuhkokuvat vasta Venäjällä, maksoin niistä 300 ruplaa.

Viisumiprosessiin on myös syytä varata aikaa ja kärsivällisyyttä, ja se kannattaa aloittaa ajoissa. Minulla meni elokuun alkupuolelle ennen kuin sain Pietarista tarvittavan viisumikutsun, jonka kanssa lähteä viisumia hakemaan. Hain viisumia Suomi-Venäjäseuran Tampereen toimiston kautta (sijaitsee Pinninkadulla), ja maksoin siitä 90€, viisumi oli haettavissa n. 1,5 viikon jälkeen. Viisumihakemukseen tarvitsee voimassa olevan matkavakuutuksen, ja todistus tästä on oltava vähintään englannin kielellä. Kannattaa siis hankkia kaikki vaadittavat paperit ja asiat hyvissä ajoin ennen viisumikutsun saapumista, niin sen kanssa voi sitten heti lähteä viisumia hakemaan. Oman viisumini sain jotakuinkin viikkoa ennen lähtöpäivää, joten siinä oli jo verenpaineet hieman nousta. Kyllä se sieltä sitten kuitenkin tulee.

Ennen lähtöä olin opiskellut Venäjää lukiossa vuoden ja yliopistossa 1,5 vuotta, mutta ”pitkistä” ajoista huolimatta kielitaitoni ei ollut kovinkaan erityinen. Suosittelen kuitenkin vähintään aakkosten opiskelua ennen vaihtoon lähtöä, sillä vain harvoissa paikoissa osataan englantia tai kirjoitetaan edes latinalaisilla aakkosilla. Pieni peruskielitaito on hyvä hankkia etukäteen, koska sen päälle on helpompi lähteä rakentamaan, mutta ei se tässä laitoksessa ole pakollista – vaihtarikurssit ovat englanninkielisiä.

Kohdemaahan saapuminen: Pietarissa oli KV-politiikan laitoksella pitkä parhaiten järjestetty tutortoiminta. Yksikön omat opiskelijat järjestävät ns. ”Study Angel” –ohjelman puitteissa kaikille vaihtoon saapuville oman tutorin. Oma tutorini oli minua Suomen juna- asemalla vastassa, oli varannut meille taksin ja auttoi minua koko päivän ajan. Ilman tutoria olisin ollut suuresti pulassa, sillä esimerkiksi asuntolan henkilökunta ei puhunut sanaakaan englantia. Saimme kuitenkin hänen kanssaan järjestettyä niin asumisen, yliopistolle rekisteröitymisen kuin puhelin- ja internetliittymätkin.

Asuminen: Vaihto-opiskelija-asuntola Kapitanskaja Ulitsa 3 odotti paikan sieltä varanneita valmiina. Se sijaitsee aivan Suomenlahden rannassa, Vasilievsky ostrov –saaren poimukassa. (<https://www.google.fi/maps/place/Kapitanskaya+ul.,+Sankt-Peterburg,+Russia,+199397/@59.931498,30.252168,12.06z/data=!4m2!3m1!1s0x469636de22467e9b:0x1a1a821ee3886acb?hl=en>). Asuntolan henkilökunta ei tosiaan puhu sanaakaan muuta kuin venäjää, joten tutor mukaan sinne saapuaksesi! Aluksi joudut allekirjoittamaan ties mikälaista lupalappua, mutta kyllä lopulta avain ilmestyy käteesi. (Huom! Jaat avaimen huonekaverisi kanssa, joten se pitää aina jättää vastaanottoon talosta poistuessasi. Itse kävin teettämässä läheisessä Lenta-ostoskeskuksessa itselleni kopion avaimesta – tämä on täysin sallittua – 200 ruplan hintaan, niin sai kuljetettua avainta mukanaan.) Vaikka aluksi Kapitanskayan suomalaisittain raju ulkomuoto ja etenkin karut WC- ja keittiötilat vaativat mielenlujuutta, ne unohtuvat nopeasti ensimmäisten viikkojen jälkeen, kun ehtii tutustua muihin talon vaihtareihin ja ympärilleen saa rakennettua kavereiden turvaverkon, joka on kätevästi käden ulottuvilla. Eli vaikka talo aluksi voi järkyttää, suosittelen sitä ehdottomasti vaihtovuoden asuinkohteeksi! Meilläkin oli muutamia, jotka talon nähtyään lähtivät vuokralle jonnekin muualle, mutta katuivat loppuvuodesta päätöstään, kun olivat jääneet porukoista ulkopuolelle, eivätkä päässeet kunnolla osallistumaan asuntolassa järjestettyihin illanviettoihin (muiden kuin asuntolan asukkaiden on poistuttava talosta klo 23 mennessä, ja viimeinen metrokin keskustaan menee hieman puolen yön jälkeen).

Oli asuntolassa toki muukin miinuspuoli kuin asteittain neuvostoaikainen ulkomuoto – se sijaitsee varsin kaukana kaikesta. Yliopistolle päästäkseen oli mentävä ensin 1,5km matka metrolle joko bussilla tai kävellen, metrolla n. 15 minuutin matka Primorskaya- asemalta Mayakovskayalle, ja sieltä otettava trolleibussi 5,7 tai 11 laitokselle, edelleen n. 20 minuutin ajan. Tuskaya ulitsa –pysäkiltä on myös käveltävä n. kilometri itse laitokselle. Kokonaisuudessaan lyhin matka-aika kestää n. tunnin. (Laitoksen sijainti: <https://www.google.fi/maps/place/Smolny+Cathedral/@59.9377974,30.3254748,12.36z/data=!4m2!3m1!1s0x46963189339901a7:0x802c95ba7616e18e?hl=en>) Vasilin saarelle johtavat sillat myös nostetaan syksyisin ja keväisin yöllä ylös puolen yön jälkeen, lasketaan hetkeksi alas kahden ja kolmen välissä, nostetaan taas ylös, ja lasketaan vihdoin alas viiden aikaan aamusta. Tähän kannattaa siis varautua, kun suunnittelee keskustaan lähtemistä yöorientoihin.

Opiskelu: Opiskelin vaihdossa kansainvälistä politiikkaa sen laitoksella, sekä yliopiston sopimuksen mukaan minulle mahdollista venäjän kieltä kieli-instituutissa. Kansainvälistä politiikkaa suoritin n. 40 opintopistettä, venäjää n.20. Suosittelen kaikille vaihtoon lähteville kielikurssia kieli-instituutissa, sillä vaikkakin opettajat ja opetustyylit poikkeavat voimakkaasti suomalaisesta tottumuksesta (esimerkiksi oma opettajani ei uskonut kirjoittamiseen – sillä ei kuulemma opi mitään, vaan kaiken oppimisen on tapahduttava korvien kautta), kielitaito parani siellä kohisten. Tämä suositus myös siksi, että kurssien laatu kansainvälisen politiikan laitoksella oli voimakkaasti vaihteleva. Etenkin vaihtareille suunnattujen kurssien opetus oli hyvin vaihtelevan tasoista. Kaikki kurssit Venäjällä ovat lukiomaisia – luennot järjestetään tiettyinä päivinä tiettyyn kellonaikaan koko lukukauden ajan. Jotkin opettajista vaativat keskusteluun osallistumista (ja siihen sitten myös kannattaa osallistua, koska se vaikuttaa arvosanaan suoraan, muistaako opettaja sinut vai ei), kun taas toiset luennoivat niin kovaa tahtia, ettei kirjoitettaessa meinaa pysyä perässä. Itse suoritin kumpanakin lukukautena myös englanninkielisiä maisterikursseja, jotka on tarkoitettu venäläisille pääaineineen opiskelijoille, mutta joille vaihto-oppilaitkin voivat osallistua. Näiden taso ei edelleenkaan vastaa Suomen maisterikurssien tasoa, mutta ovat huomattavasti opettavaisempia kuin monet vaihtareille suunnatuista kursseista. Oppimateriaalit jaettiin kaikki kursseilla, ja pakolliset tekstit yms. opettajat lähettivät suoraan sähköpostilistalle.

Muuta mainitsemisen arvoista: Vapaa-aikaa Pietarissa jää kätehen huomattavasti. Tällöin kannattaa lähteä tutustumaan kaupungin huomattavaan kulttuuri- ja nähtävyystarjontaan. Esimerkiksi Eremitaasiin pääsee opiskelijakortilla ilmaiseksi, samoin myös moniin muihin museoihin, tai sitten niihin on maksettava jokin näennäinen 50 ruplan sisäänpääsymaksu. Syksyn aluksi tai kevään loppupuolella eritoten kannattaa myös käydä reissaamassa päiväretkillä Pietarin lähialueilla – esimerkiksi Laatokan rannalle tai johonkin ympäröivistä palatseista ehtii hyvin päiväkäynnillä. Myöskin shoppailijalle Pietari on todellinen paratiisi isoine ostoskeskuksineen, joissa saa kulumaan tunnin jos toisenkin. Udelnaya-metroaseman lähetyviltä löytyy myös suurin koskaan näkemäni kirpputori lauantaitsin ja sunnuntaitsin, ja sieltä voi löytää aivan kaikkea kirjoista ja vaatteista analogisiin televisioihin ja sota-ajan reliikkeihin.

Sää Pietarissa valitettavan usein jättää toivomisen varaa, ja siihen on syytä myös varautua tarkoin. Pietari sijaitsee meren rannalla, joten se on aina altis hyytäville tuulille ja kosteudelle. Tämän vuoksi ilmoitetusta lämpötilasta ei juuri saa paljoa irti, sillä todellisuus on usein kylmempi. Aurinkokin tuntui paistavan todella harvoin, mikä valitettavasti lisää ympäristön harmauden ja neuvostomaisuuden tuntua. Aurinkoisina päivinä kannattaakin ehdottomasti lähteä ulos ja kaupunkia ympäröiviin puistoihin säästä nauttimaan.

Elinkustannukset Pietarissa vaihtelivat vaihtoni aikana huomattavasti, koska pääsin todistamaan käytännössä valuuttaromahdusta. Joulukuuhun mennessä tuloni olivat pysyneet samana elokuusta, mutta ostovoimani oli kaksinkertaistunut ruplan romahduksen myötä. Rupla on todella epävakaa valuutta, mikä vaikeuttaa pitkän aikavälin rahankäytön suunnittelua opiskelijallekin – tammikuussa ruuan inflaatio oli n. 20%. Eli kannattaa varautua siihen, että valuuttakurssi saattaa heilahdella ja hinnat nousta ja tehdä muutoksia budjettisuunnitelmiin.

Venäjää ei siellä ollessaan kannata jättää tutkimatta. Kun vuosiviisumi on kädessäsi, anna palaa! Maailman suurimmassa maassa riittää nähtävää kaikesta kiinnostuneille, ja Aeroflot (täysin pätevä lentoyhtiö, terveisiä lentopelkoiselta) lentää halvalla ja junat kulkevat. Jokaisen, joka haluaa tutustua Venäjän kulttuuriin, on myös syytä matkustaa vähintään läpi yön venäläisessä junassa platskart-vaunussa, sillä siellä syntyy täysin omanlaisensa junakulttuuri, joka on hyvin ominaista venäläisille. Itse vuoden aikana ehdin käydä niin Moskovassa, Kaukasuksella, Sochissa kuin Trans-Siperian junamatkallakin, ja ehdottomasti suosittelen vaihtareita hyväksikäyttämään tämän mahdollisuuden. Opinnot ovat sen verran joustavia, että muutamaa kurssia lukuun ottamatta mitkään eivät vaadi tiettyä läsnäoloprosenttia, joten matkustelu myös lukukauden aikana onnistuu.

Paluu Tampereelle: Itselleni ei koitunut pienintäkään ongelmaa kurssien hyväksi luvun kanssa, kun lopulta sain rekisteriotteen Venäjältä (tähän meni 2kk). Monet kurssit vastaavat osittain kansainvälisen politiikan kursseja Tampereella, joten niistä erikseen sopimalla vastuupettajan kanssa sai helposti kurssisuoritukset. Kieliopintoja en ole vielä ehtinyt hyväksi lukemaan, sillä niihin tarvitsee täyttää erillinen lomake ja skannata myös opinto-opasta.

Merkityksellisyys: Koen vaihdon juuri Pietarissa olleen minulle todella merkityksellinen työelämän kannalta. Siellä vaihdossa ollessani sain harjoittelupaikan Suomen pysyvästä edustustosta YK:sta New Yorkista, jossa haastattelija sanoi, että yksi merkittävimmistä valintani perusteista oli se, että olin uskaltanut lähteä Venäjälle, mikä osoitti uskallusta, muuntautumiskykyä, kykyä sopeutua uudenaikaiseen kulttuuriin ja ympäristöön ja mahdollisuutta selvittää haastavistakin ympäristöistä. Uskon myös muiden työnantajien kunnioittavan Venäjälle lähtemistä rohkeana ja fiksuna vaihtoehtona. Varsinkin venäjän kielen osaajia Suomessa tarvitaan yhä kasvavissa määrin, ja kunhan talousriitely tästä taas hieman rauhoittuu, myös suomalainen osaaminen ja yritysälämä tulee taas olemaan vahvassa kysynnässä Venäjällä – työelämäpätevyytesi on siis lähes taattu Venäjänvaihdon jälkeen.

Mikäli harkitset lähtöä Venäjälle tai paikka on jo sinun, ja haluat kysyä lisätietoja, ota vain yhteyttä. Itseäni pelotti lähtö hirveästi, ja tiedän tiedon lisäämisen vähentävän ahdistusta.

St. Petersburg State University, Pietari, 10.02.2014 – 30.06.2014

Maa: Venäjä

Kaupunki: Pietari

Vaihtoaika: 10.02.2014 – 30.06.2014

Vaihto-ohjelma: FIRST

Yliopisto: St. Petersburg State University

Minna Ohtamaa

Vaihtoaika: kevätlukukausi 2014

Pietarin valtiollinen yliopisto

Venäjä

FIRST-vaihto

Hakuprosessi:

Olin jo viidennen vuoden opiskelija, kun hain vaihtoon Venäjälle. Koko opiskeluideni ajan olin haaveillut vaihtopaikasta Pietarin yliopistossa, ja haaveeni toteutuikin kevätlukukaudella 2014. Suomen päästä vaihtoon hakeminen oli melko yksinkertaista. Tietoa oli saatavilla runsaasti niin netissä kuin kv-asioiden toimistossa.

Kävin vaihtoinfotilaisuudessa, jossa kerrottiin erilaisista vaihtomahdollisuuksista Venäjällä. Päädyin FIRST-vaihtoon, koska ohjelmaan osallistuvat opiskelijat saavat apurahan. Pääaineeni on journalistiikka, mutta Pietarin valtiollisessa yliopistossa ei ollut FIRST-vaihtoa journalistiikan opiskelijoille, joten valitsin kansainvälisen politiikan. Kaupunkina Pietari oli ensisijainen valinta, ja pääsinkin sinne kohtuullisen helposti. Venäjälle ei ilmeisesti ole suuremmin tunkua, koska minut valittiin Tampereelta ja Pietarin päästä heti.

Hakupapereiden täyttäminen ei sinänsä ollut vaikeaa, mutta vaatii kärsivällisyyttä. Käänsin hakukirjeitä venäjältä englanniksi, CV:n suomesta venäjäksi, täyttelin lappuja ja lippuja – ja tarkistin kaikki paperit moneen kertaan. Huolellisuus kannattaa muistaa papereita täyttäessä.

Kakista hankalinta oli lukujärjestyksen laatiminen etukäteen. Kansainvälisen politiikan laitoksen sivut olivat sekavat, samoin netissä ilmoitetut kurssit. Kaikki oli venäjäksi, enkä oikein saanut selville, minkä vuoden opiskelijoille mitkään kurssit olivat. Loppujen lopuksi valitsin kiinnostavimman kuuloisia kursseja sieltä sun täältä. Kurssit menivät joka tapauksessa uusiksi, sillä vaihto-opiskelijoille oli Pietarin päässä laadittu oma ohjelma kurssineen kaikkineen. Niistä tosin ilmoitettiin vasta hiukan ennen kuin saavuin Pietariin.

Kielitaitoa venäjällä vaaditaan. Olin opiskellut venäjää sekä sivuaineena että kielikeskuksella, joten kieli oli hallussa kohtuullisen hyvin. Monet vaihto-opiskelijat näyttivät pärjäävän silti vähemmälläkin, sillä kv-politiikan laitoksella järjestettiin kursseja myös englanniksi. Arkipäivän asioilla kielitaito on kuitenkin tärkeä asia, sillä venäläiset eivät yleensä osaa englantia erityisen hyvin ja vaikka osaisivatkin, niin eivät suostu puhumaan kuin venäjäksi.

Viisumi:

Viisumin hankkimista pelkäsin etukäteen liikaakin. Tarkkuutta sekin tietysti vaatii, mutta prosessi ei ollut loppujen lopuksi ylivoimaisen vaikea. Hommasin viisumini Venäjän viisumipalvelukeskuksen kautta. Keskuksen nettisivuilla on hyvät ohjeet siitä, mitä kaikkea opiskelijaviisumiin tarvitaan (<http://www.vfsglobal.com/russia/finland/Student.html>). JOKAINEN paperi on oltava mukana. Kannattaa tarkistaa, että HVI-todistus ei ole kolmea kuukautta vanhempi. Itsellänihän kävi hassusti, sillä oli hommattu todistuksen jo vaihtohakua

varten, sillä paperia edellytettiin vaihtoon pääsemiseksi. Syksyllä 2013 saatu todistus ei kuitenkaan enää kelvannut tammikuussa 2014, jolloin hain viisumia. Testeihin vain uudestaan. Muutenkin testeihin ja terveystietojen keräämiseen kannattaa varata aikaa. Vaikka esimerkiksi HIV-todistuksen tuloksen saa parissa päivässä, todistuksen kirjoittamiseen menee aikaa noin viikko.

Kun kaikki tarvittavat paperit ovat kasassa (mm. HIV-todistus, kutsu vastaanottavalta yliopistolta, esitäytetty hakemuslomake, vakuutus koko matkan ajalle), varasin ajan Helsinkiin viisumipalvelukeskukseen. Itse viisumin käsin hakemassa matkaa edeltävänä päivänä.

Kohdemaahan saapuminen:

Pietarin päässä oli onneksi järjestetty tutor-toimintaa. Sain etukäteen sähköpostia Olga-nimiseltä tyttöltä, joka tuli minua rautatieasemalle vastaan samana päivänä kuin saavuin. Tutorit olivat ensimmäisinä päivinä korvaamattomia, sillä Olgan avulla sain jo samana päivänä puhelinliittymän ja netin. Ilmeisesti kaikille vaihto-opiskelijoille oli järjestetty oma tutor. Näin Olga myöhemmin pari kertaa kevään aikana, mutta apua tarvitsin lähinnä ensimmäisenä parina päivänä.

Eniten hyötyä oli kuitenkin muista vaihto-opiskelijoista ja kv-politiikan laitoksen koordinaattorista. Venäjällä asiat selviävät yleensä kysymällä kasvotusten. Sähköpostin lähettelyyn ei kannata tuhata aikaa, sillä paikan päällä asiat selviävät parhaiten.

Asuminen:

Asuin yliopiston asuntolassa, kuten lähes kaikki muutkin vaihtarit. Asunto oli järjestetty minulle etukäteen, joten minun ei tarvinnut kuin ilmestyä paikalle ja kertoa, kuka olen. Vuokra oli halpa, muistaakseni noin 90 euroa kuussa. Asunnossamme asui kuusi tyttöä, ja jokaisella oli huonekaveri. Kannattaa siis varautua siihen, että suomalaisille tuttu yksityisyys voi olla vaihtomaassa hiukan koetuksella.

Osa opiskelijoista hommasi esimerkiksi Couchsurfingin kautta itselleen kämpän keskustasta. Ilmeisesti palvelun kautta löytää kämppeiksi melko helposti. Asuntojen hinnat ovat Pietarissa edullisia, jos on valmis asumaan muiden kanssa. Itse päätin asua koko vaihdon ajan asuntolassa, sillä sinne muodostuivat pian ystäväpiirit ja vaihtariporukat. Miinuksena meidän asuntolassamme oli se, että suurin osa opiskelijoista oli vaihtareita. Moni ei osannut venäjää, joten yhteinen kieli oli usein englanti. Omien kämppisteni kanssa sovimme heti alkuun, että kotona puhutaan vain venäjää, vaikka se ei ollutkaan meidän kenenkään äidinkieltämme. Niin saimme treenattua kielitaitoa.

Opiskelu:

Venäläinen yliopisto-opiskelu on melko koulumaista. Venäläisillä opiskelijoilla on esimerkiksi lukujärjestys, jonka tahtiin kaikki opiskelevat.

Lukujärjestys oli myös meillä vaihto-opiskelijoilla. Sen lisäksi saimme vapaasti valita kursseja laitoksen tarjonnasta. Otin muutamia venäjänkielisiä kursseja kielitaitoa parantaakseni, mutta muistaakseni en suorittanut niitä loppuun. Muutoin kävin vaihto-opiskelijoille suunnattuja kursseja. Kurssitarjonta oli monipuolinen, mutta itse päätin ottaa vain muutamia kursseja, sillä halusin käyttää aikaa myös muuhun kuin opiskeluun. Ylipäättään vaihdossa ei kannata ottaa liikaa stressiä opiskelusta. Eniten opin yliopiston ulkopuolella tapaamalla venäläisiä ystäviäni ja tutustumalla maan arkeen.

Opetuksen taso ja kurssien suoritusmuodot riippuivat todella paljon opettajasta. Suurimman osan sai suoritettua melko helposti, esimerkiksi muutaman sivun esseellä tai suullisella tentillä. Joku opettaja saattoi olla hiukan tiukempikin, mikä oli tervetullutta vaihtelua. Aika monta kurssia sai suoritettua yksinkertaisesti pyytämällä opettajalta merkintää. Melko lepsua, mutta kelpasi monelle vaihto-opiskelijalle.

Eniten hyötyä oli kielikurssista. Opiskelin venäjää kielitieteellisellä laitoksella, jossa kuulemani mukaan kieliopetuksen taso on korkeampi kuin kv-politiikan laitoksella. Kielitaito parani kohisten, sillä venäjänopettajamme oli tarpeeksi tiukka. Toisaalta opettajan suhde opiskelijoihin on Venäjällä usein läheisempi kuin Suomessa. Venäjänopettajamme saattoi esimerkiksi soitella kuulumisia ja järjesti meille yhteisiä retkiä Pietarissa.

Muuta:

Lyhyesti virsi kaunis: Venäjä on mielenkiintoinen maa, niin hyvässä kuin pahassa. Byrokraatia on toisinaan ihmeellistä, ja legendat leimojen tärkeydestä ovat totisinta totta. Allekirjoituksen, leimat ja valokuvat ovat venäläisille byrokraateille kaikki kaikessa. Toisinaan arkiset asiat saavuttavat monimutkaisuudessaan absurdeja piirteitä. Esimerkiksi matkakorttia ei voi hankkia kaikilta metroasemilta, vaan siltä yhdeltä tietyltä, eikä matkakorttitoimistoa löydä asemalta, vaan oikeastaan aseman liepeiltä. Matkakortti pitää maksaa pankissa, eikä missä tahansa pankissa, vaan siinä yhdessä toimiston liepeillä. Maksamisen jälkeen mennään takaisin toimistoon, jossa otetaan valokuva. Ja laitetaan leima. Hyvällä tuurilla kortin saa parissa tunnissa.

Kaikesta huolimatta Pietari oli täyden kympin arvoinen vaihtokaupunki. Venäläinen ruoka, kulttuurielämä, kahvilat ja nähtävyydet ovat upeita. Pietari on kaupunki, joka kannattaa kokea. Vanha sananlasku pitää paikkansa: Venäjällä ei mikään toimi, mutta kaikki järjestyy aina.

Plekhanov Russian University of Economics, Moskova, 27.01.2014 – 05.07.2014

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 27.01.2014 – 05.07.2014

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Plekhanov Russian University of Economics

Hakuprosessini Tampereen yliopiston päässä sujui hyvin. Täysin samaa ei voi sanoa Plekhanov-yliopistosta, koska yliopistoon hyväksymiskirjeeni tuli niin myöhään, että oli vaikeuksia saada viisumia ennen yliopiston alkua. Kaikki kuitenkin kääntyi lopuksi parhain päin ja pääsin Suomesta matkaan ajallaan. Kannattaa varata tarpeeksi aikaa viisumin hankkimista varten: esimerkiksi ostaa matkustajavakuutukseen pitkäaikaislisä hyvissä ajoin. Lisäksi kävin hiv-testissä, koska internetin mukaan sitä vaadittiin. Loppujen lopuksi sitä ei kuitenkaan missään vaiheessa kysytty. Testi oli kuitenkin YTHS:llä ilmainen, joten varmuuden vuoksi se kannattaa käydä tekemässä.

Plekhanovin kursseista en saanut etukäteen mitään tietoa, sillä Plekhanov-yliopiston sivut eivät olleet niin informatiiviset. Kurssit saa kuitenkin rauhassa miettiä, kunhan ensin selviää Moskovaan asti. Paikalliselta tutorilta sain yhteydenoton ja hän myös haki minut lentokentältä saakka. Tutorointi Plekhanovissa oli hyvin organisoitua. Toisille sattui aktiivisemmat tutorit kuin toisille, mutta aina sai apua jos tarvitsi.

Venäjän kieltä olin opiskellut pari vuotta ennen Moskovaan lähtöä. Venäjälle meneminen ilman että osaa edes perusteita on vaikeaa, ei mahdotonta. Paikallisten englannin taito on luokantota, joten asiointi tulee hoitaa venäjäksi. Tästä johtuen oma kielitaitot kehittyi kevään aikana todella hyvin. Lisäksi yliopistossa oli mahdollista lukea jopa 20 tuntia venäjää viikkoon pienryhmissä.

Yliopiston vieressä oli asuntola opiskelijoille. Ennako-odotuksiini nähden se oli hyvätasoinen. Asuin toisen suomalaisen kanssa samassa huoneessa ja kolmen muun opiskelijan kanssa jaoin wc:n ja suihkun. Yhdessä kerroksessa jaoin keittiön noin 50 muun opiskelijan kanssa. Suosittelen ehdottomasti valitsemaan opiskelija-asuntolan. Vuokrataso Moskovassa on hurjan korkea, ja kaiken lisäksi paikallinen yliopisto maksoi asumiseni asuntolassa. Asuntolassa oli myös internet-yhteys pistokkeella.

Englanniksi opintoja Plekhanovissa oli mukavasti tarjolla. Tarjolla oli kaikille pakollinen kurssi, Doing Business in Russia, ja sen lisäksi sai valita haluamansa kurssit. Näiden lisäksi venäjän kielen opinnot mahdutettiin lukujärjestykseen. Taso yliopistossa oli valitettavan heikko, niin luennoitsijoiden kuin opiskelijoidenkin keskuudessa. Venäjän kielen opettajat olivat kuitenkin loistavia! Ryhmässäni oli lisäksi päivistä riippuen 0-6 muuta opiskelijaa, joten kielen luennoista oli hyötyä. Kursseilla oli pääsääntöisesti läsnäolopakko ja yli kolmen päivän poissaoloista tuli olla lääkärintodistus. Moskovan yliopistoissa on kuitenkin kova kilpailu vaihto-opiskelijoista, joten kirjoitetut säännöt ovat usein tiukempia kuin käytäntö. Kursseihin kuului usein tentti ja/tai esitelmä.

Vapaa-ajan aktiviteettia Moskovasta löytyy vaikka kuinka. Kyseessä on niin iso kaupunki että joka päivälle löytyy tekemistä. Julkinen liikenne Moskovassa on huipputasolla, joten liikkuminen kaupungin sisällä oli helppoa ja halpaa. Ravintolassa ruokailu oli usein halvempaa kuin itse ruoan valmistaminen. Varsinkin kasvikset olivat kalliita kaupasta ostettaessa. Kurssikirjoja ei tarvinnut ostaa kuin venäjän kielen kursseille. Muiden vaihtareiden kanssa kävimme matkustelemassa ympäri Venäjää, mm. Pietarissa, Sochissa ja Novosibirskissa.

Lomonosov Moscow State University, Moskova, 02.09.2013 – 01.07.2014

Maa: Venäjä

Kaupunki: Moskova

Vaihtoaika: 02.09.2013 – 01.07.2014

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Lomonosov Moscow State University

Kiinnostuin Venäjältä yliopiston aikana, joten opiskelin kieltä vain reilun vuoden ennen vaihtoon lähtöä. Päätin, että on pakko lähteä paikanpäälle Venäjälle opiskelemaan, että etenisin tavoitteissani kielen suhteen. Tein hakemukset Moskovaan UTA:n ohjeitten mukaan, prosessi eteni hyvin ja lopulta sain valita Moscow State Universityn ja Plekhanovin välillä. Valitsin MSU:n, koska se on tunnetuin ulkomaita myöten. Kutsu tuli hyvin myöhään, vasta elokuun lopulla, mutta viisumin sain hyvin nopeasti, päivässä parissa.

Saapuminen

Saavuvin Moskovaan junalla heti syyskuun alussa. Ainoa rajoite heille oli, etten saapuisi sunnuntaipäivänä, sillä ilmeisesti asuntolassa tarvittava henkilökunta ja koordinaattorit eivät olisi paikalla. Leningradskiyn rautatieasemalla minua oli vastassa laitoksen järjestämä opiskelija, joka vei minut autolla yliopistolle ja neuvoi alkuun mm. asuntolaan kirjautumisesta, ja näytti koordinaattorien huoneet ja koulun ruokaloita.

Asuntolahuoneissa ei muuten ole valmiina jääkaappia, joten oman jääkaapin hankkimista kannattaa harkita. Myynti-ilmoituksia on esim. ilmoitustauluilla, sekä voi sinne jättää ostoilmoituksenkin. Helpottaa myös omaa kokkailua. Ruokaloiden ruoat eivät minua miellyttäneet, vaikka niihinkin tottui. Myös säästää ruokakuluissa paljon, jos tekee itse, sillä ruokalot eivät olleet erityisen halpoja perus Juvenekseen verrattuna. Hyvä puoli MSU:n asuntolassa on se, että sinne pääsee ja sieltä pääsee pois 24/7. Toisin on vaikka Plekhanovilla, josta/jonne yöaikaan liikkuminen on kielletty.

MSU:n opiskelijat puhuvat englantia, sekä koordinaattorit ja osa opettajista myöskin, mutta muu henkilökunta lähinnä vain venäjää. Alussa minulla oli hankaluuksia kielen kanssa. Huomasin, ettei kielikeskuksen tarjoamilla venäjän kursseilla pitkälle pötkinytkään.

Kaikki byrokraatia kannattaa hoitaa nopeasti, vaikka tuntuisi, että ensimmäiset viikot, tai kuukausi, menisi vain säätäässä. Rekisteröidy Moskovaan koordinaattorin luona, hoida asuntola-asiat, hae opiskelijan metrokorttia, avaa pankkitili, hae yliopiston tarjoama stipendi jne.

Ensimmäinen lukukausi

Luennot vaihtareille alkoivat vasta syyskuun puolessa välissä, joten aivan alkuun Moskovaan ei tarvitse kiirehtiä, jos jotain muuta tekemistä on. Luennoista, jotka ovat vain venäjäksi, voi tiedustella erikseen, kun lähtee vaihtoon. Itse otin ensin kauppatieteiden opintoja englanniksi, sekä venäjän tunteja ensin 8, sitten 12 oppituntia viikossa. Myös venäjän seminaareja oli tarjolla, niissä on vain hyvin paljon osallistujia, joten yksilöllinen opetus niissä on kaukana.

Toinen lukukausi

Kyllästyin englanniksi käytäviin kauppakursseihin, joten valitsin niistä vain yhden kiinnostavan ja kävin muuten kauppatieteen luennoilla, jotka olivat venäjäksi. Osan ymmärsin ja toisinaan myös ryhmätöissä esitin asiaani Venäjäksi kaikille kurssin opiskelijoille, jotka olivat venäläisiä, tai venäjää täysin osaavia. Nämä kauppisluennot menivät päällekkäin omien venäjän tuntieni kanssa, joten en ollut aina paikalla kauppatieteen luennoilla, enkä myöskään näistä sitten hakenut merkintöjä, sillä en olisi, ainakaan omasta mielestäni, ansainnut pisteitä. Hyvää kokemusta silti.

Venäjää minulla oli toisen lukukauden aikana paljon, sillä sain toiselta laitokselta tunteja, vaikka alussa sanottiin, etten 8:a tuntia enempää voisi saada. Venäjällä kannattaa olla sitkeä, sillä "ei" ei välttämättä sitä aina tarkoita. Kaikki järjestyy, tai kannattaa järjestää itse.

Vapaa-aika Moskovassa

Vapaa-ajalla voi tehdä kaikkea, mitä suurkaupungissa haluaa. Yöelämä on loistavaa, konsertteja, klubeja, baareja, ravintoloita ja kahviloita joka lähtöön. Museot ja näyttelyt ovat venäläisellä opiskelijakortilla ilmaisia, tai niistä saa hyvän alennuksen. Muutenkin opiskelijaedut ovat kohdallaan. Liikenneyhteydet ovat hyvät ja edulliset, vaikkakin kaupunginkin sisällä matkaamiseen menee aina hyvin paljon aikaa. Mieti, mikä kiinnostaa, löydät haluamaasi tekemistä.

Paluu Tampereelle

En ole vielä palannut Tampereelle, mutta talvella jo hain osan merkinnöistä opintorekisteriini UTA:lle. Täytyy tuo hyväksilukuprosessi aloittaa ennen uusia kursseja, kunhan takaisin Tampereelle ehtii muuttamaan.

Yhteenveto

Alussa MSU ja asuntola tuntui siltä, etten ihmettelisi, vaikka joku lopettaisi leikin heti kesken ja palaisi maitojunalla kotiin. Moni juttu oli hankalaa. Pikkuhiljaa kaikki alkaa kuitenkin järjestymään. Lukuvuoden aikana koin paljon. Ensin oli helppoa viettää aikaa vaihtareiden kanssa ja käydä kursseja myös englanniksi, myöhemmin jo mahdollista puhua venäjää ja syventää omaa Moskovan ja Venäjän tuntemusta siten, miten halusi.

Ivanovo State University, Ivanovo, 01.09.2013 – 20.12.2013

Maa: Venäjä

Kaupunki: Ivanovo

Vaihtoaika: 01.09.2013 – 20.12.2013

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: Ivanovo State University

Syyskuussa 2013 alkoi vaihtovuoteni Ivanovon valtionyliopistossa Venäjällä. Lähdin matkaan todella jännittyneenä enkä tiennyt pystyisinkö sittenkään opiskelemaan koko vuotta vieraassa maassa. Ja kävikin niin – huolimatta siitä, että vaihtoikaan mahtui myös paljon hyviä juttuja – jäivät Ivanovon opinnot itseltäni vain syyslukukauden mittaisiksi.

Etukäteisjärjestelyt sujuivat hyvin. Informaation kulun tai aikataulujen kanssa ei muistaakseni ollut ongelmia, vaikka melko viime tintaan jätinkin ilmoittautumiseni. Sain silti viisumikutsuni ajoissa ja pääsin hakemaan viisumia. Opiskelijaviisumi Venäjälle on melko kallis (n.100e), mutta matkaan pääsin lähtemään ajoissa syyskuun alussa. Viisumia varten tarvitsin matkavakuutuksen, HIV-todistuksen, passin, passikuvan ja tietenkin Ivanovosta saapuneen viisumikutsun. Nämä toimitetaan viisumikeskukseen, ja jos dokumenteissa ei ilmene ongelmia, viisumi on valmis parissa viikossa. Olisin etukäteen kaivannut tarkempaa tietoa siitä, millaisia kielen kursseja vaihto-opiskelijoille olisi luvassa. Ivanovon valtionyliopiston nettisivuja selaamalla oli vaikea saada selvää kuvaa tästä, joten matkaan jouduin lähtemään kohtalaisen epävarmana siitä, miten oikein saan opintoni alkuun. Piti vain luottaa siihen, että Venäjällä kaikki järjestyy.

Matkustin Ivanovoan junalla suoraan Tampereelta. Tikkurilassa vaihdoin Allegroon ja Pietarissa oli muutama tunti aikaa tavata pari tuttua ja syödä ennen Ivanovon junan lähtöä. Matka sujui kaiken kaikkiaan hyvin ja turvallisesti, vaikka alustava ikävä poikakaveria tuntui jo aika raskaalta kestää. Saavuin Ivanovoan aamulla kymmenen aikaan. Minua piti olla juna-asemalla vastassa muutama tuutorioppi, mutta heitä ei näkynyt missään. Kuljeksiin sitten asemalla ja ihmettelin, että mitäs nyt. Ei ollut aikaisemmin tullut mieleen kirjata yliopiston tai asuntolan osoitetta ylös, joten olo oli aika eksynyt. Odottelin kai puolisen tuntia, kunnes muutama nuori varovasti tuli juttelemaan ja kysymään olinko Suomen vaihto-oppilas. Helpotuksen huokaus, laukkuni pakattiin auton takaluokkuun ja seuraavana jo kaahattiin kohti asuntolaa. Tällaisia tilanteita varten kannattaa siis etukäteen selvittää, että minne sieltä juna-asemalta kuuluisi mennä.

Asuntolassa tapasin heti paikan johtajan, allekirjoitin muutamat dokumentit ja sain avaimen sekä kulkuluvan. Huoneeni oli kahdelle tarkoitettu, mutta tšekkiläisistä tytöistä toinen oli jättänyt saapumatta, joten sainkin huoneen kokonaan itselleni. Asuntolani oli kampuksen kallein ja säännöt olivat tiukat, kuten kotiintuloaika klo 23, eikä vieraita sallittu. Tämä vähän hankaloitti sosiaalisia menoja, sillä suurin osa syksyn mittaan saamistani ystävistä asui muualla. Asuntolani oli kuitenkin hyvin siisti ja turvallinen, siellä oli suihkutilat, pesukone ja keittiössä liesi, jääkaappi ja pöytä.

Asuntolasta tuutorit veivät minut yliopistoon esittäytymään laitoksen opettajille ja johtajalle. Kerroin vähän tavoitteistani kielenoppimisen suhteen ja he kannustivat kokeilemaan erilaisia kursseja. Tein muiden vaihtareiden kanssa alkuun tasokokeen, jolla selvitettiin jokaisen kielitaito.

Minut laitettiin samaan ryhmään muiden kanssa ja meille oli järjestetty syyskuuksi kielenkertaustunteja, joita oli neljänä päivänä viikossa. Kurssin taso oli omaa tasoani vähän alempi, mutta asioiden kertaus teki hyvää. Syyskuun loputtua ryhmäni kaksi saksalaista ja yksi tšekkiläinen lähtivät kotiin. Jäljelle jäin vain minä ja yksi saksalainen poika, jonka kanssa istuimme kahdestaan loput syksyn luennoista. Oma aktiivisuutta vaadittiin siis tosissaan, jos halusi tutustua muihin opiskelijoihin.

Luennot olivat luonnollisesti venäjänkielillä. Omalla kielitaidollani pärjäsinkin lopulta hyvin, vaikka alussa tuntui, että en päässyt oikein mistään perille. Korva kuitenkin oppi kuuntelemaan ja syyskuun aikana pääsin jo ihan hyvään vauhtiin venäläisten kanssa keskustelussa.

Pienissä ryhmissä opiskelu oli myös mukavaa ja tehokasta. Suurimmaksi osaksi luennot kuuluivat keskustellessa opettajan kanssa, mikä kehitti roimasti kaikkien suullista kielitaitoa. Läksyä oli melko paljon ja opettajat olivat niiden suorittamisen suhteen vaativia eikä laiskottelua tietenkään sallittu. Enimmäkseen opettajat olivat kuitenkin helposti lähestyttäviä ja huumorintajuisia. Opiskelun "koulumaisuus" ajoittain häiritsti, sillä Suomessa yliopistossa on totuttu olemaan itsenäisiä. Jatkuva pienryhmäopiskelu oli välillä raskasta kestää, mutta kevyellä asenteella pienistä ärsytyksistä selviää.

Syyskuuksi meille vaihtareille oli järjestetty viikoittaista ohjelmaa. Oli muutama museo vierailu ja tuutorit näyttivät meille kaupunkia. Vapaa-ajalla ehdittiin jopa matkailla Vladimiriin ja Suzdaliin. Syyskuuksi suunniteltu ohjelma tuntui monenakin tyhjänä vapaa-ajana helpottavalta, koska ei tarvinnut jäädä asuntolahuoneeseen märehtimään. Tuutorit auttoivat myös käytännönasioiden hoidossa esim. venäläisen liittymän hankinnassa ja nettiyhteyden kytkemisessä. Saimme myös soittaa heille milloin vain, jos ilmenisi jotain ongelmia.

Nettiyhteysasiasta voisin mainita sen verran, että minulla asuntolan netti ei koskaan alkanut toimia, eikä kukaan ymmärtänyt miksi, joten jouduin ostamaan Bilainin morkkulan. Skypetyks kotiin ei oikein onnistunut sen voimin, mutta Facebook ja sähköpostin lähetykset toimivat kuitenkin. Netittömyyteen kannattaa silti varautua.

Vapaa-ajan kulutus tuntui aluksi suurimmalta haasteelta vieraassa kaupungissa. Kanssavahtareiden seura auttoi ja kolusimmekin monet kahvilat läpi sekä pelasimme biljardia. Kaupungin tutkiminen oli hauskaa yhdessä ja eksymisenkin aikamoista seikkailua. Elokuviissa käyminen on Ivanovossa ylipuolelta halvempaa kuin Suomessa, joten leffoja tuli napitettua paljon. Ostarilla hengailu oli myös arkipäivää. Ivanovossa oli aika paljon hyviä keikkoja sinä syksynä ja oli hauska nähdä paikallista alakulttuuritouhua. Keikkojen ajankohtia selvitin VKontaktin kautta.

Mitään varsinaisia harrastuksia en itse hankkinut, vaikka yliopistolla oli tarjota muun muassa jumppaa ja kuntosalia. Valokuvasin kuitenkin lähes joka päivä kaupunkia ja matkaillessa myös. Siitä tulikin jonkinlainen henkireikä itselleni – tapa kummastella ympäröivää tohinaa. Ivanovoa oli myös helppo päästä pakoon viikonloppumatkoilla läheisiin kaupunkeihin tai Moskovaankin asti. Kolusimme läpi kaikki Kultaisen ringin historialliset kaupungit, joista Jaroslavl taisi jäädä suosikikseni. Ivanovo on suunnattoman automäärän ja keskustaa halkovan valtatie tienä valitettavan saasteinen ja meluisa paikka, joten säännölliset pakomatkat muualle pitivät järjissään ja seikkailumielialan korkealla. Paria päivää pidempiin lomiin ei syyslukukaudella kuitenkaan opintoaikataulujen takia ollut aikaa.

Vaihdosta palasin Suomeen tosiaan lopullisesti jo syyslukukauden jälkeen. Koko syksyn kestänyttä koti-ikävää en jaksanut enää kevättäni piinaamaan. Opintojen hyväksilukeminen ei ollut mahdollista, mutta siitä ei ongelmia koitunut, koska tiesin tämän. Opintopistesaldo kuitenkin riitti hyvin opintotuen saamiseen. Tampereen yliopistossa pisteiden rekisteröiminen opintorekisteriin sujui hyvin.

St. Petersburg State University, Pietari, 28.08.2013 – 30.06.2014

Maa: Venäjä

Kaupunki: Pietari

Vaihto-aika: 28.08.2013 – 30.06.2014

Vaihto-ohjelma: Yliopiston vaihtosopimus

Yliopisto: St. Petersburg State University

Minä hain Pietariin vaihtoon, sillä koin, että oma kielitaitoni ei ollut vielä riittävä alan opinnoille. Ja voin jo raporttini aluksi paljastaa, että vuoden vaihto on tuonut rutkasti itseluottamusta ja laajentanut sanavarastoani. Tärkeintä on, että uskaltaa puhua venäjää ja hankkia myös venäläisiä tovereita, eikä viettää aikaansa ainoastaan vaihtareiden kanssa.

Suurin osa Pietarin vaihtareista majoittuu samaan asuntolaan, legendaariseen "kapitanskayaan", joka siis sijaitsee sen nimisellä kadulla, Vasilin saarella. Asuntola järjestetään yliopiston toimesta 4-7 hengen soluasunnoissa, joissa yleensä myös huone jaetaan toisen henkilön kanssa. Söpu sijaa antaa, vai mitä?

Hakiessani valtioniopisto-ohjelmasta, minun piti valita kurssitarjonnasta, mitä tahdon opiskella. Jos tahtoo opiskella venäjän kielellä ns. "oikeissa" tiedekunnissa, on todistettava kielitaitonsa erikseen riittäväksi.

Itse kuitenkin päätin opiskella vain kieli-instituutissa "Russian language for foreigners", sillä en löytänyt varsinaisesti oman alan kursseja (käännöstiede suomi-venäjä), ja koska tulin tänne ennen kaikkea parantamaan kielitaitoani, päätin, että ulkomaalaisille suunnatut kielikurssit ovat riittävät (en kuitenkaan saisi mitään kursseja suoranaisesti korvatuiksi).

Kieli-instituutilla opiskelijat jaetaan tasoryhmiin, ja koska vaihtareita on paljon, jokaiselle löytyy varmasti sopiva ryhmä. Venäjän kielen kursseja ulkomaalaisille on kuitenkin 20 h viikossa, ja niiden sisältö ei varsinaisesti ole tuhoisan monipuolinen, joten kahden lukukauden ajalta sen opiskelu on loppua kohden hieman tylsistytävää, ja siksi suosittelenkin ottamaan muitakin kursseja, jos Pietarissa aikoo viettää koko lukuvuoden, mikä taas on suositeltavaa kielitaidon kehittymisen kannalta. Informaatio kursseista on kuitenkin nettisivuilla suhteellisen niukkaa, ja se ei aina ole ajan tasalla, joten suosittelen jättämään murheet nurkkaan ja keskustelemaan vaihtokoordinaattorin kanssa kursseista vasta paikalle saavuttua.

Toki esisuunnitelma kursseista on jätettävä jo vaihtoa haettaessa, mutta se ei ole vielä kiveen hakattu.

Vertaan vaihto-opiskeluaikaani Venäjällä nyt avioliittoon, vaikka henkilökohtaista kokemusta avioliitosta ei olekaan. Elämä ei ole aina ruusuilla tanssimista, eikä vaihto-kohde ole mikään paratiisisaari palmujen, auringon ja turkoosin veden äärellä. Mutta Venäjässä on sitä jotain, joka sai minut tänne lähtemään. Se kipinä, se tunteen palo tätä maata kohtaan, joka on vain voimistunut erilaisten kokemusten myötä. Tämä on maa, jolla on rikas kulttuuri, ja monet venäjänfanit puhuvat tämän maan taiaasta, sen kiehtovuudesta. Tärkeintä on kuitenkin vaihtoon lähtevillä on useimmiten oltava joku muukin syy, kuin pelkkä rilluttelu vuosi ulkomailla. (Tosin täälläkin juhlaa löytyy, niin järkähtyviä kuin asuntolabileitäkin).

Itse tajusin, että lähdin aluksi (ehkä itseänikin tuntemattomana) etsimään tänne jotain, mitä en itseasiassa halunnutkaan löytää. Osasyys vaihto-oppilaaksi lähtemisessä oli se vaihto-oppilasyhteisö, johon halusin kuulua. Kuten Suomessakin olen huomannut, vaihtarit pyöriivät usein samassa porukassa, sillä he ovat samassa tilanteessa, ikään kuin samassa veneessä. Mutta muutaman kuukauden päästä ymmärsin, että vaikka se on hauskaa, niin syvimmällä sisimmässäni halusin löytää täältä paikallisia kontakteja, oikeita ystäviä, tutustua venäläiseen kulttuuriin. Siksi suosittelen ehdottomasti harkitsemaan asumisvaihtoehtoa esimerkiksi solukämpässä tai yrittää päästä asumaan venäläiseen asuntolaan, jottei jäisi liikaa roikkumaan vain vaihtareiden kanssa, mikäli omana tavoitteena on muutakin, kuin jatkuva bilettäminen. Toki taitavat ihmiset osaavat yhdistää molemmat).

Elämä Pietarissa ei ole aina helppoa, sillä asiat eivät toimi niin yksinkertaisesti, kuin me olemme Suomessa tottuneet. Useimmiten tällaiset asiat vain naurattavat, kuten byrokratia, ja se että yhden asian hoitamiseksi tarvitsee käydä vähintään kahdessa tai kolmessa eri paikassa. Huumorilla kuitenkin selviää pitkälle. Eräs kuolematon lause onkin "Eto Rossiya" (Tämä on Venäjä) höystettynä jos jonkinmoisilla virneillä.

Tammikuu oli minulle henkilökohtaisesti vaikein kuukausi. Vasta asuttuaan Venäjällä, ja asetuttuaan tänne, alkaa ymmärtää, mitä ympärillä oikeasti tapahtuu. Niin myötä- kuin vastoinkäymisissä. Vaikeaa oli myös nimenomaan siksi, että monet asiat aiheuttivat kaiken tämän vitsailun jälkeen kysymyksen "oi miksi, miksi asioista pitää tehdä niin hankalia?" vaikka elämänasenteeltani olen omasta mielestäni keskivertoa positiivisempi ihminen. Vaikka suomalaisena olenkin tottunut kylmään ja märkään ja räntään, niin ei se Pietarin ainainen harmaus ja sade ainakaan helpottanut tuohon aikaan. Tammikuussa myös ihmiset, nimenomaan osa vaihtareista, joista olin saanut hyviä ystäviä, lähtivät. Ja tämän lisäksi tajusin, että todellakin tarvitsen enemmän paikallisia ystäviä. Monta hyvänpäivän tuttua täältä löytyy, mutta elämän rakentaminen ja kontaktien luominen nolasta ystävyysasteelle vaatii aikaa, ja kaikkien kanssa se ei koskaan tulekaan etenemään hyvänpäiväntuttavuutta pidemmälle, koska ihmiset nyt vain ovat erilaisia.

Eritoten suosittelen matkustelemaan muihin isoihin ja pieniin kaupunkeihin, sillä jokainen niistä on näkemisen arvoinen. Kun lähtee matkaan oikealla asenteella ja uteliaisuudella, sitä löytää mielenkiintoisia asioita vaikka pienistä kivistä. Venäjä tarjoaa upeita mahdollisuuksia, mitä yksikään toinen maa ei tarjoa. Yhden ainoan maan sisällä voit nähdä sekä poroja pohjoisessa, että palmuja etelässä. Myös tulivuoret ja vesiputoukset kuuluvat maan erikoisuuksiin, vaikka niitä ei ensimmäisenä tule ajatelleeksi kuullessaan sanan "Venäjä". Myös ihmiset ovat ystävällisempiä (ja uteliaampia!) muissa, turistivapaissa kaupungeissa. Jos olet nähnyt Venäjästä vain Pietarin ja Moskovan, on sinulla vielä edessäsi monta avaamatonta ovea, monta mieletöntä seikkailua.

Lisäys 12.05.2014.

Nyt vaihtoni on loppusuoralla ja jäljellä on enää 3 viikkoa, sillä kesätyöt kutsuvat. Luin kirjoittamaani, ja ihan säikähdin, että kylläpä olenkin käsitellyt tammi-helmikuun aikaan raskaita asioita mieleni syövereissä, sillä jos olisin aloittanut nyt kirjoittaa raporttiani, sen otsikko olisi "Upein vuosi elämässäni". Jos olisin vasta nyt alkanut kirjoittaa raporttiani, näkisin vain positiiviset asiat, enkä todennäköisesti kirjoittaisi mitään yllämainitsemistani alamäistä tai vaikeuksista. Mutta päätin, että olkoot ne osa tätä raporttia, sillä elämässä on hyvä välillä olla myös realistinen. Mutta todellisuutta on myös se, että tänä vuonna olen oppinut Venäjästä paljon. Ja itsestäni vielä enemmän. Ja että tämä vuosi on ollut jokaisen kokemuksen arvoinen.

Oi Pietari. Rakastan sinua, vaikka kanssasi ei aina helppoa olekaan ollut.
Minähän sanoin Tahdon.

St. Petersburg State University, Pietari, 28.08.2013 – 30.06.2014

Maa: Venäjä

Kaupunki: Pietari

Vaihto-aika: 28.08.2013 – 30.06.2014

Vaihto-ohjelma: FIRST

Yliopisto: St. Petersburg State University

Kiinnostuksen herättämiseksi aloitan kertomalla opiskelusta ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksista Pietarissa, ja vasta lopuksi annan palikkaohjeet hakuaihetta ja ensimmäisten päivien selviytymistä varten, sekä pelottelen byrokratihankaluuksilla, joiden innoittamana kuitenkin siis otsikko tälle raportille, sillä välillä touhu tuntui vinkkien varassa arvailtavilta ja suoritettavilta tehtäviltä.

Olen lääketieteellisestä tiedekunnasta, ja lähdin FIRST-vaihdon kautta sivuaineopiskelijana Pietarin Valtiolliseen yliopistoon opiskelemaan sosiologiaa englanninkieliseen maisteriohjelmaan vuodeksi (<http://www.european-studies-st-petersburg.com/index.php>). Ennen vaihtoon lähtöä olin opiskellut Tampereen aikuislukiossa venäjän alkeet kurseilla 1-4 (Mozno 1), sekä syventänyt osaamista yliopiston tarjoamilla kurseilla yhteensä 9 op (Kafe Piter 2). Lisäksi tarkoituksena oli opiskella venäjänkieltä. Englanninkielisten opintojen lisäksi suunnitelmalla oli opiskella keväällä sosiologian opintoja venäjäksi kandiohjelmassa. Akateemisten opintojen suorittaminen venäjäksi osoittautui kuitenkin minun kielitasolla haasteelliseksi, tästä huolimatta mielestäni osallistuminen opetukseen kuitenkin suositeltavaa!

Pietariin lähtiessäsi hautaa mielikuvat venäläisestä vodkakulttuurista ja päivitä mieluummin venäläisen kirjallisuuden sekä historian tietämyksesi, sillä venäjänkielen karttuessa pääset varmasti keskustelemaan näistä aiheista venäläisten kanssa. He hallitsevat hyvin oman kirjallisuutensa ja kulttuurinsa, ja kyselevät mitä muistomerkkejä ja patsaita olet jo ehtinyt näkemään! Toisaalta, saat kissojen ja koirien kanssa etsiä ihmisiä, jotka keskustelevat kanssasi venäjäksi, sillä monet haluavat harjoitella englanninkielien taitojaan, mikä toisinaan raastoi hermojani.

Pietarissa pääsee edullisesti (5-25 euroa) nautiskelemaan oopperasta, baletista, KHL-lätkästä (SKA), jalkapallosta (Zenit) sekä teatterista. Urheilutapahtumien tunnelma mieletön, jo fanit itsessään ovat nähtävyyksiä! Lippuja myös kätevä ostaa netistä, jos kielitaito ei heti riitä lippuluukulle. Tanssin juhlaaikaan pääsimme ihailemaan primaballerina Uljana Lapatkinan tanssia naurettavalla 5 euron hinnalla! Pietari ja sen lähistö on täynnä joko vesi- tai bussireittejä pitkin saavutettavia palatsi- ja puistoalueita sekä upean taiteen ja mielenkiintoisten henkilöiden museoita. Lisäksi talviaikaan mahdollista myös päästä lautailemaan ja rinteeseen, sillä metro + bussimatkan päässä sijaitsee uutuuttaan kiilteleviä yllättävän hyviä laskettelukeskuksia <http://www.katushkin.ru/district/115?sport=6>

Pietarin kadut ovat täynnä hipsterihenkisiä haahuilijoita vaeltamassa kohti kirpputoreja ja vegeeravintoloita. Sinisen linjan varrella "Udelnaja" on suuri ulkoilmakirppis, lisäksi Uffin tyylinen "Spasiba" palvelee kahdella myymällään keskustassa. Voit syödä perinteikkäässä "stalovaja"-ruokalassa, uzpekistanilaisessa tai trendikkäässä eurooppaedustajassa. Kahvilaruokapaikoista ensimmäisiä suosikkejani oli Ligovskin kadun varrella oleva loft projekti "Etashi" <http://www.loftprojectetagi.ru/>. Mielenkiintoisin yökerhokokemus oli, kun taksikuski vei meidät valitsemaansa paikkaan, ja ulos noustessamme näimme kymmenittäin moottoripyöriä Nevan rannalla sijaitsevan ulkoilmabaarin edustalla

(<http://www.xxxxbar.ru/>). Ehdottomasti kannattaa käydä kuuntelemassa erittäin viihtyisässä clubitunnelmassa venäläisten artistien keikkoja Aurora Concert hall-tiloissa (<http://aurora-hall.ru/>). Lisäksi kävin kuuntelemassa perinteikkään neuvostobändin "Karol i shut" muistokeikan jääkiekkohallissa.

Parhaiten tietoa paikallisista tapahtumista saa liittymällä venäläiseen facebookkiin eli veekontaktteen (vk.ru), jossa mm. yhteisön "kudago" kautta saa paljon tietoa konserteista ja näyttelyistä. Lisäksi Pietarissa on paljon vapaaehtoistoimintaa mm. lasten ja ympäristön hyväksi, vk:ssa on helppo tiedustella osallistumismahdollisuuksia, jos soittaminen jännittää. Itse kävin pelaamassa korttia vanhusten kanssa lauantaisin.

Jos haluat lähteä vain yhdeksi lukukaudeksi, suosittelen lähtemään keväällä, sillä silloin pääset kokemaan kaikki suuret ja parhaat juhlat, kuten venäläisen laskiaisien, toukokuun ensimmäisen päivän mielenosoituskulkeet, voitonpäivän (9.5) lukuiset konsertit, toukokuun lopun Pietarin kaupunkipäivän monimuotoisen tapahtumat sekä museoiden yön satumaisen aamuyön tunnelman ja kesäkuun lopun koulujen päättäjäisten massiiviset ilotulitukset.

Itse reissasin sitten vielä kesähelteillä junalla pätkän Venäjää, ja jäin vielä heinäkuuksi toisen organisaation järjestämään harjoitteluvaihtoon.

Katulasten uhriksi joutuminen ei tuntunut todennäköiseltä vaaralta missään vaiheessa, koin siis oloni läpi vuoden turvallisiksi, eikä minulta varastettu mitään. Suurin kulttuurishokki oli ehkä se, että pietarilaiset todella kysyvät tietä ja neuvoa löytääkseen minne ovat menossa! Passi kannattaa aina olla mukana, sitä voi tarvita ylitettyään kadun punaisten valojen palaessa. Poliisien kanssa tekemisiin joutuminen on ymmärryksenäni mukaan ajanhukkaa ylipäänsä molemmille osapuolille.

1.1 Opiskelu

Opiskelin siis sosiaalitieteiden laitoksella, jossa maisteriohjelma on toteutettu englanniksi yhteistyössä saksalaisen yliopiston kanssa. Kandidivaiheen opinnot ovat vain venäjäksi. Voit kuitenkin halutessasi ja lupaa kysyessäsi suorittaa molempia opintoja, tai osallistua vain kuuntelijana. Netistä löytämäni lukujärjestyksen mukaan tekemäni opintosuunnitelma ei toteutunut alkuunkaan, sillä joka toinen vuosi, joten minun vaihtovuoteni, opinnot suuntautuivat taloustiedepainotteisesti.

Itse suoritin pääasiallisesti englanninkielistä maisteriohjelmaa, joka mielestäni oli todella tasokas, ja etenkin Saksasta Bielefeldin yliopistosta saapuneet opettajat olivat erittäin hyviä ja vaativia. Englanninkielien taso opiskelijoiden ja opettajien kesken oli korkea, ja opiskelijat olivat valmiita keskustelemaan aiheesta kuin aiheesta ja innokkaita ottamaan kantaa ja vastaamaan kysymyksiin. Kurssit olivat joko 2-3 viikon päivittäisiä kursseja tai koko lukukauden jatkuvia kerran viikossa läsnäoloa vaativia kursseja. Suurimmaksi osaksi luettiin nettiartikkeleita, ja oppikirja oli saatavilla lainaan yliopistolta. Kurseilla luettiin hirveä määrä artikkeleita, kahden viikon aikana luettavaksi tuli 10-20 artikkelia. Kurssin läpikäyminen vaati yleensä yhden artikkeliesitelmän pitämistä sekä esseen tai harvemmin kokeen suorittamista. Syksyllä osallistuin kuunteluoppilana yhdelle venäjänkieliselle luentosarjalle kuunteluoppilana, jolloin kuuntelu oli jo hieman luontevampaa, mutta vieläkin erittäin haastavaa, sillä opettajat eivät käyttäneet mitään havainnollistavaa materiaalia luennoillaan, joten kaikki ymmärtäminen oli todellakin kuulon varassa. Pääsin myös osallistumaan Suomen ja Pietarin yhteistyökonferenssiin, jossa käsiteltiin perheiden hyvinvointia tukevien, ikävä kyllä toistaiseksi katkolla olevien, projektien toteutusta ja tuloksia.

Henki yliopistolla oli erittäin lämmin ja opiskelijat ja koordinaattorit erittäin avuliaita. Koululla oli perinteistä venäläistä ruokaa tarjoava ruokala ja kahvila sekä tietokoneilla varustettu vaatimaton kirjasto klo 17 asti auki. Yksi pienehkö ruoka-annos maksoi n. 120 ruplaa, mutta myös mikro omien ruokien lämmittämistä varten. Lisäksi kolmannessa kerroksessa sijaitsivat maisteriohjelman koordinaattorin tilat muutaman tietokoneen sekä kahvi- ja teeväkertimien kera, täällä yleensä opiskelijat viettivät aikaa tauoilla.

Kieliopinnot sujuivat rennossa hengessä. Välillä olisin toivonut opettajilta hieman lisää vaatavuutta ja tarkennusta ääntämisen oikeellisuudessa sekä puheen painotuksessa, mutta tämä on varmaan opettajakohtaista. Oma ryhmäni koostui kuudesta-kaheksasta henkilöstä. Opetusta oli kaksi-kolme kertaa viikossa.

1.2 Asuminen

Keväällä 2014 meidän asuntolalla aloitettiin remonti, jonka tarkoituksena oli muuttaa asuntolan sisääntulovalvonta elektroniseksi porttijärjestelmäksi, joten omat kokemukseni saattavat olla vanhentunutta tietoa jo syksyllä 2014. Meidän aikana alakerrassa sisääntuloa ja avainten jakoa valvoi henkilökunta.

Tullessa tarvitsin yhden passikuva asuntolakorttia "propushkaa" varten. Propushka on kortti, jota tulee näyttää aina asuntolaan tullessa. Tässä vaiheessa kysytään myös thoraxlausuntoa. Meidät sijoitettiin tulojärjestyksessä suoraan asuntoihin, eli kohtalokseni koitui asua kahden suomalaisen ja yhden slovakialaisen kanssa samassa huoneistossa. Yhdessä huoneistossa oli kaksi makuuhuonetta, keittiö perus varustuksella (ei astioita), WC ja kylpyhuone ammeella.

Asuntola näytti ulkoapäin karulta, mutta huoneistoja remontoitiin ahkerasti. Asuntola tarjosi kalusteet ja lakanat. Lakanoiden vaihto oli kerran viikossa torstaisin. Lisäksi asuntolassa oli pesula, yksi koneellinen maksoi 80 ruplaa. Talvi 2013-14 oli erittäin leuto, joten lämmitys riitti hyvin talven yli hyvin. Kuuma vesi toimi. Venäjällä hanavettä ei suositella juotavaksi, joten käytimme pullovetä.

Vuokranmaksu ja pesulamaksut piti käydä suorittamassa toisessa asuntolassa n. 300 metrin päässä meidän asuntolasta, tästä tuli ohje asuntolan seinälle ensimmäisen kuukauden jälkeen. Maksu kätevinä käteisellä, pankkitositteella maksettaessa perittiin komissio. Ja maksu ei ikinä ollut mahdollista silloin kun olit sitä menossa maksamaan, vaan aina seuraavana maanantaina perjantaina tmv. Ja sitten kun vihdoin se oli mahdollista, sait maksukuitin pienestä valkoisesta talosta punatiilisten talojen edessä, kävelit sen kanssa punatiiliseen taloon pieneen huoneeseen, jossa sinulle tulostettiin maksukuitti, jonka kanssa kävelit pikkuluukulle, jossa tapasit kolmannen naisen, jonka edessä allekirjoitit maksukuitin ja annoit rahat. Raivostuttavaa. Mutta kuitenkin myös yksi niistä perinteisistä jäljellä olevista asioista mitkä vielä tekevät Venäjästä niin venäläisen.

Jos suunnittelet asuvasi asuntolassa, ota mukaan:

- juustohöylä
- viinipullon avaaja
- sakset

- lusikka, haarukka, veitsi (terävä), kattila, lautanen, muki
- kumisaappaat
- modeemi tai nettikaapeli
- korvatulppia

1.3 Urheilu

Jos asut Kapitanskaja Ulitsalla, suosittelen ostamaan kuntosalikortin vieressä sijaitsevalle kuntokeskukselle "Planeta Fitness", jossa uima-altaan ja saunatilojen lisäksi hyvin varusteltu kuntosali ja paljon ryhmäliikuntaa. Koska useampi ihminen asuntolalta halusi kortin kyseiselle salille, saimme kimpvahinnaksi 45 euroa/kk. Tämä tosin vaati, että laitoimme nimenne listaan, jonka kuntosali lähetti yliopistolle vaihtokoordinaattorin vahvistamaksi, että siis olemme opiskelijoita.

Lenkkeily ei ole vielä hirveän muodikasta Pietarissa, mutta jos kuitenkin haluat olla tyyliä, voit juosta aamulenkkiä edestakaisin Vasilievskin saaren "rantabulevardia", johon pääset kävelemällä asuntolan ovilta 50 m oikealle.

1. ETUKÄTEISJÄRJESTELYT SUOMESSA

Tammikuun 15. aukesi haun ensimmäinen vaihe sähköisen hakulomakkeen muodossa. Lisäksi vaihtotoimistolle tuli kiikuttaa paperiversioina opintorekisteriote suomeksi, motivaatiokirje (engl) & opintosuunnitelma (engl) sekä Curriculum Vitae venäjäksi tai englanniksi. Tein CV:n englanniksi, kelpasi hyvin. Kirjoitin opintosuunnitelman motivaatiokirjeen yhteyteen, sitä varten kävin tutustumassa sosiologisen tiedekunnan nettisivuilla vanhoihin kurssitarjottimiin ja valitsin sieltä muutaman itseäni kiinnostavan kurssin. Hyväksyminen TAY:n puolesta tuli s-postiin helmikuussa parin viikon sisällä hakuajan umpeuduttua.

Seuraava vaihe oli lähettää **hakupaperit Pietarin valtiolliseen yliopistoon** toukokuun 15:sta päivään mennessä SPbGU linkistä löytyneiden ohjeiden mukaisesti:

<http://ifea.spbu.ru/en/students-exchange-programme-sep> . Sivuilta löytyi selkeä lista vaadituista dokumenteista, sekä valmiit kaavakepohjat hakulomaketta, motivaatiokirjettä sekä opintosuunnitelmaa varten. Tutustu kaavakepohjiin etukäteen ja suunnittele huolellisesti mitä niihin tulet kirjoittamaan, sillä et pysty et pysty tallentamaan lomakkeita!!!! Lisäksi et pysty copypasteamaan lomakkeeseen (esim. wordille luonnostelemasi tekstiä) etkä lomakkeelta wordiin aloittamaasi tekstiä, joten varaa myös aikaa naputteluun. Huolehdi että sinulla on toimiva printteri!!!!!! Printatut paperit toimitin Sari Hyttiselle.

- **Passikopio.** Huomio, että passin tulee olla voimassa kuusi kuukautta vaihdon päättymisen jälkeen!

- **Nomination letter** - signed and stamped by Applicant's Home University Exchange Coordinator -> TAY:n vaihtokoordinaattori tekee tämän sinulle.

- **Student Exchange Programme Application Form** eli englanninkielinen hakulomake. Tähän lomakkeeseen raksin toiveen päästä asumaan paikalliseen opiskelija-asuntolaan sekä toiveesta osallistua venäjänkielen opetukseen.

- **Motivation letter** - motivaatiokirje

Sivuilla lomake täytettäväksi ja printattavaksi. Kirjeeseen oli tietyt vaatimukset (miksi kyseinen yliopisto, mitä etua saavutan sillä että opiskelisin kyseisessä yliopistossa jne) joten TAY:lle tekemäni kirje ei sopinut sisällöltään tänne vaan tein uuden.

- **Study Plan** eli opintosuunnitelma.

Sivuilla lomake täytettäväksi ja printattavaksi. Suunnitelma venäjällä SPbGUssa sekä suomessa vaihtoa vastaavana aikana TAYssa, allekirjoitus TAY:n opintosuunnitelmaan omasta tiedekunnasta, itse pyysin allekirjoituksen Tarja Lehdolta.

<http://ifea.spbu.ru/en/non-degree-studies-in-saint-petersburg-university/academic-offer>

-> tiedekunnan kurssitarjotin, josta valitsin itselleni syksyksi englanninkielisiä kursseja, sillä kielitaitoni ei ollut riittävä venäjänkielisille kursseille. Valitsin myös venäjänkielen opetusta, sekä keväälle pari venäjänkielistä kurssia.

- **Confirmation of Russian language proficiency**

Tämä pitäisi hankkia venäjäksi ja omalla äidinkielellä. Pyysin Tapio Soinia, Tampereen yliopiston venäjänkielen lehtoria, tekemään suosittelun. Hän kirjoitti sen venäjäksi ja englanniksi, tämä kuitenkin hyväksyttiin ilman sen kummempia. Suosittelussa oli mainittu opiskelemani venäjän kurssit sekä osaamistasoni (European Language Level Self Assessment Grid). Venäjänkielen kielitodistus. Olin käynyt edeltävänä syksynä venäjänkielen puhekurssin yliopistolla, joten Tapio Soini kirjoitti minulle kielitodistuksen.

- **General health certificate in Russian language eli venäjänkielille käännetty terveystodistus.**

Ohjeena oli, että todistuksesta tuli ilmetä terveys keuhkosairauksien sekä infektioiden osalta, eikä vasta-aiheita opiskeluun. Todistusten tuli olla venäjäksi ja hakijan äidinkielellä. Venäjänkielisen osion tuli olla virallinen (officially translated into Russian language (including translation of stamps and signatures). Varasin YTHS:ltä lääkärin vastaanottoajan. Sain suomenkielisen terveystodistuksen (T-todistuksen), jonka sitten lähetin skannattuna Margarita Pietariselle (auktorisoitu venäjänkielen kääntäjä Jyväskylän yliopistossa). Hän käänsi todistuksen kahdessa päivässä ja lähetti leimoineen postissa kotiosoitteeseeni. Erinomaista palvelua, maksoin 50 euroa.

<https://kielikeskus.jyu.fi/tietoa/henkilokunta-1/pietarinen-margarita>

- **Venäjänkielinen HIV-todistus.** Lääkärikäynnin yhteydessä kannattaa pyytää lähete HIV-verinäytettä varten. Viikon kuluttua näytteenotosta pystyin noutamaan venäjänkielisen lausunnon YTHS:ltä (ilmainen). Jos harkitset asuvasi Venäjällä asuntolassa, kannattaa pyytää jo tässä vaiheessa myös thoraxröntgenlähete. Toisaalta saatat pärjätä ilmankin, sillä minulla esimerkiksi thoraxlausunto oli vain suomenkielillä Venäjälle mennessä, eikä käännöstä ensimmäisen päivän jälkeen kukaan enää kysellyt.

Kesäkuun loppupuolella sain sähköpostiini ilmoituksen hyväksytyksi tulemisesta sekä tiedon opiskelija-asuntolasta. Lisäksi sain sähköisen vihkosen, jossa oli paljon hyödyllistä tietoa Pietarissa opiskelusta.

Ohjeiden mukaisesti tässä vaiheessa piti laittaa meiliä venäjän vaihtokoordinaattorille, jos halusi ottaa osaa venäjänkielen opetukseen.

Tässä vaiheessa myös Sari Hyttinen laittoi minulle meilitse apurahahakemuslomakkeen. Apuraha on vuosien aikana kutistunut, minulla oli mahdollisuus anoa 4x250€, ylimääräistä matka-avustusta tämän lisäksi ei ollut mahdollista hakea.

Tässä vaiheessa ryhdyin hankkimaan **viisumia varten tarvittavia papereita**, vaikka varsinaisen viisumihaun pystyin tekemään vasta kutsun saavuttua heinäkuun lopulla.

- Uusi **venäjänkielinen HIV-todistus**. Todistus ei saa olla yli kolmea kuukautta vanha viisumihakuvaiheessa, YTHS auttoi taas kerran.

- **Passikuva**. Itselläni oli värillinen, valokuvaamossa osataan valita oikea koko.

- **Viisumikutsu**. Saapui paperisena Tampereelle Sari Hyttiselle, mutta hän lähetti sen edelleen minulle kotiin.

- **Vakuutus**. Oikeaoppisesti: jos haluaa olla maassa yhtämittaisesti yli kolme kuukautta, ei jatkuva matkavakuutus (n. 100 euroa) kelpaa, vaan tulee matkan ensimmäiset kolme kuukautta kattaa jatkuvalla vuosimatkavakuutuksella ja jatkaa sitä sitten yhdeksän kuukauden määräaikaisella matkavakuutuksella, jolloin siis minulla tämä lysti kustansi 600 euroa vuodeksi. Mutta käytännössä halvemminkin pääsee: vaihdon aikana haastattelin opiskelijoita, jotka olivat tulleet jatkuvalla matkavakuutuksella, eikä heillä ollut ongelmia viisumin kanssa, eikä saada korvauksia sairaalassa olosta matkan aikana, vaikka maassaoloaika oli jo ylittänyt kolme kuukautta. Tietenkin voihan jälkikäteen tulla perintää, mutta toistaiseksi en ole kuullut näin tapahtuneen. Ja mitä viisumihakuvaiheeseen tulee, eipä matkavakuutuksen sisältöä hirveän tarkasti kukaan synnännyt.

- **Viisumihakemus**. Venäjän Federaation Suurlähetystö on ulkoistanut viisumihakemusten käsittelyn VFS globalille. Viisumia voi hakea suoraan Venäjän suurlähetystöstä (tällöin viisumin hakemista varten tarvitaan ajanvaraus) tai konsulaatista. Käsittäkseni konsulaatissa asiointi on vaivattomampaa kuin suurlähetystössä, mutta päädyin kuitenkin varaamaan ajan suurlähetystöstä jonotuksen välttämiseksi, lisäksi viisumin saa hieman edullisemmin suurlähetystöstä kuin konsulaatista. VFS Globalin internetsivuilta löytyy hakukaavake, kaavakkeen pystyy tallentamaan järjestelmään, mutta ainakaan minä en pystynyt palauttamaan hakemusta salasanan avulla, joten huomio taas kerran printterin saatavuus lomaketta täyttäessäsi! Tässä vaiheessa haetaan opiskelijaviisumia kertasisääntulolla, mikä tarkoittaa, että vasta Venäjällä ollessasi haet itsellesi monikertaviisumin! On siis varauduttava olemaan Venäjällä 3 kk ennen monikertaviisumin saamista.

Suurlähetystö sijaitsee vuorimiehen kadulla. Sisään päästäksesi paina portissa olevaa nappia ja sano "Viza". Ohjeissa sanotaan, että laukujen kanssa ei saa mennä, mutta kaikilla sisällä oli jonkinlaisia laukkuja. Sisälle mennessä valitsin oikean puoleisen luukun ja odotteli 10 min kunnes paikalle saapui venäläinen työntekijä, joka tosin puhui myös erittäin hyvää englantia. Viisumimaksun voi maksaa saman tien pankkikortilla. Sieltä haettuna viisumi maksaa 39 e, eli n. 20 e edullisempaa kuin konsulaatista haettuna. Mutta sinne pitää siis varata vfs:n sivuilta tapaamisaika. Luukulla palveli sujuvaa englantia puhuva nainen. Maksun sai suorittaa heti paikan päällä pankki- tai luottokortilla, käteisestä en uskalla luvata. Valmiin viisumin sai hakea viikon kuluttua ilman ajavarausta samalta luukulta. Suurlähetystöstä anottuna valmiin viisumin joutuu itse noutamaan, konsulaatista anottuna valmis viisumi voidaan lähettää postitse kotiin.

Viisumin saatuaani varasin junaliput Pietariin ja lähetin vaihtokordinaattorille skannatun version siitä ja ilmoitin vaihtokordinaattorille s-postilla saapumispäivän!

Huom! Ensimmäisinä päivinä tarvitset kaksi passikuva-opsikelija- ja asuntolakorttia varten. Monikertaviisumia varten tarvittavat kuvat (2 kpl) ehdit teettää Pietarissa (paljon halvempaa kuin Suomessa).

1. PIETARIIN SAAPUMINEN

Matkustin Pietariin junalla, aamujunat edullisimpia n. 39-49 euroa yhteen suuntaan. Junassa kiertää valuutan vaihtaja, vaihdoin 20 euroa taksia varten, kurssi junassa oli parempi kuin Suomessa.

Tutortoiminta yliopiston puolesta olematonta, joten varaudu selviytymään asuntolalle itsekseksi. Allegro saapui Pietarin Finljandski-juna-asemalle. Junasta ulos tullessa seurasin muita ihmisiä ratapihalta ulkokautta kadulle (Botkinskaja ylitsa), taksikuskit kyllä löytävät reppujen kanssa seisovat turistit. Maksoimme kahdestaan yhteensä 700 ruplaa Vasilievskin saarella sijaitsevalle asuntolalle (Kapitanskaja ylitsa, dom 3). Jälkeenpäin opimme, että vastaavasta matkasta olisi voinut maksaa vain 300-400 ruplaa.

Juna-asemalla on myös metro, löydät sisäänkäynnin kiertämällä juna-aseman etusivulle Leninin Puiston (Ploshad Lenina) puolelle. Metro siis sijaitsee juna-aseman alapuolella. Metromatka maksaa 28 ruplaa. Kävelyä asuntolalle Primorskajan metroasemalta on n. 1 km.

3.1 Rekisteröityminen

Rekisteröityminen tulee tehdä kahden arkipäivän kuluessa saapumisesta. Seuraavana päivänä saapumisesta lähdin tapaamaan sosiologian tiedekunnan koordinaattoria (Aleksandra Tsubsha), jotta hän antaisi ohjeita rekisteröitymistä varten. Sosiologian tiedekunta sijaitsee Smolnan alueella, lähimmät metroasemat Maikovskaja tai Tsernotsevsjkaja sijaitsevat noin 2 km päässä. Maikovskin metroasemalta voi jatkaa trolleybussilla nro 5 tai 7. Asuntolalta pääsee myös suoralla yhteydellä trolleybussi nro 11, mutta matka-aika yleensä noin 1 h 15 min. Kansanvälisten asioiden toimisto sijaitsi toisessa kerroksessa, sähköpostilla saamieni ohjeiden huonenumero ei pitänyt paikkaansa. Hiljaisilla käytävillä onnekseni toikkaroi joku yksinäinen, ja pääsin heti kokeilemaan venäjätaitojani ja löysin oikean paikan. Kordinaattori otti tarvittavat kopiot ja auttoi täyttämään lupalapun rekisteröitymistä varten.

Tämän jälkeen menin kordinaattorilta saamani lupalapun kanssa suorittamaan varsinaista rekisteröitymistä Vasilievskin saarella sijaitsevalle yliopiston päärakennukselle (vaaleanpunainen, Mendeleevskaja linja), missä sijaitsee maahantulotoimisto (pääovista oikealle käytävän päähän ja vasemmalla). Toimistossa puhutaan vain venäjää, seinällä on ohjeet rekisteröintikaavakkeiden täyttämistä varten, täytyä huolellisesti, siististi, ilman pienintäkään ylimääräistä viivaa tai pilkkua, sillä joudut muuten täyttämään laput uudestaan, mikä on tietenkin vain turhauttavaa ja aikaa vievää. Viikon päästä rekisteröitymisestä voit hakea hyväksymisen rekisteröitymisestä.

(Huom. Ystävänä opiskelivat filologisessa tiedekunnassa, ja heidän rekisteröityminen tapahtui kokonaisuudessaan päärakennuksen viereisessä Filologian rakennuksessa ja kulultaan erilainen kuin muissa tiedekunnissa opiskelevien.)

HUOM! Tämän rekisteröitymisen joudut siis tekemään periaatteessa aina yöpyessäsi Pietarin ulkopuolella ja palatessasi takaisin. Ensimmäistä rekisteröitymistä lukuun ottamatta sinun ei tarvitse käydä kordinaattorin pakeilla ennen maahantulotoimistolle menoa. Mutta tarvitset siis joka kerta kopion passista, viisumista sekä viimeisimmästä maahantulokortista. Maksullisesti 5 ruplaa/sivu voit kopioida päärakennuksen toisessa kerroksessa, tai sitten ilmaiseksi sosiaalitieteiden laitoksen toimistolla.

3.2 Kielikurssille ilmoittautuminen

Jos olet ilmoittautunut kielikurssille vaihtohakulomakkeita täyttäessäsi, saat tiedekuntasi koordinaattorilta rekisteröitymislupalapun yhteydessä myös kielikurssia varten lupalapun, jonka kanssa sinun pitää mennä päärakennuksen filologiseen tiedekuntaan (Vasilievskin saarella), sieltä saat edelleen ohjeet kielikurssin tasokokeesta. Filologisessa tiedekunnassa käynnin jälkeen saat uuden lapun, jonka kanssa kävelet toiseen rakennukseen (universitetyn kadulla nro 11), kävelet lapussa annettuun huoneeseen ja tapaavat naisen, joka kertoo sinulle päivän, jolloin voit tulla "kielitesttiin". Kielitesti käytännössä tarkoitti sitä, että kerroit kauan olet venäjää opiskellut. Tämän jälkeen kahden päivän päästä opiston seinälle ilmaantui lappu, josta pystyit toteamaan mihin ryhmään sinut oli laitettu. Sitten piti vielä soittaa oman nimen perässä olevalle opettajalle venäjäksi ja ilmoittaa kurssille tulostaan.

3.3 Opiskelijakortti sekä matkakortti

Jätin sosiologian tiedekunnan koordinaattorille passikuvan opiskelijakorttia varten ensimmäisellä kerralla tavatessamme. Opiskelijakortin voit hakea parin päivän jälkeen kuvan jättämiestä koordinaattorille. Saatua kortin koordinaattorilta ja sen lisäksi rekisteröitymishyväksynnän visa-toimistosta (eli n. viikon kuluttua) voit hakea opiskelijahintaisen matkakortin. Minä tosin odottelin loppujen lopuksi kuukauden, ennen kuin minun tiedot saapuivat matkakortteja myöntävän toimiston tietokantaan.

Syksyllä 2013 matkakortti haettiin Primorskajan metroaseman yhteydessä olevasta toimistosta, mutta keväällä 2014 matkakorttien haku siirtyi metroasema Ploshad Aleksandra Nevskavan 2.n (eli oranssin linjan ulostulo) yhteyteen. Löydät uuden toimiston tullessasi ulos asemarakennuksesta, käännyt oikealle ja kuljet rakennuksen seinän viertä n. 30 metriä kunnes toimisto tulee vastaan. Toimistosta he antavat sinulle tositteen, jonka avulla käyt maksamassa 300 ruplaa lähimmässä Sbearbankissa, joka siis puolestaan löytyy Ploshad Aleksandra Nevskavan 1:n yhteydessä olevan ostoskeskuksen takaa. Palaat kuitenkin kanssa toimistoon, ja he ottavat sinusta kuvan ja antavat sinulle kuvallisen matkakortin, jonka voit sitten 10 minuutin kuluttua iloisesti ladata kuukaudeksi 730 ruplalla.

3.4 Puhelin ja netti

Lisäksi ensimmäisinä päivinä kannattaa hankkia SIM-kortti puhelimeen. Itse otin MTS:n liittymän, joka maksoi 150 ruplaa. Liittymää sitten latailtiin ympäri kaupunkia löytyviltä latauspisteiltä balanssin loppuessa.

Asuntolaan sinun tulee ostaa oma nettikaapeli yhteyttä varten. Internetyhteyttä varten sinun pitää ottaa läppäri päärakennukselle ja käyttää konetta pienessä huoneessa, jolloin he näpräävät konettasi hetkisen aikaa, saat itsellesi lyhyen koodin, jonka avulla voit ladata useilla latauspisteellä koneellesi nettiäikää. Voit valita netin nopeuden, jolloin hinnaksi tulee kuukaudessa 200-600 ruplaa. Voitte myös hankkia modeemin, jolloin koko solu (neljälle ihmiselle riittää hyvin) voi käyttää langattomasti samaa nettiä n. 300 ruplaa jaettuna käyttäjien mukaan.

3.5 Monikertaviisumin haku

Jostain, minulle arvoitukseksi jääneestä syystä, Pietarissa yliopistolla ohjeeksi annetaan, että monikertaviisumi haetaan vasta lokakuun alun jälkeen, mutta viimeistään lokakuun puoleen väliin mennessä. Kuulin kuitenkin joidenkin fiksujen tehneen tämän onnistuneesti jo syyskuussa. Itse kuitenkin kuuliaisena hain viisumia annetun ohjeen mukaisesti, mikä tarkoitti, että sain monikertaviisumin vasta marraskuun alussa. Tai siis olisin saanut jos kaikki olisi mennyt kivasti. Mutta ei, vaan hakiessani viisumia huomasin, että se oli myönnetty vain yhdeksi lukukaudeksi. Mutta ei hätää. Venäjällä aina järjestyy, maksoin vain uudestaan 1000 ruplaa käsittelyä ja uusi viisumi pidennetyllä voimassaoloajalla valmistui, mutta tosiaan vasta vuoden vaihteessa! Joten siis tulinkin käymään Suomessa ensimmäisen kerran vasta vuoden vaihteen jälkeen.